

VERZAMELING

VAN

WETTEN, BESLUITEN, VERORDENINGEN ENZ. HET LEGER BETREFFENDE;
ALSMEDE DE BENOEMINGEN, VERPLAATSINGEN EN
VERANDERINGEN BIJ HET LEGER.

BIJBLAD

BEHOORENDE BIJ DEN

MILITAIRE-SPECTATOR,

TIJDSCHRIFT VOOR HET NEDERLANDSCHE LEGER.

JAARGANG 1856.

TE BREDA,
BIJ BROESE & COMP.

1856.

THE UNIVERSITY OF CHICAGO

PHYSICS DEPARTMENT

REPORT ON THE PROGRESS OF THE WORK DURING THE YEAR 1900

BY

ROBERT A. MILLIKAN

AND

WILLIAM L. BARKER

MILITARY SPECTATOR

THE UNIVERSITY OF CHICAGO
PHYSICS DEPARTMENT
1901

INHOUD.

A.

- ARTILLERIE. Bepaling omtrent de kleeding bij het wapen der Artillerie. *Circulaire van den 3den April 1856, N°. 33 B.* Blz. 52.
- Bepaling betrekkelijk de 2de luitenants die tot rangsbevordering in aanmerking komen. *Circulaire van den 4den September 1856, N°. 90.* » 105.

B.

- BEVORDERINGEN. Bevordering van Z. K. H. den Prins van Oranje, tot majoor en luit.-kolonel. *Kennisgeving van den 4den September 1856, N°. 50 B.* » 93.
- BOEKWERKEN. Kennisgeving van uitgegeven Boekwerken. *Circulaire van den 29sten Julij 1856, N°. 6 B.* » 76.
- Idem. *Circulaire van den 3den October 1856, N°. 1 B.* . . . » 101.
- Zie *Exercitie-Reglementen*
- Idem. *Circulaire van den 27sten October 1856, N°. 3 B.* . . . » 112.

C.

- COMMISSARISSEN VAN POLITIE. Bepalingen nopens het dragen van een onderscheidingsteeken. *Circulaire van den 20sten October 1856, N°. 8 B.* » 112.

D.

- DEPARTEMENT VAN OORLOG. Bepalingen nopens het Personeel. *Bestuit van den 22sten Januarij 1856, N°. 53.* » 25.
- DEPÔT VAN DISCIPLINE. Bepalingen betrekkelijk de manschappen met beperkte geestvermogens. *Circulaire van den 1sten October 1856, N°. 15 B.* » 100.
- DIENST. Bepaling bij kortstondige afwezigheid van den Inspecteur der kavallerie enz. *Circulaire van den 11den Julij 1856, N°. 59 B.* . . . » 75.

E.

- EERETEKENEN. De diensttijd van een militair in de 2de klasse niet aangerekend voor 't verkrijgen der medaille voor trouwe dienst. *Circulaire van den 22sten Januarij 1856, N°. 42 B.* » 18.
- EXERCITIE-REGLEMENTEN. Definitieve invoering van de Exerc.-Regl. der Inf. *Bestuit van den 2den Februarij 1856, N°. 53.* » 35.
- Aflivering en prijsbepaling van het vierde gedeelte der Inf. Exerc.-Regl. (*Linieschool*). *Circulaire van den 14den Februarij 1856, N°. 4 B.* » 35.
- Idem van het IIIde Deel, 3^e st. van het Kav.-Regl. *Circulaire van den 16den Februarij 1856, N°. 1 A.* » 36.

EXERCITIE-REGLEMENTEN.	Idem van het Voorschrift voor de bediening van het veldgeschut (1 ^e Ged. Kanonnierschool). <i>Circulaire van den 29sten Mei 1856</i> , N ^o 18 B.	Blz. 61.
---	Idem van het Voorschrift tot oefening van den Pontonnier. <i>Circulaire van den 16den Junij 1856</i> , N ^o 12 B.	» 69.
---	Wijzigingen in de Linieschool. <i>Circulaire van den 15den Julij 1856</i> , N ^o 13 B.	» 73.
---	Idem van het gewijzigd derde gedeelte Inf. Exerc.-Regl. (Bataillonsschool). <i>Circulaire van den 16den Julij 1856</i> , N ^o 1 A.	» 75.

F.

FONDS VOOR ONDEROFFICIEREN.	Stand van het fonds, 31 December 1856. <i>Circulaire van den 24sten April 1856</i> , N ^o 71 B.	» 56.
---	Acte van sluiting der Rekening en Verantwoording over 1855.	» 58.

G.

GARNIZOENS-BAKKERIJEN.	Bepalingen nopens de administratie. <i>Circulaire van den 30sten Julij 1856</i> , N ^o 59 B.	» 77.
GARNIZOENS-INFIRMERIEËN.	Bepalingen nopens de Verantwoording. <i>Circulaire van den 16den Februarij 1856</i> , N ^o 31 B.	» 36.
GENEESKUNDIGE DIENST.	Admissie van kweekelingen op 's Rijks kweekschool voor militaire geneeskundigen. <i>Besluit van den 4den Maart 1856</i> , N ^o 85.	» 39.
---	Voorschrift nopens de admissie van kweekelingen op 's Rijks kweekschool voor milit. geneeskundigen.	» 41.
---	Veranderde geneswijze der schurftlijders. <i>Circulaire van den 13den October 1856</i> , N ^o 51 B.	» 106.
GEPENSIONNEERDE OFFICIEREN.	Bepalingen omtrent de uniform. <i>Besluit van den 14den Augustus 1856</i> , N ^o 60.	» 79.
---	Toepassing van voorzgd besluit op de Oosten West-Indische Officieren. <i>Besluit van den 19den October 1856</i> , N ^o 91.	» 111.
GESCHENKEN.	Uitnoodiging betrekkelijk het aanbieden van geschenken. <i>Circulaire van den 28sten Mei 1856</i> , N ^o 27 B.	» 60.
GEWEERWINKEL.	Wijziging in de organisatie van den geweerwinkel te Delft. <i>Besluit van den 28sten Februarij 1856</i> , N ^o 69.	» 46.
---	Organisatie van den geweerwinkel te Delft. <i>Besluit van den 4den Augustus 1856</i> , N ^o 55.	» 83.
---	Organisatie van den geweerwinkel te Delft.	» 83.

H.

HUWELIJKEN VAN OFFICIEREN.	Bepalingen ten aanzien der huwelijken van de officieren der Landmagt. <i>Besluit van den 11den Julij 1856</i> , N ^o 94.	» 74.
----------------------------	--	-------

HUWELIJKEN VAN OFFICIEREN. Bepaling nopens het verband op de vaste goederen en hypothecaire obligatiën. *Circulaire van den 21sten Augustus 1856*, N°. 12 B. Blz. 88.

I.

INFANTERIE.	Vermeerdering van den Staf van het wapen met een hoofd-officier. <i>Besluit van den 31sten Januarij 1856</i> , N°. 63.	»	49.
---	Verdeeling der Infanterie-tirailleurs in twee klassen. <i>Besluit van den 27sten Februarij 1856</i> , N°. 99.	»	37.
---	Bepaling betrekkelijk de tirailleurs der 1ste klasse. <i>Circulaire van den 7den Maart 1856</i> , N°. 46 B.	»	49.
---	Gebruik van infanteristen in de magazijnen der Artillerie. <i>Circulaire van den 19den November 1856</i> , N°. 4 B.	»	116.
INKWARTIERING.	Bepaling bij het inkwartieren te Oud- en Nieuw-Beijerland. <i>Circulaire van den 14den Junij 1856</i> , N°. 21 B.	»	67.

K.

KLEEDING EN UITRUSTING.	Bepalingen omtrent het gebruik van den kapotjas. <i>Circulaire van den 3den December 1855</i> , N°. 38 B.	»	5.
---	Verandering in de uniform. Zie <i>Zeeragt</i> .		
---	Chevrons van de tirailleurs der 1ste klasse. <i>Circulaire van den 7den Maart 1856</i> , N°. 45 B.	»	38.
---	Bepalingen omtrent de kleeding bij het wapen der Artillerie. <i>Circulaire van den 3den April 1856</i> , N°. 33 B.	»	52.
---	Wijziging in de uniform der Militie-Commissarissen. <i>Besluit van den 14den Junij 1856</i> , N°. 60.	»	67.
---	Bepalingen nopens den verkoop der kleedingstukken.	»	71.
---	Bepalingen omtrent de uniform der gepensionneerde Officiëren. <i>Besluit van den 14den Augustus 1856</i> , N°. 60.	»	79.
---	Verandering in het hoofdtooiel. <i>Besluit van den 23sten Augustus 1856</i> , N°. 83.	»	94.
---	Bepalingen nopens Idem. <i>Circulaire van den 13den September 1856</i> , N°. 28 B.	»	94.
KLEEDINGS- EN REPARATIEFONDS.	Bepaling betrekkelijk de berekening der dagelijksche toelage voor het Fonds, ten behoeve der manschappen van de Nationale Militie. <i>Circulaire van den 27sten September 1856</i> , N°. 28 B.	»	99.
KLEEDING EN UITRUSTING.	Bestuit nopens het hoofdtooiel van Zr. Ms. Ordonnance-Officiëren. <i>Besluit van den 12den September 1856</i> , N°. 12.	»	105.
---	Veranderde plaatsing van den patroonzak. <i>Circulaire van den 18den October 1856</i> , N°. 4 B.	»	109.

KOLONIALE DIENST. Bepalingen nopens het aannemen van gehuwde manschappen voor die dienst. <i>Circulaire van den 27sten December 1855, N°. 14 B.</i>	Blz. 13.
KONINLIJKE AKADEMIE VOOR DE ZEE- EN LANDMAGT. Besluit nopens het toelaten van vreemdelingen op de Akademie. <i>Besluit van den 14den September 1856, N°. 77.</i>	» 97.
— — — — — Vermeerdering van het getal luitenants. <i>Kenninggeving van den 23sten September 1856, N°. 17 B.</i>	» 105.

M.

MARECHAUSSÉE. Vermeerdering van het korps met een kapitein. <i>Circulaire van den 10den Junij 1856, N°. 19 B.</i>	» 66.
MARINIERS. Uitbreiding van het korps. <i>Besluit van den 1sten Januarij 1856, N°. 70.</i>	» 15.
MARSCHORDERS. Last aan de autoriteiten tot het zenden van rapport aan het Departement van Oorlog. <i>Circulaire van den 29sten Augustus 1856, N°. 27 B.</i>	» 90.
— — — — — Aanwijzing der Gemeente Barsingerhorn als bestemmingsplaats. <i>Circulaire van den 6den October 1856, N°. 10 B.</i>	» 101.
MEDAILLE VOOR TROUWE DIENST. Zie Eereteekenen.	
MILIGIENS. Last om de miliciens van de reserve in werkelijke dienst op te nemen, wanneer zij zich daartoe aanmelden. <i>Circulaire van den 6den December 1855, N°. 17 B.</i>	» 6.
— — — — — Bepaling nopens te doene inhouding op de soldij der miliciens. <i>Circulaire van den 12den April 1856, N°. 47 B.</i>	» 55.
— — — — — Voorschrift betrekkelijk het met groot verlof zenden der miliciens. <i>Circulaire van den 19den Junij 1856, N°. 16 B.</i>	» 62.
MILITIE-COMMISSARISSSEN. Wijziging in de uniform. <i>Besluit van den 14den Junij 1856, N°. 60.</i>	» 67.

O.

ONDERSCHIEDINGSTEEKEN DER COMMISSARISSSEN VAN POLITIE. <i>Circulaire van den 20sten October 1856, N°. 8 B.</i>	» 112.
OVERPLAATSING. Bepalingen betrekkelijk de aanvragen van Officieren, om overplaatsing bij de Landmagt in Oost- en West-Indië. <i>Circulaire van den 1sten December 1856, N°. 35 B.</i>	» 113.

P.

PAPIER. Voorschrift nopens het formaat en het vouwen van brieven, rapporten enz. <i>Circulaire van den 30sten Augustus 1856, N°. 4 B.</i>	» 90.
PERSENEEL. Bepalingen nopens het personeel van het Departement van Oorlog. <i>Besluit van den 22sten Januarij 1856, N°. 53.</i>	» 25.
PONTONNIERS. Wijziging in het bevel over het korps. <i>Circulaire van den 10den Junij 1856, N°. 19 B.</i>	» 66.

R.

REISGELD.	Bepaling nopens het reisgeld te verstrekken aan voor de koloniale dienst aangenomen manschappen. <i>Circulaire van den 2den September 1856, N°. 37 B.</i>	Blz. 92.
---	Verstrekking van reisgeld aan de verlofgangers der nationale militia. <i>Circulaire van den 18den October 1856, N°. 44 B.</i>	» 110.

S.

SCHIETSCHOOL (NORMAAL.)	Uitkomsten verkregen bij de schietoefeningen in het jaar 1855.	» 21.
SCHIJFSCHIETEN.	Tijdelijke wijziging van het Voorschrift op de oefeningen der Tirailleur-kompagniën. <i>Circulaire van den 9den Julij 1856, N°. 27 B.</i>	» 72.
SOLDIEN EN TOELAGEN.	Toelagen aan de korpsen voor verwarming. <i>Bestluit van den 21sten December 1855, N°. 42 B.</i>	» 12.
---	Verhooging van de soldijen en het reisgeld. <i>Circulaire van den 28sten December 1855, N°. 42 B.</i>	» 43.
---	Verhooging der toelaag aan de kassen der garnizoens-infirmariën. <i>Circulaire van den 26sten Januarij 1856, N°. 59 B.</i>	» 49.
---	Traktement van den 2den luitenant-adjutant bij het wapen der Infanterie. <i>Bestluit van den 4den April 1856, N°. 40</i>	» 51.
---	Bepalingen nopens de kortingen ten gevolge van herhaalde dronkenschap. <i>Circulaire van den 16den Junij 1856, N°. 20 B.</i>	» 69.

T.

TRANSPORTEN.	Tarief der vrachtprijzen voor reizigers op den Spoorweg van Rotterdam op Antwerpen. <i>Circulaire van den 2den Februarij 1856, N°. 51 B.</i>	» 33.
---	Brug- of weggeld over de Waal te Rijsoord. <i>Circulaire van den 10den Junij 1856, N°. 19 B.</i>	» 66.
---	Tarief der vrachtprijzen op de Stoomboot <i>Aymon Louise</i> , N ^o . 2, te Rotterdam. <i>Circulaire van den 28sten Junij 1856, N°. 42 B.</i>	» 70.
---	Idem op de Stoomboot <i>Telegraaf</i> , van Rotterdam naar Bath. <i>Circulaire van den 30sten September 1856, N°. 29 B.</i>	» 102.
TRANSPORTEN.	Idem op de Stoomboot <i>Burgemeester Zijlstra</i> te Harlingen. <i>Circulaire van 20 November 1855, N°. 56 B.</i>	» 118.

U.

UNIFORM.	Bepalingen omtrent de uniform der gepensioneerde officieren. <i>Bestluit van den 44den Augustus 1856, N°. 60</i>	» 79.
----------	---	-------

UNIFORM. Toepassing van voorzegl Besluit op de gepensioneerde Oost- en West-Indische officieren. <i>Besluit van den 49den October 1856</i> , N ^o . 91.	Blz. 411.
---	-----------

V.

VERLOFGANGERS DER NATIONALE MILITIE. Bepalingen betrekkelijk het reisgeld. <i>Circulaire van den 18den October 1856</i> , N ^o . 44 B.	» 410.
VERLOVEN. Magtiging tot het verleenen van verlof met twee derde van het activiteits-traktement. <i>Circulaire van den 18den December 1855</i> , N ^o . 14 B.	» 8.
— Vergunning aan de officieren der tirailleur-kompagnien om eene maand met verlof te gaan. <i>Circulaire van den 4den November 1856</i> , N ^o . 55 B.	» 414.
VOORSCHOTTEN. Bepalingen nopens het verstrekken van voorschotten aan gepensioneerde militairen. <i>Circulaire van den 29sten Januarij 1856</i> , N ^o . 24 B.	» 26.

W.

WAPENING. Behandeling en onderhoud der tirailleurgeweren. <i>Circulaire van den 21sten Januarij 1856</i> , N ^o . 51 B.	» 16.
— Bepalingen omtrent den tuimelaar, de stootdrijvers en veerhaken. <i>Circulaire van den 27sten April 1856</i> , N ^o . 33 B.	» 60.
— Inlevering van verwisselstukken in de Magazijnen van oorlog te Delft. <i>Circulaire van den 24sten September 1856</i> , N ^o . 62 B.	» 98.
WEDUWEN- EN WEEZENKAS. Rekening en Verantwoording van de Directie, over den jare 1854.	» 7.
WET van den 30sten December 1855, tot vaststelling van het 10de Hoofdstuk der Staatsbegrooting over 1856.	» 1.

Z.

ZEEMAGT. Verandering in de uniform van het personeel der Zeemagt. <i>Order van den 21sten December 1855</i> , N ^o . 14 B.	» 10.
— Maritieme ziekeninrigting te Hellevoetsluis. <i>Circulaire van den 10den Junij 1856</i> , N ^o . 49 B.	» 66.
ZEGEL. Vrijstelling van Zegel voor de kwitantien door erfgenamen van overleden militairen te geven. <i>Circulaire van den 25sten September 1856</i> , N ^o . 21 B.	» 98.

Ontwerp van wet tot vaststelling van het Tweede Hoofdstuk der Staatsbegrooting voor het jaar 1857. » 4.

Voorloopig Verslag der Commissie van Rapporteurs van de Afdelingen van de Tweede Kamer der Staten-Generaal, op het Xde Hoofdstuk der Staatsbegrooting voor 1857, N°. 122. » 5.

Memorie van Beantwoording der Regering, op het Voorloopig Verslag der Commissie van Rapporteurs, N°. 136. » 13.

BIJBLAD

TOT DEN MILITAIRE SPECTATOR VAN 1856.

WETTEN, BESLUITEN, VERORDENINGEN, ENZ,

WET van den 50sten December 1855, tot vaststelling van het tiende hoofdstuk der Staatsbegroting voor den jare 1856.

WIJ WILLEM III, enz.

Allen, die deze zullen zien of hooren lezen, salut! doen te weten:

Alzoo wij in overweging genomen hebben, dat, volgens artt. 119 en 120 der Grondwet, de algemeene begroting jaarlijks moet worden vastgesteld;

Zoo is het, dat Wij, den Raad van State gehoord, en met gemeen overleg der Staten-Generaal, hebben goedgevonden en verstaan, gelijk Wij goedvinden en verstaan bij deze:

Art. 1. Het Xde hoofdstuk der begroting van Staatsuitgaven voor het dienstjaar 1856, betreffende het *Departement van Oorlog*, wordt vastgesteld als volgt:

Iste AFDEELING.

Kosten van het Departement.

Art. 1. Traktement van den Minister *f* 12,000,00.

Art. 2. Traktementen van den secretaris-generaal en verdere ambtenaren, onderofficieren en bedienden, toelagen aan officieren, benevens toelaag voor paarden van den Minister (luitenant-generaal), mitsgaders alloopende traktementen van officieren, ambtenaren en onderofficieren *f* 115,202,75.

Art. 5. Bureau- en locaalbehoefden, benevens drukwerk *f* 12,897,25.

Totaal der 1ste Afdeeling *f* 158,100,00.

Iide AFDEELING.

Traktementen, bureaustkosten, toelagen en fouragegelden voor paarden van den grooten en generalen staf van het leger, van de administratie der armée, van de provinciale en plaatselijke staven.

Art. 4. Groote staf *f* 29,174,40.

Art. 5. Generale staf *f* 67,601,60.

Art. 6. Administratie der armée *f* 23,200,00.

Art. 7. Provinciale en plaatselijke staven *f* 79,759,20.

Art. 8. Kosten voor verkenningen, het maken van plans en kaarten, met de voor beide daaruit voortvloeiende uitgaven, mitsgaders tijdelijke middelen tot het bespoedigen der vervaardiging van kaarten, en remuneratien aan élèves bij de kaarten-steendrukkerij *f* 5,000,00.

Totaal der 2de Afdeeling *f* 206,753,20.

IIIde AFDEELING.

Traktementen, soldijen, toelagen, fouragegelden voor paarden en verdere kosten van de verschillende wapenkorpsen, alsmede gratificatien te verleenen aan de met lichaamsgebreken ontslagen wordende onderofficieren en manschappen.

Art. 9. Wapen der infanterie, staf en korpsen, hieronder begrepen de onderofficieren en soldaten van de andere wapens, daarbij tijdelijk in betaling gevoerd wordende *f* 4,254,261,63.

Art. 10. Wapen der kavallerie, staf en korpsen, daaronder begrepen het Limburgsch bonds-contingent; mitsgaders de onderofficieren en soldaten van de andere wapens, daarbij tijdelijk in betaling gevoerd wordende *f* 1,684,897,79⁵.

Art. 11. Wapen der artillerie, staf en korpsen, hieronder begrepen de onderofficieren en soldaten van de andere wapens, daarbij tijdelijk in betaling gevoerd wordende *f* 1,497,101,04.

Art. 12. Wapen der genie, staf van het wapen en bataillon mineurs en sappeurs, daaronder begrepen het traktement van den officier der infanterie, tijdelijk dienstdoende als adjudant, mitsgaders bureau- en andere uitgaven voor de ingenieurs in de vestingen *f* 274,488,41.

Totaal der 5de Afdeeling *f* 7,690,748,89⁵.

IVde AFDEELING.

Art. 13. Remonte *f* 120,000,00.

Vde AFDEELING.

Koninklijke Akademie voor de Zee- en Landmagt.

Art. 14. Traktementen, soldijen en verdere kosten, na aftrek van de bijdragen, zoo door het Departement van Marine te verstrekken, als die voor de opleiding der adelborsten en kadets betaald wordende *f* 46,300,00.

VIde AFDEELING.

Art. 15. Reiskosten en vacatien *f* 24,000,00.

VIIde AFDEELING.

Geneeskundige dienst.

Art. 16. Traktementen, toelagen en daggelden, zoo der officieren en kweekelingen bij de militaire geneeskundige dienst, als van de administrateurs en

verdere geëmploijeerden bij het magazijn van geneesmiddelen en bij de hospitalen f 262,000,00.

Art. 17. Materieel van de geneeskundige dienst, kosten vallende op het verplegen van zieken, aankoop van medicijnen enz. f 220,000,00.

Totaal der 7de Afdeeling f 482,000,00.

VIIIste AFDEELING.

Art. 18. Vuur en licht in de wachten f 25,000,00.

IXde AFDEELING.

Art. 19. Scheeps- en wagenvrachten en overvaartgelden; vergoeding voor geleden schade, uit het kontrakt wegens de transporten te water voortkomende f 50,000,00.

Xde AFDEELING.

Materieel der artillerie en draagbare wapenen, met den uankleve van dien, onder het beheer der artillerie staande.

Art. 20. Jaarwedden van beambten, daggelden voor werklieden, verdiend loon voor werk op stuk, toelagen voor officieren en conducteurs, een en ander bij de artillerie-, stapel- en constructie-magazijnen en bij de inspectie der draagbare wapenen te *Delft, Maastricht, Gorinchem, Dordrecht, Luik* enz. f 194,240,00.

Art. 21. Aanschaffing, herstelling, onderhoud en verwerken van het materieel der artillerie en der draagbare wapenen, met alles wat daarop, alsmede op het beheer van een en ander betrekking heeft f 265,000,00.

Totaal der 10de Afdeeling f 437,240,00.

XIde AFDEELING.

Art. 22. Materieel der genie en al hetgeen kan geacht worden daartoe te behooren f 511,000,00.

XIIde AFDEELING.

Verskillende uitgaven.

Art. 23. Defroijement van den amanuensis bij de directie der weduwen- en weezen-kas voor de officieren van de landmagt f 1,200,00.

Art. 24. Kosten tot verzekering en uitoefening van de eeredienst bij de militairen, inbegrepen tegemoetkomingen aan predikanten en Rooms-katholieke geestelijken f 8,000,00.

Art. 25. Huur van gebouwen, exercitie-velden en loodsen f 3,000,00.

Art. 26. Kleine tegemoetkomingen, reisgelden enz. aan gewezen militairen en militaire weduwen f 900,00.

Art. 27. Drukwerk van onderscheiden aard, ten dienste van het leger, mitsgaders het drukken en aanschaffen van militaire reglementen en boekwerken f 6,000,00.

Art. 28. Subsidie aan de weduwen- en weezen-kas voor de officieren van de landmagt *f* 12,000,00.

Art. 29. Huisvesting en voeding van lotelingen der nationale militie en reisgeld van opgeroepen wordende en vertrekkende verlofgangers *f* 6,000,00.

Art. 30. Kosten van het magazijn van kleeding, uitrusting, hospitaal-goederen en kampements-effecten, traktementen, toelagen en bureaustkosten; daggelden aan mindere bedienden en arbeidsloozen, aankoop van veld-uitrusting en algemeene kosten *f* 25,000,00.

Art. 31. Kosten wegens vestiging en onderhoud van militaire huisgezinnen in de koloniën van de Maatschappij van Weldadigheid *f* 58,016,20.

Art. 32. Gratificatiën *f* 12,000,00.

Art. 33. Proceskosten van verschillenden aard *f* 1,000,00.

Art. 34. Subsidie aan het Invaliden-huis te Leyden *f* 5,000,00.

Art. 35. Het aanschaffen van onderscheidingsteekenen voor officiers-dienst, mitsgaders van medailles voor trouwe dienst *f* 650,00.

Art. 36. Kosten vallende op het kamperen van troepen *f* 6,000,00.

Totaal der 12de Afdeeling *f* 126,766,20.

XIIIde AFDEELING.

Art. 37. Traktementen, soldijen en verdere kosten van het korps maré-chaussée, alsmede gratificatiën te verleenen aan met ligchaamsgebreken ontslagen wordende maréchaussées *f* 195,000,00.

XIVde AFDEELING.

Overkomplete officieren, pensioenen, gagementen, onderstanden en wachtgeld.

Art. 38. Overkomplete officieren, $\frac{2}{3}$ en non-activiteits-traktementen, mitsgaders halve bezoldiging aan overkomplete portiers en boomsluiters *f* 22,000,00.

Art. 39. Pensioenen, gagementen en onderstanden *f* 1,495,60,000.

Art. 40. Tijdelijke pensioenen en onderstanden volgens de wet van den 28sten Augustus 1851 (*Staatsblad* n°. 129) *f* 40,000,00.

Art. 41. Pensioenen aan mindere geëmploijeerden, werklieden en bedienden op daggeld werkzaam bij de inrigtingen van 's Rijks zee- en landmagt, wet van 24 Junij 1854 (*Staatsblad* n°. 92) *f* 2,000,00.

Art. 42. Wachtgeld aan ambtenaren, welke door maatregelen van vereenvoudiging en bezuiniging buiten betrekking zijn geraakt *f* 5,411,00.

Totaal der 14de Afdeeling *f* 1,551,014,00.

XVde AFDEELING.

Art. 43. Onvoorziene uitgaven *f* 80,898,70^s.

Totaal Generaal *f* 11,685,000,00.

ART. 2. Wanneer de som, in dit hoofdstuk uitgetrokken voor een der onderwerpen van uitgaaf, begrepen onder de artikelen 2, 5, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 14, 15, 16, 17, 18, 19, 20, 21, 22, 24, 25, 27, 29, 30, 35, 35, 36, 37, 38, 39, 40, 41 en 42, ontoereikend mogt worden bevonden,

kan het ontbrekende bedrag, met inachtneming van het voorschrift van het 2de lid van art. 24 der wet van den 3^{den} October 1841 (*Staatsblad* n°. 40), aangevuld worden door overschrijving uit den post voor onvoorziene uitgaven, in hetzelfde hoofdstuk voorkomende.

ART. 5. De in den loop van het dienstjaar opkomende behoeften, het voorschreven departement betreffende, welke hare omschrijving niet vinden in de artikelen van dit hoofdstuk, worden op den post voor onvoorziene uitgaven aangewezen.

Die uitgaven worden bij de rekening omschreven en verantwoord in zoovele bijzondere posten, als zij gelijksoortige onderwerpen betreffen.

Lasten en bevelen, dat deze in het *Staatsblad* zal worden geplaatst, en dat alle Ministeriële Departementen, Autoriteiten, Collegiën en Ambtenaren, wien zulks aangaat, aan de naauwkeurige uitvoering de hand zullen houden.

Gegeven te 's Gravenhage, den 50sten December 1855.

WILLEM.

De Minister van Oorlog,
B^o. FORSTNER VAN DAMBENOV.

Uitgegeven den een en dertigsten December 1855.

De Directeur van het Kabinet des Konings,
DE KOCK.

Bij aanschrijving van den 5^{den} December 1855, N°. 58 B. heeft Zijne Excellentie de Minister van Oorlog goedgevonden bepalingen te geven, omtrent het gebruik van den kapotjas, in verband tevens met het invoeren van den korten jas, de dagelijkse tenue der onderofficieren en verdere manschappen bij het wapen der infanterie en bij het bataillon mineurs en sappeurs, hoofdzakelijk op het volgende nederkomende:

- 1°. Dat de kapotjas in den regel alleen als overkleed, over den korten jas of het mouwvest zal worden gedragen.
- 2°. Dat alleen en uitsluitend in marschtenue, de kapotjas, zonder korte jas of mouwvest daaronder, zal worden gedragen, behalve bij strenge koude, als wanneer de kapot weder over een dier andere kleedingstukken wordt gedragen.
- 3°. Dat wanneer de man bij het betrekken der wacht in den kapotjas gekleed is, het mouwvest daaronder zal moeten worden gedragen, zullende hij echter in den regel gekleed in den korten jas op wacht trekken, en den kapotjas opgerold over den schouder hangende, mede nemen, ten einde dien 's avonds, en gedurende den nacht (en wel vroeger of later naar mate van het jaargetijde) over den korten jas te kunnen aandoen.

MINISTERIE VAN OORLOG.

*Bureau van het personeel
en militaire zaken.*

N°. 17 B.

's GRAVENHAGE, den 6^{den} December 1855.

Meermalen doet zich, naar ik geïnformeerd ben, het geval voor, dat miliciens tot de *reserve* behorende, zich op de bureaux der provinciale kommandementen of wel bij hunne korpsen vervoegen, om bij deze in activiteit te worden gesteld, doch daarvoor, op grond van de deswegens bestaande verordeningen, worden afgewezen.

Het is waar, dat, zooals ook bij punt *a* § 11 der instructie van den 29sten September 1819, door den Commissaris-Generaal van Oorlog gearresteerd, (R.M. 1819 II bl. 108) is opgemaakt, de bij art. 8 der wet van 28 November 1818 gegeven bevoegdheid, tot het in werkelijke dienst opnemen van miliciens, strikt genomen slechts diegenen omvat, die, na onder de wapens te zijn geweest, *met groot verlof* zijn vertrokken. Uit aanmerking evenwel van de gedurige aanzoeken, welke door miliciens van de *reserve* tot voorschreven einde worden gedaan, maak ik, vooral bij het incompleet hetwelk er in het algemeen bij het leger aan vrijwillers bestaat, gevoegd bij den duren tijd, die het voor velen ondoenlijk maakt aan den kost te komen, volstrekt geene zwaarigheid de voorschreven bevoegdheid ook tot de evenbedoelde miliciens uit te breiden.

Ik magtig u dan ook bij deze, om, tot nader order, de miliciens van de *reserve*, die zich daartoe, onder overlegging van een bewijs van het bestuur hunner woonplaats, dat zij niet in hun onderhoud kunnen voorzien, bij het korps aanmelden, in werkelijke dienst op te nemen, zonder dat zij verplicht zullen wezen zich, overeenkomstig art. 171 der wet van 8 Januarij 1817, bij de staande armée te verbinden.

De evenbedoelde miliciens zullen, in geen geval, vóór de opkomst in werkelijke dienst van de overige manschappen der *reserve* van de ligting waartoe zij behooren, in het genot van groot verlof mogen worden gesteld, maar, met betrekking tot de loting, voor het blijvende gedeelte en het vertrek met onbepaald verlof, behandeld moeten worden even alsof zij gelijktijdig met hunne ligting in het algemeen waren opgekomen.

De Minister van Oorlog,

(get.) B^{vo}. FORSTNER VAN DAMBENOV.

's GRAVENHAGE, den 14^{den} December 1855.

De veertigste jaarlijksche Rekening en Verantwoording van de Directie der Weduwen- en Weezenkas voor de officieren van de Landmagt, over den jare 1854, door mij opgenomen en gesloten zijnde, heb ik de eer de uitkomst daarvan aan het Leger mede te deelen.

De Ontvangst heeft bestaan :

- 1°. Van officieren tot het leger behoorende :
(met inbegrip van de contributiën der officieren in *West-Indië*.)
 - a. Gewone contributie *f* 71,942,78^s.
 - b. Doorlopende idem *f* 23,173,95.
 - c. Contributie bij vermeerdering van traktement *f* 23,368,53.
 - d. Inleggelden en verhooging van dezelve (waaronder begrepen de uit het Indisch militair weduwen- en weezenfonds ontvangen gelden voor een van het leger in *Oost-Indië* bij dat hier te lande overgeplaatst Hoofd-officier) *f* 23,218,97.

Te zamen *f* 143,904,05^s.
 - 2°. Van gepensioneerde officieren :
 - a. Gewone contributie *f* 10,470,12.
 - b. Doorlopende idem *f* 10,969,34.
 - c. Inleggelden en verhooging van dezelve *f* 968,38.

Te zamen *f* 22,408,04.
 - 3°. Op de pensioenen van weduwen en de onderstandgelden van weezen ingehouden wegens onaangetuigd fournissement en inleggelden *f* 261,54.
 - 4°. Contributie van hertrouwde weduwen, naar aanleiding van art. van het Koninklijk Besluit van den 17^{den} Julij 1854, n°. 100 *f* 523,73.
 - 5°. Twee percent van het bedrag der gedane leverantiën aan de korpsen van het leger, ingevolge art. 1 van het Koninklijk Besluit van den 3^{den} November 1842, n°. 71. *f* 19,374,22.
 - 6°. Renten van ingeschreven kapitalen op het grootboek der publieke schuld *f* 70,873,00.
 - 7°. Subsidie uit 's Rijks schatkist, toegestaan bij de wet van den 24sten December 1853 (*Staatsblad* n°. 150) *f* 12,000,00.
- Makende alzoo eene totale ontvangst van *f* 271,348,38^s.

Waartegen de uitgaven zijn geweest :
(met iubegrip van de gedane betalingen in *West-Indië*.)

- 1°. Het nadeelig saldo op 1 Januarij 1854 *f* 100,794,52.
- 2°. Voor pensioenen aan weduwen *f* 259,701,96.
- 3°. Toelagen aan 20 weduwen, voor 57 kinderen boven het getal van drie *f* 1,208,04.
- 4°. Onderstandgelden voor 40 ouderlooze kinderen *f* 5,762,00.
- 5°. Begrafeniskosten van 33 overleden officieren *f* 5,500,00.
- 6°. Restitutie van te veel betaalde contributiën *f* 3,22.
- 7°. Uitkeering aan een verminkt militair van de rente van een daartoe gedeponeerd kapitaal *f* 195,00.
- 8°. Aan den Amanuensis. als defrojement wegens schrijf- en drukloonen, enz. *f* 200,00.

Te zamen *f* 569,166,54.

Zoodat op Januarij 1855 meerder uitgegeven dan ontvangen is *f* 97,818,15^s.
(Zijnde derhalve het nadeelig saldo der rekening, gedurende het jaar 1854, verminderd met *f* 2,976,16^s).

Blijft voorhanden aan inschrijvingen op het grootboek der publieke schuld, rentende 2½ pCt., eene kapitale som van *f* 2,853,000,00.

Op den 1sten Januarij 1854 bedroeg het getal weduwen 644.

Hetwelk in het jaar 1854 is vermeerderd met 52.

Te zamen 676.

Daarentegen zijn er overleden 20,
Hertrouwd 5.

Te zamen 25.

Waardoor op 1 Januarij 1855 het getal gepensionneerde weduwen bedraagt 655.

De Minister van Oorlog,
(get.) B^{mn}. FORSTNER VAN DAMBENOY.

MINISTERIE VAN OORLOG.

Personeel en militaire zaken.

N°. 14 B.

's GRAVENHAGE, den 18^{den} December 1855.

Het heeft den Koning behaagd, mij bij besluit van den 14^{den} dezer, n°. 59, te magtigen, om ook over het jaar 1856 op dezelfde wijze als omschreven is, bij het vroeger dezerzijds medegedeeld besluit van den 24sten December 1848, n°. 85, aan de hoofd- en verdere officieren van het leger, voor zooveel de belangen van de dienst dit zullen toelaten, verlof te verleenen met twee derde van het activiteits-traktement, en bijaldien zij bereden zijn onder genot tevens der fourages waarop zij aanspraak hebben.

Ik heb dientengevolge de eer u te verzoeken, de officieren onder uwe bevelen met het bovenstaande bekend te maken, de aanvragen van hen, die verlangen in het genot van voorschreven verlof gesteld te worden, op de gewone wijze aan mij te doen toekomen, en voorts te willen zorgen, dat bij de behandeling van deze aangelegenheid, de reeds vroeger vastgestelde bepalingen, welke ik gemeend ik hierbij te moeten herhalen, naauwkeurig worden nagekomen :

- 1°. dat gezegd verlof voor niet minder dan eene maand, in den regel voor niet langer dan zes maanden en slechts in buitengewone gevallen, die alsdan behoorlijk moeten worden geconstateerd, voor langer tijd zal worden toegestaan;
- 2°. dat op de aanvragen om bedoeld verlof *bepaaldelijk* zal moeten worden vermeld, of het inwilligen daaraan *al* dan *niet* is overeen te brengen met de belangen van de dienst, waarbij vooral de oefeningstijd der miliciens in het oog moet worden gehouden;
- 3°. dat dáár, waar meer dan een onderdeel, bataillon, eskadron of kompagnie van hetzelfde korps in een garnizoen aanwezig is, en het mogt gebeuren, dat van een dier onderdeelen meer officieren met verlof wenschen te gaan, dan de dienst zou gedoogen, in die dienst zal kunnen worden voorzien, door het tijdelijk detacheren van officieren der andere onderdeelen; een maatregel, welke in het algemeen zal kunnen worden gevolgd, mits daaruit geene garnizoensverandering voor de te detacheren officieren voortvloeije;
- 4°. dat, ten einde zoo veel mogelijk, ieder officier des verkiezende, in die gunst op zijne beurt, zou kunnen deelen, zij, die bereids in het afgelopen jaar een geruimen tijd van voorschreven verlof hebben gejouisseerd, thans het laatst daartoe in aanmerking zullen worden gebragt, en
- 5°. dat de officieren, ten wier behoefte verlof krachtens voormeld besluit zal worden aangevraagd, niet in afwachting van de ten deze te nemen beslissing, met verlof met behoud van *heel* traktement voor veertien dagen, of minder zullen mogen vertrekken.

De Minister van Oorlog,

(get.) B^{on}. FORSTNER VAN DAMBENOY.

*Personeel en militaire zaken.*N°. 14 B.

ALGEMEENE ORDER VOOR HET LEGER.

DE MINISTER VAN OORLOG,

Ontvangen hebbende eene missive van den Heer Minister van Marine, houdende mededeeling van Zijner Majesteits besluit van den 16^{den} November jl. n°. 65, waarbij het Hoogstdenzelven heeft behaagd, eenige wijzigingen te brengen in de uniform enz., der Zee-officieren, Officieren van gezondheid, Officieren van administratie, Officieren-machinisten, Adelborsten der 1ste klasse en Adjunct-Administrateurs bij 's Rijks Zeemagt; luidende opgemeld besluit hoofdzakelijk als volgt:

- 1°. In de eerste plaats van den thans bestaanden uniform jas, wordt ingevoerd een korte jas.
- 2°. Op den korten jas worden geene épauletten gedragen.
- 3°. De bestaande distinctieve teekenen, voor de verschillende rangen bepaald, blijven voor de groote en kleine uniform onveranderd. Bij den korten jas zullen zij bestaan als in de navolgende:
Op de opslagen der mouwen, effen gouden en zilveren galons en koord, eerstgenoemde (met uitzondering van die voor Admiraals) ter breedte van één duim, met een halven duim tusschenruimte, en het koord ter dikte van $2\frac{1}{2}$ streep, volgens model. De opslagen der mouwen, zullen te dien cinde rond en niet uitgesneden moeten zijn.
- 4°. In koude klimaten of seizoenen kan een korte jas van fijn duffel worden gedragen, met de bepaalde onderscheidingsteekenen op de mouwen.
- 5°. De onderscheidingsteekenen op de opslagen der mouwen worden gedragen rondom, en gerekend van den bovenkant van den opslag; wordende voor de verschillende rangen vastgesteld, als volgt:

Voor den Admiraal der Vloot en de Luitenants-Admiraals.

Een goud galon ter breedte van vijf duim, van het model als dat langs de broek.

Voor Vice-Admiraals.

Een goud galon van vier duim breedte, van hetzelfde model.

Voor Schouten bij Nacht.

Vier gouden galons.

Voor Kapiteins ter Zee.

Drie gouden galons.

Voor Kapitein-Luitenants ter Zee.

Drie galons, waarvan het middelste van zilver en de buitenste van goud.

Voor Dirigerende Officieren van Gezondheid der 2de klasse.

Drie galons, waarvan het bovenste van goud en de overige van zilver.

Voor Luitenants ter Zee der 1ste klasse.

Twee gouden galons.

Voor Luitenants ter Zee der 2de klasse.

Een gouden galon.

Voor Officieren van Gezondheid der 3de klasse.

Een gouden koord.

De Officieren van Gezondheid en van Administratie, benevens de Officieren-Machinist, zullen die onderscheidingsteekenen dragen, overeenkomstig den rang, waaraan zij zijn geassimileerd, met dien verstande, dat de Officieren van Administratie, in de plaats van gouden galon en koord, zilveren en omgekeerd zullen dragen.

6°. De borduursels op den rug en op de zakkleppen van den grooten uniformrok der Vlag-Officieren vervallen.

7°. Het gouden galon, om de muts gedragen, vervalt; in plaats daarvan, zal, door alle rangen, tot dien van Adelborst der 1ste klasse ingesloten, tegen haren bovenrand, gedragen worden, twee gekruiste ankers van gouddraad geborduurd, met de Koninklijke Kroon er boven, volgens model, terwijl daaronder tegen den voorkant, op den band als distinctief, van gouddraad geborduurde achtpuntige sterren, volgens model, zullen worden gesteld.

Voor Vlag-Officieren.

Drie, waarvan twee onder en een boven.

Voor Hoofd-Officieren.

Twee naast elkander.

Voor inferieure Officieren.

Eene.

8°. Door de Officieren van Gezondheid zal, in de plaats van de gekruiste ankers, een van gouddraad geborduurde esculaapstaf met de Koninklijke Kroon er boven, volgens model, gedragen worden, en het aantal sterren overeenkomstig hunnen rang.

- 9°. Door de Officieren van Administratie alles zoo als voor de Zee-Officieren is voorschreven, doch van zilverdraad geborduurd.
- 10°. Door de Officieren-Machinist, in plaats van de gekruiste ankers, twee gekruiste pijlen, met vlammende toorts, met de Koninklijke Kroon er boven, van gouddraad geborduurd, volgens model, en het aantal sterren overeenkomstig hunnen rang.
- 11°. Bij den korten jas zal wel de sabel, maar nimmer de uniformhoed gedragen mogen worden; zullende de sabelkoppel over en nimmer onder den jas worden gedragen.
- 12°. Het invoeren dezer voorschriften zal geleidelijk en achterevolgens geschieden, naar gelang de thans in gebruik zijnde kleedingstukken zullen zijn afgedragen, doch algemeen moeten zijn ingevoerd op den 1sten Januaar 1857.

Brengt zulks mits deze ter kennis van het Leger, met uitnoodiging aan de chefs der korpsen, om bovenstaande beschikkingen des Konings, met opzigt tot de daarbij ingevoerde distinctieve teekenen, op drie achtereenvolgende appels aan hunne onderhoorigen te doen voorlezen.

's Gravenhage, den 21sten December 1855.

(get.) B^{de}. FORSTNER VAN DAMBENOY.

Bij besluit van den 21sten December 1855, Bureau militaire administratie, n°. 42 B, geeft Z. Exc. de Minister van Oorlog aan de verschillende korpskommandanten kennis, dat de zoo buitengewoon vroeg en gestreng ingevallen winterkoude, Z. Exc. heeft bedacht doen zijn op het aanbrengen van eenige verzachting in hetgeen die omstandigheden bezwarends moeten hebben voor den soldaat, wiens zakgeld bij de tegenwoordige duurte der levensmiddelen, niet toelaat daaruit in hetgeen tot verwarming zou moeten dienen, in het kwartier te voorzien.

Dat daarom gedurende *dezen* winter, bij elk korps, eene geëvenredigde som, (waarvan het verschillend bedrag aan de onderscheidene korpsen bij dit besluit wordt opgegeven), zal kunnen worden aangewend om, met behulp daarvan, in een of meer kamers in de kazerne te doen stooken, zullende die som in billijkheid door de korpskommandanten moeten verdeeld worden over de onderdeelen van het regiment, zoo het in verschillende garnizoenen gestationneerd is.

MINISTERIE VAN OORLOG.

*Personeel en militaire zaken.*N°. 14 B.'s GRAVENHAGE, den 27sten December 1855.

Aan enkele plaatselijke en garnizoens-kommandanten is dezerzijds nu en dan, autorisatie verleend tot het aannemen voor de koloniale dienst van gehuwde manschappen, bijaldien deze voorzien waren van eene schriftelijke gelegaliseerde toestemming hunner echtgenooten, tot hunne in dienst treding bij het Indische Leger, en deze laatsten zich daarbij tevens verbonden, *hare mans niet naar Indië te zullen volgen.*

Het voor de koloniale werving wenschelijk achtende, dien maatregel meer algemeen in te voeren, heb ik de eer u te verzoeken, de plaatselijke en garnizoens-kommandanten onder uwe bevelen te magtigen, om voortaan gehuwde personen, die zich daartoe bij hen mogten aanmelden, bijaldien zij van eene toestemming als de hierboven bedoelde, zijn voorzien, en zij overigens aan alle vereischten voldoen, op de gewone wijze, onder toekenning van het bepaalde hand- en aanbrenggeld tot een engagement voor de koloniale dienst toe te laten; zullende gezegde autoriteiten daarbij tevens met nadruk moeten worden aanbevolen om geene der over te leggen toestemmingen voor geldig aan te nemen, dan wanneer die stukken geheel overeenkomstig het hiervoren omschrevene zijn opgemaakt.

*De Minister van Oorlog,**(get.)* B^o. FORSTNER VAN DAMBENOV.

MINISTERIE VAN OORLOG.

*Militaire administratie.*N°. 42 B.

DE MINISTER VAN OORLOG,

Heeft het genoegen ter kennis van het leger te brengen, dat Zijne Majesteit, uit aanmerking van de aanhoudende duurte der voornaamste levensbehoefte en veldgewassen, op de daartoe door hem Minister gedane voordragt, bij Hoogstdezelfs besluiten van den 21sten dezer, n°. 75 en 77, heeft gelieven te bepalen:

- 1°. Dat ook gedurende het jaar 1856, aan de tamboers en hoornblazers van de 2de klasse, mitsgaders aan al de verdere manschappen, zoowel van de staande armée als miliciens, bij het regiment grenadiers en jagers, eene verhooging op de soldij ad twee cents per man en per dag, zal worden toegekend; de meesters werklieden daarvan uitgezonderd;

- 2°. Dat gelijke verhooging ad *twee cents* per man en per dag, zal worden toegekend aan alle zoodanige militairen bij de overige korpsen en etablissementen van het leger, met uitzondering eveneens van de meesters werklieden, wier soldij niet meer dan *vijf en twintig cent* daags bedraagt; de oppassers bij de Koninklijke Akademie voor de Zee- en Landmagt daaronder begrepen;
- 3°. Dat de voorschreven verhooging niet zal worden te goed gedaan over het getal dagen, waarop de bovenbedoelde militairen niet te hunnen koste worden gevoed of deswege bijslag als ingescheepten genieten, noch ook over den tijd, gedurende welken zij in het genot zijn van verlof met behoud van soldij.
- 4°. Dat het bedrag van het reisgeld, zoo als dit oorspronkelijk voor de onder-officiers, korporaals en verdere manschappen van verschillende graden bij het leger is vastgesteld, almede nog gedurende het jaar 1856, met *twee cent* per uur afstands zal worden verhoogd, en
- 5°. Dat, met wijziging in zoo ver, van de bepalingen in het Koninklijk besluit van den 2^{den} October 1818, n°. 64, vervat, het bedrag der schadeloosstelling wegens het gemis van fourages, aan de daarop regthebbende generaals, hoofd- en verdere officieren bij het leger, toe te kennen, gedurende het jaar 1856, zal worden berekend tegen vijf en zeventig cents (*f 0,75*) per paard en per dag.

Herinnert tevens een ieder wien zulks aangaat, dat de gunstige bepalingen, bij punt 4 hierboven aangeduid, ook, hetzij ten volle of voor de helft, van toepassing zullen moeten worden gemaakt op de manschappen der nationale militie, aan wie, krachtens de beschikking dezerzijds van den 8ten October 1852, n°. 2 B; het reisgeld, respectivelijk ad *tien of vijf cent* per uur, wordt toegekend.

's Gravenhage, den 28sten December 1855.

(get.) B^{on}. FORSTNER VAN DAMBENOY.

N°. 70.

WIS WILLEM III, bij de gratie Gods, Koning der Nederlanden,
Prins van Oranje-Nassau, Groot-Hertog van Luxemburg, enz.,
enz., enz.

Willende, door eene uitbreidiug van het corps Mariniers, hetzelfde aan zijne bestemming doen beantwoorden,

Op de voordragt van den Minister van Marine, van den 31. December jl., n°. 37,

Bij uitbreiding van onze besluiten van den 19. November 1832, n°. 89 en 17 Mei 1834, n°. 33,

Hebben besloten en besluiten :

- 1°. Het corps Mariniers zal met *eene compagnie* vermeerderd worden, overeenkomstig de formatie, vastgesteld bij onze besluiten van den 19^{den} November 1832, n°. 89 en 17 Mei 1834, n°. 33. Deze compagnie zal te *Amsterdam* garnizoen houden.
- 2°. Van de Kapiteins bij dat corps, zullen de *drie oudsten in rang, kapiteins der 1^e klasse* zijn.
- 3°. De staf van dat corps wordt vermeerderd met 1 Sergeant meester-geweermaker, die te *Willemstad* in garnizoen zal zijn.
- 4°. Bij iedere compagnie van dat corps zal *een Fourier* tot de bepaalde sterkte behooren.

Onze Minister van Marine is belast met de uitvoering dezes, waarvan afschrift zal worden gezonden, aan het Departement van Oorlog en aan de Algemeene Rekenkamer tot informatie.

's Gravenhage, den 1sten Januarij 1836.

(get.) WILLEM.

De Minister van Marine,

(get.) DE SMIT v. D. BROECKE.

Accordeert met deszelfs origineel.

De Directeur van het Kabinet des Konings,

(get.) DE KOCK.

MINISTERIE VAN OORLOG.

*Personeel en militaire
zaken.*N°. 51 B.'s GRAVENHAGE, den 21^{den} Januarij 1855.

Na den afloop der oefeningen in 1855, bij de normaal schietschool alhier, heb ik den toestand van de 120 tirailleur-geweren, welke daarbij in gebruik zijn geweest, bij den geweerwinkel te *Delft*, naauwkeurig doen opnemen.

In het verslag van den Heer Inspecteur der draagbare wapenen, nopens het resultaat van dat onderzoek, worden met opzigt tot de behandeling en het onderhoud den tirailleur-geweren, eenige wenken en aanbevelingen aangetroffen, welke allezins de aandacht verdienen.

Ten einde die in het belang der bewapening bij de korpsen infanterie in het algemeen en meer bijzonder in die der tirailleur-kompagnien ten nutte te maken, is het mij allezins doeltreffend voorgekomen dat de aandacht van de chefs dier korpsen, al dadelijk op de meest belangrijke punten worden gevestigd. Die punten zijn onder anderen: Opneming van den loop en van de bajonet.

Loop schoonmaken.

Een aantal loopen zijn inwendig beroest gevonden, bij eenige daarvan, en vooral bij degenen, die vroeger tot de proefnemingen gediend hadden, was het ijzer reeds zoodanig door roest aangetast, dat het geheel wegmaken der roestvlekken niet doenlijk is, zonder die loopen op te frisschen; eene bewerking, die aan loopen met verloopende trekken zeer moeilijk kan worden bewerkstelligd, en ligt de oorzaak van het beschadigen der trekken en het onbruikbaar geraken van den loop kan worden.

Uit dien hoofde vermeent men op de noodzakelijkheid te moeten aandringen, de voorhanden zijnde middelen aan te wenden, om deze wapenen geheel vrij van roest te houden, zoo wel gedurende den tijd, dat zij door den soldaat worden gebruikt, als wanneer zij in de wapenkamers zijn opgelegd.

Ook heeft men opgemerkt, dat de roest zich hoofdzakelijk nabij de monding in de loopen had aangezet, hetgeen aan niets anders toegeschreven kan worden, dan aan de vochtigheid, welke het laken der gebruikte geweerstoppen ingehouden heeft, die gedurende eenigen tijd met den loop in aanraking gelaten zijnde, roest heeft doen ontstaan.

Om dit te voorkomen is het wenschelijk, dat men de geweerstop nimmer gedurende geruimen tijd in den loop late, wanneer men vermoeden kan, dat het laken vochtig is, zoo als zulks bij voorbeeld het geval moet zijn, wanneer de soldaat in regen of nattig weder geëxerceerd heeft of op de wacht geweest is. Ook dient men toe te zien, dat, wanneer de loop inwendig nat gemaakt of geworden is, zoo als onder anderen bij het schoonmaken van het wapen na het

vuren, men hem geheel droog uitpompt, voor dat het wapen met de geweerstop voorzien, ter zijde gesteld wordt.

Bajonet op den loop pas maken.

Evenzeer zijn er een aantal loopen gevonden, waarop de bajonetten eenigzins schudden, ten gevolge van het afslijten van den loop aan de monding of van de bajonetschaft aan den binnenkant.

Het ontstaan van dit gebrek moet aan twee oorzaken toegeschreven worden, te weten: door het dikwijls poetsen van het gedeelte des loops waarom de bajonet sluit, en door het veelvuldig opzetten en afnemen der bajonet.

Hoewel onder het aantal hier bedoelde loopen er zeer vele waren, waarbij het schudden, en dus ook de afslijting uiterst gering waren, bewijst evenwel het menigvuldig voorkomen van dit gebrek aan wapenen, welke slechts zeer kort in gebruik zijn geweest, hoe wenschelijk het is, om niet door onnoodig poetsen de ijzerdikte der loopen op die plaats te verminderen, en om niet de bajonet meer dan noodig op den loop te plaatsen en weder af te nemen.

Klepvizier op den loop solderen.

Deze herstelling is noodzakelijk bevonden aan drie geweren, om voor te komen dat de klepvizieren meermalen los gaan.

Acht men eene bepaling noodzakelijk, waardoor aan den soldaat verboden wordt, om de veerschroef, waarmede de veer die de kleppen in haren stand houdt, aan het vizier-voetstuk bevestigd is, bij het schoonmaken van het wapen of klepvizier los te maken; omdat wanneer er eenig vuil in het gat voor die schroef dringt en het niet zorgvuldig wordt weggenomen, dat vuil door het aandraaijen van de schroef op den loop wordt gedrukt, zoodanig dat bij het geheel indraaijen der schroef de klepvizieren van den loop geligt worden, hoe goed en sterk de soldering ook zij.

OPNEMING DER LADE.

Lade bijwerken.

Eenige bovenladen waren door het afnemen van den middenband beschadigd, en dienden uit dien hoofde bijgewerkt te worden. Hier moet men doen opmerken, dat wanneer de middenband, welke bij nieuwe geweren naauwkeurig sluit, niet voorzigtig afgenomen wordt, zoodanige herstellingen meermalen zullen voorkomen. Vooral dient toegezien te worden, dat wanneer deze band niet gemakkelijk met de hand verschoven kan worden, er in geen geval met eenen hamer op den knop van den bovenkordonbeugel mag worden geslagen om den band naar hoven te drijven; want hierdoor wordt deze met den scherpen kant tegen de laadstokgroef aangedreven, waardoor beschadigingen aan de lade moeten ontstaan. De aard der beschadigingen zou doen veronderstellen, dat zulks bij de te herstellen laden heeft plaats gehad.

Onder mededeeling van het vorenstaande heb ik de eer UHEG. te verzoeken de chefs der korpsen onder uwe bevelen, met een en ander bekend te willen maken en hen uit te noodigen bij hunne onderhebbende korpsen, met opzigt tot de behandeling en het onderhoud der geweren in het algemeen, doch meer bijzonder der onlangs daarbij in gebruik gegeven tirailleur-geweren N. O., in den geest van het voorschrevene te doen handelen.

De Minister van Oorlog,

(get.) B^{on}. FORSTNER VAN DAMBENOY.

MINISTERIE VAN OORLOG.

Personeel en militaire zaken.

N°. 12 B.

's GRAVENHAGE, den 22sten Januarij 1856.

Bij aanschrijving dezer zijds van den 16^{den} October 1851, n°. 27 B, is bepaald, dat de wet op de pensioenen der Landmagt van den 28sten Augustus 1851, (*Staatsblad* n°. 129), voortaan zoude strekken tot maatstaf bij het berekenen van den diensttijd tot het toekennen der médailles voor trouwe dienst.

Naar aanleiding daarvan wordt overeenkomstig het eerste gedeelte van punt 2 van Art. 51 dier wet, de tijd gedurende welken een militair in de 2e klasse is geweest, hem niet als diensttijd aangerekend, maar wel de tijd, dien hij diende voor zijne indeeling bij die klasse.

Vermits echter als een gevolg van het bepaalde bij het koninklijk besluit van den 15^{den} December 1826, n°. 100, de diensttijd *voor* en *gedurende* het verblijf in de 2e klasse niet in rekening mag worden gebracht, bij het toekennen der médailles voor trouwe dienst, en het mijne intentie is, dat dit beginsel, hetwelk tot nu steeds gehandhaafd is geworden, voortdurend van kracht blijve, heb ik derhalve, met wijziging in zoo verre van bovengemelde aanschrijving, de eer U te informeren, dat militairen als de hierbedoelde, niet tot het bekomen van gemeld versiersel in aanmerking moeten worden gebracht, dan nadat zij, in de gewone klasse van militairen teruggekeerd op nieuw 12 of 24 jaren eerlijk en trouw zullen hebben gediend.

Ik verzoek U, u dien overeenkomstig te gedragen.

De Minister van Oorlog,

(get.) B^{on}. FORSTNER VAN DAMBENOY.

MINISTERIE VAN OORLOG.

*Militaire administratie.*N°. 59 B.'s GRAVENHAGE, den 26sten Januarij 1856.

Ik heb de eer U te informeren, dat zijne Majesteit, bij besluit van den 22 dezer, n°. 59, goedgevonden heeft, om de toelaag van *zeven en een halve Cents*, per hoofd, daags, welke overeenkomstig de tweede alinea van Art. 46 van het Koninklijk Besluit van den 10 November 1845, n°. 48, *in stede van het brood*, door de korpsen moet worden afgedragen, aan de kassen der Garnizoens Infirmiën, voor de in die inrigtingen verpleegd wordende militairen, aanvankelijk gedurende het jaar 1856, met *twee en een halve Cents* te verhoogen; en alzoo op *tien Cents* per man daags te brengen.

Ik verzoek U, om voor zoo veel het Zieken-Etablissement onder uw toezigt betreft, in overeenstemming met het voorschrevene te doen handelen.

Aan

De Minister van Oorlog,

de respective toeziende Chefs over
de Garnizoens-Infirmiën.

(get.) B^{on}. FORSTNER VAN DAMBENOY.N°. 65.

WIL WILLEM III, bij de gratie Gods, Koning der Nederlanden,
Prins van Oranje-Nassau, Groot-Hertog van Luxemburg, enz.,
enz., enz.

Willende de leiding van de Normaal Schietschool, welke te 's Hage, is gevestigd, opdragen aan een bepaaldelijk daartoe aan te wijzen Hoofd-officier,

Op de voordragt van Onzen Minister van Oorlog van den 30sten Januarij 1856, Kabinet L^a. Z^l,

Gelet op ons Besluit van den 21sten November 1850, n°. 70, houdende organisatie van het wapen der Infanterie,

Hebben goedgevonden en verstaan:

Te bepalen, dat de staf van het wapen der Infanterie, zoo als die is vermeld op de Tabel L^a. A, behoorende bij opgemeld Besluit, tijdelijk zal worden vermeerderd met een Hoofd-officier (Luitenant Kolonel of Majoor) op het tractement aan zijnen rang verbonden, en onder genot van fourrage voor een paard; zullende bedoelde Hoofd-officier tevens de toelage genieten van

f 500 's jaars, bij Koninklijk Besluit van den 18^{den} Januarij 1845, n°. 65, onder anderen vastgesteld voor de Hoofd-officieren tot de korpsen in garnizoen te 's Gravenhage behoorende.

Onze Minister van Oorlog is belast met 'de uitvoering dezes, waarvan afschrift zal worden gezonden aan de Algemeene Rekenkamer tot informatie.

's Gravenhage, den 31sten Januarij 1856.

(get.) WILLEM.

De Minister van Oorlog,

(get.) B^m. FORSTNER VAN DAMBENOY.

Accordeert met deszelfs origineel.

*De Secretaris-Generaal van het Ministerie
van Oorlog,*

(get.) F. A. VAN RAPPARD.

NORMAAL-SCHIETSCHOOL.

Tabel, aanwijzende de gemiddelde uitkomsten verkregen bij de schiet-
oefeningen met het Tirailleur-geweer, gedurende het Jaar 1855.

Het Schijf-schieten.

Afstanden waarop naar de schijf is geschoten (in passen.)		Aantal		Gemiddeld ‰	Aanmerkingen.
		Schoten.	Treffers.		
Op 1 schijf.	100	3480	5390	66	De gebezigde schijf was eene ijzeren éénmansschijf, hoog (boven den grond) 1,8 Ned. El. en breed 0,5 Ned. El.
	150	7853	4480	57	
	200	4683	2144	46	
	250	4110	1674	41	
	500	5090	1708	54	
Op 5 naast elkan- der staande schijven.	350	5890	5713	67	Het schijfschieten heeft bij allerlei weersgesteldheid plaats gehad.
	400	2950	1664	56	
	450	2140	1099	51	
	500	2325	1086	47	
	550	1865	676	56	
Op 5 naast elkan- der staande schijven.	600	2650	1516	50	In voldoening aan Art. 296, dat de schutters goed bleven schieten.
	650	2280	955	42	
	700	1443	564	59	
	750	1480	552	36	
	800	1455	447	51	
Op dagelijks verschillende af- standen tusschen 100 à 800.		8553	3246	39	
Beweegbare schijf.	500	715	134	22	De gebezigde schijf was de gewone éénmansschijf.
	350	710	180	26	
	400	690	120	16	

Het vuren in verstrooide orde.

Datum.	Aanduiding der vuren.	Afstand van de schijven (in passen.)	Aantal		Gemiddeld ‰	Aanmerkingen.
			Schoten.	Treffers.		
6 Augustus.	In beweging zijnde tirailleur-linie.	600—500	660	190	29	
8 "	Idem.	800—300	1078	159	15	Ongunstig weder en regen.
9 "	Idem.	800—500	1110	238	21	Betrokken lucht.
10 "	Stilstaande tirail- leur-linie.	500	410	124	50	
5 November.	In beweging zijnde tirailleur-linie.	800—150	1150	469	41	Zware mist waar- door de meeste schoten tusschen 150 en 200 passen verden gedaan.
9 "	Idem.	800—500	1140	288	25	
12 "	Stilstaande tirail- leur-linie.	500	1080	186	17	
10 Augustus.	Vuur op eene schijf ter hoogte van 2,5 en ter breedte van 7,5 Ned. El.	800	210	85	40	Deze schijf duidde kavallerie of opge- zeten artillerie aan.
11 "		1000	90	56	40	
13 November.		800	510	96	51	
10 Augustus.	Vuur op een schiet- gat voor kanon van 12 R.	550	210	26	12	
13 November.		400	510	53	17	

Het vuren in gesloten orde zijnde de breedte van het doel gelijk aan die van het vurende peloton.

Aanduiding der vuren.	Afstand van het doel (in passen.)	Aantal schoten.	Aantal treffers.		Gemiddel. % treffers.		Aanmerkingen.
			Kavalleriefront.	Infanteriefront.	Kavalleriefront.	Infanteriefront.	
Pelotons-vuur.	100	199	17	175	9	88	De schijf was ter hoogte van 2,3 Ned. El.
	200	199	51	124	16	62	
	500	199	36	119	18	59	
	400	199	55	88	16	44	
	500	199	36	74	18	57	
	600	199	17	75	9	58	
	700	94	11	27	12	29	
	800	94	14	17	15	18	
Twee gelederen-vuur.	100	199	13	181	7	91	De schutters waren in volle wapenrusting.
	200	199	44	151	22	66	
	500	199	41	123	21	62	
	400	199	34	100	17	50	
	500	199	51	107	16	54	
	600	199	22	98	11	49	
	700	94	15	22	14	23	
	800	94	16	24	17	26	
Gelederen-vuur.	100	199	20	175	10	87	
	200	199	47	104	24	52	
	300	199	58	111	19	56	
	400	199	28	105	14	52	
	500	199	55	89	18	45	
	600	199	21	74	11	57	
	700	94	15	29	16	31	
	800	94	17	18	18	19	

N°. 55.

WIJ WILLEM III, bij de gratie Gods, Koning der Nederlanden,
Prins van Oranje-Nassau, Groot-Hertog van Luxemburg, enz.,
enz., enz.

Op de voordragt van onzen Minister van Oorlog, van den 18. dezer kabinet L^s, D^s;

Hebben besloten en besluiten:

ARTIKEL 1.

Met wijziging in zoo verre van het bepaalde bij Koninklijk Besluit van den 7. Junij 1841, n°. 11, houdende organisatie van het Departement van Oorlog, Onzen Minister van Oorlog te magtigen, om in die gevallen dat het, bij het ontstaan van vacatures, voor de dienst nuttig mogt wezen, Militaire officieren en beambten, bij gezegd Departement werkzaam, bij ons in aanmerking te brengen, tot het bekleeden van burgerlijke betrekkingen mede bij gezegd Departement, met dien verstande nochtans, dat geen onderofficier-schrijver tot burgerlijk ambtenaar kan worden benoemd dan na een tijdsverloop van tien jaren militaire dienst.

ARTIKEL 2.

Te bepalen dat voor zoo ver de gelegenheid dit zal toelaten, de traktementen der burgerlijke beambten bij het Departement van Oorlog zullen kunnen worden gebragt tot een *maximum*, geregeld als volgt: Het traktement van den Referendaris *Regtsgeleerde*, in overeenstemming met het traktement en de toelage van een Majoor of Luitenant-kolonel der Infanterie, als Chef de Bureau bij het Departement werkzaam.

Van de Hoofdcornmissies, ook dan, wanneer zij door ons met den personen titel van Referendaris worden bekleed, in overeenstemming met het traktement van een Majoor der Infanterie, zonder de toelage.

Van de Cornmissies, in overeenstemming met dat van een Kapitein der Infanterie met de toelage, doch in elk geval achtereenvolgens en alzoo bij opklimming tot een bedrag van: f 1800,00, f 2,000,00 en f 2,200,00.

Van de Adjunct-cornmissies, in overeenstemming met het traktement van een 4^{en} Luitenant der Infanterie, bij het Departement werkzaam, met de toelage en derhalve tot een bedrag van: f 1,500,00.

ARTIKEL 3.

Goed te keuren dat almede in hetzelfde geval, als hiervoren bij den aanhef van Art. 2 bedoeld, de toelage der Officieren, beneden den rang van Kapitein bij het Departement van Oorlog werkzaam, in overeenstemming zal worden ge-

bragt met dien rang, wanneer zij dien, bij het Departement zijnde, bij bevordering verkrijgen.

ARTIKEL 4.

Almede goed te keuren dat een in regten gegradueerd persoon als *Commies van Staat*, voor de dienst bij het Departement van Oorlog, door ons te bevoemen, zal worden aangesteld, tot adsistentie van den Referendaris Regtsgeleerde bij het Departement, onder genot van zoodanige bezoldiging als de gelegenheid later zal toelaten aan hem te verleen.

Onze Minister van Oorlog is belast met de uitvoering dezes, waarvan afschrift zal worden gezonden aan de Algemeene Rekenkamer tot informatie.

's Gravenhage, den 22sten Januarij 1856.

(get.) WILLEM.

De Minister van Oorlog,

(get.) B^{on}. FORSTNER VAN DAMBENOY.

Accordeert met deszelfs origineel.

De Secretaris-Generaal van het Ministerie van Oorlog,

(get.) F. A. VAN RAPPARD.

MINISTERIE VAN OORLOG.

Militaire administratie.

N°. 24 B.

DE MINISTER VAN OORLOG,

Gezien het besluit des Konings van den 17^{den} October 1851 n°. 64, houdende bepalingen nopens het verstrekken van voorschotten aan gepensioneerde militairen, ten laste van het fonds voor onderofficieren enz., die onder toekenning van gagement of van gratificatie, uit de militaire dienst worden ontslagen;

Gelet op de instructie ter uitvoering van opgemeld besluit, door het Departement van Oorlog, onder dagteekening van den 27sten October 1851 n°. 25 B, uitgevaardigd;

Overwegende, dat aan den eenen kant de mogelijkheid is gebleken, tot het brengen van eenige vereenvoudiging in de schrifturen, welke, naar aanleiding van de aangehaalde instructie, in de daarbij opgenoemde gevallen, bij de korpsen moeten worden opgemaakt, terwijl het aan den anderen kant noodzakelijk bevonden is, sommige der bestaande voorschriften, voor zooveel de gepensionneerden zelven betreft, eenigermate te verduidelijken;

Gelet op het voorstel, daaromtrent, door de commissie tot het beheeren van voormeld fonds, aan hem Minister gedaan, dd. 11 dezer n°. 7;

Heeft goedgevonden, met wijziging in zoover, van het bepaalde bij de meergemelde instructie, het navolgende vast te stellen, als:

- 1°. dat, voortaan, bij het verstrekken van voorschotten aan gepensionneerden bij de korpsen, niet uitsluitend, voor het door de belanghebbenden af te geven bewijs der ontvangen betaling, gebruik behoeft te worden gemaakt van het model L^a B, bij art. 5 der instructie van den 27sten October 1831 n°. 23 B voorgeschreven, doch dat, tot gezegd einde, ook zullen kunnen worden gebezigd, *lijsten*, ingerigt volgens het hierbij gevoegd model n°. 1, met inachtneming van hetgeen in de daarop gestelde nota is aangewezen;
- 2°. dat, met wijziging in zoover van het bepaalde bij de 5de zinsnede van art. 6 der evengemelde instructie, de staten van gedane voorbetalingen aan gepensionneerden, voortaan slechts in ééne expeditie zullen behoeven te worden opgemaakt en aan de commissie toegezonden, wordende te dier zake, tevens, aan de Hoofd-administratiën der korpsen aanbevolen, om de gepensionneerden, in de volgorde der nummers waaronder zij bij de commissie bekend zijn, op die staten te doen voorkomen; zullende, wanneer de bedoelde stukken, ten aanzien van niet bekende nummers, als anderzins, aanvulling of wijziging vereischen, hierin bij de commissie voorzien en daarvan aan de korpsen opgave gedaan worden;
- 3°. dat de bewijzen, bij art. 4 der meergemelde instructie bedoeld, voortaan zullen zijn ingerigt, overeenkomstig het bij deze dispositie gevoegd model n°. 2, en dat die bewijzen voorts met de meeste naauwkeurigheid zullen moeten worden opgemaakt, waarbij tevens zal behooren te worden gezorgd, dat de aan het hoofd daarvan te stellen nummers, zoodra die bij de korpsen bekend zijn, worden ingevuld, en de in het model omschreven bepalingen, voor zooveel die tot de dienst bij het korps betrekking hebben, stiptelijk worden nagekomen; moettende die bepalingen namelijk worden beschouwd als in de instructie nopens het verstrekken van voorschotten zelve te zijn vervat;
- 4°. dat het evenbedoeld model n°. 2 zal moeten worden gedrukt, in dier voege, zoo als dit thans is ingerigt, zoodat alles wat op de 1ste bladz.

van het model voorkomt, ook op de 1ste bladz. van het te bezigen gedrukte formulier worde gelezen; zullende evenwel van zoodanige gedrukte stukken niet eerder gebruik behoeven te worden gemaakt, dan nadat de voorraad bewijzen, volgens het vroeger model, bij de korpsen zal zijn uitgeput;

Wordende ten slotte aan de Hoofd-administratiën der korpsen aanbevolen, om in de briefwisseling met de commissie van beheer over het onderofficiers-fonds, betreffende de hiervoren bedoelde gepensioneerden, bij de vermelding der namen van de belanghebbenden, steeds die van het nummer te voegen, waaronder zij in de registers der commissie zijn ingeschreven, ten einde alle onzekerheid omtrent de identiteit der betrokken personen voor te komen.

's Gravenhage, den 29sten Januarij 1856.

Bⁿⁿ. FORSTNER VAN DAMBENOV.

(BENAMING VAN HET KORPS.)

(ID. VAN HET ONDERDEEL.)

LIJST der gedane voorbetalingen aan gepensioneerde militaire, voor rekening van het Fonds voor onder-officieren enz., gedurende de maand Januarij 1856.

NUMMERS		NAMEN van de Gepensioneerden en datum van betaling.	BEDRAG VAN HET		KORTINGEN		Uit- betaalde sommen.	HANDTEEKENING van de Gepensioneerden voor nevenstaand bedrag.
bij de comm. tot het beheer. van boven- gemeld fonds.	op het grootb. van pensi- oenen.		jaar- lijksch pen- sioen.	aange- vraagd voor- schot.	ad 1 pCt. in het jaar voor het fonds.	voor het zegel van de pensi- oen-acte.		
98	9740	2 Januarij 1856. N. N. (a) Bedrag per kwartaal. . f 30.00 af: bevolen korting voor achterstallige belasting. . . 10.00 <u>f 40.00</u> N. N.	f 200	f 40	10		f 39 90	N. N.
		N. N.	150	37 50	10	69	36 71 <u>f 76 61</u>	N. N. Betaald op heden den 2den Januarij 1856, ter somma van zes en zeventig gulden een en zestig cents. <i>De Kapitein-Kwartiermeester.</i> N. N.
890	21	N. N.	91	22 75	06		f 22 69	N. N.
617	11980	N. N.	180	45	11		44 89	N. N.
740	519	N. N.	550	87 50	22		87 28	Kan wegens blindheid zijne naamteekening niet stellen. <u>f 154 86</u> Betaald op heden den 12den Januarij 1856, ter somma van honderd vier en vijftig gulden zes en tachtig cent, verkla- rende wijders, dat A. Z. we- gens blindheid zijne naamtee- kening niet kan stellen. <i>De Kapitein-Kwartiermeester.</i> N. N.

NUMMERS		NAMEN van de Gepensioneerden en datum van betaling.	BEDRAG VAN HET		KORTINGEN		Uit- betaalde sommen.	HANDTEEKENING van de Gepensioneerden voor nevenstaand bedrag.
bij de comm. tot het beheer. van boven- gemeld fonds.	op het grootb. van pensi- oenen.		jaar- lijksch pen- sioen.	aange- vraagd voor- schot.	ad 1 pCt. in het jaar voor het fonds.	voor het zegel van de pensi- oen-acte.		
21	9810	31 Januarij 1836.						Kan niet schrijven. A. Z. Betaald op heden den 31sten Januarij 1836, ter somma van zeven en zeventig gulden vier en veertig cent, verklarende wijders dat N. N. heeft gezegd niet te kunnen schrijven. <i>De Kapitein-Kwartiermeester.</i> N. N.
		N. N.	200	» 55 55	» 09	» 69	f 32 33	
		(b) Van 1 Febr. — 31 Maart. A. Z.	180	» 43 »	» 11 »	» »	44 89	
							f 77 44	
RECAPITULATIE.								
Betaald op 2 Januarij							f 76 61	
12 id.							134 86	
51 id.							77 44	
TOTAAL.							f 508 91	

NOTA BETREKKELIJK HET OPMAKEN DER LIJSTEN VAN BETAALDE VOORSCHOTTEN OP PENSIOENEN.

- 1°. De gepensioneerden die voorschotten erlangen, worden achtereenvolgende, naarmate zij zich aanmelden, op de lijst gebragt.
- 2°. De gedurende iederen dag gedane betalingen worden afzonderlijk opgeteld en op het kasboek in uitgaaf gesteld.
- 3°. Bij den aanvang van iedere maand wordt eene lijst aangelegd, welke tot en met de vierde bladzijde kan worden beschreven; — wanneer de betalingen zoo menigvuldig zijn, dat de lijst voor het einde der maand is beschreven, kunnen er meerder lijsten over dezelfde maand worden aangelegd.
- 4°. Het bezigen van lijsten is nogtans niet verpligtend; blijvende het aan degenen, die met het doen van betalingen zijn belast, overgelaten, om quitantiën op te maken, ingerigt overeenkomstig het model litt. B, behoorende bij de ministerieële beschikkingen van 27 October 1831, n°. 25 B.
- 5°. Wanneer de gepensioneerden niet kunnen schrijven of om de eene of andere reden hunne naamteekening niet kunnen stellen (waarvan uit de door hen over te leggen attestatiën de vita blijkt) wordt daarvan, bij het afsluiten der lijsten melding gemaakt, op de wijze als dit op het model is aangewezen, zonder dat te dier zake eene verklaring door getuigen vereischt wordt.
- 6°. De lijsten, welke alleen tot verantwoording strekken van hem, die met het doen der betalingen is belast, en in geen geval als stuk van overtuiging tegen de gepensioneerden behoeven te dienen, worden op ongezegeld papier geschreven en blijven bij het korps berusten.

(BENAMING VAN HET KORPS).

$\frac{\text{Wij}}{\text{Ik}}$ ondergeteekende (1)

verklaren
verklaar mits deze, dat op heden door $\frac{\text{ons}}{\text{mij}}$ aan den gewezen (2)

(5)

geboren den , aan wien bij Zr. Ms. besluit van
gedoopt den 18 , n^o. , een jaarlijksch pensioen van
(4) gulden is toegekend, krachtens de
besluiten des Konings van den 12^{den} Februarij 1844, n° 78, 21sten November 1850,
n°. 78 en 17 October 1851, n°. 64, een voorschot op zijn pensioen over
de (5) drie maanden van het jaar 18 is uitbetaald.

Voornoemde gepensioneerde heeft zich te gedragen naar de bepalingen,
hieronder vermeld.

Te den 18 .

(Handteekeningen).

NB. Bij het opmaken van dit stuk, alsmede bij het ontvangen van kennisgevingen van verleende kortingen op pensioenen, moet worden gelet op den inhoud der nota, gesteld op het model lit. A, behoorende bij de ministeriele beschikking van 27 October 1851, n°. 25 B.

§ 1. Aan alle gewezen militairen van de landmagt beneden den rang van officier, die in het genot zijn van voortdurende jaarlijksche gagementen of pensioenen en zich met der woon op het grondgebied van den Staat vestigen, worden, zoo zij dit verlangen, voorschotten op hunne pensioenen verstrekt, met uitzondering nogtans van degenen, bij § 8 bedoeld;

§ 2. De voorschotten worden verstrekt voor rekening van het Fonds voor onderofficieren enz., die onder toekenning van gagement of van gratificatie uit de militaire dienst worden ontslagen, en wel telken kwartaal een vierde van het jaarlijksch bedrag van het pensioen, na aftrek eener korting, berekend tegen den maatstaf van één ten honderd in het jaar;

§ 5. De betaling der voorschotten heeft plaats in alle garnizoensplaatsen van het Rijk, ten kantore van een der administratiën of kommanderende officieren

(1) Aanwijzing van de administratie of van den kommanderenden officier van de kompagnie of het detachement.

(2) Rang of betrekking, waarin de gepensioneerde heeft gediend.

(5) Naam en voornamen voluit geschreven.

(4) Het bedrag in schrijffletters te stellen.

(5) Eerste, tweede, derde of vierde.

van korpsen of detachementen aldaar gevestigd; en zulks op vertoon van dit bewijs, en tegen overlegging van eene attestatie de vita, betrekkelijk het laatst verschenen kwartaal;

§ 4. Zoolang de gepensionneerde, volgens de onderwerpelijke bepalingen, in het genot is van voorschotten op zijn pensioen, behoort hij geene opgaven van verandering van woonplaats als anderszins aan het Departement van Financiën te doen; — tot het bekomen van inlichtingen moet hij zich wenden tot een der administratiën of kommanderende officieren, bij de voorgaande § bedoeld;

§ 5. Wanneer eene gepensionneerde, die zijn pensioen bij vooruitbetaling ontvangt, het voornemen heeft zich buiten 's lands te begeven, is hij gehouden, om, alvorens het verzoek tot het erlangen der vergunning daartoe, aan het Departement van Oorlog in te dienen, het genoten voorschot bij een der korpsen van het leger terug te betalen, waarvan hem, tegen intrekking van dit bewijs, eene verklaring zal worden verstrekt, om bij zijn verzoekschrift over te leggen; het ingetrokken bewijs wordt door het korps, ten spoedigste, aan de commissie tot het beheeren van het fonds voor onderofficieren enz. toegezonden, om tegen de pensioen-acte te worden verwisseld;

§ 6. De certificaten van inschrijving in het grootboek van pensioenen (pensioen-acten), welke bij het eerst te verstrekken voorschot, tegen afgifte van bewijzen als deze, worden ingetrokken, berusten bij de commissie tot het beheeren van gezegd fonds; — wanneer van die commissie inlichtingen te dezer zake worden verlangd, kan zulks geschieden aan haar adres, onder couvert: *Aan het Departement van Oorlog (Fonds voor onderofficieren enz.)*.

§ 7. Een gepensionneerde, die geen voorschotten meer wensch't te ontvangen, is gehouden zijn verlangen daartoe kenbaar te maken aan een der administratiën of kommanderende officieren, bij § 5 bedoeld, onder gehoudenheid het laatst genoten voorschot terug te betalen of eene attestatie de vita te produceren, waarop dat voorschot kan worden terug ontvangen; — nadat het voorschot is terug ontvangen of geïncasseerd, wordt de pensioen-acte aan de administratie of den kommanderenden officier, bij wien de gepensionneerde zich heeft aangemeld, toegezonden, om tegen intrekking van dit bewijs te worden uitgereikt;

§ 8. Zij, die eenmaal voorschotten hebben genoten en van die gunst hebben afgezien, kunnen nimmer weder op nieuw daartoe in aanmerking komen;

§ 9. Naardien volgens art. 66 der wet van 28 Augustus 1851 (*Staatsblad n°. 129*), de militaire pensioenen *onvervreemdbaar* zijn, en daarover door den titularis niet kan worden beschikt, ook niet door *verpanding* of *beleening*, heeft dit stuk voor derden geenerlei waarde;

§ 10. Bijaldien dit bewijsstuk is zoek geraakt, of om de eene of andere reden niet kan worden vertoond, zal de belanghebbende geen nieuw voorschot kunnen verkrijgen, dan na het einde van het kwartaal, volgende op dat, waarover hem het laatste voorschot is verstrekt; te rekenen van dat tijdstip, zal dit bewijs als geheel vervallen worden beschouwd en daarop geene verdere voorschotten worden betaald;

§ 11. Tot het verkrijgen van een vernieuwd bewijs, zal de gepensionneerde

Antwerpen.										
1 ^e	Klasse.	f 0,37 ¹ / ₂								
2 ^e	"	0,26	Eeckeren.							
3 ^e	"	0,17								
1 ^e	"	0,52	f 0,19							
2 ^e	"	0,43	0,14 ¹ / ₂	Cappellen.						
3 ^e	"	0,26	0,09 ¹ / ₂							
1 ^e	"	0,94 ¹ / ₂	0,61 ¹ / ₂	f 0,43						
2 ^e	"	0,76	0,50	0,33 ¹ / ₂	Calmpthout.					
3 ^e	"	0,47 ¹ / ₂	0,31	0,21 ¹ / ₂						
1 ^e	"	1,32 ¹ / ₂	0,99 ¹ / ₂	0,80 ¹ / ₂	f 0,38					
2 ^e	"	1,06 ¹ / ₂	0,80 ¹ / ₂	0,64	0,31	Eschen.				
3 ^e	"	0,66 ¹ / ₂	0,50	0,40 ¹ / ₂	0,19					
1 ^e	"	1,72 ¹ / ₂	1,39 ¹ / ₂	1,20 ¹ / ₂	0,78	f 0,40 ¹ / ₂				
2 ^e	"	1,37 ¹ / ₂	1,11 ¹ / ₂	0,97	0,61 ¹ / ₂	0,31	Rozendaal.			
3 ^e	"	0,85 ¹ / ₂	0,68 ¹ / ₂	0,59 ¹ / ₂	0,38	0,19				
1 ^e	"	2,43 ¹ / ₂	2,10 ¹ / ₂	1,91 ¹ / ₂	1,49	1,11 ¹ / ₂	f 0,71			
2 ^e	"	1,94	1,68	1,51 ¹ / ₂	1,18 ¹ / ₂	0,87 ¹ / ₂	0,59 ¹ / ₂	Etten.		
3 ^e	"	1,20 ¹ / ₂	1,04	0,94 ¹ / ₂	0,73 ¹ / ₂	0,54 ¹ / ₂	0,35 ¹ / ₂			
1 ^e	"	2,88 ¹ / ₂	2,55 ¹ / ₂	2,36 ¹ / ₂	1,94	1,56	1,16	f 0,45		
2 ^e	"	2,29 ¹ / ₂	2,03 ¹ / ₂	1,89	1,54	1,23	0,92	0,35 ¹ / ₂	Breda.	
3 ^e	"	1,44 ¹ / ₂	1,28	1,18 ¹ / ₂	0,97	0,78	0,57	0,23 ¹ / ₂		
1 ^e	"	2,17 ¹ / ₂	1,84 ¹ / ₂	1,65 ¹ / ₂	1,23	0,85 ¹ / ₂	0,45	0,75	f 1,35	
2 ^e	"	1,75	1,46 ¹ / ₂	1,32 ¹ / ₂	0,99 ¹ / ₂	0,68 ¹ / ₂	0,33 ¹ / ₂	0,60	1,00	Oudenbosch.
3 ^e	"	1,09	0,92 ¹ / ₂	0,83	0,61 ¹ / ₂	0,43	0,24	0,40	0,75	
1 ^e	"	2,58	2,24 ¹ / ₂	2,06	1,63 ¹ / ₂	1,25 ¹ / ₂	0,85 ¹ / ₂	0,90	1,35	f 0,40 ¹ / ₂
2 ^e	"	2,06	1,80	1,63 ¹ / ₂	1,30	0,99 ¹ / ₂	0,68 ¹ / ₂	0,75	1,05	0,33 ¹ / ₂
3 ^e	"	1,28	1,11 ¹ / ₂	1,02	0,80 ¹ / ₂	0,61 ¹ / ₂	0,43	0,45	0,85	0,19
1 ^e	"	2,81 ¹ / ₂	2,48 ¹ / ₂	2,29 ¹ / ₂	1,87	1,49	1,09	1,15	1,35	0,71
2 ^e	"	2,27	1,98 ¹ / ₂	1,84 ¹ / ₂	1,51 ¹ / ₂	1,20 ¹ / ₂	0,87 ¹ / ₂	0,93	1,15	0,59 ¹ / ₂
3 ^e	"	1,42	1,25 ¹ / ₂	1,16	0,94 ¹ / ₂	0,76	0,54 ¹ / ₂	0,60	1,00	0,35 ¹ / ₂
1 ^e	"	3,78	3,45	3,26	2,83 ¹ / ₂	2,46	2,05	2,15	2,50	1,61
2 ^e	"	3,02 ¹ / ₂	2,76	2,62	2,27	1,96	1,63	1,70	2,00	1,28
3 ^e	"	1,89	1,72 ¹ / ₂	1,63	1,42	1,23	1,02	1,05	1,50	0,80 ¹ / ₂
1 ^e	"	4,68	4,35	4,16	3,68 ¹ / ₂	3,35	2,95	3,05	3,10	2,50 ¹ / ₂
2 ^e	"	3,73	3,47	3,31	2,95	2,67	2,36 ¹ / ₂	2,40	2,50	2,00 ¹ / ₂
3 ^e	"	2,34	2,17	2,08	1,84	1,68	1,46 ¹ / ₂	1,50	2,00	1,25
										1,20 ¹ / ₂
										0,94 ¹ / ₂
										0,76
										0,47 ¹ / ₂
										0,61 ¹ / ₂
										0,70 ¹ / ₂
										1,84
										1,48 ¹ / ₂
										0,89 ¹ / ₂
										0,70 ¹ / ₂
										0,44 ¹ / ₂
										1,67 ¹ / ₂
										1,48 ¹ / ₂
										0,92
										1,04
										0,92
										0,44 ¹ / ₂

Tarief der vrachtprijzen voor reizigers op den spoorweg van
Rotterdam op Antwerpen.

N°. 55.

WIL WILLEM III, bij de gratie Gods, Koning der Nederlanden,
Prins van Oranje-Nassau, Groot-Hertog van Luxemburg, enz.,
enz., enz.

Gelet dat het reglement op de exercitiën en manoeuvres van de Infanterie, zoo als het op onzen last is herzien en gewijzigd, de drie eerste gedeelten, bevattende de Soldaten-, Pelotons- en Bataillonsschool, successivelijk aan de korpsen Infanterie zijn uitgereikt.

Gelet dat thans ook het laatste gedeelte van dat reglement, bevattende de linesschool is afgedrukt, en aan de korpsen staat verzonden te worden;

Op de voordragt van Onzen Minister van Oorlog, van den 31sten Januarij 1856, n°. 12 A;

Hebben goedgevonden en verstaan, voormeld Exercitie-reglement, de vier genoemde scholen bevattende, zoo als het in zijn geheel bij dit besluit is gevoegd, mits deze definitief bij het Leger in te voeren.

Onze Minister van Oorlog is belast met de uitvoering dezes.

's Gravenhage, den 2^{den} Februarij 1856.

(get.) WILLEM.

De Minister van Oorlog,

(get.) B^{vn}. FORSTNER VAN DAMBENOY.

Accordeert met deszelfs origineel

*De Secretaris-Generaal van het Ministerie
van Oorlog,*

(get.) F. A. VAN RAPPARD.

Bij aanschrijving van den 14^{den} Februarij 1856, n°. 4 B, heeft Z. Exc. de Minister van Oorlog den Heer Kolonel, Gouverneur der Koninklijke Akademie voor de Zee- en Landmagt gemagtigd, om het vierde gedeelte (de linesschool) van het nieuwe reglement op de exercitiën en manoeuvres der Infanterie tegen den prijs van *negen centen* af te leveren aan de belanghebbenden, die daartoe de aanvraag doen.

De chef der betrokken korpsen (die tevens uitgenoodigd zijn, om het getal exemplaren voor hunne onderhebbende korpsen *in eens* aan te vragen), de Departementen van Binnenlandsche Zaken, Marine en Koloniën zijn hiervan geïnformeerd.

MINISTERIE VAN OORLOG.

*Personeel en militaire zaken.*N°. 1 A.'s GRAVENHAGE, den 16^{den} Februarij 1856.

Als een vervolg op mijne aanschrijving van den 2^{den} der vorige maand n°. 1 A, heb ik de eer U, hierbij een exemplaar toe te zenden van het thans afgedrukte gedeelte (Eskadronsschool te paard) van het daarbij bedoeld Exerctie-reglement, met verzoek de chefs der korpsen onder uwe bevelen, te willen onderrigten, dat dit gedeelte alsnu bij de Koninklijke Akademie voor de Zee- en Landmagt verkrijgbaar is gesteld voor de korpsen, ad f 0,24, en dat zij mitsdien de voor hunne onderhoorige korpsen benooodigde exemplaren daarvan, op de gebruikelijke wijze kunnen aanvragen.

Aan
den Heer Inspecteur der Kavallerie
en Artillerie.

De Minister van Oorlog,
(get.) B^m. FORSTNER VAN DAMBENOV.

Bij aanschrijving van den 16^{den} Februarij 1856, Afdeling Militaire Administratie n°. 51 B, heeft Zijne Excellentie de Minister van Oorlog bepaald, dat ten einde bij de Garnizoens-Infirmeriën, zoowel het rigtig beheer van levensmiddelen, brand- en lichtstoffen enz. te verzekeren, als het houden eener behoorlijke en gemakkelijke contrôle over dat beheer, te bevorderen, goedgevonden te bepalen, dat, in het vervolg, en aanvang nemende met de maand April aanstaande, door de Menagemeesters der genoemde etablissementen, ter zake voorschreven, maandelijks, een staat en verantwoording zal worden ingezonden, waarvan het model n°. 26^a bij dat besluit gevoegd is; mitsgaders dat, telken kwartaal, een afschrift of duplicaat dier verantwoordingen gelijktijdig met de overige bescheiden van de Infirmerie, aan het Departement van Oorlog zal worden overgelegd.

MINISTERIE VAN OORLOG.

*Personeel en militaire
zaken.*

N°. 45 B.

DE MINISTER VAN OORLOG,

Gevolg gevende aan Zijner Majesteits besluit van den 27sten Februarij II., n°. 99, luidende als volgt:

WIL WILLEM III, bij de gratie Gods, Koning der Nederlanden, Prins van Oranje-Nassau, Groot-Hertog van Luxemburg, enz., enz., enz.

Willende de oefeningen in het schieten met het juistheidswapen bij de tirailleur-kompagniën aanmoedigen en aan de tirailleurs eene belooning toekennen voor de meerdere krachtsinspanning, aan die gedurende oefeningen verbonden.

Op de voordragt van Onzen Minister van Oorlog, van den 25sten dezer, Kabinet, P. X³.

Hebben goedgevonden en verstaan:

ART. 1. De soldaten der tirailleur-kompagniën, bij het wapen der Infanterie, worden in twee klassen verdeeld.

ART. 2. De 1ste klasse bestaat uit de meest geoefende schutters — Het getal van hen, die tot deze klasse zullen behooren, wordt door Onzen Minister van Oorlog bepaald.

ART. 3. De soldaten der 1ste klasse, genieten eene soldij-verhooging van *twee en een halve cent* (*f* 0,02¹/₂) per dag. — Zij dragen op den linker arm een chevron.

ART. 4. De voorgaande bepalingen zijn ook van toepassing op de soldaten der bataillons Jagers, die niet bij de tirailleur-kompagniën zijn ingedeeld, voor zoo verre zij van juistheids-wapenen zijn voorzien.

Onze Minister van Oorlog is belast met de uitvoering dezes, waarvan afschrift zal worden verzonden aan de Algemeene Rekenkamer.

's Gravenhage, den 27sten Februarij 1856.

(get.) WILLEM.

De Minister van Oorlog,

(get.) Bⁿⁿ. FORSTNER VAN DAMENOY.

Accordeert met deszelfs origineel,

*De Secretaris-Generaal van het Ministerie
van Oorlog,*

(get.) O. W. STAVENISSE DE BRAUW, L. S. G.

Heeft goedgevonden ter executie van welgemeld besluit des Konings, onder anderen vast te stellen :

1°. dat, enz.

6°. dat de chevron aan de tirailleurs der 1ste klasse toe te kennen, zal bestaan in ééne streep van gewoon geel kemelsgaren chevron-galon, gebiesd met het uitmonsterings-laken bij het korps in gebruik; geplaatst op de linker mouw van den korten jas, het mouwvest en de kapot, schuins oploopende van den binnen- naar den buitennaad, en wel: op de twee eerstgenoemde kleedingstukken, aan de binnenzijde op vier duimen, en aan de buitenzijde op dertien duimen boven den bovenrand van den opslag, terwijl op de kapotjas de chevron aan de binnenzijde zal geplaatst wezen, juist boven den opslag en overigens dezelfde helling zal hebben, als op den korten jas en het mouwvest.

's Gravenhage, den 7^{den} Maart 1856.

(get.) B^{on}. FORSTNER VAN DAMBENOY.

MINISTERIE VAN OORLOG.

Personeel en militaire zaken.

N°. 45 B.

DE MINISTER VAN OORLOG,

Gevolg gevende aan Zijner Majesteits besluit van den 4^{den} dezer n°. 85, waarbij het Hoogstdenzelven heeft behaagd een nieuw voorschrift vast te stellen, nopens de admissie enz. van kweekelingen op 's Rijks kweekschool voor militaire geneeskundigen.

Brengt voorschreven besluit en voorschrift ter kennis van het leger.

En zullen exemplaren dezes worden gezonden aan, enz.

's Gravenhage, den 14^{den} Maart 1856.

(get.) B^o. FORSTNER VAN DAMBENOY.

AFSCHRIFT.

4 Maart 1856.

N°. 85.

WIJ WILLEM III, bij de gratie Gods, Koning der Nederlanden,
Prins van Oranje-Nassau, Groot-Hertog van Luxemburg, enz.,
enz., enz.

Op de voordragt van onzen Minister van Oorlog, van den 20sten dezer,
n°. 65 B.

Herzien het Koninklijk besluit van den 1sten December 1841, n°. 80, waarbij is goedgekeurd, een bij dat besluit geannexeerd reglement op de admissie van kweekelingen op 's Rijks kweekschool voor militaire Geneeskundigen enz.

Gelet op het Koninklijk besluit van den 27sten April 1844, n°. 99, waarbij is bepaald dat er bij 's Rijks kweekschool voor militaire geneeskundigen, jaarlijks eenige kweekelingen voor rekening van het Departement van Marine zullen worden geplaatst.

Bijbl. IV.

Gelet op het Koninklijk besluit van den 12^{den} Januarij 1845, n°. 60, houdende bepaling dat bij opgemelde inrigting almede eenige kweekelingen voor de geneeskundige dienst bij het leger in *Oost-Indië* zullen worden toegelaten.

Gelet op het Koninklijk besluit van den 2^{den} Januarij 1852, n°. 15, waarbij is vastgesteld dat op meerbedoelde Rijks kweekschool voor militaire geneeskundigen, almede opvolgelijk zullen worden geadmitteerd eenige kweekelingen voor de geneeskundige dienst in *West-Indië*.

Hebben goedgevonden en verstaan, bij deze opgemelde besluiten buiten werking te stellen en goed te keuren, het bij dit besluit gevoegd voorschrift nopens de admissie enz. van kweekelingen op 's Rijks kweekschool voor militaire geneeskundigen.

Onze Minister van Oorlog is belast met de uitvoering dezes, waarvan afschrift zal worden gezonden aan Onzen Minister van Marine, van Koloniën en van Financiën, alsmede aan de algemeene Rekenkamer tot informatie.

's Gravenhage, den 4^{den} Maart 1856.

(get.) WILLEM.

De Minister van Oorlog,
(get.) B^{on}. FORSTNER VAN DAMBENOY.

Accordeert met deszelfs origineel.

*De Secretaris-Generaal van het Ministerie
van Oorlog,*

(get.) F. A. VAN RAPPARD.

Voor eensluitend afschrift,

*De Secretaris-Generaal van het Ministerie
van Oorlog,*

(get.) F. A. VAN RAPPARD.

VOORSCHRIFT, nopens de admissie enz. van Kweekelingen op
's Rijks Kweekschool voor militaire geneeskundigen, gear-
resteerd bij Z. M. besluit van den 4^{den} Maart 1856, n°. 85.

ART. 1. 's Rijks kweekschool voor militaire geneeskundigen is bestemd tot het opleiden van jongelieden tot officieren van gezondheid bij de geneeskundige dienst der Landmagt.

Die inrigting zal echter ook dienstbaar worden gemaakt tot het opleiden van jongelieden tot officieren van gezondheid bij de geneeskundige dienst in Nederlandsch Indië, in de Nederlandsche West-Indische koloniën mitsgaders bij die der Zeemagt.

ART. 2. De toelating bij 's Rijks kweekschool voor militaire geneeskundigen, heeft slechts eenmaal in het jaar plaats, en wel op den 1sten September, zijnde de eerste dag van het studie-jaar.

ART. 3. De jongelieden op 's Rijks kweekschool toe te laten, moeten zijn *Nederlander*. Zij moeten op den 1sten September van het jaar, waarop zij op 's Rijks kweekschool komen, den vollen ouderdom van *zestien* jaren hebben bereikt, en niet ouder zijn dan *twintig* jaren; zij zullen van een onbesproken gedrag en vrij van alle ligchaamsgebreken moeten zijn.

ART. 4. De ouders of voogden van hen, die verlangen als kweekeling te worden toegelaten, moeten zich verbinden, om, zoolang het verblijf van hunne zonen of pupillen aan 's Rijks kweekschool zal duren, voor hunne kleeding, voeding, woning, boeken, instrumenten enz., naar behooren te zorgen; en wel overeenkomstig de bepalingen daaromtrent bij 's Rijks kweekschool vastgesteld of later vast te stellen.

ART. 5. Ouders of voogden, die verlangen dat hunne zonen of pupillen bij 's Rijks kweekschool worden opgeleid, moeten daartoe een verzoek indienen aan den Inspecteur van de geneeskundige dienst der Landmagt, wanneer het eene opleiding voor de militaire geneeskundige dienst hier te lande of voor die in Nederlandsch Indië, dan wel voor die in de Nederlandsche West-Indische koloniën betreft, en aan den Inspecteur van de geneeskundige dienst der Zeemagt, bijaldien het eene opleiding voor de Geneeskundige dienst der Zeemagt geldt.

ART. 6. Dit verzoekschrift moet inhouden: den naam, de woon- en geboorteplaats van vader of moeder of van voogden, voorts voor zooveel het gerigt is, aan den Inspecteur van de geneeskundige dienst der Landmagt, de aanduiding, of men wenscht dat de jongeling voor de militaire geneeskundige dienst hier te lande, voor die in Nederlandsch Indië, dan wel voor die in de Nederlandsche West-Indische Koloniën worde opgeleid; terwijl in het verzoekschrift, hetwelk aan den Inspecteur van de geneeskundige dienst der Zeemagt wordt ingezonden, bepaaldelijk moet worden vermeld dat eene opleiding voor de geneeskundige dienst der Zeemagt wordt verlangd.

ART. 7. Het verzoekschrift moet vergezeld gaan :

- 1°. van eene verklaring waaruit blijkt dat de aspirant Nederlander is;
- 2°. van de geboorte-acte van den aspirant;
- 3°. van eene verklaring van eenen geneesheer, inhoudende dat de aspirant gevaccineerd is, of de kinderpokken heeft gehad;
- 4°. voor hen, die door hunnen ouderdom in de termen der Nationale Militie mogten vallen, een bewijs dat zij aan hunne verplichtingen op dat stuk hebben voldaan.

ART. 8. De aankondiging betrekkelijk het tijdstip van examen, wordt door den Inspecteur van de geneeskundige dienst der Landmagt en door dien van de geneeskundige dienst der Zeemagt, ieder voor zooveel hem betreft, in de *Staats-Courant* geplaatst, met opgave tevens der vereischte voorwaarden.

ART. 9. Het examen loopt over de volgende vakken :

- a. het schrijven van eene goede leesbare hand;
- b. de grammaticale gronden van de Nederlandsche, Fransche en Hoogduitsche talen; de aspirant moet met gemak uit de beide laatsten in het Nederlandsch kunnen vertalen;
- c. de grammaticale gronden der Latijnsche taal en het verstaan van gewoon proza in die taal;
- d. de gronden der algemeene en vaderlandsche geschiedenis en de aardrijkskunde;
- e. de rekenkunde, vooral de leer der gewone en tiendeelige breuken met toepassing op het nieuwe stelsel van maten en gewigten, alsmede de leer der evenredigheden en der logarithmen; wordende er vooral vereischt dat de aspirant naauwkeurig en vlug rekene;
- f. de stelkunst tot en met de vierkantsvergelijkingen;
- g. de eerste beginselen der meetkunst; wordende vooral vereischt, dat de aspirant, zonder in den geheelen wetenschappelijken omvang ervaren te wezen, evenwel goed bekend zij met de formules voor den inhoud der vlakken en lichamen.

ART. 10. De jongelieden voor wie plaatsing is verzocht, worden door den Inspecteur van de geneeskundige dienst der Landmagt en door dien der Zeemagt, ieder voor zooveel hem aangaat, tot het afleggen van een examen bij 's Rijks kweekschool toegelaten en op den hiertoe vastgestelden tijd opgeroepen.

De Inspecteur van de geneeskundige dienst der Zeemagt doet aan dien der Landmagt eene opgave van de jongelieden die wenschen als kweekeling bij de Zeemagt geplaatst te worden en ontvangt van dien der Landmagt mededeeling van den dag, waarop aan die aspiranten het examen zal worden afgenomen.

ART. 11. De aspiranten worden vóór het examen geneeskundig onderzocht door de officieren van gezondheid, daartoe door den Inspecteur van de genees-

kundige dienst der Landmagt te bestemmen; zullende zij, die vóór de militaire dienst niet geschikt worden bevonden, niet tot het afleggen van examen worden toegelaten.

ART. 12. Het examen wordt aan 's Rijks kweekschool afgenomen door eene Commissie door den Eersten officier van gezondheid Leeraar, tevens belast met de leiding van het gansche onderwijs bij 's Rijks kweekschool te benoemen, bestaande uit ten minste vijf leden.

Van het gehouden examen der aspiranten worden twee tabellarische rapporten opgemaakt, namelijk eene, waarop de namen voorkomen van hen, die eene plaatsing verlangen bij de geneeskundige dienst hier te lande, bij die in Nederlandsch Indië en voor die in de Nederlandsche West-Indische Koloniën en een waarop de namen zijn vermeld van de aspiranten, te wier behoefte eene plaatsing bij de geneeskundige dienst der Zeemagt is verzocht.

Die rapporten worden door evengemelden Eersten officier van gezondheid, vergezeld van zijne beschouwingen, ingezonden aan den Inspecteur van de geneeskundige dienst der Landmagt, door wien vervolgens het rapport omtrent de aspiranten voor de Zeemagt wordt overgelegd aan den Inspecteur van de geneeskundige dienst der Zeemagt.

De aspiranten worden in de voorschreven tabellarische rapporten gerangschikt naar de kunde, die zij in de hierboven opgegeven vakken hebben aan den dag gelegd. Bij gelijke kunde, komt in de eerste plaats in aanmerking de meerdere of mindere bedrevenheid in de Engelsche en Grieksehe talen, en vervolgens de betrekkelijke vorderingen in de vakken onder *c*, *e*, *f*, *g*, *b* en *d*, alles genomen naar de volgorde, waarin deze vakken in dit artikel worden vermeld.

ART. 15. De Inspecteur van de geneeskundige dienst der Landmagt stelt vervolgens aan het Departement van Oorlog of aan dat van Koloniën, die jongelingen ter plaatsing als kweekeling voor, welke naar rangorde van kunde bij het examen verkregen, het eerst daarvoor in aanmerking verdienen te komen.

De Inspecteur van de geneeskundige dienst der Zeemagt doet van zijne zijde, in denzelfden geest, de vereischte voorstellen aan den Minister van Marine.

ART. 14. De kweekelingen zullen zich aan de bepalingen bij het Reglement van krijgstucht voor het krijgsvolk te lande, en aan andere verordeningen voor 's Rijks kweekschool vastgesteld of nog vast te stellen, moeten onderwerpen.

Bij de komst op 's Rijks kweekschool zullen de krijgsgartikelen aan de kweekelingen worden voorgelezen, en zullen zij het bewijs daarvan teekenen.

Het zal aan de kweekelingen in geen geval geoorloofd zijn, zich als Student bij de Hoogeschool te doen inschrijven of eenigen cursus buiten de kweekschool te volgen.

ART. 15. De geheele leercursus in de verschillende vakken zal vier jaren duren.

ART. 16. De kweekelingen voor de geneeskundige dienst hier te lande, zullen worden verdeeld in drie klassen, het getal kweekelingen van de 1ste en 2de klasse, benevens hunne bezoldiging, wordt bij organieke besluiten geregeld; die der

5de klasse hebben geene bezoldiging. De kweekelingen van alle klassen, worden door den Minister van Oorlog benoemd.

ART. 17. De kweekelingen voor de geneeskundige dienst in de koloniën en bezittingen van het Rijk in andere werelddeelen, genieten eene toelage uit de koloniale fondsen ten bedrage van vier honderd gulden (f 400) 's jaars, voor ieder kweekeling, bestemd voor de dienst in Nederlandsch Indië en van vijf honderd gulden (f 500) 's jaars voor ieder kweekeling, bestemd voor de dienst in de Nederlandsch West-Indische Koloniën. Zij worden benoemd door den Minister van Koloniën.

ART. 18. De kweekelingen voor de geneeskundige dienst der Zeemagt, genieten eene toelage van vier honderd gulden (f 400) 's jaars. Zij worden benoemd door den Minister van Marine.

Van hunne benoeming wordt door den Inspecteur van de geneeskundige dienst der Zeemagt, kennis gegeven, aan dien der Landmagt.

ART. 19. Het aantal kweekelingen telken jare, op 's Rijks kweekschool voor de dienst hier te lande, in Nederlandsch Indië en in de Nederlandsch West-indische Koloniën of wel voor de dienst der Zeemagt toe te laten, wordt elk jaar door de Ministers van Oorlog, van Koloniën en Marine bepaald, in verband tot de behoeften van de dienst bij die Departementen.

ART. 20. De Eerste officier van gezondheid, belast met de leiding van het gansche onderwijs bij 's Rijks kweekschool, zal om het halfjaar, aan den Inspecteur van de geneeskundige dienst der Landmagt doen toekomen, een verslag omtrent de kweekelingen, die in het afgelopen halfjaar op de school tegenwoordig zijn geweest; zullende dat verslag de noodige inlichtingen moeten bevatten, wegens het gedrag, de vlijt en de gemaakte vorderingen der kweekelingen. De Inspecteur van de geneeskundig dienst der Landmagt, zal van dat verslag, voor zooveel betreft de kweekelingen der Zeemagt, mededeeling doen aan den Inspecteur van de geneeskundige dienst der Zeemagt.

ART. 21. Een kweekeling kan van 's Rijks kweekschool verwijderd worden :

- a. Ten gevolge van lichaamsgebreken, sedert zijne aankomst bij de kweekschool ontstaan, welke hem voor de active dienst ongeschikt maken, of wel indien het na verloop van de twee eerste studie-jaren blijkt, dat zijn gestel geene genoegzame ontwikkeling van het ligchaam doet verwachten ;
- b. wanneer hij na twee jaren in dezelfde klasse te zijn gebleven, ten gevolge van gebrek aan vlijt of geestvermogens, nog niet tot eene hoogere klasse kan overgaan ;
- c. wegens slecht gedrag, gepaard met onbuigzaamheid en een bestendig verzet tegen alle vermaningen ;
- d. door zedenbederf, dat hem voor anderen gevaarlijk zou maken.

ART. 22. Wanneer een kweekeling, om reden in het vorig artikel vermeld, niet langer bij 's Rijks kweekschool kan verblijven, zullen zijne ouders of voogden

bij tijds daarvan onderrigt worden, ten einde het ontslag voor hunnen zoon of pupil te kunnen aanvragen.

Indien de ouders of voogden in gebreke mogten blijven, hieraan te voldoen, zal het ontslag van zoodanig kweekeling, door den Inspecteur van de geneeskundige dienst der Landmagt of van dien der Zeemagt, ieder voor zooveel hem betreft, aan het hoofd van het betrokken Departement worden aangevraagd.

ART. 25. De kweekelingen zullen, op voordragt van den Inspecteur van de geneeskundige dienst der Landmagt, of van dien der Zeemagt, ieder voor zooveel hem aangaat, door den betrokken Minister uit hunne betrekking worden ontslagen.

ART. 24. De ouders of voogden van de jongelieden, die voor eene plaatsing als kweekeling, hetzij voor de geneeskundige dienst in de Koloniën en bezittingen van het Rijk in andere werelddeelen, hetzij voor de geneeskundige dienst der Zeemagt in aanmerking komen, zijn gehouden, om, vóór de benoeming van hunne zonen of pupillen tot kweekeling, bij authentieke akte eenen voldoende borgtogt te stellen, dat de sommen uit de koloniale kas of door het Departement van Marine, ten behoeve van die jongelingen verstrekt, terug worden betaald, ingeval de kweekeling zich aan zijne bestemming onttrekt, of, als verkeerende in een der gevallen vermeld sub *b*, *c* en *d* van artikel 21, wordt ontslagen. Van de deswege te passeren acte van borgtogt, zal het model door den betrokken Inspecteur aan de belanghebbenden worden toegezonden.

Van zoodanige acten binnen den aan de belanghebbenden te stellen termijn, geene eerste grosse in executorialen vorm ingeleverd zijnde, zullen zij geacht worden te hebben afgezien van hun verzoek om plaatsing als kweekeling voor hunne zonen of pupillen.

ART. 25. Zoodra de kweekelingen het onderwijs bij 's Rijks kweekeschool gedurende één jaar hebben bijgewoond, verbinden zij zich stilzwijgend om den lande in de betrekking van officier van gezondheid tien achtereenvolgende jaren te dienen.

ART. 26. Jaarlijks tegen het einde van den leercursus zullen de kweekelingen van het 4de studie-jaar aan het examen voor de betrekking van officier van gezondheid der 5de klasse onderworpen worden.

Dat examen zal onder, voorzitting van den Inspecteur van de geneeskundige dienst der Landmagt, worden afgenomen door de leeraren bij 's Rijks kweekeschool.

Bij ontstentenis van den Inspecteur, zal dat voorzitterschap worden opgedragen, aan eenen door hem te bestemmen Eerste officier van gezondheid.

Van den uitslag van het hier bedoeld examen, wordt door den Inspecteur van de geneeskundige dienst der Landmagt, voor zooveel betreft de kweekelingen der Zeemagt, mededeeling gedaan aan den Inspecteur van de geneeskundige dienst der Zeemagt.

ART. 27. De kweekelingen die bevonden zijn de vereischen te bezitten, voor de betrekking van officier van gezondheid van de 5de klasse, zullen vervolgens,

naar gelang der aan den dag gelegde bewijzen van hunne verkregen bekwaamheden worden gerangschikt en in die volgorde door den Inspecteur van de geneeskundige dienst der Landmagt en door dien van de Zeemagt, ieder voor zoo veel hem aangaat, voor de betrekking van officier van Gezondheid der 3de klasse bij de diensten waarvoor zij opgeleid zijn, aan den Minister van Oorlog, alsmede aan die van Marine worden aanbevolen.

ART. 28. De Minister van Oorlog en dien van Marine brengen daarna, ieder van zijne zijde die kweekelingen voor eene benoeming tot officier van gezondheid der 5de klasse bij den Koning in aanmerking, en zulks voor zooveel betreft de kweekelingen, bestemd voor de geneeskundige dienst hier te lande, onverschillig of er op dat oogenblik al dan niet vacatures in den rang van officier van gezondheid der 5de klasse bij het personeel van de geneeskundige dienst der Landmagt aanwezig zijn.

De voordragt ten behoeve van kweekelingen, bestemd voor de geneeskundige dienst der Landmagt, in de Kolonien en bezittingen van het Rijk in andere werelddeelen, wordt door tusschenkomst van den Minister van Kolonien aan den Koning voorgelegd.

N°. 69.

WIJ WILLEM III, bij de gratie Gods, Koning der Nederlanden, Prins van Oranje-Nassau, Groot-Hertog van Luxemburg, enz., enz., enz.

Overwegende dat de organisatie van den geweerwinkel te *Delft*, eene wijziging behoeft.

Op de voordragt van onzen Minister van Oorlog van den 25sten Februarij 1856, n°. 50 B.

Herzien ons besluit van den 25sten Augustus 1851, n°. 95.

Hebben besloten en besluiten :

ART. 1. Het personeel van den geweerwinkel te *Delft*, zal, te rekenen van den 1sten April aanstaande, in maximum kunnen zijn zamengesteld, als voorkomt op bijzijnde tabelle Letter A.

ART. 2. Het personeel der werklieden van voormelde werkplaatsen, zal geheel of gedeeltelijk kunnen worden gebezigd tot het verrigten van werkzaamheden, welke op het stuk of bij het gewigt worden berekend, en in daggeld betaald, terwijl die werkzaamheden zullen moeten worden verrigt tegen de minste

prijzen welke daarvoor door den Chef van den geweerwinkel in billijkheid zullen kunnen worden bedongen, onder goedkeuring van onzen Minister van Oorlog.

ART. 3. Buiten de traktementen en de toelagen der officieren, zal de som welke jaarlijks zoo wel aan jaarwedde, als aan daggeld zal worden uitbetaald, het bedrag van *f* 50,000,00 niet mogen te boven gaan.

ART. 4. De onder-inspecteur der draagbare wapenen, zal als chef van den geweerwinkel eene toelage genieten van *f* 200,00. Indien bij afwezigheid zijne functiën tijdelijk door onzen Minister van Oorlog aan eenen luitenant worden opgedragen, zal die eene jaarlijksche toelage van *f* 400,00 genieten.

De overige officieren bij den geweerwinkel ingedeeld of daarbij slechts tijdelijk werkzaam, zullen, naar gelang van de diensten waarmede zij worden belast, jaarlijks eene toelage van *f* 200,00 of van *f* 150,00 genieten, hetwelk door onzen genoemden Minister, op voorstel van den Inspecteur der draagbare wapenen, zal worden geregeld.

Onze Minister van Oorlog is belast met de uitvoering dezes, waarvan afschrift zal worden gezonden aan de Algemeene Rekenkamer tot informatie.

's Gravenhage, den 28sten Februarij 1836.

(get.) WILLEM.

De Minister van Oorlog,

(get.) B^{on}. FORSTNER VAN DAMBENOV.

Accordeert met deszelfs origineel,

*De Secretaris-Generaal van het Ministerie
van Oorlog,*

(get.) F. A. VAN RAPPARD.

Litt. A.

Tabel van het Personeel van den geweerwinkel te *Delft*, zooals hetzelfde zal kunnen zijn zamengesteld, te rekenen van den 1^{en} Jan. 1856.

Betrekkings.	Getal.	Verdiensten per			Bedrag.	Aanmerking.	
		uur	dag voor een	Jaar voor een			Jaar voor allen
Officiers en Controleurs.				pro memorie		Zijn opgenomen in de organisatie van den staf der Artillerie.	
Boekhouders.	2	"	"	900	1800	Waarvan een op het Bureau van den Inspect.	
Schrijver.	1	"	"	750	750		
Poortier.	1	"	"	365	565		
Machinist.	1	"	"	750	750		
Opzigtcr over de werkplaats tot aanmaak van maten enz.	1	"	"	1200	1200		
Meesters.	5	"	"	750	3750	Kunnen niet zonder speciale magtiging van het Minist. van Oorlog worden in dienst gesteld.	
Buitengewone werklieden. .	3	"	2,50	750	2250		
Werklieden	1 ^e klasse. . .	26	0,12 ⁵	"	450	11700	De uitgetrokken jaarwedden en verdiensten per uur of op dag.
	2 ^e " . . .	10	0,11 ⁵	"	414	4140	
	3 ^e " . . .	47	0,10	"	560	16920	
Leerlingen	1 ^e klasse. . .	10	0,07 ⁵	"	270	2700	Geldwerkende moeten als maximum beschouwd worden. De werktijd berekend 300 weekdagen per jaar en 12 uren werkens per dag.
	2 ^e " . . .	15	0,05	"	180	2700	
	3 ^e " . . .	10	0,02 ⁵	"	90	900	
Te zamen.					f49925		

Mij bekend,

De Minister van Oorlog,
(get.) B^{on}. FORSTNER VAN DAMBENOY.

Accordeert met deszelfs origineel,
De Secretaris-Generaal van het Ministerie
van Oorlog,
(get.) F. A. VAN RAPPARD.

MINISTERIE VAN OORLOG.

Personeel en Militaire
Zaken.

N°. 46 B.'s GRAVENHAGE, den 7^{den} Maart 1856.

Aan

De Heeren Generaal-Majoor, kommanderende de 1^e, 2^e,
5^e en 4^e brigade Infanterie en reserve-brigade.

Het heeft Zijner Majesteit behaagd, bij besluit van den 27sten Februarij jl., n°. 99, waarvan een afschrift hierbij wordt gevoegd, te bepalen, dat de soldaten dienende bij de tirailleur-kompagniën, in twee klassen zullen worden verdeeld, en dat aan hen die tot de 1^e klasse behooren, met eene soldijverhooging tevens een distinctief teeken, bestaande uit een chevron op den linker arm zal worden toegekend.

Ter executie van gemeld besluit, waarbij het vaststellen van het getal der 1^e klasse aan mij is overgelaten, heb ik goedgevonden, te bepalen :

- 1°. dat bij elke tirailleur-kompagnie van het regiment grenadiers en jagers, het getal soldaten der 1^e klasse aanvankelijk *twaalf* en bij elke tirailleur-kompagnie der acht regimenten Infanterie dat getal, aanvankelijk *tien* zal bedragen, terwijl van het getal van 15 manschappen bij de overige kompagniën van de bataillons jagers van het regiment grenadiers en jagers met tirailleurgeweren gewapend, er mede aanvankelijk *drie* tot de 1^e klasse zullen behooren;
- 2°. dat om tot die klasse te kunnen overgaan, zal worden gevorderd, dat de tirailleur, minstens aan de, bij het voorschrift op de oefeningen bij de tirailleur-kompagniën, gestelde voorwaarde voldoet, namelijk om bij het schijfschieten van den afstand van 600 op 650 passen te kunnen overgaan;
- 3°. dat eerst met den 15^{den} Julij aanstaande, met het opnemen der manschappen in de 1^e klasse een aanvang zal kunnen worden gemaakt;
- 4°. dat bij het opnemen der soldaten in de 1e klasse, onverminderd hunne geoeffendheid, ook hun gedrag in aanmerking zal komen, en dat de tirailleur der 1e klasse, wegens slecht gedrag, tot de gewone klasse zal worden teruggebracht, en niet weder voor de 1e klasse in aanmerking zal komen, dan na minstens gedurende één jaar, bewijzen van verbeterd gedrag te hebben gegeven;
- 5°. dat de tirailleurs der 1e klasse van alle werkbeurten (*corvées*) zullen worden vrijgesteld, immers voor zoo ver men niet, door volstreckte behoefte aan andere soldaten, de tirailleurs der 1e klasse tot het doen van werkbeurten zal moeten bestemmen;

- 6°. dat de tirailleurs der 1e klasse, steeds op den regter vleugel der pelotons, in het eerste en tweede gelid, naarmate van hunne grootte zullen worden geplaatst;
- 7°. dat de chevron aan de tirailleurs der 1^e klasse toe te kennen, zal bestaan in eene streep van gewoon geel kemelsgaren chevron galon, gebiesd met het uitmonsteringslaken bij het korps in gebruik; geplaatst op de linker mouw van den korten jas, het mouwvest en de kapot schuins oplopende van den buitenkant naar en tot aan den buitenaad, en wel: op de twee eerstgenoemde kleedingstukken aan de binnenzijde op vier duimen, en aan de buitenzijde op dertien duimen, boven den bovenrand van den opslag, terwijl op den kapotjas de chevron aan de binnenzijde zal geplaatst wezen, juist boven den opslag en overigens dezelfde helling zal hebben als op den korten jas en het mouwvest;
- 8°. dat de verhoogde soldij, ten behoeve van de tirailleurs der 1^e klasse, ook niet eerder dan van en met den 15^{den} Julij aanstaande aan de daarop regthebbende manschappen zal kunnen worden uitbetaald, zullende die betaling overigens door de belanghebbenden op den voet en onder dezelfde bepalingen als de gewone soldij worden genoten;
- 9°. dat de tirailleurs der 1^e klasse in de controles der kompagniën niet in eene afzonderlijke categorie aangeduid, maar onder de overige manschappen vermeld zullen worden, doch de eerstbedoelden daarentegen in de monsterrollen afgezonderd van de verdere soldaten, en onmiddelijk volgende op de tamboers en hoornblazers, zullen moeten voorkomen, opdat het getal dagen, regtgevende op de verhoogde soldij enz., te hunnen aanzien behoorlijk kunnen worden aangewezen en getotaliseerd, en
- 10°. dat van de benoeming tot tirailleure der 1^e klasse in de Stamboeken melding zal worden gemaakt, en wel in de 6^e kolom onder de volgende bewoordingen:

Tirailleure der 1^e klasse, den

Onder mededeeling van het vorenstaande heb ik de eer UHEG. te verzoeken, de vereischte bevelen ter uitvoering daarvan te geven.

De Minister van Oorlog,
(get.) B^{no}. FORSTNER VAN DAMBENOY.

N°. 40.

WIJ WILLEM III, bij de gratie Gods, Koning der Nederlanden,
Prins van Oranje-Nassau, Groot-Hertog van Luxemburg, enz.,
enz., enz.

Gelet op ons besluit van den 21sten November 1850, n°. 70, houdende organisatie van het wapen der Infanterie.

Gelet op ons besluit van den 21sten April 1854, n°. 63, houdende formatie van het Instructie-Bataillon.

Gelet op ons besluit van den 15^{den} September 1852, n°. 63, waarbij o. a. het traktement van de 2de luitenants der Infanterie wordt bepaald op f 800 's jaars.

Op de voordragt van onzen Minister van Oorlog van den 1sten dezer, n°. 7 A, Hebben goedgevonden en verstaan, mits deze te bepalen, dat met wijziging van het daaromtrent voorgeschrevene bij onze bovenaangehaalde besluiten van den 21sten November 1850, n°. 70, en 21sten April 1854, n°. 63, het traktement van een' 2de luitenant-adjutant bij het wapen der Infanterie zal bedragen f 1000 's jaars.

Voorschreven bepaling is almede van toepassing op de 2de luitenants die in den loop van het vorige jaar tot adjudant zijn benoemd.

Onze Minister van Oorlog is belast met de uitvoering van dit besluit, waarvan afschrift zal worden gezonden aan de Algemeene Rekenkamer tot informatie.

Amsterdam, den 4^{den} April 1856.

(get.) WILLEM.

De Minister van Oorlog,
(get.) B^{on}. FORSTNER VAN DAMBENOY.

Accordeert met deszelfs origineel,
De Secretaris-Generaal van het Ministerie
van Oorlog,

(get.) F. A. VAN RAPPARD.

MINISTERIE VAN OORLOG.

Militaire Administratie.

N°. 55 B.

DE MINISTER VAN OORLOG,

Gevolg gevende aan het besluit des Konings van den 20sten Maart, n°. 54, waarbij Zijne Majesteit heeft gelieven te bepalen :

- 1°. Dat de gesloten kraag aan de lakensche kleedingstukken bij het wapen der artillerie, met uitzondering van het regiment rijdende artillerie, zal worden vervangen door een open kraag, in vorm gelijk aan die, welke bij het besluit van den 12^{den} Julij 1853, n°. 87, voor de verschillende staven, mitsgaders voor het wapen der infanterie en der genie is vastgesteld, en voorzien van dezelfde uitmonstering als thans daarop wordt gedragen, terwijl de kapot der onderofficieren en verdere manschappen zal zijn voorzien van een omgeslagen kraag zonder versiersel, aan den voorkant met een lakensche sluitlis en ter weërszijde met een overtrokken knoop;
- 2°. Dat de kapotjas bij het regiment veld-artillerie wordt vervangen door een overjas van donker blaauw laken, in vorm gelijk aan dien, bij het besluit van den 22sten Februarij 1852, n°. 120, onder anderen, voor de officieren van gemeld regiment vastgesteld, doch zonder kap, figuur-tres en koorden, gesloten met overtrokken lakensche knoopen en met een laken band om het midden, wijders voorzien van een omgeslagen kraag; en
- 3°. Dat de invoering van den overjas bij het regiment veld-artillerie achtervolgens zal geschieden, naarmate de thans in gebruik zijnde kapotten zullen zijn afgedragen en de voorraad dier kleedingstukken zal zijn uitgeput.

Brengt het vorenstaande, mits deze, ter kennis van de verschillende autoriteiten en administratiën van het leger, opdat een ieder hunner zich, voor zooveel hem aangaat, daarnaar zou kunnen gedragen, en bepaalt wijders :

- a. Dat de beginselen, bij punt 3 van 's Konings besluit van den 12^{den} Julij 1853, n°. 87, ten aanzien van de pantalons in het algemeen bij het leger vastgesteld, van nu af, ook bij het wapen der artillerie zullen worden toegepast;
- b. dat de rokken, mouwvesten, kapotjassen en laken pantalons in de magazijnen bij de regimenten veld- en vesting-artillerie voorhanden, voorloopig, zoodanig als zij zijn, zullen moeten worden uitgegeven; wordende het mits deze, aan de chefs dier korpsen, mitsgaders aan den kommandant van het korps pontonniërs vrijgelaten, om zoowel de kleedingstukken van de opgenoemde soorten, met uitzondering evenwel

- van de kapotten bij de veld-artillerie, thans bij de onderofficieren en manschappen in gebruik, in zoover die namelijk de te maken kosten nog waard worden geacht, als degenen, welke later zullen worden uitgegeven, voor rekening der belanghebbenden te doen wijzigen, overeenkomstig de modellen der meergemelde kleedingstukken, welke eerstdaags aan de korpsen zullen worden gezonden;
- c. dat de hoofd- en verdere officieren bij het wapen der artillerie, — die van de rijdende-artillerie uitgezonderd — onverwijld, de kragen van hunne rokken en jassen zullen moeten doen wijzigen, volgens het bepaalde sub 1 van voormeld besluit en in overeenstemming met de bovenbedoelde modellen; hetwelk almede van toepassing zal zijn voor de magazijnmeesters en de conducteurs der artillerie, mitsgaders voor de verdere onderofficieren en andere militairen zonder troepen, tot genoemd wapen behoorende; zullende de kraag, zoowel van den rok als van de klein-tenuejas, voortaan zijn voor middelbare taille: hoog $5\frac{1}{2}$ duim, en wijders van onderen, met een haak gesloten en van daar, ter weërszijden, naar boven schuins oploopende en aan de hoeken afgerond;
- d. dat de bepaalde voorraad lakensche kleedingstukken in de magazijnen der korpsen veld- en vesting-artillerie, van nu af, zal moeten worden aangevuld en compleet gehouden, met voorwerpen, volgens de nieuwe modellen te vervaardigen, zoodat ook voor hetgeen aan het vastgesteld maximum van kapotjassen bij de veld-artillerie ontbreekt, overjassen volgens het nieuw model, hetwelk insgelijks eerstdaags aan dat korps zal worden gezonden, zullen behooren te worden aangemaakt; welke laatste echter niet anders zullen mogen worden uitgegeven, dan op den voet bij punt 5 van het meergemeld besluit bepaald; en
- e. dat de last, om tot nader order geene rokken te doen aanmaken, onder dagteekening van den 6^{den} Julij 1855, n°. 75 B, dezerzijds, onder anderen, voor het regiment veld-artillerie en de regimenten vesting-artillerie gegeven, mits deze, wordt ingetrokken en buiten effect gesteld.

's Gravenhage, den 5^{den} April 1856.

B^{ou}. FORSTNER VAN DAMBENOIJ.

...the ... of ...
...the ... of ...
...the ... of ...

...the ... of ...
...the ... of ...
...the ... of ...

...the ... of ...
...the ... of ...
...the ... of ...

...the ... of ...
...the ... of ...
...the ... of ...

...the ... of ...
...the ... of ...
...the ... of ...

...the ... of ...
...the ... of ...
...the ... of ...

...the ... of ...
...the ... of ...
...the ... of ...

...the ... of ...
...the ... of ...
...the ... of ...

MINISTERIE VAN OORLOG.

*Militaire Administratie.*N°. 47 B.'s Gravenhage, den 12^{den} April 1856.

Vernomen hebbende dat er bij sommige korpsen, twijfel is gerezen, aangaande de toepassing der bepalingen in de beschikkingen van het Departement van Oorlog, van den 14 April 1852, n°. 46 B, en 22 December 1854, n°. 55 B (*Recueil Militair* 1852, bladz. 50 en 1854 bladz. 548) vervat, nopens de te doene inhouding op de soldij der miliciens, die voor eerste oefening onder de wapenen opkomen ten behoeve van het kleedings- en reparatie-fonds, en zulks in verband met den langeren termijn van zes maanden waarvoor die manschappen in dienst worden gesteld, heb ik het noodig geacht, de militaire autoriteiten, wie zulks aangaat mits deze te doen opmerken, dat door evenbedoelde wijziging, niets veranderd is in de bestaande voorschriften omtrent de gezegde inhouding, zoodat de betrokken miliciens, te dien aanzien, voortdurend op den voet der aangehaalde beschikking behooren te worden behandeld, en dus alleen, gedurende de eerste vier maanden, na hunne aankomst bij de korpsen, aan het *minimum* der korting moeten worden onderworpen, en er na het verstrijken van dat tijdvak zal worden onderzocht, of zij, naar gelang van den stand hunner rekening, in verband tot de waarde hunner kleeding, op het *maximum* of *minimum* der inhouding zullen worden gesteld.

Ik heb mitsdien de eer UHEG te verzoeken, de vereischte instructiën in opgemelden zin te geven.

De Minister van Oorlog,(get.) B^{on}. FORSTNER VAN DAMBENOY.

MINISTERIE VAN OORLOG.

*Militaire Administratie.*N°. 71 B.'s GRAVENHAGE, den 24sten April 1856.

Aan

De Commissie tot het beheeren van het fonds voor Onderofficieren enz., die onder toekenning van gage-ment of van gratificatie uit de militaire dienst worden ontslagen.

Met Uwe missive van den 14^{den} dezer, n°. 125, heb ik de rekening en verantwoording ontvangen van het fonds onder Uw beheer, over het afgelopen

Bijbl. V.

5

jaar, waarbij tevens gevoegd was het vijfde jaarlijksche algemeen verslag omtrent den stand dier inrigting en de vooruitzigten, welke, voor haar duurzaam bestaan, geacht kunnen worden aanwezig te zijn.

Het is mij, na aandachtige lezing van dat verslag, en van de daarin door U medegedeelde opgaven en bijzonderheden, zeer aangenaam geweest, daaruit te hebben mogen ontwaren, dat de toestand van het fonds, voortdurend, ook met het oog op de toekomst, werkelijk geacht mag worden gunstig te wezen, terwijl de verificatie der rekening en verantwoording en der daarbij overgelegde bescheiden dezerzijds ook tot geene aanmerkingen heeft geleid.

Ik blijf derhalve de bedoelde inrigting aan Uwe voortdurende belangstellende zorgen aanbevelen; — wordende overigens een afschrift der rekening, voorzien van de acte van sluiting, hierbij aan U overgelegd, ten einde in het archief van het fonds te worden gedeponceerd.

De Minister van Oorlog,

(get.) B^{on}. FORSTNER VAN DAMBENOV.

MINISTERIE VAN OORLOG.

Militaire Administratie.

N°. 71 B.

DE MINISTER VAN OORLOG,

Gezien en geëxamineerd hebbende de rekening en verantwoording, door de Commissie tot het beheeren van het fonds van Onderofficieren enz. die onder toekenning van gagement of van gratificatie uit de militaire dienst worden ontslagen, overgelegd, wegens ontvangst en uitgaaf over het jaar 1855, en alzoo bevonden hebbende,

1 ^o . dat in dezelve behoorlijk als eerste post van ontvangst is verantwoord, het batig saldo der rekening en verantwoording over het jaar 1854, ad.	f 4,659 39
2 ^o . dat is ontvangen:	
a. het bedrag van de Contributiën der deelgenooten.	» 26,670 00
b. overgeschreven op het fonds van lijfrenten, bij het verlaten van de dienst door deelgenooten, ten einde daaruit aan hen of hunne vrouwen het genot van lijfrenten of pensioenen te verzekeren.	» 15,944 90
c. het bedrag der toegestane kortingen ad 1 pCt. op de verstrekte voorschotten aan gegageerde of gepensioneerde militairen.	» 250 60
Transportere.	f 47,485 00

	<i>Per Transport</i>	f 47,485 09
d. de renten van een kapitaal groot f 436,000.00 ad 2½ pCt. over het jaar 1855.....		» 10,900 00
	Totaal der Ontvangsten.....	f 58,385 09

5°. waartegen de uitgaven zijn geweest:

a. voor uitkeeringen in eens aan deelgenooten, bij het verlaten van de dienst.....	f 23,940 00	
b. voor uitkeeringen in eens, en lijfrenten aan weduwen van deelgenooten.....	» 1,056 80	
c. voor restitutie van inleggelden aan deelgenooten, bij het verlaten aan de dienst.....	» 510 00	
d. het bedrag der op 1°. November 1855 verschenen lijfrenten en pensioenen.....	» 3,008 20½	
e. voor het zegelen der bescheiden, benoodigd tot het incasseren der pensioenen van overleden militairen, aan wie voorschotten voor rekening van dit Fonds waren verstrekt.....	» 38 55	
f. het bedrag der jaarlijksche toelage aan den officier, belast met de werkzaamheden van het fonds.....	» 300 00	
g. voor aankoop van een kapitaal groot f 56,000.00, ingeschreven op het grootboek der 2½ pCt. Nationale werkelijke schuld, met inbegrip van de verschenen interest van 1°. Januarij tot 1°. Mei 1855, mitsgaders van de kosten.....	» 22,687 50	
		» 51,541 05½
Zoodat gedurende het jaar 1855 meer ontvangen dan uitgegeven is.....	f 6,844	05½

terwijl daarenboven een kapitaal van viermaal honderd zes-en-dertig duizend guldens, op het Grootboek der 2½ pCt. Nationale werkelijke schuld, als eigendom van het Fonds is ingeschreven.

Heeft het genoeg de vorenstaande gunstige uitkomst, mits deze ter kennis te brengen van de Heeren Generaals en verdere autoriteiten van het Leger; met uitnoodiging de vereischte inzage daarvan, overeenkomstig het bepaalde bij art. 22 van het Reglement op het fonds voor Onderofficieren enz. aan de deelgenooten van genoemd fonds, onder hun bevel of toezigt, te doen verleenen.

Gelast wijders dat deze dispositie gedrukt en de noodige exemplaren, daarvan gezonden zullen worden aan:

Zijne Excellentie den Heer Luitenant-Generaal Inspecteur van het wapen der Infanterie;

de Heeren Generaals-Majoor Kommanderende de Brigades Infanterie;

den Heer Generaal-Majoor Kommanderende de Reserve-Brigade;

Zijne Excellentie den Heer Luitenant-Generaal Inspecteur van het wapen der Kavallerie;

den Heer Kolonel Inspecteur van het wapen der Artillerie;

de Heeren Inspecteurs der Fortificatie-Inspectiën;

de Heeren Directeurs der Artillerie-Directiën;

den Heer Directeur van 's Rijks Stapel- en Constructie-Magazijnen te Delft;

den Heer Kolonel Gouverneur der Koninklijke Akademie voor de Zee- en Landmagt te Breda;

de kommanderende officieren van al de korpsen van het Leger;
de Heeren Intendanten in de Militaire Administrative Directiën.

's Gravenhage, den 24sten April 1856.

(get.) B^{on}. FORSTNER VAN DAMBENOY.

DE MINISTER VAN OORLOG,

Gezien en goedgekeurd hebbende de Rekening en verantwoording, door de Commissie tot het beheeren van het Fonds voor Onderofficieren enz., die, onder toekenning van gègement of van gratificatie, uit de militaire dienst worden ontslagen, overgelegd, wegens ontvangst en uitgaaf over het jaar 1855, en alzoo bevonden hebbende.

	In inschrijvingen op het Groot- boek der publieke schuld.	In geld of geldswaarde.
1°. dat in bovengemelde rekening, naar behooren, als eerste post van ontvangst is verantwoord, het kapitaal van het Fonds, groot nominaal	f 400,000 00	
mitsgaders het batig saldo der rekening en verantwoording over het jaar 1854 ad.		f 4,659 59
2°. dat is ontvangen :		
a. het bedrag van de Contributie der deelgenooten	» »	» 26,670 00
b. in het Fonds van lijfrenten overgestort, ten behoeve van deelgenooten, die bij het verlaten van de dienst, aan zich of hunne (vrouwen, lijfrenten of pensioenen hebben willen verzekeren	» »	» 45,944 90
c. het bedrag der gedane kortingen ad 1 pCt. op de verstrekte voorschotten aan gegageerde of gepensioneerde militairen	» »	» 250 60
d. de renten van een kapitaal f 456,000.00 ad 2½ pCt. over het jaar 1855	» »	» 10,900 00
3°. dat is aangekocht aan inschrijving op het grootboek der 2½ pCt. Nationale werkelijke schuld.	» 56,000 00	
Totaal der Ontvangsten	f 456,000 00	f 58,585 09

		In inschrijvingen op het Groot- boek der publieke schuld.	In geld of geldswaarde.
dat de Uitgaaf heeft beloopten :			
a. voor uitkeeringen in eens aan deelgenooten bij het verlaten van de dienst.....	f 25,940 00		
b. voor uitkeeringen in eens en lijfrenten aan weduwen van deelgenooten	» 1036 80		
c. restitutie van inleggelden aan deelgenooten bij het verlaten van de dienst.....	» 510 00		
d. het bedrag der op 1 ^o . November 1853 verschenen lijfrenten en pensioenen	» 5,008 20 ¹ / ₂		
e. voor het zegelen der bescheiden, benodigd tot het incasseren der pensioenen van overleden militairen, aan wie voorschotten voor rekening van dit Fonds waaren verstrekt....	» 58 55		
f. het bedrag der jaarlijksche toelage aan den officier, belast met de werkzaamheden van het Fonds....	» 500 00		
g. voor aankoop van een kapitaal groot f 56,000.00, ingeschreven op het grootboek der 2 ¹ / ₂ pCt. werkelijke schuld, met inbegrip van de verschenen interest, mitsgaders van de kosten.....	» 22,687 50		
		»	» 51541 05 ¹ / ₂
dat mitsdien voorhanden blijft aan inschrijvingen op het grootboek der publieke schuld à 2 ¹ / ₂ pCt. een kapitaal van.....	f 456,000 00		
en aan saldo in kas.....			f 6,844 05 ¹ / ₂

Heeft goedgevonden de vorenstaande Rekening en verantwoording mits deze te arresteren, met een batig saldo van viermaal honderd zes-en-dertig duizend guldens, aan inschrijvingen op het grootboek der publieke schuld, en een voordeelig slot op de kas van zes duizend acht honderd vier-en-veertig guldens drie en een halve cents, welke sommen door de Commissie tot het beheeren van het fonds voor Onderofficieren, in de volgende rekening, als eerste posten van ontvangst, zullen behooren te worden verantwoord.

's Gravenhage den 24sten April 1856.

(get.) B^{mn}. FORSTNER VAN DAMBENOY.

THE UNIVERSITY OF CHICAGO
DEPARTMENT OF CHEMISTRY
5800 S. UNIVERSITY AVENUE
CHICAGO, ILLINOIS 60637

Dear Sirs:

I have the honor to acknowledge the receipt of your letter of the 10th inst. regarding the matter mentioned therein. The information you have furnished is being reviewed and a reply will be sent to you as soon as possible.

Very truly yours,
[Signature]

Enclosed for you are the documents mentioned in your letter. Please return them to the office of the undersigned as soon as you have had a chance to examine them.

Sincerely,
[Signature]

MINISTERIE VAN OORLOG.

*Bureau Artillerie en
Administratie.*N°. 55 B.'s Gravenhage, den 27sten April 1856.

Ik heb de eer ter uwer kennis te brengen dat, ten einde de bepalingen in de tarieven van den 26sten Junij 1850, N°. 25 B, omtrent den tuimelaar, de stootdrijvers en veerhaken, in overeenstemming te brengen met de dezerzijdsche beschikking van den 18^{den} April 1844, N°. 57 B, ik heb goedgevonden, met wijziging van het deswege bij gemelde tarieven vermelde, te bepalen, dat ook in het geval van gewone slijtaadje, de herstellingskosten van de genoemde voorwerpen voor rekening van de escouade zullen komen, weshalve onder geenerlei omstandigheden dergelijke kosten op de rekening van het fonds voor reparatiën aan wapenen en ledergoed in uitgaaf mogen worden gesteld.

Voor den Minister van Oorlog,

*De Secretaris-Generaal,**(get.) F. A. VAN RAPPAARD.*

MINISTERIE VAN OORLOG.

*Bureau Personeel en
Militaire zaken.*N°. 27 B.'s GRAVENHAGE, den 28sten Mei 1856.

Ik wensch de aandacht van u te vestigen op een gebruik, dat hoe langs hoe meer bij het Leger in zwang schijnt te komen.

Ik bedoel, het aanbieden van geschenken, niet alleen door officieren, maar zelfs door onderofficieren, aan hunne chefs, wanneer deze de dienst verlaten, of hunne betrekking met eenige andere verwisselen.

Hoe ook gezind, om een ieder daarin eene betamelijke vrijheid te gunnen, valt het niet te ontkennen, dat dit gebruik ook aanleiding kan geven tot groot misbruik, daar hetgeen als een blijk van opregte hulde en hoogachting moet dienen, door de zucht tot navolging, of om niet minder te worden beschouwd dan andere aan wie een dergelijk blijk van hoogachting is geschonken, de vrucht kan worden van zedelijken dwang of van eenen onder allerlei voorgevens aangewenden invloed.

Bijbl. VI.

Behalve dat het dus tegenwoordig dikwijls niet meer beteekent, wat vroeger het geval daarmede was, is het een gebruik, dat voor den minderen zeer bezwarend is, hetwelk in den tijd, dien wij beleven, niet behoort te worden opgelegd aan hen die geringe bezoldiging genieten, dan op zoodanige wijze, dat ieder, die voor zich redenen heeft geen deel te nemen, zich daaraan geheel vrijelijk kunne onttrekken.

Daarom acht ik het noodig, dat de aandacht van de korpskommandanten op deze aangelegenheid worde gevestigd, met uitnoodiging, zoo scherp mogelijk toe te zien, dat ten deze het misbruik zooveel doenlijk worde geweerd, en gezorgd, dat alle zedelijke dwang buitengesloten worde.

Ik verzoek u de chefs der korpsen onder uwe bevelen uit te noodigen, deze aanschrijving ter kennis te brengen van al hunne onderhebbende officieren en onderofficieren.

De Minister van Oorlog,

(get.) B^{me}. FORSTNER VAN DAMBENOY.

MINISTERIE VAN OORLOG.

*Bureau Personeel en
Militaire zaken.*

N°. 18 B.

's Gravenhage den 29sten Mei 1856.

Aan

den kommanderende officier van het Instructie-Bataillon.

Ik heb de eer u te informeren, dat het voorschrift voor de bediening van het veldgeschut, op mijnen last is herzien, gewijzigd en in verband gebracht met de tegenwoordige organisatie der Veld- en Rijdende Artillerie.

Het 1° gedeelte der kanonniers-school van het aldus gewijzigd voorschrift is thans afgedrukt en bij de Koninklijke Akademie voor de Zee- en Landmagt voor het Leger verkrijgbaar gesteld, tegen den prijs van negen, en in den handel tegen dien van twaalf centen, per exemplaar.

Voormelde school thans bij de korpsen Artillerie ingevoerd zijnde, heb ik de eer u, onder mededeeling daarvan, een exemplaar van die school te doen toekomen.

Voor den Minister van Oorlog,

De Secretaris-Generaal,

(get.) F. A. VAN RAPPARD.

DE MINISTER VAN OORLOG.

In aanmerking nemende dat de bestaande voorschriften betrekkelijk het met groot verlof zenden der miliciens, niet overal juist begrepen of behoorlijk toegepast worden;

En het noodzakelijk achtende de bedoelde voorschriften, welke in onderscheiden aanschrijvingen verspreid zijn, bijeen te brengen en eenigzins toe te lichten;

Heeft, na overleg deswege met den heer Minister van Binnenlandsche zaken, bij zamenvoeging van al de voorschriften op dit punt, en met wijziging en uitbreiding van enkele daarvan, goedgevonden, bij aanschrijving, in verband met de wettelijke verordeningen dienaangaande, hieromtrent vast te stellen:

- 1°. dat de met verlof naar hunne haardsteden terugkeerende miliciens, *in den regel*, overeenkomstig Art. 174 der wet op de Nationale Militie van 8 Januarij 1817, van de korpsen, *in detachementen vereenigd*, naar de hoofdplaatsen der provinciën geleid, en aldaar, met de voor hen bestemde verlofpassen en eene generale lijst van al de teruggekeerde manschappen, aan de heeren Commissarissen des Konings gepresenteerd zullen worden, ten einde verder door dezen in het genot van het verlof te worden gesteld;
- 2°. dat echter zoodanige der miliciens, die, *in detachementen vereenigd*, naar de hoofdplaats der provincie worden teruggeleid, en wier woonplaatsen *op of in de nabijheid* van de marschroute zijn gelegen, bij het bereiken van hunne gemeente of wanneer zij in de nabijheid daarvan gekomen zijn, het detachement *zullen verlaten*, moete de uitdrukking *«in de nabijheid»* in dien zin worden verstaan, dat daarvoor geen verdere afstand worde genomen dan *drie* uren gaans, wanneer het detachement van vervoermiddelen gebruik maakt, en, in geval het den weg te voet aflegt, dan de distantie welke het detachement dien dag nog te doorloopen heeft;
- 3°. dat ook aan die miliciens, niet vallende in de toepassing van het bepaalde bij punt 2, wier woonplaats, naar de rigting der marschroute, aan deze zijde van de hoofdplaats der provincie gelegen is, en die alzoo langs eenen korteren weg dan over de hoofdplaats hunne gemeenten kunnen bereiken, op hun verzoek, kan worden toegestaan, op het meest geschikte punt der marschroute, het detachement te verlaten: zullende aan de bij de punten 2 en 3 bedoelde miliciens, alvorens zij zich verwijderen, door den detachements-kommandant de voor hen bestemde verlofpas moeten worden uitgereikt, met last dien, terstond na hunne aankomst in de gemeente, aan het plaatselijk bestuur te overhandigen, tegen inwisseling van het attest letter H.H. bedoeld bij Art. 177 van voormelde wet; terwijl voorts

- door gezegden kommandant op de generale lijst bij punt 1 bedoeld, zal behooren te worden aangeteekend, welke manschappen zich onderweg naar hunne gemeente hebben begeben, en op welken datum;
- 4°. dat de miliciens die in de hoofdplaats hunner provincie te huis behooren en deelmaken van een aldaar gestationeerd korps, wanneer zij in de termen vallen van met groot verlof te worden gezonden, met de voor hen bestemde verlofpassen en eenen nominativen staat hen betreffende, van wege dat korps, aan den heer Commissaris des Konings zullen worden overgegeven, ten einde door dezen in het genot van het verlof te worden gesteld;
 - 5°. dat aan *afzonderlijk* van de korpsen met verlof vertrekkende miliciens, die, volgens de hun aangewezen marschroute, de hoofdplaats hunner provincie moeten aandoen, of aldaar hunne bestemming vinden, zal behooren te worden gelast zich, bij aankomst te dier plaatse, tot het bekomen van hunnen verlofpass bij den heer Commissaris des Konings te vervoegen;
 - 6°. dat de miliciens die in de garnizoensplaats, mits niet de hoofdplaats hunner provincie te huis behoorende, of die, als op niet meer dan *zes uren* gaans van de garnizoensplaats woonachtig, individueel bij het korps zijn opgekomen, of aan wie zoodanige regstreeksche opkomst om bijzondere plaatselijke redenen is vergund, *dadelijk van het korps* naar hunne haardsteden zullen worden gezonden, en dat tevens de om andere redenen *afzonderlijk* vertrekkende verlofgangers, regstreeks, op hunne gemeente zullen worden gedirigeerd, *wanneer zij door eerst naar de hoofdplaats der proviucie te gaan, een' omweg zouden moeten maken*; zullende mitsdien aan deze manschappen, bij hun vertrek, de voor elk hunner bestemde verlofpass onmiddelijk moeten worden ter hand gesteld, met gelijken last hieromtrent als bij punt 5 ten opzichte van de daarbij vermelde verlofgangers is voorgescreven;
 - 7°. dat de chefs der korpsen van het vertrek van verlofgangers, als bij punt 5 en 6 bedoeld zijn, steeds aan de geconcerneerde Commissarissen des Konings kennis zullen moeten geven, wat aangaat die waartoe punt 6 betrekking heeft, op den dag dat zij het korps verlaten, en wel onder overlegging van eenen nominativen staat hen betreffende; terwijl aangaande die, waarvan bij punt 5 sprake is, dusdanige staat en de voor hen bestemde verlofpassen steeds tijdig genoeg aan gemelde Commissarissen des Konings toegezonden zullen moeten worden, dat die stukken, vóór de aankomst van gezegde miliciens in de hoofdplaats, aldaar ontvangen zijn;
 - 8°. dat de hoofdgeleiders van de detachementen verlofgangers zich, dadelijk na aankomst in de hoofdplaats der provincie, bij den heer Commissaris des Konings zullen moeten aannelden, en de verlofpassen benevens de generale lijst in duplo zullen moeten overhandigen, onverschillig op welk uur van den dag of avond zij aankomen;
 - 9°. dat de evengemelde detachementen, *in den regel*, eerstdaags na hunne aankomst in de hoofdplaats der provincie, aan den heer Commissaris des Konings zullen worden overgegeven;
 - 10°. dat nogtans alle miliciens die, in detachement, met de stoomboot- of

- spoorwegdiensten worden vervoerd, en vóór twaalf ure op den middag in de hoofdplaats der provincie arriveren, dadelijk na hunne aankomst, aan den heer Commissaris des Konings zullen worden gepresenteerd, wordende aan dezen overgelaten te bepalen, welke dier miliciens onmiddellijk van verlofpassen voorzien huiswaarts gezonden zullen worden, en aan wie hunner huisvesting en voeding zal worden verleend;
- 11°. dat ten aanzien der miliciens die na voormeld tijdstip in de hoofdplaats aankomen, *zonder eenen marsch te hebben gemaakt*, door den heer Commissaris des Konings zal worden beslist, wie hunner, met afwijking van het bepaalde bij punt 9, nog dienzelfden dag aan hem overgegeven en in het genot van het verlof gesteld zullen worden;
 - 12°. dat de miliciens uit de *hoofdplaats* der provincie herkomstig, onverschillig op welke wijze zij derwaarts gebracht en op welk tijdstip zij gearriveerd zijn, in het algemeen, nog denzelfden dag aan den heer Commissaris des Konings zullen worden gepresenteerd en van dezen hunne verlofpassen zullen ontvangen, ten ware de heer Commissaris des Konings, naar gelang van individueele omstandigheden, mogt noodig achten, aan dezen of genen hunner huisvesting en voeding toe te staan; zullende door de heeren Commissarissen des Konings, op de door hen voor overname van de manschappen af te teekenen nominative lijsten, welke aan de kommandanten der detachementen worden teruggegeven, worden vermeld, aan wie van de bij punt 10, 11 en 12 bedoelde miliciens zij noodig geoordeeld hebben nog voor één nacht huisvesting en voeding te verleen;
 - 13°. dat door de heeren Generaals, het Personcel des Legers kommanderende, aan de heeren Commissarissen des Konings en de Kommandanten in de daarbij betrokken gewesten steeds kennisgeving zal behooren te worden gedaan van de sterkte der detachementen bij het verlaten van de garnizoensplaatsen; terwijl verder door de kommandanten der korpsen of gedetacheerde onderdeelen, na ontvangst van de marschorders voor de met verlof te zenden miliciens, zoodra mogelijk en regtstreeks berigt zal moeten worden gegeven aan de daarbij betrokken gemeentebesturen in het gewest waaruit de miliciens herkomstig zijn en op welks hoofdplaats zij gedirigeerd worden, van het aantal militairen waarvoor in hunne gemeente huisvesting benoodigd zal zijn, waarbij voornamelijk, voor zooveel die hoofdplaats betreft, gerekend zal moeten worden op de vermindering die de primitieve sterkte van het detachement zal ondergaan, door het onderweg afvallen van verlofgangers, wier aantal vóór den afmarsch van het detachement zal behooren te worden nagegaan; en
 - 14°. dat de voorschreven bepalingen al dadelijk zullen worden toegepast op de miliciens die, na ontvangst dezer, met groot verlof worden gezonden, en voortaan steeds tot rigtsnoer omtrent de behandeling der onderwerpelijke aangelegenheid zullen verstrekken.

's Gravenhage, den 19^{den} Junij 1856.

(get.) B^{me}. FORSTNER VAN DAMBENOY.

The first part of the document discusses the importance of maintaining accurate records of all transactions. It emphasizes that proper record-keeping is essential for the success of any business and for the protection of the interests of all parties involved. The document also outlines the various methods and systems that can be used to ensure the accuracy and reliability of these records.

In addition, the document provides a detailed overview of the different types of records that should be maintained, including financial statements, contracts, and correspondence. It also discusses the importance of regularly reviewing and updating these records to reflect any changes in the business's operations or financial position.

The second part of the document focuses on the legal aspects of record-keeping. It discusses the various laws and regulations that govern the collection, storage, and use of records, and provides guidance on how to ensure compliance with these requirements. It also addresses the issue of data privacy and the need to protect sensitive information from unauthorized access or disclosure.

Finally, the document offers practical advice on how to implement an effective record-keeping system. It discusses the importance of choosing the right software and hardware, as well as the need to train staff on proper record-keeping procedures. It also provides a checklist of key tasks and responsibilities that should be assigned to ensure the successful implementation and ongoing maintenance of the system.

Overall, the document provides a comprehensive and practical guide to record-keeping for businesses of all sizes. It covers all the key aspects of the process, from the importance of accurate records to the legal requirements and the practical steps needed to implement a successful system. By following the advice provided in this document, businesses can ensure that they are always up-to-date and ready to meet any challenges that may arise.

The document also includes a section on the benefits of record-keeping, which highlights how accurate records can help businesses make better decisions, improve their financial performance, and reduce the risk of legal disputes. It also discusses the importance of records in the event of an audit or a legal proceeding, and how they can be used to provide evidence and support for a business's claims.

In conclusion, the document is a valuable resource for any business owner or manager who is looking to improve their record-keeping practices. It provides a clear and concise overview of the key issues involved in record-keeping, and offers practical advice on how to address these issues effectively. By following the guidance provided in this document, businesses can ensure that they are always up-to-date and ready to meet any challenges that may arise.

For more information on record-keeping and other business topics, please contact our experts at [contact information].

MINISTERIE VAN OORLOG.

*Personeel en Militaire
zaken.*

N°. 19 B.

DE MINISTER VAN OORLOG,

heeft onder dagteekening van 10 Junij ter kennis van het Leger gebragt :

- a. dat het Zijne Majesteit heeft behaagd bij besluit van den 4^{den} April ll., N°. 40, te bepalen, dat met wijziging van het daaromtrent voorgeschrevene bij de Koninklijke besluiten van den 21sten November 1830, N°. 70 en 21 April 1834, N°. 65, het traktement van eenen 2^{den} luitenant-adjutant bij het wapen der infanterie, zal bedragen *f* 1,000 's jaars;
- b. dat met wijziging in zooverre van het bepaalde, bij het besluit van den 8sten September 1832, N°. 58, houdende organisatie van het wapen der artillerie, het bevel over het korps pontonniers ook kan worden opgedragen aan een' luitenant-kolonel;
- c. dat bij 's Koning besluit van den 24sten Mei jl., N°. 92, is vastgesteld, dat met wijziging in zoo verre van het bepaalde bij de tabelle van formatie gevoegd bij het Koninklijk besluit van den 9^{den} December 1845, N°. 102, de kompagnie Marechaussée van *Noordbrabant en Zeeland* zal worden vermeerderd met één kapitein op een jaarlijksch traktement van *f* 2,000 en daarentegen zal worden verminderd met een 2^{den} luitenant;
- d. dat volgens mededeeling van den heer Minister van Marine, sedert den 1sten Mei ll., te *Hellevoetsluis*, eene maritime ziekeninrigting is geopend, tevens dienstbaar tot verpleging van zieke militairen der landmagt.

Streckende eindelijk nog tot informatie van de verschillende militaire en administrative autoriteiten bij het leger, dat de eigenaar van de ambachtsheerlijkheid van *Rijsoord*, gemeente *Ridderkerk*, bevoegd is tot het doen heffen van een brug- of weggeld, wegens het passeren van de brug over de *Waal* te *Rijsoord*, en zulks zoowel voor voertuigen en paarden, als voor personen, weshalve alle militaire korpsen, detachementen, enz. verplicht zijn het deswege verschuldigde te voldoen, waarvan het bedrag op de gewone wijze aan het rijk in rekening moet worden gebragt.

De Minister van Oorlog,

(get.) B^o. FORSTNER VAN DAMBENOV.

MINISTERIE VAN OORLOG

*Personeel en Militaire
zaken.*N°. 21 B.'s GRAVENHAGE, den 14^{den} Junij 1856.

De Heer Staatsraad Commissaris des Konings in de Provincie *Zuid-Holland*, heeft mij, ter vermindering van de bezwaren, welke zich in de Gemeente *Nieuw-Beijerland*, bij het inkwartieren van sterke detachementen voordoen, het verlangen te kennen gegeven, om die Gemeente met de nabij gelegen Gemeente *Oud-Beijerland*, steeds gezamenlijk in de inkwartiering van dergelijke detachementen te doen deelen.

Aan dat verlangen gevolg willende geven, heb ik, onder mededeeling van het vorenstaande, de eer u te verzoeken, om bij het uitvaardigen van marschorders, waarin de Gemeente *Nieuw-Beijerland* als *étapeplaats* voorkomt, niet enkel deze Gemeente tot nachtverblijf der troepen te bestemmen, maar daartoe mede en wel voor het $\frac{2}{3}$ deel der sterkte aan te wijzen, de meer welvarende en meer volkrijke Gemeente *Oud-Beijerland*.

De Minister van Oorlog,(get.) B^{ro}. FORSTNER VAN DAMBENOV.N°. 60.

WIL WILLEM III, bij de gratie Gods, Koning der Nederlanden,
Prins van Oranje-Nassau, Groot-Hertog van Luxemburg, enz.,
enz., enz.

Herzien de bepalingen in het Besluit van den Souvereinen Vorst, van den 9^{den} Januarij 1815, N°. 40, vervat, nopens de uniform der officieren met eenen titulair en honorair rang bekleed buiten active dienst, en de toepassing daarvan voor zooveel de Militie-Commissarissen betreft.

Op de voordragt van Onze Ministers van Oorlog en van Binnenlandsche Zaken, van den 31sten Mei 1856, N°. 66 B, en van den 12^{den} Junij 1856, N°. 160, 4de Afd.

Hebben goedgevonden en verstaan, met wijziging in zoover van de aangehaalde verordeningen te bepalen, dat de uniform der Militie-Commissarissen voortaan zal zijn als volgt :

Korte jas, (zooals bij het Leger wordt gedragen) van donker blaauw laken, op de borst met eene rij van negen vergulde gladde gebombeerde knopen, staande open kraag van licht blaauw laken, langs den voor- en bovenkant omzet met een goud galon, ter breedte van dertig strepen, hoog $5\frac{1}{4}$ duim, van onderen met een haak gesloten, en van daar ter weërszijde naar boven schuins oplopende, en aan de hoeken afgerond; de opslagen der mouwen met eene punt, met licht blaauw laken gebiesd, en gesloten met twee kleine uniform-knopen, op de schouders gouden geborduurde passanten, met licht blaauw laken gebiesd.

Pantelon, van donker blaauw laken, van voren met eene gulp en in de buitennaden eene bies van licht blaauw laken.

Sabel, met koppel van zwart verlakt leder en dragon, volgens de modellen voor de officieren der Infanterie vastgesteld.

Gouden épauletten, van onder met licht blaauw laken bezet, en in dienst *de sjerp* als voor de officieren van het Leger is bepaald.

Als hoofdtooiel dragen de Militie-Commissarissen den *schakot*, volgens het model voor de officieren der Infanterie vastgesteld, doch van voren versierd met eene vergulde plaat, voorstellende het Koninklijke wapen.

Bij ongunstig weder dragen de evengenoemde Autoriteiten den overjas, volgens het model voor de officieren bij troepen te voet bepaald, en in kleine tenue, kunnen zij gebruik maken van den schakot met overtrek.

Onze Ministers van Oorlog en van Binnenlandsche Zaken zijn belast met de uitvoering dezes.

's Gravenhage, den 14^{den} Junij 1856.

(get.) WILLEM.

De Minister van Oorlog,

(get.) Bnd. FORSTNER VAN DAMBENOY.

De Minister van Binnenlandsche Zaken,

(get.) VAN REENEN.

Accordeert met deszelfs origineel,

*De Secretaris-Generaal van het Ministerie
van Oorlog,*

(get.) F. A. VAN RAPPAARD.

MINISTERIE VAN OORLOG.

*Personeel en Militaire
zaken.*

N°. 20 B.

's Gravenhage, den 16^{den} Junij 1856.

Het heeft dezer dagen mijne aandacht getrokken, dat in het strafregister bij een der korpsen van het Leger, aantekening is gedaan van het maximum korting op de soldij, waaraan een soldaat ten gevolge van herhaalde dronkenschap, is onderworpen geworden.

Die inhouding op de soldij echter meer als een preventieve maatregel beschouwd moetende worden, de strekking hebbende om den man die aan het misbruik van sterken drank verslaafd is, daarvan terug te brengen of te houden, en dus geenszins als eene eigenlijke straf kunnende of mogende worden aangemerkt, zal derhalve ook niet in de strafboeken mogen worden aange- teekend, doch zal daarvan, bij de korpsen, afzonderlijk notitie worden gehouden.

Ik verzoek UHEG. de vereischte bevelen ten deze in den geest van het vo- renstaande, aan de korpsen onder uwe bevelen te willen geven.

De Minister van Oorlog,

(get.) B^{on}. FORSTNER VAN DAMBENOY.

MINISTERIE VAN OORLOG.

*Personeel en Militaire
zaken.*

N°. 12 B.

's Gravenhage, den 16^{den} Junij 1856.

Aan Zijne Excellentie den Heer Luitenant-Generaal
President der speciale Commissie van Inspectie
over het Militair onderwijs.

Ik heb de eer uwe Excellentie te informeren, dat het *Voorschrift tot oefening van den Pontonnier*, op mijnen last is herzien en gewijzigd.

Het aldus gewijzigd Voorschrift is thans afgedrukt, en bij de Koninklijke Akademie voor de Zee- en Landmagt, voor het Leger verkrijgbaar gesteld tegen den prijs van Zes en Negentig Centen, en in den handel tegen dien van een Gulden acht en Twintig Centen per exemplaar.

Onder mededeeling van een en ander, heb ik de eer uwe Excellentie, een exemplaar van dat werkje hierbij te doen toekomen.

De Minister van Oorlog,

(get.) B^{on}. FORSTNER VAN DAMBENOY.

Algemeene bepalingen betrekkelijk het vervoer van troepen per stoomboot.

Gearresteerd bij aanschrijving van 28 Junij 1856, N°. 42 B.

De vrachtprijzen voor de officieren bij de troepen dienstdoende, zullen niet hooger dan voor de gewone manschappen worden berekend; terwijl aan de eerstbedoelden, eene met hunnen rang overeenkomende verblijfplaats op de booten zal worden aangewezen.

De alleen reizende officieren zijn niet in dit tarief begrepen, als moerende de kosten daarvan voor hunne eigen rekening komen; zullende wijders de alleen reizende militairen, beneden den rang van officier, die hetzij geheel of gedeeltelijk hunne route per boot moeten afleggen, op vertoon hunner marschorders of reiswijzers, tegen betaling der vracht, bij de tarieven omschreven, uit het aan hen verstrekt reisgeld te vinden, met de stoombooten worden vervoerd; zijnde van dezen maatregel uitgesloten, de alleen reizende militairen uit en naar *Zeeland*, bij dispositie van het Ministerie van Oorlog, van den 7^{den} Maart 1844, N°. 8 B, bedoeld, vermits die manschappen op de wijze, bij voorschreven dispositie bepaald, zullen moeten worden behandeld.

Voor militaire vrouwen, bij de compagnie geadmiteerd, zal de vracht, per hoofd gerekend, moeten worden betaald.

Voor kinderen (boven de 5 en beneden de 10 jaren) van onderofficieren en manschappen, zal de helft van de vracht per hoofd bepaald, moeten worden voldaan.

De paarden bij de tarieven bedoeld, zijn alleen die der officieren, welke tot de troepen te voet behooren.

Wanneer de booten langer dan 4 uren onder weg mogten wezen, zal door de directie, aan de manschappen, vrouwen en kinderen, alsmede aan de paarden, goed drinkwater moeten worden verstrekt.

De troepen moeten zich tijdig aan de inladingsplaats bevinden, ten einde oponthoud voor te komen.

Tarief en opgaven van de directie der stoomboot *Aijmon Louise* N°. 2,
te Rotterdam.

Rotterdam.				
Van 1 tot en met 24 man » 25 » » » 100 » » 101 en meerder paarden, per stuk.	f 0,60	Willemstad.		
	» 2,00			
Van 4 tot en met 24 man » 25 » » » 100 » » 101 en meerder paarden, per stuk.	f 1,20	f 1,00	Vlissingen.	
	» 4,00	» 3,00		
Van 1 tot en met 24 man » 25 » » » 100 » » 101 en meerder paarden, per stuk.	f 1,50	f 1,10	f 0,45	Neuzen.
	» 4,00	» 3,50	» 2,00	
Van 1 tot en met 24 man » 25 » » » 100 » » 101 en meerder paarden, per stuk.	f 1,40	f 1,20	f 1,00	Bath.
	» 4,00	» 4,00	» 2,50	

Er kunnen, met deze boot, 350 manschappen in ééns worden vervoerd.

De boot vaart, gedurende de zomermaanden, viermalen per week, en wel des Maandags, Dingsdags, Donderdags en Vrijdags, de overige maanden, driemaal per week, en wel Dingsdags, Donderdags en Zaturdags

Aan de korpsen van het Leger is in 't begin dezer maand de volgende aanschrijving gedaan.

Het is ter kennis van Zijne Exc. den Heere Minister van Oorlog gekomen, dat bij sommige korpsen van het bepaalde sub *b*, van de Aanschrijving van 27 Januarij 1853, N°. 7 *B*, eene uitlegging wordt gegeven die daarin niet ligt opgesloten.

Bij die korpsen worden namelijk van de manschappen, die zich aan verkoop van kleedingstukken hebben schuldig gemaakt, de kleedingstukken die zij voor de dagelijksche dienst niet noodig hebben, ingenomen, waardoor zij worden belet zich buiten dienst in de tenue van den dag te kleeden, en diensvolgens facto in de kaserne worden geconsigneerd.

Voorts moeten zij tweemaal daags exerceren op de uren voor de rekruten bepaald, terwijl eindelijk nog door de kompagnies-kommandanten, als preventief middel, de verschijning van zoodanige manschappen op de appels der geconsigneerde soldaten kan worden bevolen.

Deze omstandigheden geeft Z. Exc. aanleiding onder de aandacht te brengen, dat bij punt *b* van opgemelde Aanschrijving alleen bepaald is, dat aan de daarbij bedoelde manschappen *de kleedingstukken zullen worden ontnomen*, welke zij niet *dagelijks* noodig hebben, met andere woorden: de goederen van den man worden bij de kompagnie of het eskadron bewaard, en *dagelijks* wordt aan hem datgene uitgegeven wat hij voor dien dag noodig heeft; waaruit volgt dat, wanneer bijv. de tenue in *mouwvesten* of *stalbuizen* is bepaald, men den man niet in het bezit moet laten van den kapotmanteljas, korten jas, of rok enz.; liggende het wel in den aard der zaak, dat hier geen sprake kan zijn of mag wezen van voortdurend consignement of van bijzondere diensten.

Volgens punt 2 der Aanschrijving van het Ministerie van Oorlog van den 7^{den} Maart jl., N°. 46 *B*, moeten de manschappen der tirailleur-kompagniën, om tot de eerste klasse te kunnen worden aangesteld, aan de bij het Voorschrift op de oefeningen bij de tirailleur-kompagniën, gestelde voorwaarden voldoen, om bij het schijfschieten van den afstand van 600 of 650 passen te kunnen overgaan (1).

Daar intusschen bij het schieten naar de schijf in dit oefeningsjaar hier en daar, door toevallige omstandigheden, eenige vertraging heeft plaats gehad, heeft Zijne Excellentie de Minister van Oorlog, bij Aanschrijving van den 9^{den} Julij 1856, N°. 27 *B*, goedgevonden, met tijdelijke afwijking van de bepalingen omtrent het aanstellen van manschappen der tirailleurs-kompagniën, tot tirailleurs van de 1ste klasse, te vergunnen, dat ditmaal met eene vordering op minderen afstand dan bij punt 2 der aanschrijving van den 7^{den} Maart ll. N°. 46 *B* is bepaald, genoeg worden genomen, en wel van 500 op 550 passen, zullende deze afwijking of uitzondering echter slechts tot den 15^{den} April aanstaande worden toegepast.

(1) Zie Bijlagen van den *Militaire Spectator*, April ll. N°. 4, Blz. 49.

Dezer dagen de op last des Konings gewijzigde en herdrukte *Bataillonsschool* bij de korpsen van het Leger ingevoerd geworden zijnde, is bij aanschrijving van het Ministerie van Oorlog van den 13^{den} dezer, N°. 15 B, aan de korpsen van het Leger kenbaar gemaakt, dat aangezien vele der veranderingen in de *Bataillonsschool* gebragt, van onmiddellijken invloed op de *Linieschool* zijn, dien ten gevolge ook deze eenige veranderingen moet ondergaan, welke hierop neêrkomen:

1e In de Algemeene Bepalingen zal op Blz. 7, regel 19 van boven (dus tusschen de 5e en 4e zinsnede), eene nieuwe zinsnede worden ingelascht, van dezen inhoud:

»Bij eene gesloten kolonne, welke uit meer dan één Bataillon bestaat, »plaatsen zich de tamboers aan de tegenovergestelde zijde van den guide.

2e § 28. Het kommando: *Kolonne* = *Voorwaarts*, moet gelezen worden: *Bataillons* = *Voorwaarts*.

3e § 41. Het kommando: *Kolonne* = HALT, moet zijn: *Bataillons* = HALT.

4e Het woord *Kolonne*, voorkomende in de §§ 105, 109, 153, 187 en 192 moet zijn: *Bataillon*.

5^e In de §§ 113, 119, 128, 150, 151, 159, 141 en 228 moet het woord *Kolonne* vervallen.

6^e In § 156 staat onder anderen:

1^e Kolonne op de (zooveelste) *divisie* deploijeren; moet zijn:

1 Op de (zooveelste) *divisiën* deploijeren.

7^e In de §§ 143, 146 en 166 moet het woord *kolonnes* vervallen.

8^e Het kommando voorkomende sub 2 in § 172 moet worden gelezen: *Bataillons Voorwaarts*.

9^e § 181. Moet voortaan gelezen worden als volgt:

»Om de linie te doen halt houden, wordt gekommandeerd:

Bataillons = HALT.

Op last des Konings zullen de bedoelde veranderingen bij de uitvoering der *Linieschool*, al dadelijk worden toegepast.

AFSCHRIFT.

11 Julij 1856.

N°. 94.

WIJ WILLEM III, bij de gratie Gods, Koning der Nederlanden,
Prins van Oranje-Nassau, Groot-Hertog van Luxemburg, enz.,
enz., enz.

Op de voordragt van Onzen Minister van Oorlog van den 7^{den} dezer, Lett^s. E¹⁴.
Herzien Onze besluiten van den 2^{den} Maart en 24 October 1855, N°. 65 en 65,
houdende bepalingen ten aanzien der Huwelijken van de officieren der Landmagt enz.

Hebben goedgevonden en verstaan :

- 1°. te bepalen, dat bij Art. 3 van opgemeld besluit van den 2^{den} Maart 1855, N°. 65, onder *a* en *b* bedoelde vaste goederen en hypotheeken op vaste goederen, het eigendom moeten wezen van een van beide, of van beide aanstaande echtgenooten te zamen, terwijl ten opzichte der onder *b* vermelde hypotheeken nog wordt vastgesteld, dat uitgesloten zijn, de hypotheeken genomen op vaste goederen, toebehoorende aan ouders of bloedverwanten, van een der beide of van beide aanstaande echtgenooten te zamen;
- 2°. met intrekking van Ons besluit van den 24sten October 1855, N°. 65, doch met uitbreiding van het bepaalde bij Art. 4 van Ons besluit van den 2^{den} Maart 1855, N°. 65, te bepalen, dat voortaan de daarbij bedoelde opheffing van vroeger gelegde verbanden, zich zal kunnen uitstrekken, tot al de bij dat Art. vermelde officieren, onverschillig of zij al dan niet lid van de weduwen- en weezenkas voor de officieren van de Landmagt zijn, en ten behoeve daarvan de doorlopende contributie al dan niet betalen.

Onze Minister van Oorlog is belast met de uitvoering dezes, waarvan afschriften zullen worden gezonden aan Onze Ministers van Justitie, Koloniën en van Financiën tot informatie.

Het Loo, den 11^{den} Julij 1856.

(get.) WILLEM.

De Minister van Oorlog,

(get.) B^{vn}. FORSTNER VAN DAMBENOY.

Accordeert met deszelfs origineel,

*De Secretaris-Generaal van het Ministerie
van Oorlog,*

(get.) F. A. VAN RAPPARD.

Voor eensluidend afschrift,

*De Secretaris-Generaal van het Ministerie
van Oorlog,*

(get.) F. A. VAN RAPPARD.

MINISTERIE VAN OORLOG.

*Personeel en Militaire
zaken.*N°. 59 B.'s GRAVENHAGE, den 11^{den} Julij 1856.

Allen twijfel willende wegnemen omtrent de beantwoording der vraag, hoedanig bij kortstondige afwezigheid van den Inspecteur der Kavallerie, alsmede den Bevelhebber eener Brigade Infanterie en Kavallerie, in de dienst moet worden voorzien, heb ik goedgevonden te bepalen: dat, ingeval van ziekte of korte afwezigheid van den Generaal, de Chef van den staf, uit naam, en dus *op last* van den Generaal, alle loopende zaken van de dienst zal afdoen.

Alleen voor het geval dat die ziekte of afwezigheid langer dan *een maand* mogt aanhouden, zullen de bevelen worden gevraagd van het Departement van Oorlog.

Ik verzoek UHEG. bij voorkomende gelegenheid, u dienovereenkomstig te gedragen.

De Minister van Oorlog,
(get.) B^{on}. FORSTNER VAN DAMENOY.

Aan Zijne Excellentie den Heer Inspecteur van
het wapen der Kavallerie.

Aan den Heer Generaal-Majoor, kommanderende
de 1, 2, 3, 4de Brigade Infanterie en de Reserve
Brigade.

MINISTERIE VAN OORLOG.

*Personeel en Militaire
zaken.*N°. 1 A.'s GRAVENHAGE, den 16^{den} Julij 1856.

Het derde gedeelte van het Reglement op de Exercitiën en Manoeuvres der Infanterie, bevattende de *Bataillonsschool*, op last des Konings gewijzigd en thans herdrukt zijnde, heb ik de eer uwe Excellentie een exemplaar van die aldus gewijzigde school te doen geworden.

Verder heb ik de eer Uwe Excellentie te informeren, dat dit gedeelte van het hierbedoelde Exercitie-Reglement bij de Koninklijke Akademie voor de Zee- en Landmagt, voor het Leger, voor de dienstdoende Schutterijën, voor het korps Mariniers en voor het Indische Leger, verkrijgbaar is gesteld voor den prijs van *achttien Centen* en in den handel voor dien van *vier en twintig Centen* per exemplaar; en dat voorschreven gedeelte van genoemd Reglement, al aanstonds

bij het Leger, in vervanging van het overeenkomstig gedeelte, hetwelk thans wordt gevolgd, is ingevoerd.

Voor den Minister van Oorlog,

De Secretaris-Generaal,

(get.) F. A. VAN RAPPARD.

Aan Zijne Excellentie den Heer Luitenant-Generaal
Inspecteur der Infanterie.

Aan Zijne Excellentie den Heer Luitenant-Generaal
President der speciale Commissie over het Militair
onderwijs.

Aan Zijne Excellentie de Heeren Ministers van Bin-
nenlandsche Zaken, van Marine en van Koloniën.

MINISTERIE VAN OORLOG.

*Secretariaat en Topogra-
phisch Bureau.*

N°. 6 B.

's GRAVENHAGE, den 29sten Julij 1856.

Als een vervolg op vroegere mededeelingen van gelijken aard, heb ik de eer ter uwer kennis te brengen, dat bij de Koninklijke Akademie voer de Zee- en Landmagt in het licht is verschenen, voor denzelfden prijs als de vroegere uitgave, een herdruk van:

- 1°. de Handleiding tot de aardrijkskunde voor de Kadetten van alle wapenen, waarin het vroeger afzonderlijk uitgegeven Vervolg, thans is opgenomen, bedragende de prijs voor dit werk alsnu *drie Gulden zes en dertig Cent* (f 5,36) voor de korpsen, en *vier Gulden acht en veertig Cent* (f 4,48) in den handel;
- 2°. de Handleiding tot de kennis der Maleische taal en letterkunde, voor de kadetten van alle wapenen in Nederlandsch Indië, waarvan de prijs is voor de korpsen *drie Gulden negentig Cent* (f 5,90), en voor den handel *vijf Gulden twintig Cent* (f 5,20), terwijl gelijktijdig met de bewerking van laatstgemelde handleiding door d^r. *de Hollander*, Lector der 2de klasse in de taal en letterkunde aan voormelde Akademie, is zamengesteld en bij die inrigting almede verkrijgbaar gesteld, eene verzameling van Maleische brieven (14 in getal), welke brieven, hoezeer niet bij het werk zelf onmisbaar, daarbij van groot nut kunnen geacht worden, zijnde de prijs dier verzameling brieven bepaald op *vijf en zeventig Cent* (f 0,75) voor de korpsen, en op *één Gulden* (f 1,00) in den handel.

Ik verzoek u van het vorenstaande aan de korpsen kennis te willen geven, ten einde daarvan in het belang van het wetenschappelijk onderwijs, zoodanig gebruik te maken, als noodig mogt worden bevonden.

Voor den Minister van Oorlog,
De Secretaris-Generaal,
 (get.) F. A. VAN RAPPARD.

MINISTERIE VAN OORLOG.

Militaire Administratie.

N°. 59 B.

's GRAVENHAGE, den 30sten Julij 1856.

Het is dezer dagen ter mijner kennis gekomen, dat bij eene der Garnizoensbakkerijen de granen, bij ontvangst, wanneer zij naar den molen gaan en van daar terugkomen, niet naar hetgeen zij zuiver gewogen hebben, in de deswege, overeenkomstig Art. 55 der algemeene voorschriften aan te houden Registers, (onder model L^a. C en D achter die voorschriften gevoegd), worden geboekt, en alzoo in die Registers gefingeerde getallen voorkomen; dat bij overname van het beheer der bakkerij, het bevonden overwigt op de granen niet behoorlijk was geconstateerd geworden, en eindelijk dat het getal brooden dat werkelijk gebakken werd, niet zuiver in het Register model L^a. E, in uitgaaf gesteld werd.

Zoodanige wijze van handelen is geheel in strijd met alle regelen eener orde-lijke administratie, en levert bovendien het bewijs op, dat, niettegenstaande in de kolom *Aanmerkingen* van eerstgemeld Register en in de nota, aan den voet daarvan gesteld, het doel en de strekking van al die Registers zoo duidelijk is aangewezen, niet goed begrepen wordt, dat zij bepaaldelijk bestemd zijn, om tot controle op de verantwoording te dienen, en dat zij derhalve, zoowel wat de ontvangsten als wat de uitgaven betreft, steeds het zuiver gewigt der granen en van het meel, benevens het werkelijk uitgegeven getal brooden en de verstrekte rations moeten bevatten; terwijl al verder, het niet dadelijk in de verantwoording brengen van de hoeveelheid graan, welke bij ontvangst en naweging over wordt bevonden, getuigt, dat niet in acht wordt genomen, hetgeen daaromtrent in de circulaire van den 1sten Mei 1852, N°. 57 B, is voorgeschreven.

Maar hetgeen meer zegt: zoodanig onregelmatig en onjuist boekhouden, stelt ook den weg open voor het uitoefenen van verkeerde praktijken; want, wanneer (zooals bij de beoogde bakkerij mede bewezen is te zijn geschied) door eene verkeerde toepassing van hetgeen in Art. 21 der voorschriften voorkomt,

voor verlies bij het malen der granen, door *verstuiven* veroorzaakt, bepaaldelijk *een percent*, in uitgaaf wordt gesteld, niettegenstaande dat verlies, bij de terugontvangst der granen van den molen gebleken is, *minder* te hebben bedragen, dan volgt daaruit, dat er met het gedeelte meel, dat alzoo buiten verantwoording blijft, naar goedvinden kan worden gehandeld; en zoo ook is het met dat graan, waarvan het bevonden overwigt niet behoorlijk wordt geboekt; terwijl er op die wijze registers worden aangehouden, welke onwaarheid bevatten; even als dit de verklaringen zijn van den administrateur en den onderofficier van politie, welke daarin gevorderd worden.

Tot voorkoming nu van dergelijke verkeerdheden, en op dat zij dáár, waar ze werkelijk mogten plaats vinden, kunnen worden tegengegaan, acht ik het noodig, bij deze, de bijzondere aandacht van de respectieve chefs, met het toezigt over het beheer der verschillende Garnizoens-bakkerijen belast, op al het voorschrevene te vestigen, met uitnoodiging daartegen te waken en de betrokken beambten bij die bakkerijen, ten ernstigste aan te manen, in alle opzigten, overeenkomstig de bestaande voorschriften te handelen, en deze, ieder voor zoo veel hem aangaat, stiptelijk na te leven, op straffe van, daaromtrent van nalatigheid overtuigd wordende, dadelijk uit de dienst van gezegde établissements te zullen worden ontslagen; terwijl het al verder mijne intentie is, dat, telkens bij de overgifte van de dienst der bakkerij, van den eenen administrateur aan den anderen, het voorhanden graan en meel gewogen, en zoowel dit, als het verder materieel, bij behoorlijk proces-verbaal geconstateerd worde.

En om nu wijders, den twijfel weg te nemen, welke er zou kunnen bestaan, omtrent het al of niet verstrekken van brood aan de geëmployeerden in de militaire bakkerijen, en dienaangaande eenpariglijk te doen handelen, en zoo-veel mogelijk misbruiken op dat punt voor te komen, heb ik goedgedacht te bevelen, dat zoodanige beambten of bedienden bij de bedoelde bakkerijen, die niet, van 's Rijks wege, tot het erlangen van brood uit die bakkerijen gerechtigd zijn (waaronder worden verstaan de administrateurs en de onderofficieren van politie, voor zoover zij gepensioneerde of gepasporteerde militairen zijn, benevens de burgers, die als meesterknechts of bakkers in de bakkerijen werkzaam zijn), daaruit ieder *een ration* brood daags zullen mogen genieten, *doch niet meer*; — en welke alzoo te verstrekken rations brood in de driemaandelijksche verantwoording der bakkerij, op de wijze als hierbij tot model is voorgeschreven, op het respect brood, aan het hoofd van de *vierde* bladzijde dier verantwoording voorkomende, in uitgaaf zullen moeten worden gesteld.

Voor den Minister van Oorlog,

De Secretaris-Generaal,

(get.) F. A. VAN RAPPAARD.

M O D E L.

<i>Brood.</i>	<i>Rations.</i>
Bleef op den 1 ^o van het kwartaal.	
Van de $\left\{ \begin{array}{l} \dots \dots \dots \text{ ponden tarwe} \\ \dots \dots \dots \text{ idem rogge} \end{array} \right\}$ meel, zijn gebakken	
te zamen.	
Aan de onderscheiden korpsen enz.	} uitgegeven.
Aan de geëmploijcerden der bakkerij.	
Blijft voor het volgend kwartaal te verantwoorden.	

DE MINISTER VAN OORLOG,

Ontvangen hebbende Zijner Majesteits besluit van den 14^{den} dezer, N°. 60, luidende als volgt:

WIJ WILLEM III, bij de gratie Gods, Koning der Nederlanden,
Prins van Oranje-Nassau, Groot-Hertog van Luxemburg, enz.,
enz., enz.

In aanmerking nemende dat de hoofd- en verdere officieren, die de werkelijke dienst met pensioen verlaten, er in den regel hoogen prijs op stellen, de activiteits-uniform te mogen blijven dragen;

En willende, aan dien wensch te gemoet komende, tevens meer en meer den band bevestigen, die tusschen de gepensioneerde officieren en die van het active leger behoort te bestaan;

Op de voordragt van Onzen Minister van Oorlog, van den 7^{den} Augustus 1856, N°. 37 B.

Hebben goedgevonden en verstaan het navolgende te bepalen, als:

1°. de hoofd- en verdere officieren, die de active dienst met pensioen verlaten, kunnen voortaan de activiteits-uniform blijven dragen van het wapen of dienstvak waartoe zij het laatst hebben behoord, onder de navolgende bepalingen, te weten:

- a. dat de tongen der epauletten en de passanten op de schouders van ander metaal (zilver of goud) zullen zijn, dan door de belanghebbenden in activiteit werd gedragen, met behoud van het overig gedeelte van de epaulet, zoo als dit vroeger was; zullende voor degenen welke tot onderscheiding der rangen snoeren met kwasten dragen, gepensionneerd zijnde, de snoeren en het bovenste gedeelte of de zoogenaamde peer van den kwast, mede van ander metaal, zilver of goud, wezen, dan dat, waaruit het distinctief verder bestaat, terwijl de officieren voor wie de onderscheidingsteekenen der rangen, aan de uniform in activiteit, in borduursels op den kraag en de opslagen bestaan, gepensionneerd zijnde, dezelfde uniform en distinctive teekenen zullen behouden; en
- b. dat de gepensionneerde officieren geene sjerp of patroonash zullen dragen, Onze adjudanten in buitengewone dienst daaronder echter niet begrepen;
- 2°. de officieren die met een eervol ontslag de dienst verlaten en wien door Ons het voortdurend dragen der uniform mogt worden vergund, zullen te dien aanzien insgelijks onderworpen zijn aan de bepalingen bij punt 1 hierboven vastgesteld;
- 3°. alle tot dusver bestaan hebbende verordeningen nopens de uniform der gepensionneerde officieren, met uitzondering van die voor de generaals, worden mits deze ingetrokken en buiten effect gesteld; zullende de hoofden verdere officieren die vóór de dagteekening dezes zijn gepensionneerd, de uniform kunnen blijven dragen waarvan zij thans zijn voorzien en zulks ook voor diegenen aan wie vroeger door Ons tot het dragen van de activiteits-uniform vergunning is verleend.

Onze Minister van Oorlog is belast met de uitvoering dezes, waarvan afschrift zal worden gezonden aan Onze Ministers van Marine en van Koloniën tot informatie.

Het Loo, den 14^{den} Augustus 1856.

(get.) WILLEM.

De Minister van Oorlog,

(get.) B^{on}. FORSTNER VAN DAMBENOY.

Accordeert met het origineel,

De Secretaris-Generaal van het Ministerie van Oorlog,

(get.) F. A. VAN RAPPARD.

En willende aan opgemeld besluit, zoo veel mogelijk, algemeene bekendheid geven, ten einde ook de reeds gepensionneerde hoofd- en verdere officieren zich daarnaar zouden kunnen gedragen.

Heeft goedgevonden te bepalen, dat meerbedoeld besluit in de *Staats-Courant* zal worden geplaatst.

's Gravenhage, den 26ten Augustus 1856

Voor den Minister,
De Secretaris-Generaal,
 (get.) F. A. VAN RAPPARD.

NOTA.

Boven de Ministerieële aanschrijving nopens het Koninklijk Besluit, waarbij de uniform der gepensioneerde officieren bepaald wordt, te vinden op bladz. 79 en 80, moet worden geplaatst het hoofd: *Personeel en Militaire zaken* N°. 9 B, terwijl aan het slot (bl. 80, na regel 5 v. o.) moet ingevoegd worden:

Brengt voorschreven besluit mits deze ter kennis van de Provinciale, Plaatselijke en Garnizoens-Kommandanten, met uitnoodiging, bij voorkomende gelegenheid, toe te zien, dat de bepalingen van opgemeld besluit, behoorlijk worden nageleefd.

N°. 63.

WIJ WILLEM III, bij de gratie Gods, Koning der Nederlanden, Prins van Oranje-Nassau, Groot-Hertog van Luxemburg, enz., enz.

Gelet op ons besluit van den 27sten September 1853 N°. 78, waarbij onder anderen voor de officieren van den generalen staf, het dragen eener sabeltasch bij de dienst te paard is voorgeschreven.

Op de voordragt van Onzen Minister van Oorlog, van den 24sten Julij 1856, N°. 1 A.

Hebben goedgevonden en verstaan te bepalen, dat het voorgeschrevene bij opgemeld besluit almede van toepassing zal wezen op de officieren niet tot den Generalen staf behorende, die als Adjudanten van de heeren Generaals met het bevel over troepen belast, geplaatst zijn.

Onze Minister voornoemd is belast met de uitvoering dezes.

Het Loo, den 30sten Julij 1856.

(get.) WILLEM.

De Minister van Oorlog,

(get.) B^{on}. FORSTNER VAN DAMBENOY.

Accordeert met deszelfs origineel,

De Secretaris-Generaal van het Ministerie van Oorlog,

(get.) F. A. VAN RAPPARD.

N°. 55.

Wij WILLEM III, bij de gratie Gods, Koning der Nederlanden, Prins van Oranje-Nassau, Groot-Hertog van Luxemburg, enz., enz.

Gezien de voordragt van Onzen Minister van Oorlog, van den 1sten Augustus 1856, N°. 29 B.

Gelet op de besluiten van den 18^{den} Julij 1826, N°. 176, en dat van den 9^{den} Julij 1828, N°. 99, betreffende voorziening in het onderhoud der draagbare wapenen in 's Rijks Magazijnen en in de algemeene wapen-depôts.

Gelet op ons besluit van den 8sten September 1852, N°. 58, waarbij de Inspectie der draagbare wapenen met het daaraan verbonden personeel in de formatie van den staf der Artillerie is begrepen

Herzien de beide eerstgemelde besluiten en die van den 10^{den} April 1846, N°. 96, van den 25sten Augustus 1831, N°. 95, en dat van den 28sten Februarij 1856, N°. 69, houdende organisatie en wijzigingen van dezelve, betreffende den geweerwinkel te Delft.

Hebben besloten en besluiten: Met wijziging van de beide eerstgemelde besluiten en met intrekking van de drie laatstgemelde besluiten, de bij dit besluit gevoegde organisatie van den geweerwinkel te Delft vast te stellen.

Onze Minister van Oorlog is belast met de uitvoering van dit besluit, waarvan, zoomede van de organisatie en daartoe behoorende tabelle, een afschrift zal worden gezonden aan de Algemeene Rekenkamer tot informatie.

Het Loo, den 4^{den} Augustus 1856.

(get.) WILLEM.

De Minister van Oorlog,

(get.) B^{en}. FORSTNER VAN DAMBENOY.

Accordeert met deszelfs origineel,

De Secretaris-Generaal van het Ministerie van Oorlog,

(get.) F. A. VAN RAPPAARD.

ORGANISATIE VOOR DEN GEWEERWINKEL TE DELFT.

ART. 1. De geweerwinkel te *Delft* is bestemd tot het verrigten der navolgende werkzaamheden:

- 1°. Het aanmaken en zamenstellen van nieuwe draagbare wapenen en van derzelver toebehooren en verwisselstukken;

- 2°. het vervaardigen van gereedschappen, maten, kalibers en onderzoek-werktuigen;
- 3°. het aanbrengen der benoodigde herstellingen en wijzigingen aan de draagbare wapenen, bij het leger en de schutterijen in gebruik, of in de magazijnen van Oorlog opgelegd;
- 4°. het in goeden staat houden der in het Stapelmagazijn te *Delft* opgelegde draagbare wapenen.

ART. 2. Ook dient de geweerwinkel tot eene leerschool, alwaar werklieden voor de betrekkingen van sergeant-geweermaker en zwaardveger bij de korpsen van het leger en de schutterijen moeten worden opgeleid; zullende die inrigting tevens de gelegenheid dienen aan te bieden om aan officieren, die als officier van wapening bij de verschillende korpsen zullen optreden, het hiertoe gevorderd onderrigt te geven.

ART. 3. De onder-inspecteur der draagbare wapenen is, in den regel, chef van den geweerwinkel, en als zoodanig belast met het onmiddellijk beheer van die inrigting, welke echter als onderdeel van de inspectie der draagbare wapenen, onder de leiding en het toezigt van den Inspecteur dier wapenen zal staan.

ART. 4. Tot het houden van toezigt, het leiden der werkzaamheden, het doen der keuringen en het geven van onderrigt, zullen bij den geweerwinkel een voldoende aantal officieren der Artillerie benevens wapen-controleurs zijn ingedeeld, die hiertoe worden aangewezen door Onzen Minister van Oorlog, op voordragt van den Inspecteur der draagbare wapenen.

ART. 5. Het vaste personeel der beampten en der op daggeld arbeidende werklieden, zal kunnen zijn zamengesteld volgens de hierbij gevoegde tabel, waarin tevens het maximum der toe te kennen jaarwedden en daggelden aangewezen is.

ART. 6. Behalve het vaste personeel, in Art. 5 bedoeld, dat naar de behoeften van de dienst ten deele op stuk zal kunnen werken, zullen door den chef van den Geweerwinkel ook de noodige werklieden mogen aangeworven worden, tot het verrigten van werkzaamheden welke eveneens op het stuk worden betaald, zullende hiertoe het tarief, waarin de te betalen hoogste prijzen voor de verschillende verrigtingen opgenomen zijn, door Onzen Minister van Oorlog moeten zijn goedgekeurd, doch buitendien deze werkzaamheden verrigt moeten worden, tegen de minste prijzen welke daarvoor door den chef van den Geweerwinkel in billijkheid kunnen worden bedongen.

ART. 7. Bij het verrigten van werkzaamheden waarin door het tarief niet is voorzien, zal de chef van den Geweerwinkel onder zijne verantwoordelijkheid, de te betalen prijzen naar billijkheid bepalen. Hij is gehouden, den Inspecteur der draagbare wapenen daarvan kennis te geven, die zulks aan de homologatie van den Minister van Oorlog onderwerpt.

ART. 8. De jaarlijks uit te geven som, zoowel aan jaarwedden als aan in daggeld of op stuk verdiende arbeidsloonen, zal in den regel niet meer dan *vijftig duizend gulden* bedragen, en bij het begin van elk jaar, door Onzen

Minister van Oorlog vastgesteld en aan den Inspecteur der draagbare wapenen opgegeven worden.

In deze som zullen niet begrepen zijn de traktementen der officieren en wapen-controleurs en de toelagen der eerstgenoemden.

Ook zal de vastgestelde som in den loop van het jaar door Onzen Minister van Oorlog, des gevorderd, kunnen worden verhoogd, wanneer in den Geweerwinkel ten behoeve van andere Departementen van algemeen bestuur zal worden gearbeid.

ART. 9. Al de voor den Geweerwinkel benooidigde werktuigen, gereedschappen, materialen, bureau-behoeften, middelen van verwarming en verlichting, zullen uit de Artillerie-, Stapel- en Constructie-magazijnen, op aanvraag en onder verantwoording van den chef van den Geweerwinkel, worden verstrekt, voor zooveel die voorwerpen niet regstreeks door de zorg van de inspectie der draagbare wapenen worden aangeschaft.

ART. 10. Al de, tot het verrigten der bevolene werkzaamheden te ontvangen wapenen, verwisselstukken, toebehooren enz., zullen uit de Artillerie-, Stapel- en Constructie-magazijnen ontvangen worden, op aanvraag en onder verantwoording van den chef van den Geweerwinkel, terwijl hij in die magazijnen zal moeten inleveren al de in de werkplaats afgewerkte en herstellde voorwerpen.

De administrative bescheiden betreffende de verantwoording dier ontvangsten en inleveringen, zullen door hem aan den Magazijnmeester der genoemde magazijnen worden ingezonden.

ART. 11. De Magazijnmeester der Artillerie-, Stapel- en Constructie-magazijnen, zal op de, bij hem ingediende betalingslijsten, de benooidigde gelden verstrekken, tot het uitbetalen der werklieden; zullende op deze betalingslijsten voor de ontvangst der gelden, door den chef van den Geweerwinkel worden geteekend.

ART. 12. Het schoonhouden der voorhanden en het in- en ontpakken en nazien der door den magazijnmeester te verzenden en ontvangen draagbare wapenen, toebehooren en verwisselstukken, behoorende tot de Directie der Artillerie-, Stapel- en Constructie-magazijnen, zal door de zorg van den chef van den Geweerwinkel geschieden, die voor de dienst bij het wapen-depôt te *Delft* in dezelfde functiën zal treden, en zich aan dezelfde voorschriften zal hebben te houden, als de Onder-directeuren in de wapen-depôts te *Gorinchem* en *Dordrecht*, en zich dus ten aanzien van den Directeur der Stapel- en Constructie-magazijnen in dezelfde verhouding zal bevinden, als voornoemde Onder-directeur tot den Directeur der 1ste Artillerie-Directie. Tot het verrigten dier werkzaamheden zal hij van het personeel van den Geweerwinkel, een officier met de noodige ondergeschikten kunnen aanwijzen.

ART. 15. De Onder-inspecteur der draagbare wapenen zal, als chef van den Geweerwinkel, eene toelage genieten van f 200,00. Indien bij afwezigheid zijne functiën tijdelijk aan eenen luitenant worden opgedragen, zal aan dien officier eene jaarlijksche toelage van f 400,00 worden toegekend. De overige officieren bij den Geweerwinkel ingedeeld, of daarbij slechts tijdelijk werkzaam,

zullen, naar gelang van de diensten waarmede zij worden belast, jaarlijks *f* 200,00 of *f* 150,00 toelage ontvangen, dat door Onzen Minister van Oorlog, op voorstel van den Inspecteur der draagbare wapenen, zal worden geregeld.

ART. 14. De algemeene dienstregelen voor de werkplaatsen van de Artillerie-, Stapel- en Constructie-magazijnen geldende, blijven van toepassing voor den Geweerwinkel, terwijl Onze Minister van Oorlog intusschen gemagtigd wordt, om ook voor die inrigting, nadere dienstvoorschriften uit te vaardigen.

ART. 15. De beschikkingen welke, op grond der bij dezen opgegeven organieke besluiten, door Onzen Minister van Oorlog zijn genomen, en niet in strijd zijn met de in deze vastgestelde bepalingen, zullen van kracht blijven.

Vastgesteld bij Koninklijk besluit van den 4de Augustus 1856, N°. 55.

Mij bekend :

De Minister van Oorlog,

(get.) B^{on}. FORSTNER VAN DAMBENOY.

Accordeert met het origineel,

*De Secretaris-Generaal van het Ministerie
van Oorlog,*

(get.) F. A. VAN RAPPARD.

Tabel van het Personeel van den Geweerwinkel te *Delft*, zooals hetzelfde zal kunnen zijn zamengesteld, te rekenen van den 1sten Januarij 1856.

Betrekkings.	Getal.	Verdiens ten per				Bedrag.	Aanmerkingen.
		uur	dag voor een	Jaar voor een	Jaar voor allen		
Officieren en Controleurs.		pro memorie					Zijn opgenomen in de organisatie van den staf der Artillerie.
Boekhouders.	2	"	"	900	1800		Waarvan een op het Bureau van den Inspect.
Schrijver.	1	"	"	730	730		
Poortier.	1	"	"	365	365		
Machinist.	1	"	"	750	750		
Opzigter over de werkplaats tot aanmaak van maten enz.	1	"	"	1200	1200		
Meesters.	5	"	"	750	3750		Kunnen niet zonder speciale magtiging van het Minist. van Oorlog worden in dienst gesteld.
Buitengewone werklieden. .	3	"	2,50	750	2250		
Werklieden	1 ^e klasse.	26	0,12 ⁵	"	450	11700	De uitgetrokken jaarwedden en verdiensten per uur of op daggeld werkende moeten als maximum beschouwd worden.
	2 ^e "	10	0,11 ⁵	"	414	4140	
	3 ^e "	47	0,10	"	560	16920	
Leerlingen	1 ^e klasse.	10	0,07 ⁵	"	270	2700	De werktijd berekend 300 werkdagen per jaar en 12 uren werkens per dag.
	2 ^e "	15	0,05	"	180	2700	
	3 ^e "	10	0,02 ⁵	"	90	900	
Te zamen.					f49925		

Mij bekend,

De Minister van Oorlog,
(get.) B^{on}. FORSTNER VAN DAMBENOY.

Accordeert met deszelfs origineel,

De Secretaris-Generaal van het Ministerie
van Oorlog,

(get.) F. A. VAN RAPPARD.

MINISTERIE VAN OORLOG.

*Bureau Personeel en Militaire zaken.*N°. 12 B.'s GRAVENHAGE, den 21sten Augustus 1856.

Reeds voorlang heeft het mijne aandacht getrokken, dat op zeer verschillende wijze wordt gehandeld, ten aanzien van het verband, hetwelk ten behoeve van het Departement van Oorlog moet worden gelegd, op de vaste goederen of hypothecaire obligatiën, waarvan, overeenkomstig de Koninklijke besluiten van den 2^{den} Maart 1835 N°. 63 en van den 11^{den} Julij II. N°. 94, door de 1° en 2° luitenants en hen welke daarmede gelijk zijn gesteld, ter verzekering van een jaarlijksch inkomen van f 400, het bezit wordt aangetoond, bij gelegenheid van aanvragen om toestemming tot het aangaan van een huwelijk, welke aan mijne beslissing worden onderworpen.

Ter wegneming van alle onregelmatigheid, en opdat ten deze in de toekomst op eene eenparige wijze zoude kunnen worden gehandeld, heb ik, ook als een vervolg op mijne aanschrijving van den 11^{den} Maart 1835 N°. 58 B, goedgevonden te bepalen, dat voortaan, door de hiervoren bedoelde officieren, wier inkomen voortspruit uit *vaste goederen of hypothecaire obligatiën*, bij hunne aanvraag om toestemming tot het aangaan van een huwelijk, behalve de reeds voorgeschreven bescheiden, nog zal worden overgelegd, eene verklaring opgemaakt naar het Model lett. D, hetwelk hierbij wordt gevoegd.

Door deze eenvoudige verklaring zullen de vaste goederen of hypothecaire obligatiën, gerekend worden even als vroeger bij andere acten geschiedde, ten behoeve van het Departement van Oorlog verbonden te zijn, zoo dat, even als vroeger, de vrije beschikking daarover niet weder verkregen kan worden dan nadat door den betrokken officier, overeenkomstig het bepaalde bij Art. 7, van 's Konings besluit van den 2^{den} Maart 1835 N°. 63, door tusschenkomst zijner chefs, de bewilliging daartoe aan het Departement van Oorlog gevraagd, en van dat Departement verkregen zal zijn.

Ten slotte acht ik het niet ondienstig, onder uwe aandacht te brengen, dat ik met den Heer Minister van Financiën ben overeengekomen, om van de vaste goederen en hypothecaire obligatiën, welke in voege voorschreven worden verbonden, telkens aan hem opgave te doen, ten einde door zijne zorg, aan den betrokken Bewaarder der Hypotheken te worden signaleerd; terwijl door zijne tusschenkomst, wederkeerig aan mij, zeer naauwkeurig opgave zal worden gedaan van elke onderzetting of vervreemding van vaste goederen, of van elke doorhaling van hypothecaire schuldvorderingen, welke gedurende het, op die vaste goederen of hypothecaire obligatiën, rustend verband mogt plaats hebben.

Ik heb de eer U te verzoeken, het noodige te willen verrigten, ten einde de officieren onder uwe bevelen, met den inhoud dezer aanschrijving bekend te maken.

Voor den Minister van Oorlog,

De Secretaris-Generaal,

(get.) F. A. VAN RAPPAARD.

MODEL LETT. D.

(Zegel).

De ondergeteekende (naam en voornaam; de laatste aangeduid door initialen, rang en korps of dienstvak):

verklaart, op zijn woord als officier, dat hij de navolgende

- (a) vaste goederen, als
- (b) hypothecaire obligatiën, als

(de vaste goederen of hypothecaire obligatiën naauwkeurig te omschrijven): waarvan het bezit ten

- (c) zijnen name
- (d) name zijner aanstaande echtgenoot,

door hem is aangetoond, bij gelegenheid zijner aanvraag om toestemming tot het aangaan van een huwelijk met Mejufvrouw of (naam en voornaam, de laatste aangeduid door initialen):

niet, zonder toestemming van het Departement van Oorlog, zal bezwaren of vervreemden, noch er in zal toestemmen of gedoogen, dat de voorschreven

- (e) vaste goederen
- (f) hypothecaire obligatiën,

worden bezwaard of vervreemd.

(Voorts zal in de verklaring van hen wier inkomsten voortvloeit uit hypothecaire obligatiën, moeten volgen).

Hij verbindt zich wijders, om wanneer een of meerdere der hierboven bedoelde hypothecaire obligatiën, mogten worden afgelost, daarvan onmiddellijk, door het Departement van Oorlog, kennis te doen dragen, onder overlegging tevens van zoodanige bewijzen, waaruit het stellig blijke, dat eene andere voldoende waarde, hetzij in andere hypotheeken, hetzij in vaste goederen, of wel in inschrijving op het $2\frac{1}{2}$ per cents Grootboek der Nationale Werkelijke Schuld, aanwezig en ten behoeve van eyngemeld Departement verrekend is.

den

MINISTERIE VAN OORLOG.

*Personeel en Militaire
zaken.*N°. 27 B.'s GRAVENHAGE, den 29sten Augustus 1856.

Bij de aanschrijving dezerzijds van den 2^{den} September 1847, N°. 40 B, is aan de autoriteiten, die tot het uitvaardigen van marschorders bevoegd zijn, onder anderen de last verstrekt, om wanneer door hen zoodanige order zal worden gegeven, onverwijld aan het Departement van Oorlog een speciaal rapport in te zenden, waaruit de marschroute blijkt, welke aan het betrokken troependeel is voorgeschreven.

Die last wordt echter verschillend uitgelegd, zoodat, omtrent troepenbewegingen, welke op denzelfden datum, in alle oorden des Rijks aanvangen, de bedoelde opgaven meermalen met een verschil van 14 dagen bij het Departement van Oorlog zijn ontvangen, terwijl eenige autoriteiten die eerst op den dag, waarop de troep, tot welke het rapport betrekking heeft, den marsch begint, hebben ingezonden.

Vermits het doel, waarmede die rapporten zijn verlangd, daardoor slechts gedeeltelijk wordt bereikt, heb ik de eer u te verzoeken de meerbedoelde tableaux, voortaan minstens 14 dagen, alvorens de daarbij betrokken detachementen den marsch beginnen, aan mij te doen toekomen; zullende in die gevallen dat dusdanige tijdige inzending, om de eene of andere reden niet mogelijk mogt zijn, op het tableau daarvan melding behooren te worden gemaakt.

De Minister van Oorlog,
(get.) B^{on}. FORSTNER VAN DAMBENOY.

MINISTERIE VAN OORLOG.

*Bureau Secretariaat.*N°. 1 B.

DE MINISTER VAN OORLOG,

Gezien hebbende eene missive van den heer Minister van Binnenlandsche Zaken, van den 17^{den} October 1853, N°. 148, 2de Afdeling (Binnenlandsch bestuur) en het daarbij overgelegd schrijven van een der heeren stedelijke archivarissen, waarbij het wenschelijke wordt betoogd, dat in het belang eener goede bewaring van stukken in het algemeen, eene aanschrijving moge worden uitgevaardigd, waarbij alle besturen, ambtenaren of corporatiën worden verzoekt of aanbevolen, om al het papier dat voor administratieve stukken, staten en

missives gebruikt wordt, door de leveranciers te doen afsnijden op eene hoogte van 55 en eene breedte van 20 Nederlandsche duimen, en om de vellen bij verzending, niet in *vieren* maar in *drieën* te vouwen, zijnde dat betoog daarop gegrond, dat vooral na de invoering van het machinaal papier, hetwelk in deugd, sterkte en duurzaamheid verre achterstaat, bij het vroeger uit linnen lompen vervaardigd oud Hollandsch papier, door sommigen gebruik wordt gemaakt van onafgesneden of grooter velin papier, hetwelk veelal 1 à 2 duim buiten de andere stukken uitsteekt, met dat gevolg dat alle ingekomen stukken welke grooter zijn dan het bovenbedoeld formaat van 55, bij 20 Nederl. duimen, en door de verzending in de post-paketten, en door de behandeling bij het raadplegen daarover, en daarna, als zij in het archief in folio worden opgepakt, aan drie zijden veelal zeer gescheurd en beschadigd worden, terwijl de vellen, welke bij de verzending in *vieren* gevouwen worden veel lijden, als waardoor de hoeken in het midden van het vel breken en gaten veroorzaken, hetgeen zeer te betreuren is wanneer het stukken zijn van groot en blijvend belang, die ook later dikwijls geraadpleegd moeten worden.

Gelet hebbende op eene mede te dier zake uitgevaardigde circulaire van den heer Minister van Financien, van den 4^{den} Januarij II., aan de onder dat Departement ressorterende ambtenaren.

Willende in navolging daarvan, voor wat het Departement van Oorlog aangaat, insgelijks medewerken, om aan het hier uitgedrukt verlangen, zoo veel mogelijk bevorderlijk te zijn.

Heeft goedgevonden en verstaan :

De aandacht van de verschillende onder het Departement van Oorlog ressorterende autoriteiten en beambten op de bovenstaande aangelegenheid te vestigen en uit te noodigen, ieder voor zoo veel hem aangaat, aan het voren medege-deeld verlangen, zooveel mogelijk het vereischt gevolg te geven en te doen geven, met dien verstande nogtans, dat onder het in den aanhef dezes bedoeld papier, alléén moet worden verstaan het gewoon schrijfformaat, hetwelk men gewoon is, voor brieven, rapporten en andere schrifturen te bezigen, en *niet* zoodanige *staten* en *schrifturen* van comptabiliteit als anderzins, waarvoor in den regel een grooter formaat wordt vereischt of gebruikt wordt; terwijl wat het *vouwen* betreft bij de verzending van *enkele* brieven of *rapporten* die van geene bijlagen zijn voorzien, men zulks niet alleen in *drieën* maar ook in *vieren* zal kunnen doen, niet op de wijze gelijk zulks tot dusverre plaats vond, maar over de *lengte* van *het papier*, waardoor men dan ook geen geheel vel *enveloppe* papier behoeft en des noods een *half vel* daartoe zal kunnen bezigen.

's Gravenhage, den 50sten Augustus 1856.

De Minister van Oorlog,
(get.) B^{de}. FORSTNER VAN DAMBENOY.

MINISTERIE VAN OORLOG.

*Bureau Militaire Admi-
nistratie.*N°. 57 B.

DE MINISTER VAN OORLOG,

In aanmerking nemende dat de bepaling, vervat in de vierde zinsnede der beschikking van het Departement van Oorlog van den 15^{den} September 1825, N°. 95, opgenomen in het *Recueil Militair* van dat jaar, Deel II, Bladz. 120, nopens het verstrekken van *daggeld* in stede van *reisgeld*, aan de voor de koloniale dienst aangenomen wordende manschappen, voor die militairen een beletsel is om, gedurende den marsch naar Harderwijk, van de versnelde middelen van vervoer gebruik te maken, omdat de kosten van dat vervoer, in den regel, uit de aan de alleen reizenden te verstrekken reisgeldten moeten worden bestreden;

En het nochtans noodzakelijk achtende, dat die rekruten met hunne geleiders, wanneer daartoe de gelegenheid aanwezig is, zooveel doenlijk, van het middel van vervoer der stoombooten of ijzeren spoorwegen gebruik maken, om hunne reis naar Harderwijk aan te vangen of voort te zetten, waardoor zij te eerder de plaats der bestemming kunnen bereiken, en tevens, in vele gevallen, het requireren van transportmiddelen tot het vervoer van manschappen, die door lichamelijke ongesteldheden den marsch niet te voet kunnen afleggen, kan worden voorgekomen.

Heeft goedgevonden te bepalen:

- 1°. dat met wijziging in zoo verre van de aangehaalde beschikking van 15 September 1825, N°. 95, te rekenen van 1°. October eerstkomende, aan de voor de koloniale dienst aangenomen rekruten *tot het doen der reis naar Harderwijk*, in stede van het *daggeld* ad 50 cents, voortaan het gewoon *reisgeld*, voor alleen reizenden bestemd, zal worden uitbetaald; en
- 2°. dat de militaire autoriteiten, belast met het regelen der marschen van alleen reizende militairen, er voor zullen zorgen, dat de koloniale rekruten hiervoren bedoeld, zooveel doenlijk, en met inachtneming der voor de alleen reizenden van het leger hier te lande bestaande bepalingen, van de gezegde versnelde middelen van vervoer gebruik zullen maken.

's Gravenhage, den 2^{den} September 1856.

De Minister van Oorlog,
(get.) B^o. FORSTNER VAN DAMBENOY.

MINISTERIE VAN OORLOG.

*Personeel en Militaire
zaken.*N°. 30 B.

ALGEMEENE ORDER VOOR HET LEGER.

DE MINISTER VAN OORLOG,

Heeft het genoegen mits deze ter kennis van het Leger te brengen, dat het den Koning heeft behaagd, bij besluit van heden, N°. 1, Zijne Koninklijke Hoogheid den heere *Willem, Nicolaas, Alexander, Frederik, Karel, Hendrik, Prins van Oranje*, kapitein bij het 1ste bataillon van het regiment Grenadiers en Jagers, à la suite van dat korps, daarbij te benoemen tot *Majoor*.

Terwijl Zijne Majesteit, bij een besluit van gelijke dagteekening N°. 2, Zijne Koninklijke Hoogheid van *Majoor* heeft gelieven te bevorderen tot *Luitenant-Kolonel*; zijnde Zijne Koninklijke Hoogheid bij een besluit, mede van denzelfden dag, N°. 5, door Zijne Majesteit benoemd tot Grootkruis der Orde van den Nederlandschen Leeuw.

's Gravenhage, den 4^{den} September 1836.

De Minister van Oorlog,

(get.) Bnd. FORSTNER VAN DANBENOY.

MINISTERIE VAN OORLOG.

Militaire Administratie.

N°. 28 B.

DE MINISTER VAN OORLOG,

Gevolg gevende aan Zijner Majesteits besluit van den 25sten der vorige maand N°. 85, luidende als volgt :

WIJ WILLEM III, bij de gratie Gods, Koning der Nederlanden, Prins van Oranje-Nassau, Groot-Hertog van Luxemburg, enz., enz., enz.

Willende, uit aanmerking van het meer en meer kostbare van de grenadier- of beerenvellen muts, die door een schacot doen vervangen, en willende in verband daarmede tevens, in het algemeen, eenige bepalingen omtrent den schacot in groote tenue vaststellen.

Op de voordragt van Onzen Minister van Oorlog, van den 18^{den} dezer, Kabinet lett^e. P¹⁷.

Hebben goedgevonden en verstaan, met wijziging in zoo verre van de bestaande verordeningen nopens het hoofdtooisel, het navolgende te bepalen, als:

ART. 1. De grenadiermuts, tot dusverre bij het regiment grenadiers en jagers gedragen, benevens de kolbak der muzikanten, worden afgeschaft en vervangen door een schacot met de versierselen, volgens het model voor de tirailleur-kompagniën van genoemd regiment vastgesteld.

De vangsnieren voor de muzikanten echter, in plaats van wit, van rood katoen, doorvlochten met gele zijde.

De tamboer-majoor draagt een kolbak met witte pluim, zoo als voor die der infanterie is vastgesteld.

ART. 2. Bij de staven en korpsen van het leger, waar de schacot tot dusverre niet van eene pluim of vlam, in groote tenue is voorzien, zal voortaan in dat geval, eene afhangende vlam, niet lager afhangende dan tot op den klep van den schacot, worden gedragen, en wel van paardenhaar voor de officieren, en van wollen, kemelsgaren of saaijen draden voor de onder-officieren en verdere manschappen.

De kleur der vlam zal zijn :

Rood voor de staven en korpsen, waarbij de officieren gouden epauletten dragen, met uitzondering voor de bataillons jagers en de tirailleur-kompagniën, waarbij die *donkergroen*, en voor de muzikanten, waarvoor hij *wit* zal wezen, en *zwart* daar, alwaar de officieren van zilveren epauletten of borduursels zijn voorzien.

Alleen bij het regiment grenadiers en jagers, dragen de hoofd-officieren der grenadiers eene *witte* en die der jagers eene *zwarte* aigrette, met vergulde tulp en ring.

Bijbl. X.

De noodige modellen in verband met het bovenstaande, zullen door het Departement van Oorlog worden vastgesteld.

Onze Minister van Oorlog is belast met de uitvoering dezes.

Het Loo, den 25ten Augustus 1856.

(get.) WILLEM.

De Minister van Oorlog,
(get.) B^{on}. FORSTNER VAN DAMBENOY.

Accordeert met deszelfs origineel,

*De Secretaris-Generaal van het Ministerie
van Oorlog,*

(get.) F. A. VAN RAPPARD.

Brengt voorschreven besluit mits deze, ter kennis van de onderscheidene militaire en administrative autoriteiten bij het leger, opdat een ieder die zulks aangaat, zich dienovereenkomstig zou kunnen gedragen, en bepaalt wijders:

- 1°. dat de grenadiermutsen en kolbaks, thans, bij de onder-officieren en verdere manschappen en bij de muzikanten in gebruik, nog, voor zoo-veel die voorwerpen daartoe geschikt zijn, tot en met ultimo Maart aansttaande, zullen worden gedragen, om, alsdan, gelijktijdig en voor het geheele regiment, hetwelk bij dien maatregel betrokken is, te worden vervangen door het hoofdtooisel met de versierselen, bij art. 1 van opgemeld besluit omschreven, zullende middelerwijl, geene beerenvellen mutsen of kolbaks van de thans vervallen modellen, meer uit het magazijn worden uitgegeven, maar bij eventuele behoefte, het nieuw geïdopteerd hoofdtooisel reeds dadelijk aan de belanghebbenden moeten worden verstrekt;
- 2°. dat in verband met voorschreven maatregel, de klein-tenue schacot waarvan de onderofficieren en verdere manschappen die de grenadiermuts droegen, alsmede de muzikanten, waren voorzien, voortaan als vervallen moet worden beschouwd;
- 3°. dat het afleggen van de grenadiermuts door den kommandant van het korps, alsmede door de hoofd- en verdere officieren die zulks insgelijks aangaat, op hetzelfde tijdstip zal plaats hebben, waarop die maatregel voor het geheele regiment is vastgesteld;
- 4°. dat de chacot der adjudant-onderofficieren en van den vaandeldrager bij het regiment grenadiers en jagers, gelijk zal zijn aan die, bij de aanschrijving dezerzijds van den 14^{den} Junij 1854, N°. 10 B, (*Recueil Militair* bladz. 154) bedoeld, zullende de vangsnouer, daaraan door de belanghebbenden te dragen, half van gouddraad en half van roode zijde gevlochten moeten wezen;

- 5°. dat de pluimen of vlammen, bij art. 2 van het meergemeld besluit bedoeld, mede met het tijdstip van den 1sten April 1857, algemeen zullen moeten zijn ingevoerd en zullen worden gedragen; wordende te dien aanzien, bij deze, almede bepaald, dat het bedoeld versiersel voor de adjudant-onderofficieren of als zoodanig ranghebbenden, gelijk zal zijn aan het model voor de officieren, bij de wapenen of korpsen waartoe de belanghebbenden respectivelijk behooren;
- 6°. dat zoodra de modellen der evenbedoelde pluimen of vlammen, waarvan dezerzijds, bereids, de noodige bestelling is gedaan, bij de korpsen zullen zijn ontvangen, alsdan, onverwijld de vereischte kontrakten voor de levering der bedoelde voorwerpen zullen moeten worden aangegaan, opdat de onderofficieren en verdere manschappen daaraan, op het bepaald tijdstip, algemeen kunnen worden voorzien;
- 7°. dat de verstrekking van al wat tot het hoofdtooisel behoort, uit kracht van het onderhavig besluit, voor zooveel de onderofficieren en verdere manschappen betreft, ten laste van het kleeding- en reparatiefonds moet geschieden, terwijl de voorwerpen op den man, waarvan, ten gevolge van dat besluit, geen verder gebruik voor de dienst kan worden gemaakt, aan de belanghebbenden in eigendom zullen moeten worden gelaten, zullende omtrent hetgeen zich van dien aard in het magazijn van het regiment grenadiers en jagers, in voorraad bevindt, alsmede omtrent de kolbaks der muzikanten, nadat ook die waarvan de belanghebbenden thans zijn voorzien, van hen ingenomen zullen zijn, later, nadere bevelen dezerzijds worden gegeven; en
- 8°. dat, met uitzondering op het bepaalde bij punt 7 hierboven, de grenadiersmutsen, thans in gebruik bij de miliciens die bestemd zijn om, op den 1sten October aanstaande, met groot verlof te worden gezonden en derhalve niet tot aanvulling van het blijvend gedeelte, in dienst worden gehouden, overeenkomstig de bestaande voorschriften, tegen tauxatie ingenomen en in het magazijn opgelegd zullen moeten worden.

's Gravenhage, den 15^{den} September 1856.

De Minister van Oorlog,

(get.) B^{de}. FORSTNER VAN DAMBENOY.

N°. 77.

WIJ WILLEM III, bij de gratie Gods, Koning der Nederlanden,
Prins van Oranje-Nassau, Groot-Hertog van Luxemburg, enz.,
enz., enz.

's GRAVENHAGE, den 14^{den} September 1856.

In aanmerking nemende dat door de Luxemburgsche Regering het verlangen is te kennen gegeven, dat een jongeling, Luxemburger van geboorte, bestemd om later als officier bij het Luxemburgsch Contingent op te treden, zijne opleiding aan de Koninklijke Akademie voor de Zee- en Landmagt moge ontvangen, en dat in het algemeen de jonge lieden als officier voor evengemeld Contingent bestemd, voortaan aan evenbedoelde Akademie mogen worden toegelaten.

En willende niet alleen in die aanvraag bewilligen, maar in het algemeen het beginsel vaststellen, dat *vreemdelingen* hunne opleiding aan de Koninklijke Akademie voor de Zee- en Landmagt zullen *kunnen* genieten.

Op de voordragt van Onzen Minister van Oorlog, van den 15^{den} September 1856, N°. 6 A, opgemaakt in overeenstemming met het gevoelen van den Raad van Ministers.

Hebben goedgevonden en verstaan te bepalen, dat *vreemdelingen*, hoezeer niet bestemd om later den staat als officier te dienen, nogtans aan de Koninklijke Akademie voor de Zee- en Landmagt, als *surnumerair élève*, zullen *kunnen* worden toegelaten, tegen eene jaarlijksche retributie van f 800,00 zonder meer, onverschillig voor welk wapen zij worden opgeleid.

Onze Minister van Oorlog is belast met de uitvoering dezes, waarvan afschrift zal worden gezonden, aan Onze Ministers van Marine en van Buitenslandsche Zaken en aan de algemeene Rekenkamer tot informatie.

's Gravenhage, den 14^{den} September 1856.

(get.) WILLEM.

De Minister van Oorlog,

(get.) B^{on}. FORSTNER VAN DAMBENOY.

Accordeert met deszelfs origineel,

De Secretaris-Generaal van het Ministerie
van Oorlog,

(get.) F. A. VAN RAPPARD.

MINISTERIE VAN OORLOG.

*Bureau der Artillerie.*N°. 62 B.'s GRAVENHAGE, den 24sten September 1856.

Naar aanleiding van het daartoe aan mij gedaan voorstel door den Inspecteur der draagbare wapenen, heb ik goedgevonden te bepalen, dat de voorwerpen welke in de magazijnen der korpsen, onder de verwisselstukken voor wapenen soms gevonden worden, als niet geheel geschikt om door de Meesters-geweermakers bij de te doene reparatiën te worden gebezigd, voortaan eenmaal 's jaars, en wel op den 1sten April, in de magazijnen van Oorlog, te *Delft*, ingeleverd en tegen volkomen bruikbare voorwerpen verwisseld zullen worden.

Onder mededeeling van het vorenstaande heb ik de eer U te verzoeken, de vereischte bevelen ter nakoming daarvan aan de Hoofd-Administratiën der verschillende korpsen onder uw toezigt te geven, zullende jaarlijks in den bedoelden maatregel, ook die remontstukken moeten worden begrepen, welke onder de bewerking bij de Meesters-geweermakers onbruikbaar worden.

De Minister van Oorlog,(get.) B^{on}. FORSTNER VAN DAMBENOY.

Aan den Heer Intendant in de 1^e, 2^e en
5^e Militaire Administratieve Directie.

MINISTERIE VAN OORLOG.

*Militaire Administratie.*N°. 21 B.'s GRAVENHAGE, den 25sten September 1856.

Naar aanleiding der aan mij gedane vraag, of de quitantiën afgegeven door de erfgenamen van overleden militairen, beneden den rang van officier, voor de door deze nagelaten saldo's te goed in het kleedings- en reparatiefonds, al dan niet aan het regt van zegel moeten zijn onderworpen, heb ik de eer U te doen kennen, dat die bewijsstukken, naar het oordeel van den Heer Minister van Financiën, wiens gevoelen ik ten deze heb ingewonnen, behooren tot *quitantiën betrekkelijk de afrekeningen van kleeding enz.*, welke bij Art. 27, L^a. 4, N°. 12, der wet van 5 October 1845, (*Staatsblad* N°. 47), uitdrukkelijk van het regt van zegel zijn vrijgesteld.

Ik verzoek U de Hoofd-Administratiën der korpsen onder uw toezigt van deze decisie te doen kennis dragen, ten einde daarop bij voorkomende gelegenheden te kunnen letten.

De Minister van Oorlog,
(get.) B^{on}. FORSTNER VAN DAMBENOV.

Aan de Heeren Intendanten in de Militaire
Administratieve Directiën.

MINISTERIE VAN OORLOG.

Militaire Administratie.

N°. 28 B.

's GRAVENHAGE, den 27^{den} September 1856.

Betrekkelijk de berekening der dagelijksche toelage voor het kleedings- en reparatiefonds, ten behoeve der manschappen van de Nationale Militie, heb ik goedgevonden te bepalen, dat met uitbreiding in zooverre van het bepaalde bij § 2, der dezerzijdsche beschikking van den 11^{den} December 1847, N°. 55 B, en van de daarbij vermelde voorschriften omtrent het afhalen en geleiden van rekruten en verlofgangers van de Nationale Militie, de manschappen, die, na hunne inlijving en alvorens te zijn gekleed en uitgerust, in een Hospitaal of Infirmerie, ter beproeving van genezing worden opgenomen, te rekenen van 1°. October e. k., en voortaan, de dagelijksche toelage voor het kleedings- en reparatiefonds zullen genieten, van en met den dag waarop zij na het verlaten van de zieken-inrigting, bij de compagnie waarbij zij zijn ingedeeld, zijn aangekomen, en zulks ook in die gevallen, dat zij, voor de opneming in het zieken-etablisement, alreeds bij het korps waren in dienst gesteld.

Ik verzoek u het vorenstaande ter kennis te brengen van de Hoofd-Administratiën der korpsen onder uw toezigt, met uitnoodiging daaraan het vereischt gevolg te geven, waarop wijders, door u, bij de verificatie der monsterrollen, zal behooren te worden gelet.

De Minister van Oorlog,
(get.) Bon FORSTNER VAN DAMBENOV.

Aan de Heeren Intendanten in de Militaire
Administratieve Directiën.

MINISTERIE VAN OORLOG.

*Personeel en Militaire
zaken.*N°. 15 B.'S GRAVENHAGE, den 1sten October 1856.

Het is mij gebleken, dat onder de manschappen, die in de laatste jaren, door de Chefs der korpsen in de 2de klasse geplaatst, en dienvolgens bij het Algemeen Depôt van Discipline gedetacheerd zijn, zich onderscheidene hebben bevonden, nopens wie al spoedig na hunne plaatsing bij dat depôt is opgemerkt, dat zij zeer beperkte geestvermogens hadden, in die mate dat zij later, wegens *onnoozelheid*, voor de dienst zijn afgekeurd; dat zich bij anderen, al dadelijk bij of kort na hunne aankomst te *Medemblik*, lichaamsgebreken of kwalen hebben geopenbaard, ter zake waarvan zij bijna voortdurend in de Garnizoens-infirmerie verpleegd hebben moeten worden, en dat al de bedoelde manschappen, op enkele na, de een vroeger de andere later, wegens ongeschiktheid voor de dienst, hebben moeten worden ontslagen, zonder dat de meesten hunner aan den eigenlijken strafkursus onderworpen zijn geweest.

Het bovenvermelde doet het mij in de eerste plaats noodig achten, dat de Chefs der korpsen onder uwe bevelen, met de vereischte mededeeling ten deze, door u worden aanbevolen, om er, bij de toepassing van straffen op militairen onder hunne bevelen, op te letten en te doen letten, of ook soms hunne tekortkoming in de vervulling hunner verplichtingen, hunne overtredingen en misdragingen, in eene bij hen bestaande gebrekkige of ziekelijke gesteldheid van geest of ligchaam haren oorsprong hebben, en om, bij enig vermoeden daaromtrent, dusdanige manschappen wel in het bijzonder met oordeel te behandelen.

Ten einde overigens voor te komen, dat in het vervolg, manschappen die in eenen gelijken toestand als de bovenbedoelde verkeerden, bij het Algemeen Depôt van Discipline worden gedetacheerd, heb ik de eer u verder te verzoeken, de korps-kommandanten aan te schrijven of te doen aanschrijven, om de manschappen, die in de termen vallen om in de 2de klasse te worden geplaatst, vóór hunne opzending naar voorschreven depôts, aan een geneeskundig onderzoek te doen onderwerpen, voor zooverre er namelijk omtrent hunne geschiktheid, uit het oogpunt van hun fysiek of de gesteldheid hunner geestvermogens, enige twijfel bestaat.

En bijaldien zich het geval mogt voordoen, dat een of ander dier manschappen, hoezeer bij gezegd onderzoek niet voor de dienst ongeschikt verklaard, naar het gevoelen van den betrokken korps-kommandant, te weinig ontwikkelde geestvermogens heeft om voor de dienst van eenig nut te kunnen wezen, zal, met opzigt tot de verdere behandeling van zoodanig militair, de beslissing van het Departement van Oorlog behooren te worden gevraagd.

*De Minister van Oorlog,**(get.)* Bⁿⁿ. FORSTNER VAN DAMBENY.

MINISTERIE VAN OORLOG.

*Bureau Secretariaat.*N°. 1 B.'s GRAVENHAGE, den 3^{den} October 1856.

Ten vervolge op vroegere mededeelingen van gelijken aard, heb ik de eer u te informeren, dat bij de Koninklijke Akademie voor de Zee- en Landmagt, in het licht is verschenen, een *tweede druk* van *le Manuel de Langue et de Littérature Françaises pour les Cadets des différentes armes.*

Dit werk is voor denzelfden prijs verkrijgbaar gesteld, als de vroegere uitgave, namelijk *drie gulden* (f 3,00) voor de korpsen, en *vier gulden* (f 4,00) in den handel.

Ik verzoek u van het vorenstaande aan de korpsen onder uwe bevelen kennis te willen geven, ten einde in het belang van het wetenschappelijk onderwijs, daarvan het noodige gebruik te maken.

De Minister van Oorlog,(get.) B^{on}. FORSTNER VAN DAMBENOY.

MINISTERIE VAN OORLOG.

*Personeel en Militaire zaken.*N°. 10 B.'s GRAVENHAGE, den 6^{den} October 1856.

De Heer Commissaris des Konings, in de Provincie Noordholland, heeft mij bij missieve van den 26sten der vorige maand N^o. $\frac{162}{7637}$, doen toekomen een bij hem ontvangen schrijven van den Burgemeester van *Barsingerhorn*, houdende mededeeling, dat aan marscherende troepen, welke in die gemeente nachtverblijf moeten houden, meermalen, in plaats van die gemeente, alleen het daaronder behoorende gehucht *Kolhorn*, als bestemmingsplaats werd aangewezen, hetgeen bij gemelden Burgemeester de vraag heeft doen ontstaan, of bedoelde troepen alsdan bepaaldelijk te *Kolhorn* moeten worden gehuisvest, dan wel, of zij ook in andere onderdeelen dier gemeente kunnen worden ingekwartierd.

Naar aanleiding daarvan en ten einde allen twijfel dienaangaande weg te nemen, heb ik de eer u te verzoeken, bij het uitvaardigen van marschorders, daár waar zulks te pas mogt komen, niet het gehucht *Kolhorn*, maar de gemeente *Barsingerhorn*, als plaats van bestemming en huisvesting aan te wijzen.

UHEG. gelieve het bovenstaande ook ter kennis te brengen van de verschillende militaire autoriteiten onder uwe bevelen, met last zich dienovereenkomstig te gedragen.

De Minister van Oorlog,

(get.) B^on. FORSTNER VAN DAMBENOY.

MINISTERIE VAN OORLOG.

*Bureau Personeel en
Militaire zaken
en
Militaire Administratie.*

N°. 29 B.

's GRAVENHAGE, den 30sten September 1856.

Als een vervolg op mijne aanschrijving van den 28sten Julij jl., N°. 42 B, heb ik de eer u te informeren, dat met de Directie der stoombootdienst *Telegraaf*, eene overeenkomst is getroffen, om troepen te transporteren naar *Bath*, en tusschenliggende plaatsen naar *Rotterdam*, en terug, tegen betaling van de prijzen, voorkomende in het hierbij gevoegd tarief.

Ik magtig u mitsdien om tot het vervoer van militairen, tusschen de hiervoren gemelde plaatsen, van genoemde stoombootdienst gebruik te maken.

De Minister van Oorlog,

(get.) B^on. FORSTNER VAN DAMBENOY.

ALGEMEENE BEPALINGEN.

De vrachtprijzen voor de officieren bij de troepen dienst doende, zullen niet hooger dan voor de gewone manschappen worden berekend; terwijl aan de eerstbedoelden, eene met hunnen rang overeenkomende verblijfplaats op de boot zal worden aangewezen.

De alleen reizende officieren zijn niet in dit tarief begrepen, als moettende de kosten daarvan voor hunne eigen rekening komen; zullende wijders de alleen reizende militairen beneden den rang van officier, die, hetzij geheel of gedeeltelijk hunne route per boot moeten afleggen, op vertoon hunner marschorders of reiswijzers, tegen betaling der vracht, bij de tarieven omschreven, uit het aan hen verstrekt reisgeld te vinden, met de stoombooten worden vervoerd, zijnde van dezen maatregel uitgesloten de alleen reizende militairen uit en naar

Zeeland, dijs dispositie van het Departement van Oorlog, van den 7^{den} Maart 1844, N°. 8 B, bedoeld, vermits die manschappen op de wijze, bij voorschreven dispositie bepaald, zullen moeten worden behandeld.

Voor militaire vrouwen, bij de compagnie geadmitteerd, zal de vracht per hoofd berekend, moeten worden betaald.

Voor kinderen (boven de 5 en beneden de 10 jaren), van onderofficieren en manschappen, zal de helft van de vracht, per hoofd bepaald, moeten worden voldaan.

De paarden bij de tarieven bedoeld, zijn alleen die der officieren, welke tot de troepen te voet behooren.

Wanneer de boot langer dan vier uren onderweg mogt wezen, zal door de Directie aan de manschappen, vrouwen en kinderen, alsmede aan de paarden, goed drinkwater worden verstrekt.

De troepen moeten zich tijdig aan de inladingsplaats bevinden, ten einde op-
onthoud voor te komen.

Tarief en opgaven van de Directie der stoombooten, *Telegraaf* N°. 1 en 2, te Rotterdam.

Bath.

Van 1 tot en met 2½ man » 25 » » » 100 » » 101 en meerder paarden, per stuk....	f 0,40	Bergen-op-Zoom.						
Van 1 tot en met 2½ man » 25 » » » 100 » » 101 en meerder paarden, per stuk....	f 1,00	f 0,90	Yersekendam.					
Van 1 tot en met 2½ man » 25 » » » 100 » » 101 en meerder paarden, per stuk....	f 1,10	f 1,00	f 1,20	Zijpe.				
Van 1 tot en met 2½ man » 25 » » » 100 » » 101 en meerder paarden, per stuk....	f 1,20	f 1,00	f 1,50	f 1,00	Ooltgensplaat.			
Van 1 tot en met 2½ man » 25 » » » 100 » » 101 en meerder paarden, per stuk....	f 1,20	f 1,10	f 1,50	f 1,10	f 0,70	Willemstad.		
Van 1 tot en met 2½ man » 25 » » » 100 » » 101 en meerder paarden, per stuk....	f 1,20	f 1,10	f 1,40	f 1,20	f 0,80	f 0,70	Dordrecht.	
Van 1 tot en met 2½ man » 25 » » » 100 » » 101 en meerder paarden, per stuk....	f 1,20	f 1,10	f 1,40	f 1,20	f 0,80	f 0,70	f 0,25	Rotterdam.
		5,00					1,00	

Met iedere boot, kunnen 500 manschappen en 50 paarden, in éénen worden vervoerd.

De booten varen, des zomers, alle dagen, doch Zondags niet, en in den winter drie- à viermalen per week, hetwelk in de Couranten wordt opgegeven.

De Minister van Oorlog, heeft bij eene Algemeene Order, aan het Leger, onder dagteekening van 25 September ll., N°. 17 B, (Bureau Personeel en Militaire Zaken), onder anderen medegedeeld :

a. Dat bij besluit van den 18^{den} Julij jl., N°. 62, is bepaald dat met uitbreiding in zooverre van de bepaling in Zijner Majesteits besluit dd. 24 December 1855, N°. 101, het daarbij vastgesteld getal luitenanten bij de Koninklijke Akademie voor de Zee- en Landmagt, tijdelijk met 2 vermeerderd en dus op vier gebragt zal kunnen worden.

b. Dat bij besluit van den 4^{den} September jl., N°. 90, is bepaald dat de 2de luitenanten van het regiment veld- en van het regiment rijdende artillerie, die tot rangsbevordering in aanmerking komen, bij gemis van vacatures in den rang van 1sten luitenant bij die korpsen, echter, in den verhoogden rang, daarbij zullen kunnen verblijven op hun vorig traktement van 2^{den} luitenant; zullende zij in het genot van traktement, aan hunnen rang verbonden, worden gesteld naar gelang er vacatures in dien rang bij het korps mogten komen te ontstaan.

c. Dat het Zijner Majesteit heeft behaagd, bij besluit van den 12^{den} September, N°. 12, en met wijziging in zoover van dat van den 5^{den} Augustus des vorigen jaars, N°. 85, te bepalen, dat Hoogstdeszelfs ordonnance-officieren, voortaan, in stede van den chacot, eene muts zullen dragen van fijn ottervel, van lichtbruine kleur, ter hoogte van- en ongeveer van denzelfden vorm, als de chacot van het algemeen model bij het leger, doch zonder klep, en wijders voorzien van zoodanige versierselen, als bij eerstgemeld besluit almede zijn omschreven.

d. Dat, zoo als zulks, bereids, bij sommige korpsen plaats heeft, al de wapenen, het legergoed, mitsgaders de kleedings- en uitrustingsstukken der tamboers en hoornblazers, het nummer behooren te dragen van de trom of den hoorn, bij de belanghebbenden in gebruik, met bijvoeging van een bijzonder teeken: voor de tamboers, in twee gekruiste tromstokken met de knoppen naar beneden, en voor de hoornblazers in een hoortje bestaande; een en ander ter grootte van de kompagnies-letter, welke op de bedoelde voorwerpen is gesteld.

MINISTERIE VAN OORLOG.

*Bureau der Militaire
Administratie.*N°. 51 B.

DE MINISTER VAN OORLOG,

Gelezen hebbende eene, met zijne voorkennis, door den heer Inspecteur van de Geneeskundige dienst der Landmagt, onder dagteekening van den 30sten September ll. n°. 215, aan de eerstaanwezende officieren van gezondheid, gerigte circulaire, betreffende de met 1 November 1856, in te voeren veranderde geneeswijze der *schurftlijders* in de militaire zieken-inrigtingen, heeft de eer den inhoud dier circulaire extract-gewijze, aan alle daarbij betrokken militaire en administratieve autoriteiten mede te deelen, met uitnoodiging tevens, om, ieder voor zooveel hem aangaat, voor de goede uitvoering der daarin voorkomende bepalingen zorg te dragen.

's Gravenhage, den 13^{den} October 1856.(get.) B^o. FORSTNER VAN DAMBENOY.

EXTRACT.

N°. 215.'s GRAVENHAGE, den 30sten September 1856.

Reeds, enz.

A. *Voorschriften omtrent de behandeling van door schurft aangetaste manschappen.*

1°. De officier van gezondheid belast met de kazerne-dienst, zal elken schurftlijder, zoo spoedig mogelijk, met een onderteekend billet, waarop is uitgedrukt « dat deze man aan schurft is lijdende », naar de zieken-inrigting van het garnizoen verwijzen. De geschiktste tijd daartoe zal zijn des morgens één uur na het soepeten. Tevens zal die officier van gezondheid zorg dragen dat alle bedfurnituren en kleederen van den man te gelijker tijd ter zuivering derwaarts worden vervoerd.

2°. Voortaan zal de tot hiertoe gebezigde behandeling in de militaire zieken-inrigtingen gewijzigd worden als volgt:

Bij aankomst van den man in de zieken-inrigting wordt hij onmiddellijk gebracht in het lokaal voor de gewone behandeling der schurft ten uwent ingerigt.

Dat lokaal zal door eene kagehel tot 25° C. moeten verwarmd zijn en de verdere benoodigdheden moeten bevatten, als: eene badkuip, vloermat (wanneer de vloer van steen is), twee handdoeken, twee wollen dekens om den lijder in te wikkelen, eene zitbank enz.

Bijbl. XI.

41

Nadat de lijder is ontkleed, wordt hij gedurende *een half uur* ingewreven met groene zeep, waarbij de helft der gansche hoeveelheid verstrekte zeep, zijnde $1\frac{1}{2}$ Ned. onc., gebezigd wordt. Hierop begeeft de man zich in een warm bad van 35° C. en blijft daarin *een half uur* de inwrijvingen voortzetten.

Na het verlaten van het bad wordt de huid zorgvuldig afgedroogd en ga men over tot de inwrijvingen met de verstrekte *sulphuretum calcis liquidum*, ter hoeveelheid van $1\frac{1}{2}$ Ned. onc.

Deze inwrijvingen moeten minstens tweemaal over het geheele ligchaam in de hieronder te bepalen volgorde en met de meeste zorg worden verrigt en gedurende *een half uur* worden voortgezet. Hierna rust de man *een kwartier uurs*, in welken tijd het bad door een paar emmers heet water tot de vorige temperatuur is teruggebragt. In dit laatste bad nu, wordt de lijder gedurende *een kwartier* met de overgeblevene groene zeep krachtig afgewasschen en bij het verlaten van het bad goed afgedroogd. De behandeling nu afgelopen zijnde, neemt de man *een half uur* rust, krijgt zijne in dien tusschentijd gezuiverde kleederen terug en keert hij naar de kazerne weder.

3°. Wegens de door die krachtige behandeling buitengewoon opgewekte huid-functie, is het noodig, dat de man het verdere gedeelte van den dag binnen de kazerne en vrij van alle diensten wordt gehouden. Den volgenden dag zal hij zich echter op de morgen-visite in de kazerne bij den officier van gezondheid aannelden, die bepalen zal of hij zijne dienst *al* dan *niet* kan hervatten.

4°. Bij de inwrijvingen met de zeep en het *Sulphur. Calc. liq.* moet de navolgende orde worden in acht genomen :

Tusschen en rondom de vingers, de handpalm en handrug, de voorarmen (de genoemde deelen vooral sterk en herhaaldelijk) de bovenarm, de oksels, het voorste gedeelte van den hals en langs de voorvlakte naar beneden gaande, de borst, de buik, de schaamstreek, de roede (doch niet de eikel), de binnenvlakte van de teruggetrokkene voorhuid, de balzak, de voorbinnenzijde der dijen, de knien, de beenen, de voetrug, om en tusschen de toonen, de voetzool, de kuit en de kniekuil, de achtervlakte der dijen, de billen en bilnaad, de lenden, de rug, de nek, achter de ooren tot aan de haargrens. Het aangezigt en behaarde gedeelte van het hoofd moeten verschoond blijven.

Aldus behooren die inwrijvingen te worden verrigt door een' daartoe speciaal bestemden oppasser, onder de beste, de sterkste gekozen, die zijne hand te dien einde met een stuk zeemleder of een' ouden zeemlederen handschoen zal voorzien.

5°. De geheele duur der behandeling is dus ruim twee uren en de ondervinding heeft geleerd, dat die tijd van behandeling ter genezing van het meerendeel der schurftlijders voldoende is, mits de inwrijvingen met de noodige zorg hebben plaats gehad.

8°. Ingeval van zeer verouderde schurft is het doelmatig de inwrijvingen met het zwavelmiddel, na tusschentijd van een uur, nogmaals in haar geheel en met eene gelijke hoeveelheid te herhalen.

De duur der behandeling wordt daardoor wel is waar *één uur* verlengd, doch de kans op eene radikale genezing des te grooter.

De gewone secundaire huiduitslagen die de schurft vergezellen, verhinderen in den regel niet, de behandeling dadelijk in te stellen. In bijzondere hevige gevallen blijft het echter aan het oordeel van den officier van gezondheid overgelaten, om te beslissen of de lijder ter nabehandeling der secundaire huid-aandoening langeren tijd in de zieken-inrigting zal moeten verblijven.

11°. De manschappen die met schurft besmet zijn geweest en behandeld zijn, zullen, gedurende *vier weken*, wekelijks afzonderlijk en geheel ontkleed, door den officier van gezondheid in de kazerne worden bezigtigd; deze zal telkens van zijne bevinding rapport aan den Eerstaanwezenden officier van gezondheid indienen. Indien dan mogt blijken dat er zich teekenen van onvolkomene herstelling opdoen, zal de geheele behandeling, zonder eenig verwijl, op nieuw worden ingesteld.

13°. Daar het somtijds gebeuren kan, dat de behandeling van schurftlijders niet dadelijk kan geschieden, zoo als voor de bij evacuatie 's avonds in de zieken-inrigting komende lijders, zoo acht ik het noodig, dat er steeds een lokaal in uwe zieken-inrigting te dien einde beschikbaar blijve, voorzien van minstens twee kribben met halve furnituren en daartoe uitsluitend bestemd.

Hierin zullen die manschappen, van alle anderen streng afgezonderd, tot den tijd der behandeling verblijven.

14°. Naar aanleiding van het boven medegedeelde zal u thans blijken, dat van het tijdstip der invoering van de nieuwe behandelingswijze der schurft, de circulairen van den 7^{den} December 1814, 17 Augustus 1818, n°. 92, en van den 19^{den} April 1819, n°. 82, vervallen.

B. Nadere bepalingen omtrent de zuivering der goederen van met schurft besmette manschappen.

1°. Wanneer een schurftlijder zich naar de zieken-inrigting ter behandeling begeeft, dan zullen te gelijker tijd al zijne kleedingstukken tevens ter zuivering derwaarts worden gevoerd; ook zal de man dienen mede te nemen, schoon ondergoed (hemd, onderbroek en sokken) om die na afloop der behandeling te kunnen aantrekken.

2°. Het desinfecteer lokaal in de zieken-inrigting behoort te zijn: een zoo klein mogelijk, goed gesloten, donker vertrek, waarvan de openingen en reten zorgvuldig zijn toegemaakt.

3°. In dit lokaal zullen alle kleeding- en leggoederen van den man, gedurende den tijd dat hij onder behandeling is, dat is gedurende 2 à 3 uren, aan eene krachtige beroeking, met chloorgas worden blootgesteld.

4°. Van deze beroeking moeten worden uitgezonderd, de stroozak en hoofdpeluw, waarvan het stroo moet worden verbrand en de overtrekken met heet zeepwater gewasschen.

Eveneens zullen de bedlakens en het ondergoed (hemd, onderbroek en sokken) dat door den man is afgelegd, met zeepwater worden gewasschen en een en ander, na behoorlijk gedroogd te zijn, naar de kazerne worden terug bezorgd. De administratie der zieken-inrigting zal zich hiermede belasten.

5°. Overigens blijven vooreerst van kracht de omtrent deze aangelegenheid uitgevaardigde dispositiën van het Departement van Oorlog, van den 18^{den} Januarij 1815 n°. 1 en 2, behoudens de wijzigingen omtrent de wijze van chloorberooking door *bruinsteen* met *zoutzuur*, vervat in de dezerzijdsche circulaire van 24 Julij 1849, n°. 227.

6°. De uitnemende resultaten die de aanwending eener drooge verhitte lucht van 70° tot 80° C. tot oogenblikkelijke dooding van alle ongedierte en vooral ook van de schurftmijt en hare eijeren, heeft opgeleverd, onder anderen ook in 's Rijks-hospitaal te Utrecht bevestigd, doen deze wijze van zuivering verre de voorkeur geven boven alle anderen tot hiertoe in gebruik.

De aanzienlijke kosten die evenwel tot de inrigting van daartoe benoodigde verhittingstoestellen in alle zieken-inrigtingen zouden vereischt worden, beletten voor 's hands de algemeene invoering dezer zuiveringsmethode.

Indien het U intusschen mogt blijken, dat er in uwe zieken-inrigting, op weinig kostbare wijze, zoodanige verhittingsmethode zou kunnen worden aangewend, die volkomen aan het doel kan beantwoorden, dan zal het mij aangenaam zijn, daaromtrent uwe denkbeelden en voorstellen te vernemen.

De Inspecteur van de Geneeskundige Dienst der Landmagt,

(get.) Dr. SNABILË.

MINISTERIE VAN OORLOG.

*Personeel en Militaire
zaken.*

N°. 4 B.

's GRAYENHAGE, den 18^{den} October 1856.

De Heer Luitenant-Generaal Inspecteur der infanterie, heeft mijne aandacht gevestigd op de omstandigheid, dat door de plaatsing van den patroonzak in de patroontasch, de sluiting van dit laatste voorwerp onvoldoende is om de daarin geplaatste munitie behoorlijk te conserveren, terwijl gemelde Inspecteur, tot wegneming van dat ongerief, tevens het voorstel heeft gedaan, om voortaan den patroonzak, in stede van in de patroontasch, onder de klep van den randsel te bergen.

Mij met dat voorstel wel kunnende vereenigen, heb ik goedgevonden, met wijziging in zooverre der aanschrijving dezerzijds van den 19^{den} December 1854, N°. 1 B, te bepalen, dat, de bedoelde patroonzak voortaan, wanneer die niet gebruikt wordt, ter regter zijde onder de klep van den randsel, zal worden geborgen.

Onder mededeeling daarvan, heb ik de eer UHEG. te verzoeken, de vereischte bevelen te geven dat voortaan bij de korpsen onder uwe bevelen dienovereenkomstig worde gehandeld.

De Minister van Oorlog,
(get.) B^o. FORSTNER VAN DAMBENOY.

MINISTERIE VAN OORLOG.

Militaire Administratie.

N°. 44 B.

's GRAVENHAGE, den 18^{den} October 1856.

Een der Heeren Commissarissen des Konings in de provinciën, heeft dezer dagen mijne aandacht gevestigd op de omstandigheid, dat de verlofgangers der Nationale Militie, die als alleenreizenden op de hoofdplaats der provincie worden gedirigeerd, somtijds van geen reisegeld zijn voorzien, om de reis naar hunne gemeente voort te zetten, en het veelal niet uit de reiswijzers of verlofpassen blijkt, dat zij het hun aankomend reisegeld voor die reis, hebben ontvangen.

Naar aanleiding daarvan heb ik de eer u te verzoeken, de kommanderende officieren der korpsen onder uwe bevelen, te herinneren, aan de bepalingen vervat in de §§ 12 en 15 van het voorschrift, vastgesteld bij mijne beschikking van den 8sten October 1852, N°. 2 B, opgenomen in het *Recueil militair* van dat jaar, bl. 545 en volgende, met uitnoodiging er van hunne zijde voor te zorgen, dat de bedoelde manschappen, voor zooverre zij overeenkomstig de voorschreven bepalingen tot het genot van reisegeld voor den afstand van de hoofdplaats tot de gemeenten gerechtigd zijn, daarvan vóór het vertrek van het korps worde voorzien, en tevens om van die verstrekking op de reiswijzers of de verlofpassen, eene aantekening te doen stellen.

Bij het dirigeren van de bedoelde manschappen op de hoofdplaatsen, en het verstrekken van reiseelden voor die reis, zullen wijders de voorschriften moeten worden in acht genomen, waarvan de opvolging laatstelijk, bij mijne Circulaire van den 25sten September 1854, N°. 12 B, opgenomen in het *Recueil militair* van dat jaar, bl. 250 en 255, met aandrang is aanbevolen.

De Minister van Oorlog,
(get.) B^o. FORSTNER VAN DAMBENOY.

N°. 91.

WIJ WILLEM III, bij de gratie Gods, Koning der Nederlanden,
Prins van Oranje-Nassau, Groot-Hertog van Luxemburg, enz.,
enz., enz.

Op de voordragt van Onzen Minister van Koloniën, van den 16^{den} October 1856, *L. C en F*, N°. 28;

Gelet op ons besluit van den 14^{den} Augustus 1856, N°. 60, houdende bepalingen nopens het blijven dragen van de activiteitsuniform door hoofd- en verdere officieren die de werkelijke dienst met pensioen verlaten, en door officieren die met eervol ontslag van de dienst afgaan en wien het voortdurend dragen van die uniform door Ons mogt worden vergund.

Hebben besloten en besluiten :

- 1° Het aangehaalde besluit van toepassing te verklaren op de hoofd- en verdere officieren van onze landmagt in *Oost- en West-Indië*, die op een der voorschreven wijzen de dienst verlaten of verlaten hebben.
- 2° Vast te stellen, met wijziging in zoover van § *a*, in dat besluit voorkomende onder punt 1, dat bij die toepassing de volgende bepaling zal in acht genomen worden, te weten :

Bij het dragen der snoeren met schouderkwasten, tot onderscheiding der rangen in klein tenue, worden voor de hoofdofficiëren de in activiteit gedragen wordende gouden snoeren door zilveren, en zilveren door gouden vervangen, en voor de verdere officieren de blaauwe en roode zijden snoeren door witte zijden, terwijl de kwasten gedragen worden als in werkelijke dienst.

- 5° Te bepalen dat alle reeds gepensioneerde hoofd- en verdere officieren, behoord hebbende tot de landmagt in *Oost- of West-Indië*, en de eervol ontslagene van die landmagt, voor zooverre de laatstbedoelden in deze betrokken zijn, zich zullen hebben te gedragen naar de voorschriften, zoo van Ons tegenwoordig, als van Ons daarin aangehaald besluit, onverschillig of hun reeds vroeger het dragen van de activiteits-uniform al dan niet is vergund of geweigerd geworden.

Onze Minister van Koloniën is belast met de uitvoering dezes, waarvan tot kennisneming een afschrift zal gezonden worden aan Onzen Minister van Oorlog.

Het Loo, den 19^{den} October 1856.

(get.) WILLEM.

De Minister van Koloniën,

(get.) MIJER.

Accordeert met deszelfs origineel,

De Directeur van het Kabinet des Konings,

(get.) Л. НОХОВÉ. LD.

MINISTERIE VAN OORLOG.

*Secretariaat.*N°. 8 B.

DE MINISTER VAN OORLOG,

Gezien hebbende Zijner Majesteit besluit van den 6 dezer (*Staatsblad* N°. 92), waarbij het Hoogstdenzelve heeft behaagd omtrent een *onderscheidingsteeken voor de Commissarissen van Politie* te bepalen :

- 1°. dat de Commissarissen van Politie in de arrondissements-hoofdplaatsen in functie zijnde, bij eene gewone zwarte kleding, om den hals en over het vest zullen dragen *en sautoir*, een lint van oranje zijde, breed 6 Nederlandsche duimen, aan weërszijde ter breedte van anderhalven duim, met zilver geboord, aan welk lint midden over de borst hangende is een zilveren penning, aan de eene zijde voorzien van het Rijks wapen, aan de andere zijde met het opschrift *Commissaris van Politie der Gemeente* ;
- 2°. dat gelijk onderscheidingsteeken met het opschrift *Commissaris van Rijkspolitie*, zal gedragen worden door de Commissarissen speciaal voor de Rijkspolitie aangesteld ;
- 3°. dat de Commissarissen van Politie in die gemeenten, waar geene regtbank gevestigd is, den hierboven omschreven penning op dezelfde wijze zullen dragen aan een koord van oranje zijde.

Heeft goedgevonden, vorenstaande bepalingen ter kennis van de hieronder vermelde autoriteiten te brengen.

Exemplaren dezer zullen worden uitgereikt aan : den Luitenant Generaal, Inspecteur van het wapen der Infanterie, enz.

's Gravenhage, den 20sten October 1856.

(get.) B^{on}. FORSTNER VAN DAMBENOY.

MINISTERIE VAN OORLOG.

*Secretariaat.*N°. 5 B.

's GRAVENHAGE, den 27sten October 1856.

Als een vervolg op vroegere mededeelingen van gelijken aard, heb ik de eer U te informeren, dat bij de Koninklijke Akademie voor de Zee- en Landmagt in het licht is verschenen, de 3de herziene druk, van de *Handleiding tot de kennis der Militaire Administratie voor de kadetten van alle wapenen, bijgevoerd tot September 1856.*

Zijnde dit werk voor denzelfden prijs verkrijgbaar gesteld, als de vroegere uitgave, namelijk *eene gulden vijf en negentig cent (f 1.95)* voor de korpsen en *twee gulden zestig cent (f 2.60)* in den handel.

Ik verzoek U van het vorenstaande aan de korpsen onder Uwe bevelen, mededeeling te willen doen, ten einde in het belang van het wetenschappelijk onderwijs daarvan het noodige gebruik te kunnen maken.

De Minister van Oorlog,

(get.) B^{on}. FORSTNER VAN DAMBENOY.

MINISTERIE VAN OORLOG.

*Personeel en Militaire
zaken.*

N°. 55 B.

's GRAVENHAGE, den 1sten November 1856.

De omstandigheid, dat omtrent de verzoeken van officieren, strekkende, om hetzij definitief, hetzij tijdelijk te worden overgeplaatst bij de landmagt in *Oost- of West-Indië*, niet eenparig bij de korpsen of diensten wordt gehandeld, geeft mij aanleiding, mits deze, onder uwe aandacht te brengen, dat ten dien aanzien bij de aanschrijving van het Departement van Oorlog, van den 5^{den} Mei 1857, N°. 6, en van den 2^{den} September 1851, N°. 14 B, is bepaald, dat zoodanige aanvragen moeten worden behandeld, bij een gewoon tabellarisch rapport van den chef van het korps of het dienstvak waaronder de belanghebbende ressorteert, waarin stellig en onbewimpeld het gevoelen moet zijn uitgedrukt, nopens het gedrag, de leefwijze, kunde, ijver voor de dienst, en fysieke geschiktheid voor de koloniale dienst van den verzoeker, terwijl al verder is voorgeschreven, dat tevens overgelegd moeten worden :

Eene schriftelijk aanvraag van den betrokken officier ;

Een extract uit het Stamboek hem betreffende, de conduitelijst voor zooverre die op dit oogenblik bij het korps of dienstvak berust, en eindelijk een volledig extract uit het Strafreger, over den geheelen tijd, dat de belanghebbende als officier heeft gediend; de twee laatste bescheiden onder een dubbel couvert.

Ik heb derhalve de eer u te verzoeken, u bij voorkomende gelegenheid dienovereenkomstig te willen gedragen.

De Minister van Oorlog,

(get.) Bon FORSTNER VAN DAMBENOY.

MINISTERIE VAN OORLOG.

*Personeel en Militaire
Zaken.*

N°. 55 B.

's GRAVENHAGE, den 4^{den} November 1856.

Zoo wel uit aanmerking, dat de Officieren der tirailleur kompagniën, vooral in het zomer-saizoen, meerdere diensten, dan hunne kameraden, bij de gewone kompagniën, te verrigten hebben, als tot aanmoediging van hunnen ijver, bij het zoo belangrijk onderrigt in het schieten naar de schijf, heb ik goedgevonden, met uitbreiding in zooverre van het bepaalde bij de aanschrijving van het Departement van Oorlog, dd. 17 September 1852, N°. 10 B, te bepalen: dat aan de officieren der tirailleurkompagniën, die door ijver en krachtsinspanning bij het onderwijs, zich deze gunst waardig hebben gemaakt, na afloop der oefeningen, successivelijk, ééne maand verlof, met behoud van tractement, kan worden verleend; zullende die aanvragen op dezelfde wijze geschieden, als bij gemelde Circulaire is voorgeschreven.

Ik heb de eer UHEG. te verzoeken de chefs der korpsen, onder uwe bevelen daarvan te onderrigten, ten einde zij zich daarnaar gedragen.

De Minister van Oorlog,
(get.) B^{on}. FORSTNER VAN DAMBENOY.

The text on this page is extremely faint and illegible. It appears to be a dense block of text, possibly a list or a detailed report, but the individual words and sentences cannot be discerned. The page contains approximately 15-20 lines of text.

MINISTERIE VAN OORLOG.

*Personeel en Militaire
zaken.*

N°. 4 B.

's GRAVENHAGE, den 19^{den} November 1856.

In het onlangs bij mij ontvangen rapport van den Heer Luitenant-Generaal Inspecteur der Infanterie, nopens de laatstelijk door hem gehouden Inspectie over het 3de Regiment Infanterie, komen onder anderen klagten voor, over het menigvuldig bezigen van Infanteristen tot het doen van werkzaamheden in de magazijnen der Artillerie, hetwelk bepaaldelijk in de vestingen *Woudrichem* en *Willemstad*, een nadeeligen invloed op de oefeningen der miliciens ten gevolge heeft gehad.

Daar nu de miliciens slechts zes maanden onder de wapens komen, hoofdzakelijk, ja uitsluitend met het doel, om gedurende dien tijd in den wapenhandel te worden geoefend, mag niets worden verrigt of gedaan, wat die oefening eenigermate kan schaden, en hoezeer ik er nu aan den eenen kant wel in kan bewilligen, dat de Infanterie, voor zooveel noodig, tot hulp in de magazijnen der Artillerie worde gebezigd, is het echter aan de andere zijde ook mijne uitdrukkelijke begeerte, dat die zaak steeds zoodanig worde geregeld, dat het onderwijs der miliciens daardoor in geen geval kome te lijden.

Ik heb dienvolgens de eer UHEG., onder mededeeling van het vorenstaande, te verzoeken, de Chefs der korpsen onder uwe bevelen te gelasten, om bij het verstrekken van manschappen tot het verrigten van werkzaamheden als de hierboven bedoelde, daarvoor geene geoefende miliciens te designeren; zijnde de Heeren Directeurs der Artillerie-directiën dezerzijds aangeschreven, zorg te dragen, dat gedurende den oefeningstijd der miliciens, de Infanterie zoo min mogelijk tot het verrigten van Artillerie-werkzaamheden gerequireerd worde.

De Minister van Oorlog,
(get.) B^{om} FORSTNER VAN DAMENOY.

Gearresteerd 20 November 1856, N°. 36 B.

ALGEMEENE BEPALINGEN

De vrachtprijzen voor de officieren bij de troepen dienst doende, zullen niet hooger den voor de gewone manschappen worden berekend; terwijl aan de eerstbedoelden, eene met hunnen rang overeenkomende verblijfsplaats op de boot zal worden aangewezen.

Bijbl. XII.

De alleenreizende officieren zijn niet in dit tarief begrepen, als moerende de kosten daarvan voor hunne eigen rekening komen; zullende wijders de alleenreizende militairen beneden den rang van officier, die, hetzij geheel of gedeeltelijk, hunne route per boot moeten afleggen, op vertoon hunner marschorders of reiswijzers, tegen betaling der vracht, bij de tarieven omschreven, uit het aan hen verstrekt reisgeld te vinden, met de stoombooten worden vervoerd; zijnde van dezen maatregel uitgesloten de alleenreizende militairen uit en naar *Zeeland*, bij dispositie van het Departement van Oorlog, van den 7^{den} Maart 1844, N°. 8 B, bedoeld, vermits die manschappen op de wijze, bij voorschreven dispositie bepaald, zullen moeten worden behandeld.

Voor militaire vrouwen, bij de kompagnieën geadmiteerd, zal de vracht per hoofd berekend, moeten worden betaald.

Voor kinderen (boven de 5 en beneden de 10 jaren) van onderofficieren en manschappen, zal de helft van de vracht, per hoofd bepaald, moeten worden voldaan.

De paarden bij de tarieven bedoeld, zijn alleen die der officieren, welke tot de troepen te voet behooren.

Wanneer de boot langer dan vier uren onderweg mogt wezen, zal door de Directie aan de manschappen, vrouwen en kinderen, alsmede aan de paarden, goed drinkwater worden verstrekt.

De troepen moeten zich tijdig aan de inladingsplaats bevinden, ten einde oponthoud voor te komen.

ALGEMEENE BEWILGINGEN

Tarief en opgaven van de Directie der Stoomboot
Burgemeester Zijlstra, te Harlingen.

Harlingen.

Van 1 tot en met 24 man	f 1,50				Genemuiden.
» 25 » » » 100 en meerder	1,25				
paarden per stuk.	5,00				
Van 1 tot en met 24 man	f 1,50	f 1,50			Zwartsluis.
» 25 » » » 100 en meerder	1,25	1,25			
paarden per stuk.	5,00	5,00			
Van 1 tot en met 24 man	f 1,50	f 1,50	f 1,50	Hasselt.	
» 25 » » » 100 en meerder	1,25	1,25	1,25		
paarden per stuk.	5,00	5,00	5,00		
Van 1 tot en met 24 man	f 1,50	f 1,50	f 1,50	f 1,50	Zwolle.
» 25 » » » 100 en meerder	1,25	1,25	1,25	1,25	
paarden per stuk.	5,00	5,00	5,00	5,00	

Harlingen.

Van 1 tot en met 24 man	f 1,50	Kampen en omgekeerd.
» 25 » » » 100 en meerder	1,25	
paarden per stuk.	5,00	

Met deze boot kunnen 150 manschappen en 6 paarden in ééns worden vervoerd.

In den Zomer vaart de boot van *Harlingen* naar *Zwolle*, Donderdags, des morgens ten 8 ure, en van laatstgemelde plaats naar *Harlingen* terug, Vrijdags, des namiddags ten 5 ure.

Van *Harlingen* naar *Kampen*, Zondags, des morgens ten 8 ure, en van laatstgemelde plaats naar *Harlingen* terug, Dingsdags, des morgens ten 7 ure.

De regeling van de Winterdienst wordt nader opgegeven.

The following table shows the results of the analysis of the soil samples taken from the different plots in the experimental field. The results are given in grams per 100 grams of dry soil.

Plot	Sample	Element	Value
1	100 g	Nitrogen	0.15
		Phosphorus	0.05
		Potassium	0.10
2	100 g	Nitrogen	0.18
		Phosphorus	0.06
		Potassium	0.12
3	100 g	Nitrogen	0.20
		Phosphorus	0.07
		Potassium	0.14
4	100 g	Nitrogen	0.22
		Phosphorus	0.08
		Potassium	0.16
5	100 g	Nitrogen	0.25
		Phosphorus	0.09
		Potassium	0.18
6	100 g	Nitrogen	0.28
		Phosphorus	0.10
		Potassium	0.20
7	100 g	Nitrogen	0.30
		Phosphorus	0.11
		Potassium	0.22
8	100 g	Nitrogen	0.32
		Phosphorus	0.12
		Potassium	0.24
9	100 g	Nitrogen	0.35
		Phosphorus	0.13
		Potassium	0.26
10	100 g	Nitrogen	0.38
		Phosphorus	0.14
		Potassium	0.28

The results show that the content of nitrogen, phosphorus and potassium in the soil increases with the number of the plot. This is due to the fact that the amount of fertilizer applied increases from plot 1 to plot 10.

The following table shows the results of the analysis of the soil samples taken from the different plots in the experimental field. The results are given in grams per 100 grams of dry soil.

Plot	Sample	Element	Value
1	100 g	Nitrogen	0.15
		Phosphorus	0.05
		Potassium	0.10
2	100 g	Nitrogen	0.18
		Phosphorus	0.06
		Potassium	0.12
3	100 g	Nitrogen	0.20
		Phosphorus	0.07
		Potassium	0.14
4	100 g	Nitrogen	0.22
		Phosphorus	0.08
		Potassium	0.16
5	100 g	Nitrogen	0.25
		Phosphorus	0.09
		Potassium	0.18
6	100 g	Nitrogen	0.28
		Phosphorus	0.10
		Potassium	0.20
7	100 g	Nitrogen	0.30
		Phosphorus	0.11
		Potassium	0.22
8	100 g	Nitrogen	0.32
		Phosphorus	0.12
		Potassium	0.24
9	100 g	Nitrogen	0.35
		Phosphorus	0.13
		Potassium	0.26
10	100 g	Nitrogen	0.38
		Phosphorus	0.14
		Potassium	0.28

EXTRA-BIJLAGE VAN DEN *MILITAIRE-SPECTATOR*, OCTOBER 1856.

Bij de aanstaande discussie van het Budget van Oorlog voor het jaar 1857 in de beide Kamers der Staten-Generaal, vermeenen wij onzen lezers geene ondiens te doen met de mededeeling van het daartoe strekkend Ontwerp van Wet.

De Redactie.

STAATSBEGROOTING VOOR HET
DIENSTJAAR 1857.

X^{de} Hoofdstuk.
Ontwerp van Wet.

N°. 76.

WIJ WILLEM III, enz.

Allen, die deze zullen zien of hooren lezen, salut! doen te weten:

Alzoo wij in overweging genomen hebben, dat, volgens Artt. 119 en 120 der Grondwet, de algemeene begrooting jaarlijks moet worden vastgesteld;

Zoo is het, dat Wij, den Raad van State gehoord, en met gemeen overleg der Staten-Generaal, hebben goedgevonden en verstaan, gelijk Wij goedvinden en verstaan bij deze:

Art. 1. Het Xde Hoofdstuk der begrooting van Staatsuitgaven voor het dienstjaar 1857, betreffende het *Departement van Oorlog*, wordt vastgesteld als volgt:

Iste AFDEELING.

Kosten van het Departement.

Art. 1. Traktement van den Minister *f* 12,000.

Art. 2. Traktement van den secretaris-generaal en verdere ambtenaren, onderofficieren en bedienden, toelagen aan officieren, benevens toelaag voor paarden van den Minister (luitenant-generaal), mitsgaders aflopende traktementen van officieren, ambtenaren en onderofficieren *f* 115,537.

Art. 3. Bureau- en lokaalbehoefden, benevens drukwerk *f* 12,765.

Totaal *f* 158,100.

IIde AFDEELING.

Traktementen, bureaukosten, toelagen en fouragegeelden voor paarden van den grooten en generalen staf van het leger, van de administratie der armée, van de provinciale en plaatselijke staven.

Art. 4. Grootte staf *f* 29,666.

Art. 5. Generale staf *f* 67,874.

Art. 6. Administratie der armée *f* 25,200.

Art. 7. Provinciale en plaatselijke staven *f* 79,538.

Art. 8. Kosten voor verkenningen, het maken van plans en kaarten, met de voor beide daaruit voortvloeiende uitgaven:

a. gewone uitgaven voor de behoefte van dit onderwerp, mitsgaders remuneratiën van élèves bij de kaarten-steendrukkerij *f* 5,000.

b. buitengewone uitgaven tot het bespoedigen der vervaardiging van de topografische kaart der Nederlanden *f* 10,000.

Totaal *f* 216,998.

IIIde AFDEELING.

Traktementen, soldijen, toelagen, fouragegelden en verdere kosten van de verschillende wapenkorpsen, daaronder begrepen die voor de paardenartsen, alsmede gratificatiën, te verleen aan de met ligchaamsgebreken ontslagen wordende onderofficieren en manschappen.

Art. 9. Wapen der infanterie, staf en korpsen, hieronder begrepen de onderofficieren en soldaten van de andere wapens, daarbij tijdelijk in betaling gevoerd wordende f 4,179,753.29. (Staf f 79,683. Reg. Gr. en Jag. f 481,973.62⁵. 8 Reg. Inf. f 3,446,551.04. Instr. Bat. f 143,744.27⁵. Alg. Depôt van Discipl. f 27,999.53).

Art. 10. Wapen der kavallerie, staf en korpsen, daaronder begrepen de paardenartsen, benevens het Limburgsche contingent, mitsgaders de onderofficieren en soldaten van de andere wapens, daarbij tijdelijk in betaling gevoerd wordende f 1,684,561.92⁵.

(Staf f 54,525. 5 Reg.ⁿ. f 1,630,038.92⁵).

Art. 11. Wapen der artillerie, staf en korpsen, hieronder begrepen de paardenartsen, mitsgaders de onderofficieren en soldaten van de andere wapens, daarbij tijdelijk in betaling gevoerd wordende f 1,478,800.05⁵.

(Staf f 148,993. Reg.^t. Veld-Art. f 400,525.21. 5 Reg. Vest. Art. f 654,481.11. Reg.^t. rijd. Art. f 242,282.24. Korps Pont. f 32,718.49⁵).

Art. 12. Wapen der genie, staf van het wapen en bataillon mineurs en sappeurs, daaronder begrepen het traktement van den officier der infanterie, dienstdoende als adjudant, mitsgaders bureau- en andere uitgaven voor de ingenieurs in de vestingen f 276,617.03.

(Staf f 186,606. Bataillon Min. en Sap. f 90,011.05).

Totaal f 7,619,714.52.

IVde AFDEELING.

Art. 13. Remonte f 120,000.

Vde AFDEELING.

Koninklijke Akademie voor de Zee- en Landmagt.

Art. 14. Traktementen, soldijen en verdere kosten, na aftrek van de bijdragen, zoo door het Departement van Marine te verstrekken, als die voor de opleiding der adelborsten en kadets betaald wordende f 46,370.03.

VIde AFDEELING.

Art. 15. Reiskosten en vacatiën f 24,000.

VIIde AFDEELING.

Geneeskundige dienst.

Art. 16. Traktementen, toelagen en daggelden, zoo der officieren en kweekelingen bij de militaire geneeskundige dienst, als van de administrateurs en verdere geëmploijerden bij het magazijn van geneesmiddelen en bij de hospitalen, mitsgaders bijdragen aan de veeartsenijschool tot opleiding van de veterinaire dienst f 250,278.50.

Art. 17. Materieel van de geneeskundige dienst, kosten vallende op het verplegen van zieken, aankoop van medicijnen enz. f 218,600.

Totaal f 468,878.50

VIIIde AFDEELING.

Art. 18. Vuur en licht in de wachten f 23,000.

IXde AFDEELING.

Art. 19. Scheeps- en wagenvrachten en overvaartgelden; vergoeding voor geleden schade, uit het kontrakt wegens de transporten te water voortkomende f 40,000.

Xde AFDEELING.

Materieel der artillerie en draagbare wapenen, met den aankleve van dien, onder het beheer der artillerie staande.

Art. 20. Jaarwedden van beamtten, daggelden voor werklieden, verdiend loon voor werk op stuk, toelagen voor officieren en conducteurs, een en ander bij de artillerie-, stapel- en constructie-magazijnen en bij de inspectie der draagbare wapenen te Delft, Maastricht, Gorinchem, Dordrecht, Luik enz. f 186,000.

Art. 21. Aanschaffing, herstelling, onderhoud en verwerken van het materieel der artillerie en der draagbare wapenen, met alles wat daarop, alsmede op het beheer van een en ander betrekking heeft f 242,200.

Totaal f 428,200.

XIde AFDEELING.

Art. 22. Materieel der genie en al hetgeen kan geacht worden daartoe te behooren f 300,000.

XIIde AFDEELING.

Verschillende uitgaven.

Art. 23. Defroijement van den amanuensis bij de directie der weduwen- en wezen kas voor de officieren van de Landmagt f 1,200.

Art. 24. Kosten tot verzekering en uitoefening van de eeredienst bij de militairen, inbegrepen tegemoetkomingen aan Predikanten en Roomsch-katholieke geestelijken f 8,000.

Art. 25. Huur van gebouwen, exercitie-velden en loodsen f 3,000.

Art. 26. Kleine tegemoetkomingen, reisgeldten aan gewezen militairen en militaire weduwen f 900.

Art. 27. Drukkerij van onderscheiden aard, ten dienste van het leger, mitsgaders het drukken en aanschaffen van militaire reglementen en boekwerken f 6,000.

Art. 28. Subsidie aan de weduwen- en wezen-kas voor de officieren van de landmagt f 12,000.

Art. 29. Huisvesting en voeding van lotelingen der nationale militie en reisgeldten van opgeroepen wordende en vertrekkende verlofgangers f 6,000.

Art. 30. Kosten van het magazijn van kleeding, uitrusting, hospitaal-goederen en kampements-effecten, traktementen, toelagen en bureaukosten; daggelden aan mindere bedienden en arbeidsloozen, aankoop van veld-uitrusting en algemeene kosten f 22,000.

Art. 31. Kosten wegens vestiging en onderhoud van militaire huisgezinnen in de koloniën van de Maatschappij van Weldadigheid f 58,016.20.

Art. 32. Gratificatiën f 12,000.

Art. 33. Proceskosten van verschillenden aard f 4,000.

Art. 34. Subsidie aan het Invaliden-huis te Leyden f 3,000.

Art. 35. Het aanschaffen van onderscheidingsteekenen voor onderofficiers, mitsgaders voor medailles voor diensten van onderscheiden aard f 600.

Art. 36. Kosten vallende op het kamperen van troepen f 16,000.

Totaal f 133,716.20.

XIIIde AFDEELING.

Art. 37. Traktementen, soldijen en verdere kosten van het korps maréchaussée, alsmede gratificatiën te verleenen aan met lichaamsgebreken ontslagen wordende maréchaussées f 211,800.

XIVde AFDEELING.

Overkomplete officieren, pensioenen, gagementen, onderstanden en wachtgeldten.

Art. 38. Overkomplete officieren, $\frac{2}{3}$ en non-activiteits-traktementen, mitsgaders halve bezoldiging aan overkomplete portiers en boomsluiters f 25,000.

Art. 39. Pensioenen, gagementen en onderstanden f 1,494,246.

Art. 40. Tijdelijke pensioenen en onderstanden, volgens de wet van den 28sten Augustus 1851 (Staatsblad N°. 129) f 7,000.

Art. 41. Pensioenen aan mindere geëmployeerden, werklieden en bedienden, op daggeld werkzaam bij de inrigtingen van 's Rijks zee- en landmagt, wet van 24 Junij 1854 (Staatsblad N°. 92) f 4,000.

Art. 42. Wachtgeldten aan ambtenaren, welke door maatregelen van vereenvoudiging en bezuiniging buiten betrekking zijn geraakt f 3,765.

Totaal f 1,554,011.

XVde AFDEELING.

Art. 45. Onvoorziene uitgaven / 79,294.24.

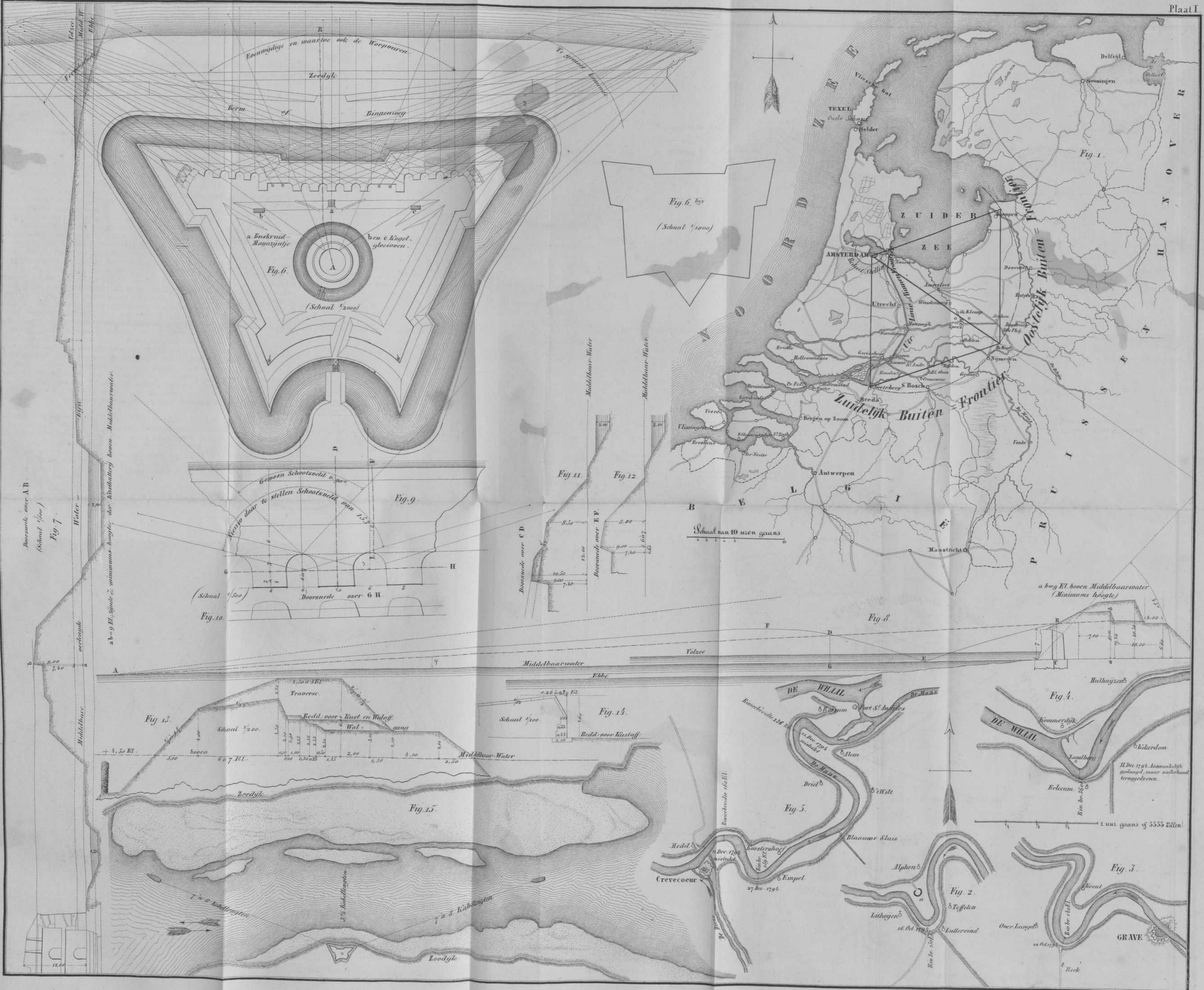
Totaal Generaal / 11,586,082.28.

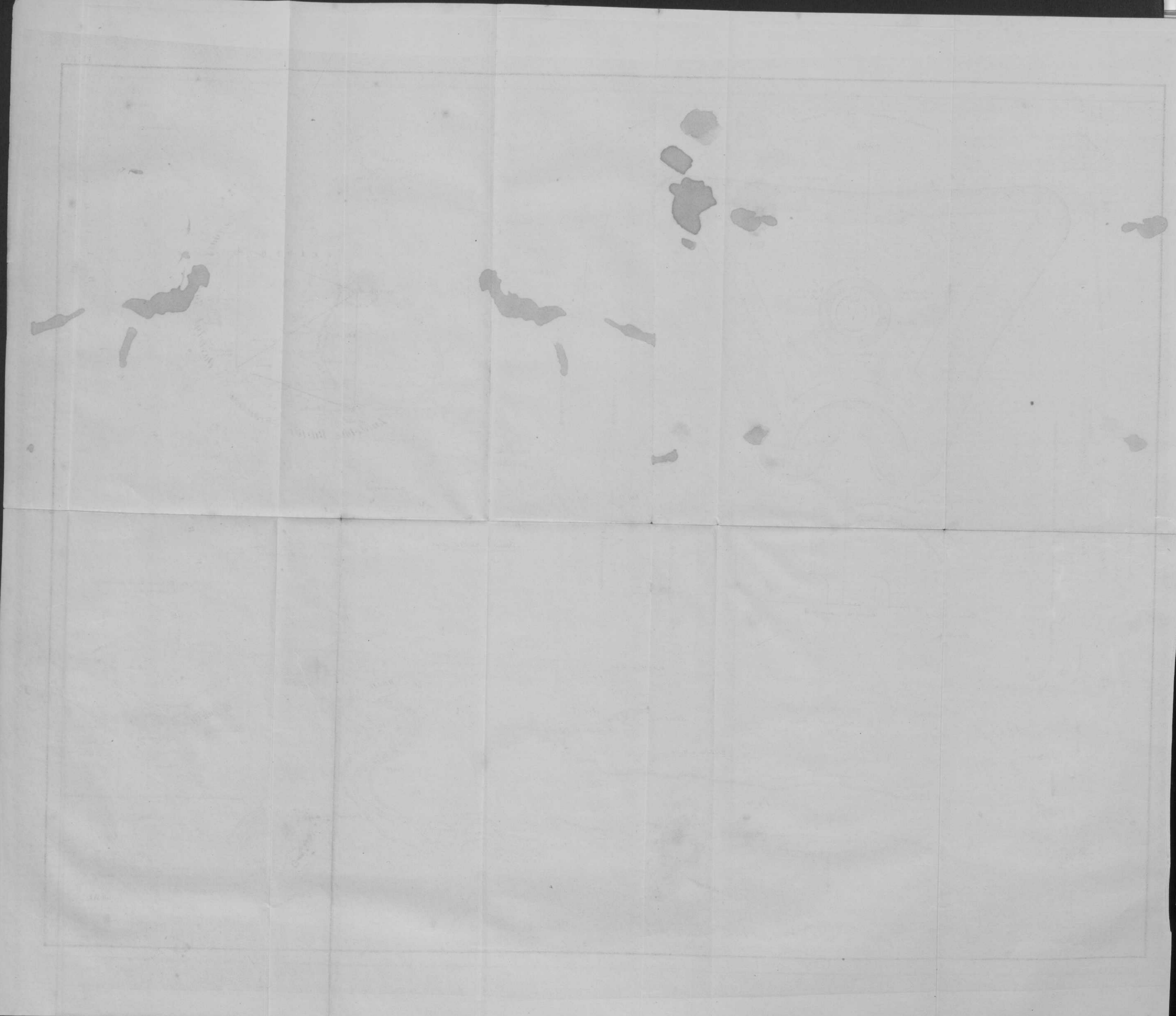
Art. 2. Wanneer de som, in dit hoofdstuk uitgetrokken voor een der onderwerpen van uitgaaf, begrepen onder de artikelen 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 15, 14, 13, 16, 17, 18, 19, 20, 21, 22, 24, 23, 27, 29, 50, 55, 56, 57, 58, 59, 40, 41 en 42, ontoereikend mogt worden bevonden, kan het ontbrekende bedrag, met inachtneming van het voorschrift van het 2de lid van Art. 24 der wet van den 5^{den} October 1841 (*Staatsblad* N°. 40), aangevuld worden door overschrijving uit den post voor onvoorziene uitgaven, in hetzelfde hoofdstuk voorkomende.

Art. 3. De in den loop van het dienstjaar opkomende behoeften, het voorschreven Departement betreffende, welke hare omschrijving niet vinden in de artikelen van dit hoofdstuk, worden op den post voor onvoorziene uitgaven aangewezen.

Die uitgaven worden bij de rekening omschreven en verantwoord in zooveele bijzondere posten, als zij gelijksoortige onderwerpen betreffen.

Lasten en bevelen, enz.

STAATSBEGROOTING VOOR HET DIENSTJAAR 1857.

Xde HOOFDSTUK.

Voorloopig Verslag der Commissie van Rapporteurs van de Afdelingen van de Tweede Kamer der Staten-Generaal, N°. 122.

Het in de afdelingen van de Tweede Kamer der Staten-Generaal omtrent het Xde hoofdstuk der Staatsbegrooting voor 1857 gehouden onderzoek heeft geleid tot de volgende uitkomsten.

Tot juist verstand van dit verslag dient hier al dadelijk te worden vermeld, dat de Commissie van Rapporteurs kennis genomen heeft van de wijziging die op den 11^{den} October, dus na den afloop van het onderzoek van dit hoofdstuk in de afdelingen, aan de Kamer is aangeboden, en dat zij tevens bij de samenstelling van dit verslag en bij de uiteenzetting der gemaakte bedenkingen en bijgebragte beschouwingen, met het oog op hetgeen in die nadere wijziging voorkomt, is te werk gegaan.

§ 1. Het oordeel over dit hoofdstuk in het algemeen uitgesproken laat zich gevoegelijk in vier deelen splitsen, waarvan elk het gevoelen van een grooter of geringer getal leden uitdrukt. Over het algemeen genomen scheen zeer gunstig over deze begrooting te worden gedacht. Bij eene geregelde uiteenzetting dezer verschillende beschouwingen schijnt het gevoelen van die leden, welke de vermindering van dit hoofdstuk tot op het cijfer van tien en een half miljoen gulden voorstonden, vooraan te moeten geplaatst worden. Deze leden zijn teruggekomen op al hetgeen vroeger daaromtrent meer dan eens en in de gewisselde stukken en bij de mondelinge beraadslagingen is geschreven en gezegd. Zij herinnerden in de eerste plaats aan het door menig deskundige en ook door den tegenwoordigen Minister van Oorlog aanvankelijk te kennen gegeven gevoelen, dat dit cijfer als voldoende voor onze defensie kan worden beschouwd. Vorige Ministers van Oorlog hadden daarmede kunnen toekomen, en ook deze Minister verklaarde bij zijne optreding dat met die som, bij een spaarzaam en doelmatig beheer, het leger en het gansche defensiewezen op dien voet konden worden gebragt en gehouden, dat men daarin eene krachtige kern bezat, die, ingeval onverhoopt een oorlog mogt uitbarsten, waarin Nederland mogt worden gewikkeld, met buitengewone middelen en opofferingen spoedig uitgebreid en naar de bestaande behoefte kon worden ingerigt. Thans staat de organisatie van het leger op eenen al te uitgebreiden en kostbaren grondslag, die uitgaven ten gevolge heeft, welke, in verband met de kosten van de oorlogsmarine, de finantiele krachten van den Staat te boven gaan. Dit departement gaat voort met ongeveer dezelfde som als voor de laatste jaren is gegeven aan te vragen, niettegenstaande door het gezegende herstel des vredes een gunstiger verschiep is geopend. Hierop vertrouwend, zijn echter de meeste Europeesche Staten bedacht om de onkosten van hunne legers te verminderen. Met bevreesding moest men dus zien dat dit ook bij ons het geval niet is, en dat, niettegenstaande thans die zorg is geweken, de uitgaven, welke vroeger met het oog daarop door deze Kamer zijn ingewilligd, niet van deze begrooting zijn vervaluen.

In velerlei opzigten waren het met deze beschouwing ook andere leden eens, die, hoewel niet bepaald bij het cijfer van tien en een half miljoen blijvende staan, toch van oordeel waren dat op de aangevoerde gronden eene vermindering van deze begrooting noodzakelijk is. Deze leden konden begrijpen dat verschillende oorzaken medewerkten om, ook na het wijken van den oorlog, dat cijfer te verhoogen. Zij wilden niet uit het oog verliezen dat sedert van dat bedrag sprake is geweest, de levensbehoeften en de grondstoffen voor het

materieel in prijs zijn gestegen, en dat dit in die mate op de uitgaven terugwerkt, dat eene plotselinge reductie tot op tien en een half millioen thans onmogelijk is. Ook mogten zij niet over het hoofd zien dat de uitbreiding, die het leger met het oog op den staatkundigen toestand van ons werelddeel had ondergaan, niet in dier voege kan worden weggenomen, dat de kosten voor Oorlog eensklaps tot dat cijfer kunnen terugkeeren. Deze leden zouden daarom aanvankelijk voldaan geweest zijn, indien zij in de aangeboden begroting slechts het begin van de door hen gewenschte vermindering hadden kunnen ontdekken. Maar ook zij moesten het betreuren daarvan geene sporen te hebben gevonden. Zij zagen in verschillende onderdeelen dezer wet niet alleen een volslagen gemis aan het beginsel van besparing, maar zelfs de bronnen van nieuwe uitbreiding en verhooging.

Het derde gevoelen was dat van die leden, welke duidelijk aangetoond wilden zien, dat met het thans gevraagde cijfer inderdaad bereikt is, hetgeen deze Minister van Oorlog zich voor oogen heeft gesteld. In dat geval zouden zij ook tegen deze belangrijke som niet opkomen, daar, huns inziens, de rigtige verdediging van het land des noods ook groote opofferingen billijkt.

Er waren eindelijk enkele leden, die, zonder in nadere beschouwingen daarentrent te treden, zich voor dit wets-ontwerp hebben verklaard.

§ 2. Aan het in de derde plaats hierboven vermelde gevoelen sluit zich de gedachtenwisseling over de vraag, welke vruchten werkelijk met de thans bestede gelden voor 's lands verdediging zijn verkregen. Vrij algemeen werd het betwijfeld dat daarmede het doel, hetwelk deze Minister van Oorlog zich voor oogen heeft gesteld, bereikt is. Dien ten gevolge is nadere inlichting omtrent de volgende punten gevraagd.

De kern van het leger, waarover zoo herhaaldelijk gesproken is, die in tijden van gevaar moet worden uitgebreid, en ook strekken moet om bij de regeling der schutterijen blijvende diensten te bewijzen, is hoofdzakelijk het zoogenaamd staande leger, zamengesteld uit aangeworven vrijwilligers. Om die kracht juist te kunnen beoordeelen, wenschte men een overzicht te hebben, over de laatste vijf jaren, van het getal nieuw aangeworven en gereëngageerde manschappen, van het gemiddelde getal der vrijwilligers die gedurende elk jaar van dat tijdsverloop in 's Rijks dienst zijn geweest, en van de kosten op een en ander gevallen.

Gaarne zou men ook de overlegging zien van een staat over die jaren, vermeldende het getal troepen dat onder de wapenen is geweest, met opgave van de kosten daarvoor besteed.

Wat het materieel betreft, heeft men den wensch geuit, dat, even als bij het VIIIste Hoofdstuk plaats heeft, opgaaf zou worden gedaan van de geldswaarde van den voorhanden voorraad, met bijvermelding van derzelve waarde.

In deze paragraaf, in zoover daarin over de kracht van 's lands verdedigingsmiddelen gehandeld wordt, schijnt ook nog te moeten worden opgenomen de vraag, of er, in verband met het Comité van defensie, ook met het oog op de kustverdediging, reeds een vast stelsel van defensie is aangenomen, waarop de geheele organisatie van het leger is gebouwd, en of er bezwaren zijn om dat plan, des noods in comité-generaal, mede te deelen.

Deze drieledige inlichting, met die welke de Regering daar nog bij zoude willen voegen tot handhaving van de noodzakelijkheid harer raming, zoude in groote mate kunnen strekken om aan te wijzen wat thans voor de aan dezen tak van het algemeen bestuur toegestane sommen verkregen is, en welke nieuwe krachten van verdediging met de verhoogde uitgaven voor dit hoofdstuk zijn gewonnen.

Bij gelegenheid van deze gedachtenwisseling is door sommige leden op nieuw de wenschelijkheid besproken van eene regeling bij de wet van de sterkte en indeeling van het leger. — Die wenschelijkheid werd echter door andere leden ontkend. Het voorbeeld van België had, huns inziens, geleerd, dat men op

die wijze voor het minst de uitgaven voor het leger tot geen lager cijfer zou brengen. Ook betwijfelden zij het, of, met het oog op de Grondwet, zulk eene regeling bij de wet wel geoorloofd is.

§ 5. Een derde punt waarover in het algemeen van gedachten is gewisseld, was de vraag, of het thans aangevraagde cijfer eigenlijk wel aan de behoeften, gelijk zij door den Minister zijn voorgesteld voldoet. Ook deze vraag werd door zeer vele leden in ontkennenden zin beantwoord. Veeleer schemerde, huns inziens, niet onduidelijk uit menig onderdeel dezer begrooting het bewijs door, dat men bij het opmaken der raming niet zoo zeer die behoefte als wel het cijfer van elf en een half millioen in het oog had gehouden. Deze opvatting wordt eenigermate gebillijkt, onder anderen ook door eene verklaring van den Minister zelven uitgegaan en voorkomende in de Memorie van Toelichting, waar te kennen gegeven wordt, dat de vermindering voor het materieel der genie « niet zoo zeer een gevolg is van de mindere behoefte, dan wel van de pogingen welke worden aangewend, om de uitgaven zooveel mogelijk met het gepetitioneerd bedrag in overeenstemming te brengen. » Dergelijke poging meenden deze leden op meer plaatsen te hebben ontdekt, zoodat bij hen de ge-gronde vrees is ontstaan dat het aangevraagde bedrag zal blijken onvoldoende te zijn, en dat men op nieuw de toevlugt tot suppletoire begrootingen zal moeten nemen. Zulke sporen schijnen, behalve in het aangewezen geval, onder anderen ook nog gevonden te kunnen worden in hetgeen met betrekking tot de pensioenen is geschied. Erkennende dat « het bedrag der pensioenen eene vermeerdering van f 15,000 heeft ondergaan », is evenwel de raming niet hooger uitgetrokken, naar men zegt, omdat het versterf eer toe- dan afneemt. Hoe gaarne men dit ook van deze zijde door de uitkomst bewaarheid zou zien, kon men evenwel niet nalaten op te merken, dat deze handelwijze eenigzins in strijd is met de groote neiging tot pensionering, die meermalen bij dit departement scheen te zijn ontdekt.

Omtrent de voeding der manschappen en der fourrage werd beweerd, dat men op te gunstige omstandigheden had gerekend. Wat de fourrage betreft, heeft de uitkomst der jongste aanbesteding de bedenking weggenomen; maar de vrees blijft bestaan dat ten onregte het ration brood gemiddeld op 7 cents wordt gesteld. Hoewel de oogst gunstig schijnt te zijn uitgevallen, durfde men zich niet met zulk eene aanzienlijke prijsvermindering vleijen.

Er is ook aangemerkt dat voor alsnog aan de artillerie veel blijft ontbreken van hetgeen men zich voorgesteld had met dit cijfer bereikt te zien. De spanning vooral van dat wapen (de rijdende artillerie uitgezonderd) schijnt nog veel te wenschen over te laten en daarvoor zou eigenlijk, in het stelsel van dezen Minister, meer geld moeten gevraagd zijn.

Dat stelsel bragt ook mede het onder de wapenen houden der miliciens gedurende een geheel jaar. Ook dit was, niettegenstaande de verhooging van dit budget, nog nooit geschied.

Wanneer men het oog op deze en meer andere bijzonderheden gevestigd hield, en daarbij in berekening nam al de kosten die door vele gemeenten in het land met betrekking tot kazernes, stallen, als anderzins, gedragen worden en die, volgens sommige leden, bepaaldelijk als directe uitgaven voor het Departement van Oorlog zijn te beschouwen, dan schijnt het duidelijk dat eigenlijk een cijfer van ver over de twaalf millioen gulden in het stelsel van den Minister nauwelijks voldoende zou zijn.

Deze becijfering is echter ook bestreden geworden, op grond dat in deze begrooting twee aanzienlijke posten voorkomen, die niet weinig medewerken om het eindcijfer te doen stijgen, en die eigenlijk buiten berekening behooren te blijven. Het waren de kosten der *maréchaussées* en de pensioenen. Trok men deze, benevens enkele andere uitgaven, niet regtstreeks tot de landsverdediging behorende, van het thans gevraagde bedrag af, dan bleef er een eindcijfer van minder dan negen millioen, dus aanzienlijk minder dan het zogenoemd normale cijfer van tien en een half millioen.

§ 4. Onder deze algemeene beschouwingen behoort eindelijk nog opgenomen te worden de klacht, dat de aangeboden begrooting wederom sporen vertoont van een minder spaarzaam beheer, dan met recht scheen te mogen worden verwacht. Enkele voorbeelden, hier opgenoemd, konden met andere, in dit verslag op te nemen bedenkingen, worden vermeerderd. Voorloopig wees men op de vermeerdering van zeer vele tractementen, zoo als die van de maréchaussées en van de paardenartsen, op het toekennen van fourrage aan deze officieren en op het geven van een tweede ration fourrage aan de officieren van den staf. Ook hier wenschte men eene waarschuwendende stem tegen de doorlopende zucht tot verhooging van tractementen en belooningen te doen hooren. Ten verleden jare gold het de verhooging van de tractementen der troepen; thans weder deze nieuwe verhooging. Zoo doende klimmen de uitgaven en geraakt men op eenen weg, waarvan men niet weet waarheen hij leidt. Aan deze zucht behoort ernstig paal en perk gesteld te worden, en is ten gevolge van algemeene duurte eene herziening der lagere bezoldigingen volstrekt noodig, dan moest dit niet stuksgewijze, maar bij eenen algemeenen maatregel geschieden, opdat een behoorlijk overzicht van het geheel mogelijk zij.

Dit is echter niet zonder tegenspraak gebleven. Er waren leden die de plaats gehad hebbende traktements-verhoogingen, vooral die der paardenartsen, alledins konden billijken. Zij kwamen hun gepast en noodzakelijk voor, en geheel in het belang van de dienst. Wat het tweede ration fourrage van de officieren van den generalen staf betreft, meenden deze leden dat de Regering bij de behandeling van dit hoofdstuk der Staatsbegrooting voor het loopende dienstjaar dien maatregel volkomen had geregvaardigd.

Behalve in de aangeduide traktementsverhooging, meenden eenige leden ook in de verhouding der rangen van de luitenants bij de verschillende korpsen opdriving van uitgaven te zien. Bedrogen zij zich niet, dan was die verhouding ongeveer aldus:

	1ste luit.	2de luit.
regement grenadiers en jagers	50	2
infanterie	516	159
kavallerie.....	55	21
artillerie.....	405	25
genie.....	50	7
maréchaussées.....	6	1

In deze opgaaf moge eenig gering verschil met den bestaanden toestand op te merken zijn, maar dat kan niet groot genoeg wezen om op de bedenkingen in het algemeen eenigen merkbaaren invloed uit te oefenen.

1ste AFDEELING. — *Kosten van het Departement.*

Niettegenstaande hetgeen én in de voorgaande Memorie van Beantwoording én vroeger meermalen door de Regering is aangevoerd, bleven vele leden beweren dat het totale bedrag van dit artikel te hoog en voor vermindering vatbaar is. Deze aanmerking scheen billijk, wanneer men de hier uitgetrokkene som vergelijkt met die voor andere minstens even uitgebreide departementen, en met de administratiekosten van het veel uitgebreider en kostbaarder leger in België.

Het zijn niet alleen de hooge bezoldigingen die de aandacht bleven trekken, maar ook de toelagen daarenboven aan die hoog bezoldigde ambtenaren toegerekend. Als een voorbeeld werd onder anderen aangehaald de chef de bureau bij de artillerie. Deze officier heeft eene bezoldiging van f 4500 en eene toelage van f 600. Hij geniet dus gezamenlijk f 5100, waardoor hij in geldelijk inkomen hooger staat dan de secretaris-generaal en nagenoeg gelijk met de generaals-majoor. Een en ander gaf aanleiding tot de vraag, of de organisatie van dezen tak der publieke dienst niet alsnog berust op den vroeger ingestelden omslagtigen en kostbaren voet, die bij de andere departementen door eene be-

tere en zuinigere regeling is vervangen. Vereenvoudiging en besparing blijven hier steeds, naar het inzien van vele leden, hoog noodig.

d. Er is gewezen op het onderscheid tusschen deze fourrage-gelden en die van de andere luitenants-generaal, die slechts voor twee paarden fourrage genieten.

Hde AFDEELING. — *Tractementen, bureaukosten enz. voor den grooten en generalen staf enz.*

ART. 5. Eenige leden hebben in overweging gegeven, of deze kostbare staf, gelijk hij thans is zamengesteld, in tijden van vrede wel behoort in stand te worden gehouden. Het kan zijn dat in oorlogstijden, ten gevolge van de behoeften van een leger te velde, zoodanige inrigting volstrekt noodig is. Dit wenschten deze leden niet te weerspreken; maar hun scheen het behoud van zulk een staf in gewone tijden van rust en vrede overbodig niet alleen, maar zelfs in eenige opzigten schadelijk. Men kan zich over dit oordeel niet verwonderen, wanneer men in het oog houdt, dat de generale staf is zamengesteld en aangevuld wordt uit de gewone officieren van het leger, zonder dat men bij die zamenstelling en aanvulling aan eenigen regel is gebonden; dat dit op zich zelf staande ligchaam, bij menig ander indirect voorregt, het bepaalde voordeel van hoogere bezoldiging en snellere promotie geniet, dan bij gelijke rangen van het leger. Deze gewigtige voordeelen kunnen niet nalaten diepen indruk op de minder begunstigde officieren te maken, en bij velen, die jongere kameraden in het genot van al die voorregten zien, een geest van ontevredenheid en tegenzin in de dienst te verwekken. Daarom zagen deze leden liefst deze instelling ontbonden en in tijden van nood weder ingesteld, hetgeen, bij de wetenschappelijke opleiding welke tegenwoordig aan de officieren wordt gegeven, en bij het groote getal kundige mannen dat in het leger wordt aange troffen, niet aan onoverkomelijke bezwaren kan onderworpen zijn. Maar ingeval het behoud van dit of soortgelijk ligchaam volstrekt noodig mogt wezen, dan schijnt in de eerste plaats de zamenstelling geheel anders te moeten worden ingerigt, en de voordeelen, daaraan verbonden, bepaaldelijk die van versnelde promotie, te moeten worden ontnomen. Het ware wellicht het doelmatigst de officieren van mindere rangen uit de verschillende korpsen, onder leiding en toezigt van blijvende hoofdofficieren, zich bij den staf te laten afwisselen. Hierdoor zou de ongelijkheid weggenomen en het voordeel verkregen zijn, dat allen met de werkzaamheden van den staf zouden worden gemeenzaam gemaakt.

ART. 6. Onder dit artikel wordt de bezoldiging van 108 officieren voor memorie uitgetrokken. Het is eene tijdroovende taak, in de onderdeelen die tractementen op te sporen. De vermelding van het gezamenlijk bedrag is echter noodig, wil men een overzicht geven van hetgeen deze administratie in haar geheel kost.

ART. 8. Bij dit artikel zijn twee opmerkingen gemaakt. Voorceerst is herhaald dat de opname van dit cijfer bij de eerste afdeeling noodig is, wil men een goed overzicht van het geheel hebben. Wanneer dit gedaan wordt, blijkt het dat de kosten van het departement de aanzienlijke som van f 155,100 belooopen, welk bedrag dat van dezelfde administratie in Belgie verre overtreft.

De tweede opmerking betrof de traagheid waarmede deze kaart wordt bewerkt. Ging het zoo voort, men mogt vreezen dat de kaart in vele jaren niet zal zijn voltooid. Herinnerende dat hare verdiensten hoofdzakelijk ook in eene spoedige afwerking gelegen zijn, wilde men op nieuw daarop aangedrongen hebben. Daarom ook kon men de plaats gehad hebbende vermeerdering van het personeel goedkeuren. Tevens wenschte men te weten, of de minuten der kaart genoegzaam gereed zijn, en eene opgave te mogen erlangen van het getal

verkochte adrukken, waaruit de algemeene belangstelling eenigzins zou kunnen beoordeeld en een overzicht verkregen worden van de baten, door dien verkoop afgeworpen. Eenige leden zouden ook gaarne de verzekering ontvangen dat deze tijdelijke verhooging niet in eene blijvende zal ontaarden, en dat daaruit later geene nieuwe onkosten, als voor wachtgeld, gratificatiën enz., zullen voortvloeijen.

IIIde AFDEELING. — *Tractementen, soldijen, toelagen enz., van de verschillende wapenkorpsen enz.*

ART. 10. De meermalen gemaakte bemerking omtrent de behoefte aan drie generaals is hier op nieuw herhaald.

Er is tevens gevraagd, waarom de adjudant van den inspecteur van het wapen der kavallerie hier als ritmeester wordt opgegeven, terwijl hij, naar men meende, slechts 1ste luitenant is.

Ook zijn sommige leden opgekomen tegen de nieuwe plaats gehad hebbende benoeming van eenen directeur van de veterinaire dienst.

ART. 11. Ten onregte wordt ook hier de vermelding gemist, dat de kolonel bij de rijdende artillerie den rang van majoor, en dat de majoor den rang van kapitein bekleedt, en gevraagd, waarom op den staat de vermelding niet evenzeer voorkomt als bij den inspecteur van het wapen.

Ook miste men hier de vermelding van het getal luitenants, die wegens meer dan 10- en 20jarige dienst verhoogd tractement genieten.

ART. 12. Bij dit artikel had men gewenscht de toelichting in den uitgewerkten staat te vinden van de noodzakelijkheid der plaats gehad hebbende verhooging.

Vde AFDEELING. — *Koninklijke Akademie voor de Zee- en Landmagt.*

Vele leden gaven te kennen dat, na de afscheiding van het onderwijs voor de marine, de kosten dezer instelling hun te hoog voorkwamen. Het cijfer dezer afdeeling behoorde, huns inziens, te worden teruggebracht tot hetgeen daarvoor werd uitgegeven vóór dat de vereeniging tot stand was gekomen.

Wat de later aangeboden wijziging van deze afdeeling betreft, dient te worden herinnerd dat het gevoelen der leden daaromtrent aan de Commissie van Rapporteurs, om de boven vermelde reden, onbekend is. De Commissie zelve is in haar eigen oordeel verdeeld. In haren boezem bestaan, met betrekking tot het gebeurde, twee gevoelens. Het eene behelst de afkeuring van den maatregel. Het moest namelijk niet geoorloofd zijn de gelegenheid voor vreemdelingen te openen om aan onze militaire school te worden opgeleid. Daarmede worden te veel gewichtige belangen prijs gegeven. En hoewel de betrekkingen tusschen onzen Staat en het hertogdom Luxemburg eenigzins nauwer mogen zijn dan die met andere Europesche Rijken, blijft het hertogdom evenzeer een vreemd land. Het andere gevoelen was dat de Minister, naar aanleiding van dit geval, zich ten onregte de bevoegdheid schijnt te willen voorbehouden om meer vreemdelingen op de militaire akademie te plaatsen. Het getal plaatsen bij deze instelling is beperkt, en de opname van meerdere vreemde leerlingen zou dus in het nadeel van de Nederlandsche jeugd, die daar hare loopbaan zoude willen beginnen, en dien ten gevolge ook in dat van het leger, terugwerken. Er schijnt dus naar eene betere en meer op dit enkele geval slaande omschrijving van het artikel te moeten worden gezocht. Zoo als zij hier ligt, kwam zij der Commissie te ruim voor, terwijl daarbij tevens aan vreemdelingen een voorregt gegeven wordt, waarvan de inboorlingen tot nog toe verstoken zijn.

Xde AFDEELING. — *Materieel der artillerie enz.*

De overweging van den staat van aangemaakte voorwerpen deed bij velen de vraag opkomen, of veel van hetgeen daarop voorkomt niet goedkooper elders

kan worden aangekocht. De uitbreiding, welke de industrie, vooral in de verwerking van ijzer en andere metalen, steeds ondergaat, en het standpunt, hetwelk deze tak van nijverheid hier te lande thans bereikt heeft, in het oog houdende, schijnt men met regt te mogen beweren, dat het stelsel van eigen aanmaak van lieverlede voor dat van aanbesteding bij de particuliere industrie, natuurlijkerwijs altijd onder toezigt en keuring van rijkswegen, kan plaats maken. Uit verschillende aangemaakte artikelen meenden sommigen te moeten opmaken, dat er nog naar een verouderd stelsel wordt voortgewerkt. Men dacht daarbij aan de 75 belegeringsvoorwagens, voorkomende op den staat der projectilen en affuiten (n°. 79 der gedrukte stukken).

De aandacht van sommige leden is ook gevallen op de zinsnede in de Memorie van Toelichting, waaruit duidelijk voortvloeit, dat bij de zamenstelling dezer begrooting het oog gehouden wordt op de verstrekkingen. Deze leden konden dit geenszins goedkeuren. De behoefte van het leger behoort steeds van de verstrekkingen afgescheiden te worden gehouden, en de gelden uit de laatste voortgesproten alleen ter aanvulling te worden gebruikt. In de Commissie van Rapporteurs werd herinnerd aan hetgeen omtrent deze zaak bij de behandeling der jongste wet op de verstrekkingen bij de openbare beraadslaging is gezegd.

De vergoeding, waarvan onder n°. 8 van het verslag van den directeur der geschutgieterij (stuk n°. 84) gewag wordt gemaakt, en die eene aanzienlijke som bedraagt, deed bij eenige leden de vraag ontstaan, of er gene middelen te beramen zijn om het oneeruse contract met den geschutgieter te herzien en tot billijker termen voor den Staat terug te brengen.

XIde AFDEELING. — *Materieel der genie.*

Bij het behandelen dezer afdeeling is het stelsel van 's Rijks verdediging op nieuw ter sprake gekomen en hebben zich vele leden beklaagd over de instandhouding van een groot aantal vestingen, die schadelijk kunnen zijn, en waaraan voortdurend noodeloos aanzienlijke sommen worden ten koste gelegd, soms blijkbaar met geen ander doel dan om aan de vestingwerken eenig goed uiterlijk voorkomen te geven. Zelfs werd het betwijfeld, of de Regering in dit opzigt wel getrouw bleef aan het stelsel door het Comité van defensie voorgesteld en vroeger in groote trekken aan deze Kamer medegedeeld. Men meende ook dat, bepaaldelijk met opzigt tot Maastricht en Venlo, welke voortdurend bestaan als vestingen ons in gevaarlijke verwickelingen kan brengen en welke bezetting in tijden van oorlog onze strijdkrachten zouden te boven gaan zonder doel te treffen, nadere voorziening dient te worden genomen. Ten opzichte van Nijmegen hebben zich vele leden op nieuw gevoegd bij het oordeel meermalen en thans weder in adressen tot de Regering uiteengezet, met de bedoelingen om opheffing dier plaats als vesting te verkrijgen. In ieder geval, welke ook de beslissing in deze zaak moge wezen, wilden vele leden aan de Regering in overweging geven, om ten aanzien van alle vestingwerken die belemmerende bepalingen van Franschen oorsprong op te heffen, welke geen direct nut stichten en alleen strekken tot noodeloze kwelling der ingezetenen.

Bij deze algemeene beschouwing, in verband met deze afdeeling, is men teruggekomen op de zoo dringende noodzakelijkheid om de verdediging onzer zeegeaten en havens te regelen in overleg met het Departement van Marine. De ondervinding, ook uit den laatsten oorlog verkregen, heeft hieromtrent nieuwe gezigtspunten geopend, en de noodzakelijkheid bewezen om tegen nieuwe middelen van aanval nieuwe middelen van verdediging over te stellen. Ook voor ons land zou die ondervinding rijke vruchten kunnen dragen.

Betrekkelijk de Hollandsche linie verlangde men te weten, of al de werken dier linie thans voltooid zijn.

In eene afdeeling is te kennen gegeven dat men met leedwezen dit departement wel eens ten laste had hooren leggen, dat bij den aanleg van werken van particulier of plaatselijk belang, men er op uit zoude zijn, zoo dit eenigzins

mogelijk was, eenig voordeel voor zich te bedingen. Is bij den aanleg van eenig werk het defensiewezen van den Staat zoodanig betrokken, dat er meerdere verdedigingswerken moeten worden opgerigt, dan kan het een punt van overweging zijn in hoe ver de ondernemers, hetzij geheel, hetzij gedeeltelijk, verplicht zijn de kosten daarvoor te dragen, die den Staat anders ten gevolge hunner onderneming zouden drukken. Maar men moet hierin niet te ver gaan, en geene dergelijke voorwaarden stellen, als het algemeen belang ze niet volstrekt eischt. En dit werd beweerd wel eens bij dit departement plaats te hebben gehad. Mogt dit zoo wezen, dan oordeelde men het pligmatig, bij de Regering aan te dringen om in dit opzigt met omzigtigheid te werk te gaan en geene moeilijkheden te scheppen welke in het publiek belang niet strikt noodig mogten zijn.

Er is gevraagd, hoe het staat met de wettelijke regeling van de inkwartiering. Men herinnerde aan het grondwettelijk voorschrift, dat die regeling bij de wet moet plaats hebben.

Eindelijk is hier nog, naar aanleiding van het onlangs in de residentie afgekondigde verbod om de manschappen, zoo als tot nog toe plagt te geschieden, met militaire muziek des Zondags ter kerke te begeleiden, door enkelen gevraagd, of dit een algemeene maatregel of enkel een plaatselijk verbod is. In het eerste geval zouden deze leden gaarne de redenen uiteengezet zien, die daartoe aanleiding hebben gegeven.

XIIde AFDEELING. — *Verschillende uitgaven.*

ART. 28. Met terugblik op hetgeen ten vorigen jare daarover breedvoerig is gezegd, gaven eenige leden op nieuw het verlangen te kennen dat de kortingen bij de leverantiën voor oorlog ten behoeve van dit fonds zouden worden afgeschaft, die eigenlijk niet anders dan een bedekt subsidie zijn en dat, zoo noodig, dat directe subsidie zoude worden vermeerderd. Men vroeg ook, of het hier vermelde subsidie door- of aflopend is.

ART. 24. Sommige leden hebben eene uiteenzetting van dezen post gevraagd.

XIVde AFDEELING. — *Overcomplete officieren, pensioenen en wachtgeld.*

ART. 58. Uit den overgelegden staat van non-activiteits-tractementen namen eenige leden aanleiding om er op aan te dringen, dat aan dezulken, die daarop regt hebben, het pensioen zal worden uitgekeerd. Naar hun inzien werd van de bevoegdheid om non-activiteits-tractementen toe te kennen niet altijd een volkomen juist gebruik gemaakt. Zoo is er op dien staat een voorbeeld te vinden van avancement met vermeerdering van tractement. Men zou zeker hieraan geene goedkeuring kunnen schenken, indien zulks geschiedt met het doel om een bevoorregt persoon later hooger pensioen toe te kennen.

ART. 59. Het hooge cijfer van deze afdeeling heeft op nieuw aanleiding gegeven tot de klacht, dat bij het verleenen van pensioen minder op het belang van het Rijk dan op dat der officieren gelet wordt, en dat men te veel blijft toegeven aan den aandrang op bevordering. Van eene andere zijde werd aangevoerd, dat ook gewigtige belangen door te groote karigheid in het pensioeneren in de waagschaal kunnen worden gesteld; dat immers het pensioeneren vooral hen geldt die in belangrijke dienstbetrekkingen zijn geplaatst, en dat het voor den Staat van gewigt is, dat die betrekkingen zoo niet door jeugdige, dan toch door officieren in de volle kracht des levens worden waargenomen.

ART. 2. *der wet.* Het heeft de opmerking getrokken dat onder dit artikel ook posten zijn opgenomen, die bij de andere hoofdstukken der begrooting voor geene overschrijving vatbaar gesteld zijn.

Over het algemeen wenschten sommige leden dat al de posten voor tractementen en andere persoonlijke diensten vaste posten zouden zijn, en niet door overschrijving voor vermeerdering vatbaar zouden worden gemaakt. Die regel, eens aangenomen, zou in het belang van de schatkist en in het belang van den betrokken Minister zelven werken.

Aldus vastgesteld bij de Commissie van Rapporteurs, den 18^{den} October 1856.

TAETS VAN AMERONGEN.
TER BRUGGEN HUGENHOLTZ.
DELPRAT.
DE BRAUW.
DULLERT.

STAATSBEGROOTING VOOR HET DIENSTJAAR 1857.

Xde HOOFDSTUK.

Memorie van Beantwoording der Regering, N°. 156.

Op dezelfde wijze als dit vroeger gebruikelijk is geweest, zal men het Voorloopig Verslag over dit hoofdstuk uitgebragt, bij de beantwoording op den voet volgen.

§ 1. Met leedwezen heeft men vernomen, dat over het algemeen niet zeer gunstig over deze begrooting wordt gedacht.

Des te meer zal men trachten, door het geven van ophelderingen, de gemaakte bedenkingen uit den weg te ruimen en daardoor een gunstiger oordeel mogelijk te maken.

Indien het antwoord daardoor eene meer dan gewone uitgebreidheid mogt verkrijgen, vleit men zich dat dit alsdan aan de noodzakelijkheid om in vele details te treden zal worden toegeschreven.

Er zijn leden, die het gevoelen voorstaan, om de begrooting van dit hoofdstuk op tien en een half millioen te verminderen.

Zij herinnerden aan het deswege door menig deskundige, en ook door den tegenwoordigen Minister, aanvankelijk te kennen gegeven gevoelen, dat dit cijfer als voldoende voor onze defensie kon worden beschouwd; dat vorige Ministers er mede zijn toegekomen enz.

Men erkent dit gereedelijk, voor zoover die meening de verklaring van den tegenwoordigen Minister betreft, bij de behandeling der begrooting van 1855 afgelegd, dat het toen gepetitioneerd bedrag, ad *f* 10,400,000 (dus nog *f* 100,000 minder), hem voor de geraamde behoefte genoegzaam voorkwam, en hij hetgeen daarop mogt te kort komen, op andere artikelen, inzonderheid door bezuiniging op het materieel, hoopte te vinden.

In dienzelfden geest is ook door hem de begrooting voor 1854 opgemaakt, welke mede tot een bedrag van *f* 10,400,000 bij de wet van 24 December 1855 (*Staatsblad* n°. 150) vastgesteld is geworden; doch bij de Memorie van Toelichting tot die begrooting heeft hij toenmaals reeds gezegd, dat hij getracht had de begrooting van 1854, overeenkomstig de toezegging bij de begrooting

van 1855 gedaan, op hetzelfde eindcijfer te houden, maar dat de ondervinding hem had doen zien, dat de verhooging van het cijfer der begrooting wenschelijk zou wezen in het belang van 's Rijks verdediging.

Het zal onnoodig zijn te herhalen, wat daarover destijds is voorgevallen, doch zeker is het, dat bij de behandeling der verhooging, waartoe de Regering zich nog in dat jaar gedrongen heeft gezien, aan den Minister, bij het Voorloopig Verslag over die verhooging, van wege de Tweede Kamer der Staten-Generaal deze drie vragen zijn gedaan :

1°. of de toen aangevraagde gelden, voor zoover ze niet een gevolg zijn van de hooge prijzen van het brood en de fourrages, als eene blijvende verhooging van het Xde Hoofdstuk der Staatsbegrooting moeten beschouwd worden ;

2. welke dan het eindcijfer van dat hoofdstuk op den duur zal zijn ; en

3°. of dan daarmede in alle behoeften voor onze verdediging zal te voorzien zijn, en wij zullen kunnen gezegd worden een leger te bezitten, zoodanig ingerigt als, in verband met ons verdedigingsstelsel, tot eene krachtige verdediging des Rijks noodzakelijk is ?

Waarop door den Minister is geantwoord :

Ad 1um. Voor zoover de uitgaven niet een gevolg zijn van de hooge prijzen van het brood en de fourrages, of van de scheeps- en wagenvrachten, waarvan de oorzaak mede voorbijgaande is, zal hetgeen verder voorgesteld is, *blijvend wezen.*

Ad 2um. Wat het eindcijfer *op den duur* zal zijn, kan niet wel bepaald worden, vermits de begrooting jaarlijks een punt van overweging tusschen de Regering en de Staten-Generaal uitmaakt ; doch men vermeent dat het eindcijfer der begrooting van Oorlog, om op eene gepaste wijze in de behoeften te voorzien, ongeveer f 12,000,000 zou dienen te bedragen.

Ad 3um. In dat geval, wanneer zoodanige som wordt aangewend, zullen wij een staand leger kunnen bezitten, zoodanig ingerigt, als, in verband tot ons verdedigingsstelsel, tot eene krachtige verdediging des Rijks noodzakelijk is ; altijd behoudens de voorschriften, welke het VIIIste hoofdstuk der Grondwet, wegens de verdediging des Rijks, verder aan de hand geeft.

De Minister heeft dus open en onverbloemd de behoefte aan de Vertegenwoordiging te kennen gegeven. Hij heeft daaromtrent naar pligt en geweten gehandeld, en hij zou hetzelfde antwoord op de drie vragen op nieuw moeten geven, als die hem andermaal wierden voorgelegd.

Ja, men kan de begrooting van Oorlog minder stellen, als men dit zou willen doen om de Vertegenwoordiging te believen, of zich, in populairen zin, aangenaam te maken ; maar de Minister van Oorlog moet verklaren, dat naarmate men de raming zal willen verminderen, men dit altijd te weinig zal doen ; want dan zal men een zoodanig gebrekkigen toestand van zaken verkrijgen, dat het geld, daaraan besteed, eigenlijk voor de verdediging des Rijks verloren, dat het eene onnutte uitgaaf zal wezen.

Men vergete niet, dat de proef eener stelselmatige vermindering, in 1849 genomen, wrange vruchten heeft gedragen. Men bezuinigde toen twaalf tonnen gouds, maar men had daarvoor een verzwakt, een ontoereikend leger.

Reeds onder het bestuur van den Minister van Oorlog VAN SPENGLER kwam men tot de overtuiging, dat de organisatie der verschillende wapens geen stand kon houden, dat die moest veranderd worden.

Onder dat bestuur kwam dan ook een gedeelte der reorganisatie tot stand, welke onder den tegenwoordigen Minister voltooid werd, maar welke natuurlijk meer geld vorderde ; zoodat op hem het bezwaar van eenen vroeger verkeerd genomen maatregel is overgegaan.

Noemt men de organisatie, zoo als zij nu bestaat, *al te uitgebreid en te kostbaar*, dan moet men tot den maatregel van 1849 terugkeeren; want het toestaan of vaststellen der begrooting, eenvoudig tot een bedrag van tien en een half millioen, laat geene eigenlijke raming meer toe en vordert op nieuw eene stelsmatige reductie.

De Minister van Oorlog vertrouwt dat dit niet in de bedoeling dier leden van de Kamer kan liggen, die dit denkbeeld geopperd hebben, want dan zou daarop mede de aanmerking toepasselijk wezen, welke in de 5de paragraaph van dit verslag voorkomt en waarbij gezegd wordt, dat men bij het opmaken der begrooting minder de behoefte dan het cijfer van elf en een half millioen in het oog had gehouden.

Hier zou dus ook de wezenlijke behoefte voor een aangenomen cijfer (tien en een half millioen) achterstaan, hetgeen niet dan zeer noodlottige gevolgen voor de belangen van het Rijk zou hebben.

Doch zoo zeer als de Regering met nadruk verklaart, dat zij nimmer hare raming naar een gegeven bedrag zou inrigten (wel om, ware het doenlijk, het minst mogelijk cijfer aan te vragen), zoo vertrouwt zij ook, dat op zoodanig denkbeeld van reductie verder niet zal worden aangedrongen. Zij vertrouwt dit te meer, omdat de grondslag, waarop deze meening steunt — het zij met alle bescheidenheid gezegd, — niet juist is.

In het verslag toch wordt gezegd:

« Dit departement gaat voort met ongeveer dezelfde som als voor de laatste jaren is gegeven, te vragen, niettegenstaande door het gezegd herstel des vredes een gunstiger verschieft is geopend. Hierop vertrouwend, zijn de meeste Europeesche Staten bedacht om de onkosten van hunne legers te verminderen.»

Dit is ook zoo, maar die legers bevonden zich op voet van oorlog, en dan valt bij het herstel van den vrede te verminderen, maar niet, wanneer men, zoo als hier, op den voet van vrede is gebleven.

De verhooging toch, welke de begrooting van 1854 ondervond, betrof, behalve hetgeen wegens de duurte der behoeften vereischt werd, alleen eene verbetering der strijdkrachten.

Van daar dat, toen in de zitting van 28 Maart 1854 een amendement werd voorgesteld, om in den considerans der wet de woorden: *uit hoofde van buitengewone omstandigheden* in te lasseschen, de Minister zich bereid verklaarde dat amendement, namens de Regering, over te nemen, onder voorwaarde, dat daardoor niet worde gepraecjudiceerd aan het voornemen dat bestaat, om den toestand van het leger op een duurzamen voet te regelen en te verbeteren; eene verbetering, daarin bestaande, dat de miliciens twaalf maanden onder de wapenen zouden blijven; dat alle ligtingen jaarlijks ter oefening te zamen komen; dat de kaders der onderofficieren en korporaa's van de infanterie worden uitgebreid, en er jaarlijks groote manoeuvres plaats hebben.

De Minister heeft deze verklaring in de zitting van de Eerste Kamer der Staten-Generaal, van den 10^{den} April daaraanvolgende, herhaald en toegelicht, en zijne handelwijze is dus niet inconsequent, wanneer hij voortgaat met vragen zoo als gedaan is, maar altijd volgens den maatstaf, door hem aan de Vertegenwoordiging op hare vraag opgegeven, namelijk ongeveer *twaalf millioen*.

« Maar — zal men zeggen — het blijkt immers dat genoemd bedrag voor de aan de Staten-Generaal opgegeven en hiervoren vermelde doeleinden ontoereikend is, en dat het dus veel hooger zou klimmen als uwe voornemens volbragt wierden.»

Men stemt dit toe, maar hierbij neemt de tegenwoordige Minister andere buitengewone omstandigheden in aanmerking, waarin men door de duurte der levensmiddelen en het stijgen van den prijs der materialen alsnog verkeert.

Die omstandigheden stellen hem tot plicht daarop te letten, en van daar dat het aangevraagd bedrag voor 1857 zelfs minder is dan dat hetwelk voor de loopende begrooting is toegestaan, als zullende dat verschil, de begrooting ingewilligd wordende, ongeveer f 100,000 bedragen.

Vermindert de duurte der levensmiddelen allengskens, zoo als dit in het belang der algemeene maatschappij wenschelijk is, zoodat de prijs daarvan meer en meer op vroegeren stand terugkomt, dan behooren in evenredigheid de miliciens langer onder de wapenen te blijven, opdat langs dien weg de weerbaarheid der bevolking toeneme in het belang van 's Rijks verdediging; welk belang door de verademing des vredes, welke wij voor het oogenblik genieten, nog geenszins verminderd of verzwakt is.

Hieromtrent zal toch wel bij niemand eenige twijfel bestaan. Daarenboven, men kan en mag de begrooting van Oorlog niet anders beschouwen dan in verband tot 's Rijks overzeesche bezittingen, welke in het bestaan der krijgsmiddelen hier te lande eene bron hebben, die daarvoor gestadig vloeit en waarmede het leger in Indie staat of valt.

Eindelijk; indien men meent, dat de organisatie van het leger op eenen al te uitgebreiden en kostbaren grondslag staat, welke, in verband met de kosten van de oorlogs-marine, de finantiele krachten van den Staat te boven gaan, dan vordert de billijkheid, dat men eerst bepale, hoe groot het bedrag dier uitgaven eigenlijk is.

De begrooting van Oorlog toch is eene raming van uitgaven van zeer verschillenden aard. Daaronder zijn uitgaven, ofschoon op die begrooting behoorrende, evenwel aan 's lands defensie geheel vreemd; andere, waarvan een gedeelte in 's Rijks schatkist terugvloeijen, en wederom andere, welke aanleiding geven tot baten en overschotten.

Het spreekt van zelf dat wanneer men wil weten wat de werkelijke uitgaven zijn, welke de Staat voor 's lands defensie gedaan heeft, men al die sommen van het eindcijfer der raming moet aftrekken.

Voor het laatst gesloten dienstjaar, het jaar 1854, werd eene raming vastgesteld (wet van den 24sten December 1855, *Staatsblad* n°. 150) van..... f 10,400,000.00

Dit bedrag werd verhoogd (wet van den 13^{den} April 1854, *Staatsblad* n°. 29) met..... 1,045,270.00

Te zamen f 11,445,270.00

Hiervan is, blijkens de door de Algemeene Rekenkamer opgenomen en gesloten definitive rekening, *overgebleven*..... 79,125.29

zoodat is betaald..... f 11,566,144.71

Onder die betalingen komen echter onderscheiden uitgaven voor, welke geacht kunnen worden niet tot het Departement van Oorlog te behooren, als:

XIIde afdeeling, artikel 51. Kosten wegens *onderhoud en vestiging* van militaire huisgezinnen in de koloniën der Maatschappij van Weldadigheid..... f 38,016.20

XIIde afdeeling, artikel 34. Subsidie aan het invalidenhuis te Leyden..... 5,000.00

XIIIde afdeeling, artikel 57. Tractementen, soldijen en verdere kosten van het korps *marechaussée*..... 192,164.00

XIVde afdeeling, artikel 59. Pensioenen, gagementen en onderstanden..... 1,552,674.21

Hetgeen de werkelijke uitgaven voor 's lands defensie vermindert met eene som van..... 1,767,854.41

Blijft.... f 9,598,290.50

Transporteren f 9,598,290.50

Per transport f 9,398,290.30

Hiervan moet men nog aftrekken die gedeelten der uitgaven, welke in 's Rijks schatkist terugvloeijen, of, in andere woorden, de ontvangsten door 's Rijks schatkist gedaan, voortkomende uit het beheer van Oorlog, als:

Opbrengrst van het domein van Oorlog, waarin zijn begrepen de pachten der grasgewassen en visscherijen om de vestingen, verkoop van boomen en houtgewassen, mitsgaders van het buiten dienst gesteld materieel der artillerie, genie en hospitaal-goederen, te zamen..... f 92,724,74^s

Provenue van verkochte paarden..... 19,952.69

Opbrengrst van verkochte kaarten, bij het Departement van Oorlog voorhanden en bij hetzelfde vervaardigd wordende..... 2,886.40

Voorts de registratieregten van publieke aanbestedingen van artillerie- en geniewerken, mitsgaders geneesmiddelen..... 11,429.74^s

Idem van de acten van aanstellingen van ambten en officieren..... 8,625.56^s

Zegelgelden, met de verhooging van alle stukken daaraan onderhevig, van het Departement van Oorlog uitgaande, welke kunnen geacht worden te bedragen..... 10,500.00

Registratieregten van contracten wegens leverantiën aan de korpsen en hospitalen, als:

van fourrages..... f 9,485.45

» brood..... 5,058.28

» kleeding en uitrusting..... 10,052.25

» levensmiddelen in de hospitalen..... 809.95

» remonte-paarden..... 2,012.95

25,576.82

171,495.96^s

Zoodat de Staat voor het dienstjaar 1854 werkelijk ten behoeve van 's lands defensie heeft uitgegeven eene som van.. f 9,426,796.35^s

Aldus nog geen negen en een half millioen.

Voor het dienstjaar 1857 wordt voorgedragen eene raming van uitgaven van f 11,586.082.28, aldus meer dan elf en een half millioen; doch men kan vooraf de verzekering geven, dat ook voor dat jaar de werkelijke uitgaven van den Staat voor 's lands defensie de werkelijke uitgaven van het laatst afgesloten dienstjaar niet zullen overschrijden.

Het kan dien ten gevolge geenszins de vraag zijn, of eene raming van meer dan elf en een half millioen, maar wel of de werkelijke uitgaven van minder dan negen en een half millioen de finantiële krachten van den Staat te boven gaan.

De Minister vleit zich dat de voortgaande beschouwingen ook aan die leden zullen welgevallig zijn, die niet bepaald bij het cijfer van tien en een half millioen blijven staan.

Uit die beschouwingen vloeit toch voort, dat de staat der cijfers geheel anders is dan men zich dien bij het opnoemen van het eindcijfer eener begrooting oppervlakkig voorstelt.

Maar hunne bedenkingen zijn ook nog van anderen aard. Zij hadden gewenscht in de aangeboden begrooting een begin van vermindering te ontdekken. «Zij zagen in verschillende onderdeelen dezer wet niet alleen een volslagen gemis aan het beginsel van besparing, maar zelfs de bronnen van meerdere uitbreiding en verhooging.»

Men veroorlooft zich hieromtrent de opmerking, dat men nimmer uitzigt heeft gegeven op zoodanige vermindering als welke men zich hier schijnt voor te stellen, namelijk een begin, hetwelk op zich-zelf weinig zou beteekenen, wanneer het niet gradueel werd voorgezet. Doch hoe zou dit kunnen ten aanzien van uitgaven, welke voor geene vermindering vatbaar zijn dan door het op nieuw omwerken van bestaande kaders, formatiën als anderzins, die, naauwelijks tot stand gekomen, weder zouden moeten veranderd worden?

Wanneer de uitgaven aanzienlijk zijn, zoo als zulks inderdaad met opzigt tot een leger het geval is, dan moet men daarvan iets goeds, iets degelijks voor het Rijk kunnen verwachten; — en die verwachting kan van instellingen van korstbaren aard niet verkregen worden, dan door daaraan een karakter van *duurzaamheid* te verbinden, door daaraan datgene te besteden wat vereischt wordt, om op den duur die uitkomsten te verzekeren, welke men daarmede op het oog heeft.

Dit neemt niet weg dat men bij het beheer der zaken de meest mogelijke spaarzaamheid behoort in het oog te houden, en die regel wordt in het bestuur van Oorlog volstrekt niet veronachtzaamd, hetgeen men gaarne in bijzonderheden zou openleggen, indien het onderwerp er voor vatbaar was; doch men zou dan de retroacta van een geheel jaar moeten compulsieren om dit aan te wijzen. Ongetwijfeld zou men dit hebben kunnen doen, wanneer het volslagen gemis aan het beginsel van besparing eenigermate was aangetoond. Men zou daarop dan bij voorkomende gelegenheid op kunnen letten, daar wenken van dien aard, die allezins strooken met het gemeen overleg tusschen de Regering en de Staten-Generaal, steeds op prijs worden gesteld.

Men wil zich dan ook hier niet beroepen op de recapitulatie, bij de begrooting gevoegd, welke niet alleen het *meerdere*, maar ook het *mindere* eener raming bij vergelijking aanwijst, omdat daaruit niet altijd een geest van besparing is op te maken, daar die sommen naarmate der behoeften fluctueren; doch zeker is het, dat eene Regering niet wel zoude handelen, indien zij, bij de overtuiging dat er takken van beheer voor verbetering vatbaar waren, dit naliet uit vrees van daarop aanmerkingen te zullen vernemen. Die aanmerkingen liggen in den aard der contrôle, welke de Vertegenwoordiging op de handelingen der uitvoerende magt bij de behandeling der begrooting natuurlijk uitoefent; doch men behoort daarom tegen de mededeeling van het middel dat voor 's lands dienst beter is, niet op te zien.

Zoo wordt welligt de verbetering, welke men in de veterinaire dienst bij het leger wenscht aan te brengen, onder de bronnen van nieuwe uitbreiding en verhooging gerangschikt; maar wanneer men nagaat wat kostbaar eigendom de paarden zijn, welke het Rijk voor de dienst bij het leger bezit, dan zal men moeten erkennen, dat een Minister niet aan zijne verplichtingen zou beantwoorden, indien hij daar geen acht op sloeg.

Worden hem de middelen daarvoor geweigerd, hij zal het betreuren, maar zijne verantwoordelijkheid is dan gedekt. Door zulke middelen worden wezenlijke besparingen geboren. De zorg voor de bewaring der waarde van elk eigendom leidt op den duur tot bezuiniging; de veronachtzaming, de verwaarloozing, leidt tot de vermindering dier waarde.

Een ander deel der leden wilde duidelijk aangetoond zien dat met het thans gevraagde cijfer bereikt is, hetgeen deze Minister zich voor oogen heeft gesteld.

Hij kan daarop in gemoede toestemmend antwoorden.

Nederland kan geene uitgebreide militaire magt onderhouden, maar wat het van dien aard bezit, moet in zijne soort goed, ja zeer goed wezen. Het moet de kern zijn waarop in tijd van gevaar kan worden gerekend, waarop de alsdan

te nemen maatregelen in het groot kunnen steunen. Die bestanddeelen zijn in het leger aanwezig. Het moge niet groot zijn, het is in gehalte over het algemeen uitmuntend. Dit is het getuigenis van vreemde, van onpartijdige beoordeelaars; maar zij is, zoo als de Minister vertrouwt, mede in de publieke opinie des lands gevestigd, waarop het vooral aankomt, en welke geenszins de mate van kennis en geoefendheid voorbijziet, welke bij alle wapens toenemende is. Overal waar Nederlandsche officieren zich in het buitenland vertoonden, worden zij juist daarom met onderscheiding ontvangen en bejegend. De inrigtingen van militairen aard worden door vele vreemde officieren bezocht, en wegens hare doeltreffendheid geroemd. Zij kunnen met de beste in andere landen wedijveren. Is de zedelijke kracht bij het leger aanwezig en verdient zij in alle opzichten de ondersteuning welke eene wenschelijke stabiliteit haar alleen kan verzekeren, ook de stoffelijke middelen van tegenweer worden niet veronachtzaamd. De uitrusting en wapening der vestingen, een werk dat zoo moeilijk en waaraan zoo veel gelegen is, is genoegzaam voltooid. De vestingen zelve zijn in goeden staat van onderhoud, doch voor het uitwendige wordt niets aangewend. Alleen het nuttige wordt in acht genomen. Dit alles zou nog voor breedere ontvouwing, ook ten aanzien van andere takken van de dienst vatbaar wezen, maar men acht dit voldoende voor het betoog, dat verlangd werd, en dat den toets van een naauwkeurig onderzoek kan doorstaan, zonder dat men nu heeft willen zeggen, dat alles volmaakt is; maar het bestuur van Oorlog is ten allen tijde, wanneer het mogt gevorderd worden, tot openlegging van zaken bereid.

Zijn er dus slechts enkele leden, die, zonder in nadere beschouwingen te treden, zich voor het wets-ontwerp hebben verklaard. De Regering vleit zich, dat de nadere toelichtingen, welke zij daaromtrent geeft, het vertrouwen niet zal beschamen, dat zij ten opzichte van hare handelingen mag genieten, en dat vele andere leden daaraan hunne goedkeuring zullen kunnen hechten.

§ 2. Zich gedragende aan hetgeen hij bereids hiervoren ter beantwoording van de 5de zinsnede van § 1 van het Voorloopig Verslag gezegd heeft, voldoet de Minister gaarne aan het verlangen bij de paragraaph in de 2de en 5de zinsneden geuit, in het vertrouwen dat de hieronder gestelde staat een volledig overzicht van hetgeen gevraagd is bevat.

OVERZIGT *betrekkelyk het aanwezig personeel bij de korpsen infanterie, kwallerie, artillerie en het bataillon mineurs en sapeurs, over het tydvak van 1851—1855.*

Jaren.	Aantal nieuw aangeworven en gereëngageerde militairen.		Gemiddeld aantal vrijwilligers dat onder de wapenen is geweest.		Gemiddelde sterkte der troepen in active dienst.						Gemiddeld aantal der aanwezend geweest zijnde paarden.		BEDRAG der KOSTEN.		
	Nieuw aangeworvenen.	Gereëngageerden.	Kader.	Soldaten.	Officieren.	Kader en vrijwilligers.	Miliciens.					Officieren.		Troepen.	
							Tot aanvull. van het incompleet aan vrijwilligers.	Voor 12 maand.	Voor 6 maand.	Voor 4 maand.	Voor 3 maand.				Voor 1 maand.
1851	2107	1004	4732	9816	1203	14368	1825	135	»	»	5883	»	470	2661	5,667,608.22
1852	2195	1012	4889	9978	1204	13867	2714	185	»	5184	924	»	463	2615	5,696,343.02 ²
1853	2087	969	4948	9607	1178	13533	3317	1116	»	3214	52	»	432	2748	5,879,196.90
1854	2419	1054	5125	9425	1167	13350	2983	326	6231	»	»	7450	444	2934	6,009,321.27 ²
1855	2258	1047	5346	9396	1151	13742	3610	350	6363	»	»	1901	430	3127	6,696,364.23

Daar oefening voor kracht geldt, zal men ongetwijfeld bij de inzage van het overzicht opmerken, dat dit ten aanzien der miliciens in de laatste jaren aanmerkelijk is toegenomen, en dat dit, met ijver en onafgebroken voortgezet wordende, tot belangrijke resultaten voor 's lands verdediging moet leiden.

Die oefeningen bedroegen :

in 1851.....	1,265,500	dagen,
• 1852.....	1,751,575	•
• 1855.....	2,248,403	•
• 1854.....	2,590,095	•
• 1853.....	2,565,910	•

Wat den wensch aangaat om eene opgaaf te ontvangen van de geldswaarde van den voorhanden voorraad materieel, even als zulks bij het VIIIste hoofdstuk der Staatsbegroting plaats heeft, acht men zich verplicht te kennen te geven, dat er geene bepaalde gegevens omtrent die waarde bij het Departement van Oorlog bestaan. Men moet er bijvoegen, dat men bij hetzelfde nimmer het nut heeft ingezien om zoodanige opgave op te maken, naardien zij in de meeste gevallen slechts weinig aan het oogmerk zou beantwoorden, daar de waarde van vele voorwerpen tot het materieel behoorende, om zoo te spreken, met den dag verandert.

Daarbij voor een oogenblik aannemende, dat men uit de 27 magazijn-inventarissen der vestingen, die van de stapel-magazijnen, van de veld-batterijen en van het pontonwezen, hoofdstuksgewijze van elk voorwerp het totaal te zamen trok dat in het Rijk voorhanden was op een bepaald tijdstip, dan zoude men toch, om tot de bepaling van de geldswaarde te komen, in geene geringe verlegenheid verkeeren. Nam men namelijk tot grondslag van die berekening de kosten van daarstelling of aanschaffing der voorwerpen, welke des noods voor elk als bekend kunnen worden beschouwd, dan valt het toch in het oog, dat de opgaaf der geldswaarde, welke men daardoor zoude verkrijgen, geheel fictief zoude worden, als alleen aanwijzende welke uitgaven er hebben plaats gehad om in het bezit van het aanwezige materieel te komen.

Blijkbaar zoude dus de berekening op eenen anderen grondslag moeten berusten.

Men zoude namelijk de werkelijke, de oogenblikkelijke waarde moeten trachten te vinden; doch daarbij ontstaat de vraag, hoe men tot de kennis dier waarde zal geraken. Wil men dit op elke plaats laten doen, dan zal er, zoo als van zelf spreekt, eene groote ongelijkheid ontstaan, zoowel omdat de beoordeeling der waarde onmogelijk overal dezelfde zal wezen, als omdat de toestand der voorwerpen zelve verschillend zal zijn. Er zou ten deze geene gelijkvormigheid of betrekkelijke juistheid kunnen geboren worden, tenzij één persoon met de opname door het geheele Rijk belast wierd: doch dit zal niet alleen eene groote en zeer langdurige werkzaamheid vereischen, maar ook op vele uitgaven te staan komen.

De organisatie van het leger steunt op het stelsel van defensie, dat tijdens het bestuur van den Minister van Oorlog van SPENGLER is aangenomen, en alstoen door hem aan de beide Kamers der Vertegenwoordiging in comité-generaal is medegedeeld, met welk stelsel de tegenwoordige Minister van Oorlog zich bij de aanvaarding van zijne betrekking onmiddellijk en bepaaldelijk heeft vereenigd, en hetwelk alsnog tot grondslag strekt voor de handelingen van het bestuur van Oorlog.

Ontwerpen voor de kustverdediging zijn op dit oogenblik bij het Comité van defensie aanhangig, zijnde ter regeling van dit belangrijk onderwerp door Zijne Majesteit, op voorstel van de beide daarbij betrokken departementen, hoofdofficieren der marine aan het comité als gewone leden toegevoegd. Van dezen gemeenschappelijken arbeid mag men de beste resultaten verwachten, vooral daar de voorstellen, tot die verdediging betrekkelijk, met veel zorg zijn te zamen gesteld.

Deze inlichtingen, met die reeds bij de 1ste paragraaf gegeven, zullen, zoo men vertrouwt, allezins strekken tot handhaving der noodzakelijkheid van de aangeboden raming, waarbij men nog met opzigt tot het materieel kan voegen, dat de voorraad, in 's Rijks magazijnen voorhanden, getuigt van de zorg, welke daarvoor sedert jaren is gedragen, en dat die voorraad, in het algemeen genomen, gezegd kan worden zich in eenen goeden staat te bevinden.

Men beaamt hetgeen in de laatste paragraaf gezegd is omtrent de regeling bij de wet van de sterkte en indeeling van het leger. De zorg is daarvoor bij art. 178 van de Grondwet aan den Koning opgedragen.

§ 5. De beschouwingen, in de eerste zinsnede van deze paragraaf vervat, zijn hoofdzakelijk reeds in de eerste paragraaf van deze memorie beantwoord.

De begrooting van Oorlog wordt naar de behoeften, niet naar een te voren aangenomen bedrag opgemaakt.

De toelichtende staten, bij de raming gevoegd, strekken daarvan ten bewijze. Dáár waar formatiën en kaders bestaan, kan men deswege niet willekeurig handelen. Dat men het eindeijfer niet noodeloos wil opvoeren, blijkt uit de omstandigheid, dat de ontworpen begrooting f 75,000 minder bedraagt dan die van het loopende jaar, terwijl door de gunstige uitkomst der aanbesteding van de fourrages dit bedrag met f 25,917.72 is verhoogd geworden. Er bestaat dan ook geene vrees dat men de toevlugt tot supplettoire begrootingen zal behoeven te nemen. Men spreekt hier natuurlijk van eenen gewonen staat van zaken, niet van buitengewone of onvoorziene omstandigheden, welke buiten de berekening van het bestuur van Oorlog liggen; ontstaan die niet, dan wordt van de zijde van dat bestuur aan geene supplettoire begrootingen gedacht. Duidelijker meent men zich niet te kunnen verklaren.

Wat de aangehaalde zinsnede omtrent het materieel der genie betreft, men heeft met het gepetitionneerd bedrag de aanvraag voor dit artikel van uitgaaf bedoeld.

Eene groote neiging tot pensionering bestaat bij het bestuur van Oorlog niet.

Dit zal blijken, vooreerst wanneer men acht geeft op de aanvragen, welke daarvoor geschieden en waartoe bij de wet bevoegdheid is verleend, zoodat het pensioen op zekeren leeftijd en na vervulde dienst niet kan worden geweigerd; maar ook ten andere, omdat het niet geschiedt dan na rijpen rade, na daarover de autoriteiten, die het aangaat, gehoord te hebben, en wanneer het dienstbelang zulks vordert.

Verschillend is dan ook telken jare het getal der op pensioen gestelden; zoo was het in 1855 aanmerkelijk minder dan in de voorafgaande jaren. Evenzoo verschilt ook het versterf, waarvan het bedrag in 1855 tot ruim f 115,000, was gestegen.

Ook moet hier niet worden voorbijgezien, dat de *vermeerdering* van het cijfer der pensioenen een gevolg is van de gunstiger bepalingen, welke bij de wetten van den 28sten Augustus 1851 omtrent het pensioenbedrag is gemaakt; terwijl de *vermindering* door het versterf in verband staat met het vroegere pensioenbedrag, hetwelk voor alle rangen aanmerkelijk lager was. Er bestaat dus hierin nog geene evenredigheid, geen grondslag tot vergelijking.

De gunstige uitkomst, welke de aanbesteding der fourrages heeft gehad, doet de hoop voeden, dat het aangevraagd bedrag voor het ration brood, door elkander en gemiddeld genomen, genoegzaam zal wezen.

De bespanning bij de artillerie is op den voet der formatie zoo als die is vastgesteld, zoodat daarvoor geen meer geld heeft kunnen worden gevraagd.

Wegens het onder de wapenen houden der miliciens gedurende een geheel jaar is hiervoren reeds geantwoord en zijn de redenen van verhindering opgegeven, welke, weggenomen zijnde, daarin als van zelf eene verapdering zullen te weeg brengen.

De quaestie wegens het bedrag dat in het stelsel van den Minister noodig zoude zijn, is hiervoren reeds en met cijfers toegelicht. Wat de beschouwing

betreft wegens de uitgaven voor kazernen, stallen als anderzins, mag niet worden voorbijgezien, dat die billijkerwijze niet bij het stelsel van den tegenwoordigen Minister in berekening behoeven te worden gebragt. Die orde van zaken is niet van hem uitgegaan. Zij is vroeger gegrond geworden op de overtuiging van het voordeel, hetwelk de garnizoenen aan de gemeenten oplevert; welk gevoelen nog bij velen vaststaat, wanneer men de aanvragen om vermeerdering van garnizoen of om daarmede begunstigd te worden nagaat, en bedenkt hoe vele plaatsen daarin eene bron van welvaart voor hare ingezetenen vinden. Zeker is het, dat ook in dit opzigt een aanzienlijk deel der uitgaven van Oorlog, door alle oorden des lands, tot de maatschappij terugvloeit en veler bestaan verzekert. De aanwijzing hoedanig het bedrag van het eindeijfer der begrooting eigenlijk behoort berekend te worden, is onder § 1 reeds gegeven.

§ 4. In verband tot de klacht wegens de sporen van een minder spaarzaam beheer in de uitgaven van Oorlog, heeft men gemeend eene vergelijking te moeten maken tusschen de begrooting van 1849 en die van 1837, en daarbij in computatie te moeten brengen welke meerdere uitgaven thans gevorderd worden en wat daarmede toen verkregen werd.

Voor 1849.

Toegestaan bedrag.....	f 11,675,000.00
Wat thans aan meerdere duurte der levensmiddelen en materialen gevorderd wordt boven hetgeen in het hiernevens vermeld bedrag werd uitgetrokken.....	409,400.00
Zoomede het langer onder de wapenen blijven der miliciens; thans bij de troepen te voet 6 maanden, bij de troepen te paard 12 maanden; toen slechts 4 maanden. Hierbij dus het meerdere.	489,500.00
Toen voor het kamperen <i>Nihil</i> , thans.....	16,000.00
	<hr/>
Te zamen. . .	f 12,589,700.00
Voor 1837 aangevraagd.....	11,586,082.28
	<hr/>
Alzoo minder. . .	f 1,003,617.72

In 1849 werden in dienst gehouden :

1625 officieren :

19,410 onderofficieren en manschappen :

244 regiments-kinderen ;

5762 paarden.

In 1837 wordt voorgesteld in dienst te houden :

1605 officieren ;

19,119 onderofficieren en manschappen ;

5884 paarden.

Hieruit volgt, dat op het klein verschil na van 20 officieren, 291 onderofficieren en manschappen en 244 regiments-kinderen *minder*, maar daarentegen van 122 paarden *meer*, in 1837 hetzelfde wordt verkregen als in 1849, doch met meer dan een *millioen gulden minder*.

Opzigtelijk de verhooging der traktementen van de *paarden-artsen* is bij de behandeling der 1ste paragraaph reeds geantwoord, zijnde dit evenzeer als die der *maréchaussées* reeds bij de Memorie van Toelichting opgehelderd.

Het tweede ration fourrages voor de officieren van den generalen staf is, zoo als zulks door leden van de Vertegenwoordiging zelve wetwillend is opgemerkt,

reeds bij de begrooting van het tegenwoordige jaar geregvaardigd, zoodat dit niet als eene nieuwe verhooging kan worden beschouwd. En wat de verhooging van de traktementen der troepen (hunne bezoldiging) betreft, welke voor het levensonderhoud van den enkelen man moet dienen, men geloofst, onder verbetering, niet, dat die in een algemeenen maatregel van bezuiniging kan worden begrepen. De behoefte is onmiddellijk daar, uitstel niet doenlijk; terwijl er voor den soldaat in het algemeen geen middel bestaat, om bij hetgeen hij geniet, nog op de eene of andere wijze iets anders te verdienen.

Met betrekking tot hetgeen in deze paragraaph al verder voorkomt, ten betooge dat er, naar het gevoelen van eenige leden, in de verhouding der rangen van de luitenants bij de verschillende korpsen opdrijving van uitgaven bestaat, meent de Minister in de eerste plaats te mogen verwijzen naar hetgeen reeds, voor zooveel betreft de verhouding tusschen de 1ste en 2de luitenants bij het regiment grenadiers en jagers, is vermeld bij het antwoord op het Voorloopig Verslag der Tweede Kamer nopens de Staatsbegrooting van 1855—1856.

Ten andere meent de Minister te mogen opmerken, dat het wel natuurlijk is, dat wanneer er, zoo als thans het geval is, officieren ontbreken, zulks in den regel in den rang van 2den luitenant is; waaruit van zelf voortvloeit dat, bij de hoofdwapens althans, voor het tegenwoordige minder 2de luitenants zijn dan bij de organisatiën zijn uitgetrokken.

Maar ook die vacatures worden, naar gelang daartoe stof aanwezig is, aangevuld. Op die wijze zal dan ook van lieverlede de min juiste verhouding, die nu de aandacht heeft getrokken, verdwijnen.

Opzigtens de 1ste luitenants der maréchaussée meent men te mogen aangevoeren, dat, gelet op de weinige mutatiën die bij dat wapen plaats hebben, en met het oog op de werkelijk gewigtige diensten die door de leden van dat wapen worden bewezen, bepaald is geworden, dat de 2de luitenants, die organiek zijn uitgetrokken, ook 1ste luitenant kunnen wezen.

Ten slotte meent men het juiste bedrag der verhouding mede met cijfers te moeten aanwijzen, onder opmerking dat het getal 1ste en 2de luitenants van het regiment grenadiers en jagers, in het Voorloopig Verslag opgegeven, mede begrepen is onder het getal bij de infanterie vermeld en dus twee maal is gebracht, waarom die rubriek (grenadiers en jagers namelijk) in het onderstaand overzicht niet is opgenomen.

WAPENS.	1 ^{ste} LUITENANTS.		2 ^{de} LUITENANTS.	
	Adjudanten in bijzondere betrekking.	Gewone.	Adjudanten in bijzondere betrekking.	Gewone.
Infanterie	41	254	19	256
Kavallerie.....	8	47	»	47
Artillerie.....	15	95	5	92
Genie.....	»	50	»	17
Maréchaussee.....	»	5	»	4
Moet zijn....	64	409	24	596
Af het tegenwoordig bestaande incompleet aan 2de luitenants, dat successivelijk wordt aangevuld.....				195
				201

Iste AFDEELING. — *Kosten van het Departement.*

De vergelijking dezer kosten met die voor andere minstens even uitgebreide Departementen en met de administratiekosten van het veel uitgebreider en kostbaarder leger in België, is in vroegere Memoriën van Beantwoording mede reeds toegelicht, weshalve men de vrijheid neemt daarnaar te verwijzen.

Intusschen meent men te mogen opmerken, dat een uit onderscheiden bestanddeelen te zamen gesteld Departement, zoo als dat van Oorlog, hetwelk voor een gedeelte uit militaire en voor een gedeelte uit burgerlijke beambten bestaat, moeilijk te vergelijken is, wanneer bij het andere even uitgebreid Departement alleen burgerlijke beambten zijn geplaatst.

Vroeger waren de kosten veel aanzienlijker, toen er nog afzonderlijk een Departement van den grootmeester der artillerie, eene algemeene directie der genie en een bureau van den generalen staf bestond. Ook is het reeds vroeger gezegd, en dient nogmaals herhaald, dat de werkzaamheden bij het Departement van Oorlog niet op zich-zelve behooren te worden beschouwd, maar in verband tot die, welke voor de overzeesche bezittingen van het Rijk gevorderd worden. Deze zijn zeer aanmerkelijk en breiden zich over al de deelen van het Departement, met uitzondering alleen van het bureau der genie, uit.

Men kan nagaan wat het bureau voor het personeel en de militaire zaken, wat het bureau der artillerie, wat het bureau der militaire administratie, wat de inspecteur van de geneeskundige dienst met deze belangen te doen heeft, waardoor de werkzaamheden bij het secretariaat, de comptabiliteit, de secretarie en expeditie, den index en de archiven als verdubbeld worden. Hiervan is bij het veel uitgebreider en kostbaar leger in België geene sprake, terwijl die arbeid voor de koloniale aangelegenheden zoo uitgebreid en aanzienlijk is, dat daardoor alleen de formatie van het Departement niet kan worden verminderd.

Omtrent het voorbeeld ten aanzien van den chef van het bureau der artillerie aangehaald, moet worden geantwoord, dat men bij de plaatsing van officieren bij het Departement, om daarbij in hun vak werkzaam te zijn, niet de rangen welke door hen bekleed worden in aanmerking kan nemen, maar hunne geschiktheid. De tegenwoordige chef van het bureau der artillerie heeft een voorganger, die denzelfden rang had. De keuze had evenzeer op een luitenant-kolonel of een majoor kunnen vallen. Zoo werd vroeger, en wel niet lang geleden, het bureau voor het personeel en de militaire zaken door een kolonel, thans door een majoor bestuurd. Te dien aanzien bestaat nu niet alleen afwisseling, maar de organisatie, thans in werking, is nog dezelfde als die in 1850 herzien en met tractementen en toelagen geregeld werd. Vóór 1850 bestonden er afdeelingen, aan welke hoofdgeneraals geplaatst waren, zoodat indien de voet daarvan vroeger kostbaar en omslagtig moge geweest zijn, die zeker reeds in 1850 door eene zuinigere regeling, waarbij onder anderen de toelaag van de chefs met $\frac{2}{3}$ werd verminderd, vervangen werd.

d. Het getal fourrages, hier bedoeld, is bij een Koninklijk besluit van den 14^{den} Augustus 1845, N°. 51, bepaald geworden. Van die bepaling is door den tegenwoordigen Minister tot dusver geen gebruik gemaakt, naardien hij slechts twee rations op den voet van luitenant-generaal geniet. Op de begroo-ting wordt echter het getal rations volgens het hiervoren aangehaald Koninklijk besluit gebracht.

IIde AFDEELING. — *Tractementen, bureaustkosten enz. voor den grooten en generalen staf enz.*

ART. 5. Eenige leden hebben in bedenking gegeven, »of deze kostbare staf, de generale staf, wel in tijd van vrede behoort in stand te worden gehouden. In tijd van oorlog kan die welligt volstrekt noodig zijn, maar in tijd van rust en vrede is hij overbodig en schadelijk.»

Voor dat gevoelen worden verder eenige redenen opgegeven, zoo ten aanzien van de zamenstelling, bezoldiging en snellere promotie, als wegens den indruk dien dit een en ander op andere min begunstigde officieren heeft.

Het schijnt dus noodig hierover in eenige bijzonderheden te treden.

Wat de noodzakelijkheid van het bestaan van den generalen staf betreft, daarover zal wel bij niemand twijfel bestaan, die eenigzins met de vereischten der formatie van een leger bekend is. Het voorbeeld, hetwelk elders daarvan gegeven wordt, spreekt te luide dan dat men het hier zou mogen veronachtzamen.

Die staf verrigt daarenboven, hier te lande, in vreedstijd onderscheidene diensten, die bij andere legers onder verschillende benamingen voorkomen, als: de ingénieurs-geographes in Frankrijk; de adjudantuur in Pruisen, de generale en generaal-kwartiermeesterstaf in Engeland. Dit alles vindt men hier in den generalen staf vereenigd. Zoo men dien staf wilde opheffen, de betrekkingen waarin hij voorziet zouden daarom nog noodzakelijk blijven. Het voordeel intusschen zou verloren gaan dat die officieren nu te zamen een dienstvak of wapen vormen, hetwelk in oorlogstijd niet zoo gemakkelijk te vereenigen is als men zich dit wel voorstelt, en hetwelk, om zoo te spreken, verband houdt met al de wapens van het leger. De officieren van den generalen staf toch worden uit die verschillende wapens getrokken. De infanterie, de kavallerie, de artillerie, de genie leveren daaraan, om het zoo te noemen, hare bijdragen. De officieren worden daarbij niet onmiddellijk overgeplaatst, maar allereerst gedetacheerd, en behooren daarvoor bijzondere geschiktheid aan den dag te leggen, te welken einde zij doorgaans met het werk der militaire verkenningen beginnen; een werk dat zij natuurlijk onder toezigt en leiding verrigten, maar waaraan men, onder anderen, de groote topographische kaart van het Rijk verschuldigd is, welke, voor zoover zij reeds in druk verscheen, zoo algemeen goedkeuring verwerft, niet alleen wegens schoonheid van uitvoering, maar ook wegens nauwkeurigheid en practische bruikbaarheid.

Dat werk verschaft tevens aan de jonge officieren, die daarmede belast worden, eene bijzondere kennis van de gesteldheid van het land, de terreinen, de wegen, de rivieren, de overgangplaatsen, de hulpmiddelen, waarmede andere officieren — die in de garnizoenen dienstpligten van anderen aard te vervullen hebben, welke al hunnen tijd vorderen, en die evenzeer gewigtig en belangrijk zijn — zich natuurlijk niet kunnen bezig houden. Is nu de geschiktheid der bij den staf gedetacheerde officieren genoegzaam gebleken, dan is hunne verkregen kennis nog niet voldoende, maar moeten zij het nut der verschillende wapens, waartoe zij niet behooren, leeren kennen, door die practisch te volgen. Tot dat einde moeten zij opvolgend bij de onderscheidene wapens dienen, waardoor zij de aanwending van elk derzelve op het oorlogsveld meer van nabij gadeslaan, op prijs stellen en doorgronden. Hierdoor kunnen zij met te meer vrucht als adjudanten bij de generaals, met een commando belast, optreden, of de dienst in kampementen verrigten, de terreinen daarvoor opnemen en voor het betrekken dezelve inrigten of traceren.

Men ontwaart uit dit alles dat de opleiding tot den generalen staf niet van dien aard is, dat men de instelling in vreedstijd zou kunnen ontbinden, om die *in tijd van nood* weder in het leven te roepen. Is in het militaire vak tot het verkrijgen van kennis en ondervinding voorbereiding noodig, dan is dit wel met den generalen staf in ruime mate, zóó niet onmisbaar het geval, en het bestuur van Oorlog zou niet op de hoogte van den tijd zijn, waarin het voor de middelen van defensie waken en zorgen moet, indien het de belangrijkheid en het nut van deze instelling voorbijzag of veronachtzaamde.

Wanneer dat bestuur dan ook met levendig genoegen in deze paragraaf van het Voorloopig Verslag de erkenning aantrof van het groot getal kundige mannen, hetwelk in het leger, dank zij hunne tegenwoordige wetenschappelijke opleiding, gevonden wordt, het betreurt dat daarin ook sprake is van den diepen indruk dien de minder begunstigde officieren ondervonden wegens de voorregten

welke zij aan hunne jongere kamaraden bij den generalen staf toegekend zien. Het twijfelt, of zich dat gevoelen wel in het algemeen openbaart, of dat gevoelen zich niet tot uitzonderingen bepaalt, terwijl het zeker niet van de kundigen te verwachten is, die te veel prijs op eene goede zamenstelling van het leger stellen, dan dat zij het belang daarvan uit afgunst zouden voorbijzien.

Maar de meening eenmaal in dien zin in het Voorloopig Verslag geuit, vordert eenig onderzoek naar het »menig indirect voorregt,» dat de officieren van den generalen staf zouden genieten. Ten einde dit punt voldoende te beantwoorden, zou men met het indirect voorregt dienen bekend te zijn; doch dit is zeker, dat de officieren, die voorloopig bij den staf voor het werk der verkenningen worden gedetacheerd, geene fourrages genieten; dat zij maandelijksche toelagen ontvangen, ten einde hun te gemoet te komen in de kosten welke de gedurige verplaatsingen van de eene gemeente naar de andere van hen vorderen, daar zij, aan het werk der verkenningen bezig zijnde, slechts kort op eene plaats kunnen blijven en zich aldaar niet geregeld kunnen inrigten.

Van het oogenblik dat een officier van een der wapens bij den generalen staf overgeplaatst wordt, geniet hij het tractement gelijk aan dat der officieren van de kavallerie en rijdende artillerie, doch moet daarvoor ook twee paarden houden.

Wat nu de *snellere* promotie aangaat, die is alleen gelegen in de mogelijkheid van eene spoedige promotie van eersten luitenant tot kapitein, hetgeen altijd van het ontstaan van vacatures afhankelijk is; doch de hoogere rangen staan in dit oogenblik bepaaldelijk achter bij de wapens der infanterie, kavallerie en militaire administratie. Wat eene andere wijze van zamenstelling betreft, deze acht men niet uitvoerlijk; vermits eene afwisselende plaatsing bij den generalen staf geene degelijke resultaten zou opleveren en aan het doel beantwoorden.

ART. 6. Het aantal der hier bedoelde officieren heeft men alleen in den toelichtenden staat gesteld, omdat zij, wat hunne bevordering betreft, onder het algemeen kader van het personeel der militaire administratie behooren.

Opgemelde officieren maken echter een deel uit van het kader der korpsen. Hunne tractementen kunnen dus niet anders dan begrepen worden onder de kosten van de korpsen waarbij zij dienen, even als de soldijen der fourriers, sergeanten-majoor en opperwachtmeesters, die ook in zekere opzichten met administratieve aangelegenheden belast zijn.

ART. 8. Ten aanzien van de eerste opmerking moet geantwoord worden, dat het bijvoegen van het cijfer van dit artikel bij het 2de artikel van de Iste afdeling der begrooting niet rationeel zou wezen, omdat het doen van verkenningen en het maken van plans en kaarten niet tot de werkzaamheden van het departement behoort, zelfs niet door hetzelfde bestuurd wordt, maar door den chef van den generalen staf, die op zich-zelf staat. Integendeel, het zou veel eigenaardiger wezen, dat de uitgaven voor het topographisch bureau bij het 8ste artikel wierden uitgetrokken, omdat het topographisch bureau in vele opzichten is een bureau voor de algemeene dienst, des noodig ook ter beschikking der overige departementen van algemeen bestuur.

Vroeger was het ook geen bestanddeel van het Departement van Oorlog, zoodat, wel verre van de kosten bij die van het departement te voegen, deze in billijkheid daarvan behooren te worden afgetrokken.

Dit geldt echter alleen in een geldelijk opzigt, want het topographisch bureau strekt overigens tot sieraad van het departement waartoe het behoort, door de uitmuntende voortbrengselen van topographie, welke men aan dat bureau verschuldigd is.

Tot eene proeve wordt hierbij overgelegd een voorschrift ter vervaardiging van kaarten, waarop de aandacht der Koninklijke Akademie van Wetenschappen, in de vergadering der afdeling Natuurkunde, op den 31sten Mei dezes jaars gehouden, is gevestigd, zoo om de uitstekende uitvoering, waarbij de eer van

Nederland in de toepassing van kleurendruk op kaarten op eene waardige wijze wordt opgehouden, als omdat daarin een kaartje voorkomt, hetwelk als een eersteling hier te lande van eene geologische kaart in kleurendruk kan worden beschouwd.

Ten aanzien van gezegd voorschrift moet hierbij nog in het algemeen worden opgemerkt, dat het in eene leemte voorziet, welke zich sedert lang deed gevoelen.

Er bestond namelijk bij den waterstaat, de genie, den generalen staf, het kadaster, de marine enz., geene eenparigheid ten aanzien van de teekens en onderscheidingen, bij het maken van kaarten en plans in acht te nemen. Men beschouwde dit toch als noodzakelijk, en het voorschrift, ten deze bedoeld, door medewerking van het Koninklijk Instituut van Ingenieurs tot stand gekomen en hetwelk de eenparige goedkeuring van al de daarbij betrokken departementen van algemeen bestuur mogt wegdragen, is daarop, op hun voorstel, door Zijne Majesteit, bij besluit van 21 Junij dezes jaars, als leidraad van behandeling voor alle diensten vastgesteld. — Wat nu de traagheid betreft waarmede de topographische kaart van het Rijk wordt bewerkt, men zal, zoo men vertrouwt, op deze eenigzins harde uitdrukking gaarne terugkomen, wanneer men verneemt, dat die kaart als secundair werk bij het topographisch bureau onder handen is genomen. Die kaart was daarbij tot dusver geene hoofdzaak. De zaak is kortelijk deze.

Toen bij en na de gebeurtenissen, in 1850 en 1851 voorgevallen, het leger zich te velde bevond, is door den generalen staf van den tijd, die daarvoor inzonderheid na 1852 overschoot, gebruik gemaakt om de provinciën Noordbrabant en Limburg nauwkeurig te doen opnemen en op eene schaal van $\frac{1}{25000}$ in kaart te brengen. Die verkenning geschiedde zonder eenige buitengewone kosten voor het Rijk, daar de uitschotten, welke daarvoor noodig waren, door den chef van den generalen staf uit het bedrag, aan hem voor bureaukosten toegekend, werden voldaan. Bij de oplossing van het leger te velde waren beide die provinciën in kaart gebragt, waarvan de net-teekeningen mede vervaardigd waren. Toen deze inderdaad voortreffelijke arbeid daarna aan Zijne Majesteit WILLEM II werd voorgelegd, oordeelde Zijne Majesteit het noodzakelijk dat dit werk, bestaande in minuutstukken en net-teekeningen, op dezelfde schaal van $\frac{1}{25000}$ ook over de andere provinciën wierd voortgezet; doch in 1845 ontstond de vraag, of men op dien weg zoude voortgaan, of wel, in plaats van de net-teekeningen, de minuutstukken op de helft der schaal herleiden en in steen graven, ten einde daarvan zoo veel afdrukken te nemen als men voor de dienst noodig had, en tevens tot het algemeen gerief in den handel te brengen. Tot dit laatste werd besloten. Het graven in steen en het drukken dezer kaart werd opgedragen aan het topographisch bureau, hetwelk evenwel voor de volbrenging dezer taak niet was ingerigt, en belast was met vele werkzaamheden, inzonderheid met het zoo veel omvattend werk voor 's Rijks hoofdrevieren, waarvan, bij zoo vele andere verrigtingen, jaarlijks vijf bladen aan het Departement van Binnenlandsche Zaken werden afgeleverd; en het is ook alleen aan de leiding welke aan de zaak is gegeven, en aan den ijver der graveurs en drukkers, waarvan het getal zeer klein is, dat de topographische kaart dien voortgang heeft kunnen hebben, welken zij verkregen heeft, en die uitkomsten heeft opgeleverd, welke, wat de volmaaktheid betreft, zoo algemeen is geprezen.

Men is echter tot de overtuiging gekomen, dat het in het belang der uitgave van de kaart noodig was, daarvoor buitengewone middelen aan te wenden, te meer daar de kaart zelve, behalve een gedeelte van Noordholland en Zeeland, geheel gereed is.

Men rekent dat de bladen der kaart, welke tot dusver verschenen, een bedrag van plus minus f 8000 in 's Rijks schatkist hebben afgeworpen, en dat het debiet toenemen zal naar mate er meer bladen in het licht verschijnen en er uitzigt is op eene spoedige voltooiing. Wanneer nu de gelden, daarvoor

aangevraagd, ingewilligd zullen worden, zal men maatregelen beramen om door tijdelijke hulp en zoo mogelijk zonder vermeerdering van het vast personeel het bedoelde oogmerk te bereiken; waardoor, nadat de kaart zal zijn voltooid (in steen gegraveerd en gedrukt) alle uitgaven, daaruit voortvloeiende, zullen komen op te houden.

IIIde AFDEELING. — *Tractementen, soldijen, toelagen enz., van de verschillende wapenkorpsen enz.*

ART. 10. Ten aanzien van de weder gemaakte opmerking omtrent de behoefte aan drie generaals bij het wapen der kavallerie, vermeent men zich te mogen gedragen aan hetgeen dienaangaande in het breede is te kennen gegeven bij § 2 der Memorie van Beantwoording, behoorende bij het Xde Hoofdstuk der Staatsbegroting van het loopende dienstjaar.

Wat den adjudant van den inspecteur van genoemd wapen betreft, die als ritmeester berekend, doch slechts den rang van 1sten luitenant bezit, moet men te kennen geven, dat dit is geschied, omdat er omstandigheden kunnen plaats hebben, waardoor die betrekking in het volgend jaar werkelijk door een ritmeester, zoo als de formatie aanwijst, wordt vervuld.

Het instellen van de betrekking van directeur der veterinaire dienst staat in verband met eene voorgenomen reorganisatie van het kader der paardenartsen. Ten gevolge dier reorganisatie zouden de paardenartsen, zoo als reeds in de Memorie van Toelichting is opgemerkt, tot de formatie der regementen kavallerie, rijdende en veld-artillerie behooren, en dus geheel onder de bevelen en de leiding van de chefs der korpsen wezen, voor zooveel betreft de uitoefening van de dienst.

Met opzigt tot het toezigt, voor zooveel het wetenschappelijke aangaat, behooren de paardenartsen echter door een deskundige te kunnen worden nagegaan, en daartoe zal de directeur moeten dienen.

Daar echter de voorgenomen organisatie van het kader paardenartsen geheel afhankelijk is van het al of niet toestaan van de sommen, daarvoor in de begroting uitgetrokken, is daaromtrent nog niets vastgesteld en is dan ook nog niet tot de benoeming van een directeur overgegaan.

ART. 11. Dat men den majoor-kommandant en den kapitein, die als majoor bij het regiment rijdende artillerie dienst doet, niet in die rangen heeft gemeld, vindt zijne reden daarin, dat men in de toelichtende staten van de korpsen de personen stelt zoo als de formatie van het korps aanwijst, terwijl het minder benoedigde, zoo als hier het geval is, van het totaal der tractementen wordt afgetrokken; iets dat bij den staf van het wapen niet plaats heeft.

Bij het geheele wapen der artillerie rekent men dat in het jaar 1857 zes luitenants de tractementsverhooging voor 20 en 10 jaren dienst als officier zullen genieten; deze heeft men bij de vesting-artillerie uitgetrokken, daar het geheel tot één artikel behoort, en het onverschillig wordt geacht, of dit hier in eens dan wel ook bij de veld- en rijdende artillerie voor een gedeelte voorkomt.

ART. 12. De nadere toelichting, die hier verlangd wordt ten aanzien van de noodzakelijkheid der plaats gehad hebbende verhooging, zal waarschijnlijk doelen op de tractementen van de opzigtters der 3de klasse, wier bezoldiging van f 520 op f 600 's jaars is gesteld.

Men is daartoe moeten overgaan, omdat de bezoldiging van deze zoo nuttige klasse van beambten niet in evenredigheid was met hunne diensten.

Vde AFDEELING. — *Koninklijke Akademie voor de Zee- en Landmagt.*

Door vele leden is hier te kennen gegeven, dat na de afscheiding van het onderwijs voor de Marine bij de Koninklijke Akademie voor de Zee- en Land-

magt, het cijfer dezer afdeeling behoorde te worden teruggebracht tot hetgeen daarvoor werd uitgetrokken voor dat die vereeniging tot stand was gekomen.

Al dadelijk moet men opmerken, dat de afscheiding nog niet geheel heeft plaats gehad en er nog 59 jongelingen voor de marine bij gemelde inrigting gedurende het jaar 1857 zullen worden opgeleid.

De vereeniging van de beide instituten te Breda en te Medemblik had plaats in het jaar 1852, zoodat hier sprake moet zijn van het vorige jaar 1851.

Op de begrooting van laatstgemeld jaar worden de kosten geraamd en bij de wet van 31 December 1850 (*Staatsblad* n°. 111) toegestaan ten bedrage van f 49,400; het aantal kadets bedroeg toen 163 jongelingen.

Thans zullen de kosten voor het jaar 1857 bedragen voor:

283 kadets;

59 adelborsten en kadets voor de marine en scheepsconstructie,

524..... f 46,600.

Neemt men nu hierbij in aanmerking, dat de duurte der levensmiddelen ook haren invloed op de kosten van het onderhoud der kadets ten nadeele uitoefent, dan zal men wel willen erkennen dat de tegenwoordige raming den toets der vergelijking met het bedoeld tijdvak gerustelijk kan doorstaan.

Wat de twee bedenkingen aangaat, welke in den boezem der Commissie van Rapporteurs zijn geopperd tegen het toelaten van vreemdelingen op deze inrigting, vleit men zich dat in den tegenwoordigen stand der beschaving en met het oog op de wederzijdsche betrekkingen tusschen de Staten en natiën, de Militaire Academie evenzeer voor vreemdelingen kan worden opengesteld als deze op 's lands hoogeschoolen steeds gaarne worden toegelaten. En wat in het bijzonder de admisse van Luxemburgers op de Militaire Academie betreft, het schijnt niet uit het oog verloren te mogen worden, dat Luxemburg eenmaal, met ons, deel uitmaakte van hetzelfde Koninkrijk, dat het nog door denzelfden Vorst bestuurd wordt, en met Limburg eene en dezelfde verplichtingen omtrent den Duitschen Bond te vervullen heeft; altemaal redenen, welke er voor pleiten om aan Luxemburgs toekomstige krijgslieden, voor zoover zij eene wetenschappelijke opleiding behoeven, de gelegenheid daartoe aan onze Militaire Akademie te openen. Zoodanige opleiding geeft altijd aanleiding tot wederkerige welwillende gevoelens, welke het nuttig is aan te kweeken.

Aanvragen van dezen aard zijn daarenboven vereend voor het land en deszelfs inrigtingen te beschouwen. Er scheen, in milden zin genomen, minder bezwaar om de gelegenheid tot opleiding te vergunnen dan die te weigeren.

Wat het bezwaar betreft, dat het plaatsen van meedere vreemdelingen op de militaire akademie in het nadeel zou zijn van de Nederlandsche jeugd, die daar hare loopbaan zoude willen beginnen, en dien ten gevolge van het Nederlandsche leger, — men moet verklaren dit bezwaar niet wel te doorzien. De plaatsing toch van kadetten regelt zich uitsluitend naar de behoefte bij de verschillende wapens; het toelaten van vreemdelingen als surnumerair-eièves, tot opleiding voor vreemde dienst, staat met de plaatsing in geen het minste verband. Er behoeft eindelijk ook geen vrees te bestaan dat aanvragen tot admisse van vreemdelingen zoo veelvuldig zullen voorkomen; de taal, waarin de lessen gegeven worden, zal daartoe altijd wel een voornaam beletsel blijven opleveren.

Xde AFDEELING. — *Materieel der Artillerie.*

De beschouwingen, voorkomende in de eerst hierbij te behandelen zinsnede, vorderen eene eenigzins uitvoerige toelichting.

Men vraagt, of niet veel van de in 's Rijks werkplaatsen aangemaakte voorwerpen goedkooper elders zouden kunnen worden aangekocht, en dit wel naar aanleiding van de uitbreiding, welke de industrie, vooral wat de bewerking van ijzer en andere metalen betreft, steeds ondergaat.

Uit dien hoofde meende men, dat het stelsel van eigen aanmaak van lieverde zoude moeten plaats maken voor dat van aanbesteding bij de particuliere industrie, altijd onder toezigt en keuring van rijkswege.

Al dadelijk zij aangemerkt, dat van de zijde van het bestuur van Oorlog volstrekt niet het stelsel van uitsluiting der industrie van particulieren wordt voorgestaan. Integendeel heeft men herhaaldelijk en op verschillende tijdstippen beproefd om in sommige behoeften van het leger door die industrie te doen voorzien. Om nu niet te spreken van groote contracten, welke van het jaar 1814 tot 1851 met particulieren gesloten zijn, wordt hier meer bijzonder bedoeld op leveringen, welke in het jaar 1848 zijn aanbesteed. En om bij een minder verwijderd tijdstip stil te staan, kan men ook nog verwijzen naar een groot aantal van contracten, welke in de laatstvoorgaande jaren zijn aangegaan. Wanneer nu echter de ondervinding, welke men daardoor verkregen heeft, tot grondslag van een gevoelen mag strekken, dan moet men verklaren, dat de alloop der leveringen in het algemeen niet ten gunste van aanbestedingen bij de particuliere industrie gestemd heeft. Ware het noodig, men zoude kunnen aantoonen met hoe vele bezwaren dergelijke leveringen in het algemeen gepaard zijn gegaan. Het aantal afkeuringen heeft niet zelden 50% en meer bedragen; de oplevering der verschillende perceelen werd daardoor natuurlijk vertraagd, en het was dikwerf niet dan met de grootste moeite dat men de geheele oplevering tot een goed einde wist te brengen.

Het spreekt van zelf, dat de boven aangeduide bezwaren geenszins van toepassing zijn op alle contracten; doch men zal wel niet behoeven op te merken, dat juist de openbare aanbesteding steeds aan die bezwaren blootstelt; en deze wijze van aanbesteden toch wordt in den regel gebiedend gevorderd.

Ten einde een voorbeeld aan te halen, zoo kan gewezen worden op de in het jaar 1855 plaats gehad hebbende aanbesteding van opzetten voor ijzer kanon à 6 pond. Van de 750 stuks, welke de aannemer moest leveren, zijn er achtereenvolgens 688 afgekeurd, en de volledige oplevering kon geen plaats vinden dan nadat de aannemer uitstel had erlangd.

Een nog loopend contract voor de levering van stijgbeugels en gebitten heeft reeds tot 1257 stuks afgekeurde voorwerpen van de eerste soort op de 2800, die geleverd moesten worden, geleid, terwijl van de 900 gebitten er reeds 515 zijn afgekeurd.

Men geloofd te meer op deze twee voorbeelden te moeten wijzen, omdat beide betrekking hebben tot voorwerpen uit metaal vervaardigd, waarop in het Voorloopig Verslag meer bijzonder wordt gewezen.

Een voorbeeld van een anderen aard is mede zeer opmerkelijk.

In het jaar 1848 werden verschillende walaffuiten, munitie- en andere kisten in het openbaar aanbesteed. Het drooge hout, alsmede de voornaamste ijzerdeelen, moesten uit den voorraad van de artillerie-stapel-magazijnen verstrekt worden. En desniettegenstaande zouden noch de bedoelde walaffuiten, noch de onderscheidene kisten behoorlijk zijn zamengesteld geworden, indien men van de zijde der artillerie-directie te Delft de verrigtingen niet dagelijks had nagegaan en door aanhoudende teregtwijzigingen de aannemers had in staat gesteld om het werk naar eisch te volbrengen.

Behalve nu hetgeen de ondervinding leert, bestaan bij den ondergeteekende nog andere gronden, om vooralsnog tegen eene enigzins ruime deelneming van de particuliere industrie bedenking te hebben, daar die zeer ten nadeele van de schatkist zoude strekken.

Vooreerst dient opgemerkt te worden, dat het volstrekt noodzakelijk is om uit 's Rijks voorraad van droog hout te putten, zoodra er quaestie is van aanbesteding van affuiten, voorwagens of dergelijk materieel.

Dergelijk hout is niet in voldoende hoeveelheid en van de gewilde afmetingen bij de particuliere industrie te vinden. Nu gevoelt men welke bezwaren er zullen ontstaan wanneer dat hout verstrekt zou moeten worden aan aannemers buiten Delft woonachtig. Doch ten tweede komt in aanmerking het voeren van

opzigt, zoowel over de verstrekte materialen als over de wijze hoe die gebruikt worden. Men stelle zich eens voor dat, in den zin der gemaakte aanmerkingen, de constructie-magazijnen als zoodanig niet meer bestaan; wie zal dan met het voeren van dat opzigt belast worden? Om dat te kunnen voeren, moet men in de zaak geoeffend zijn, juist zoo als dit thans te Delft het geval is. Hoe groot zal het opzigt voerend personeel wel niet moeten zijn, daar de verschillende aannemers dikwerf over het gansche Rijk verspreid kunnen zijn? En wanneer nu, ten derde, dit opzigt natuurlijk nog moet worden uitgebreid over het zoogenaamde werk in ijzer en andere metalen, dan wordt dit eene afmatende en voortdurende taak, omdat de naauwgezetheid in de bewerking en de juistheid der afmetingen, voor de deugdelijkheid van het werk een eerste vereischte, als het ware elk oogenblik moet worden nagegaan en gecontroleerd.

Wanneer nu al de bovengenoemde bezwaren slechts konden worden opgewogen door de mindere kosten, dan zoude men zich die in 's Rijks belang moeten getroosten. Doch het zoude niet bezwaarlijk vallen, om door eene lange lijst van te hooge inschrijvingsprijzen, en dus van afgekeurde aanbestedingen, het bewijs te leveren, dat het oogenblik nog niet gekomen is, waarop de particuliere industrie met 's Rijks werkplaatsen in concurrentie kan treden. De redenen daarvan liggen voor de hand. Gemis aan voldoende bekwame werklieden en aan de gepaste inrigtingen en werktuigen, vereischt voor het werk, staan op den voorgrond, en men zoude zelfs kunnen wijzen op een aannemer, die buiten het bezit was van ook slechts het geringste deel der inrigting voor de rigtige uitvoering van het werk noodzakelijk. Gelukkig dat de monsterachtig hooge inschrijvingssom de aanneming deed afspringen. Eene tweede reden van bezwaar is het reeds genoemde gemis van zuiverheid en naauwkeurigheid in het werk, dat aan de particuliere industrie eigen is, terwijl, volgens algemeene bekendheid, het werk van de stapel- en constructie-magazijnen juist door die goede hoedanigheden zich kenschetst. Trouwens, men gaat bij beide leveringen van verschillende beginselen uit. Terwijl toch de particulier zoo mogelijk de winst tracht te vergrooten, wordt in 's Rijks werkplaatsen eenig en alleen gelet op het leveren van goed en deugdzaam werk.

Men gelooft dus dezerzijds dat, behoudens de levering van handels-artikelen, er voor 's hands slechts bij uitzondering kan gedacht worden aan de levering door particulieren van geconfectioneerd oorlogsmaterieel, voor zooverre dat tot den werkring van de constructie-magazijnen te Delft behoort; want met de levering van draagbare wapenen met toebehooren of onderdeelen daarvan is het gunstiger gesteld; doch daarop slaat dan ook niet de aanmerking, vervat in het Voorloopig Verslag.

Eindelijk zij het geoorloofd alsnog het bewijs in weinige woorden te leveren voor de noodzakelijkheid van het behoud van 's Rijks werkplaatsen.

Zoo men zich namelijk *uitsluitend* voor de aanschaffing van materieel tot de particuliere nijverheid bepaalde, dan zal de Regering in oorlogstijden ook geene andere hulpbronnen hebben om in het noodige te voorzien dan diezelfde industrie, en deze zal een ongehoorden dwang op den Staat kunnen uitoefenen. Zij wordt meester van de prijzen; 's Rijks werkplaatsen, die men onvoorzigtig gesloten heeft, zullen gesloopt zijn; de inrigting en de werklieden zijn verloopen, en om nu nog eene laatste opmerking te maken: *aan het verstrekken van bekwame militaire werklieden voor batterijen en parken zal niet kunnen gedacht worden: zij bestaan niet meer.*

De aanmerking, dat er nog naar een *verouderd* stelsel wordt voortgewerkt, heeft men niet regt begrepen, omdat men niet vreemd was van het vermoeden, dat eer aan het tegendeel geloof werd gehecht. Ook weet men niet dat de *belegerings-voorwagens* tot een verouderd stelsel zouden behooren. Men zou gewenscht hebben hetgeen daarbij gedacht is, te kunnen raden, om te dezer zake eene voldoende opheldering te kunnen geven.

Sedert de regeling van het onderwerp der *verstrekkingen*, bij de wet van 9 September 1855 (*Staatsblad* N°. 100), had de Regering zich gevleid, dat het

niet noodig zoude zijn daarover op nieuw toelichtingen te moeten geven. Zij had zelfs goedkeuring verwacht, dat op dat onderwerp bij het te zamen stellen der begrooting het oog werd gehouden, en verneemt dus nu met leedwezen, dat dit bij sommige leden niet het geval is. Uit dien hoofde acht ze zich verplicht bij de aanmerkingen, daarop in de 2de zinsnede dezer afdeeling gemaakt, een oogenblik stil te staan.

De verstrekkingen geschieden uit 's Rijks magazijnen, dus uit den voorraad der behoeften, welke voor het leger bestemd is. Die voorraad behoort dus ook weder te worden aangevuld. Maar er bestaat bovendien niet enkel voorraad van behoeften voor het leger, maar voor 's Rijks dienst in het algemeen. Indien de voorraad eerst in tijd van gevaar moest worden te zamen gebragt, dan zou daarvoor geene gelegenheid meer zijn. De tijd zou er voor ontbreken. Van daar dat de voorraad groot en aanzienlijk moet zijn, hetgeen ook natuurlijk het geval is; maar er wordt niet alleen van den voorraad voor onderscheidene diensten *gebruikt*, er wordt ook van *verstreckt*, volgens de beginselen deswege bij opgemelde wet vastgesteld.

De gelden, welke wegens die verstrekkingen verkregen worden, kunnen weder tot aankoop of aanmaak van *materieel der artillerie* in het algemeen gebezigd worden. Doch diezelfde aankoop of aanmaak van *materieel der artillerie* in het algemeen heeft ook plaats uit de gelden, welke daarvoor bij de gewone begrooting worden toegestaan. Die tweederlei soort van gelden hebben dus dezelfde bestemming, en het spreekt wel van zelf, dat het bestuur van Oorlog niet eenzijdig op de begrooting gelden aanvraagt voor het materieel der artillerie, wanneer daarvoor ook gelden uit de verstrekkingen beschikbaar zijn. Van daar dat men de gelden, voor dit laatste onderwerp aanwezig, niet geheel in 1856 kunnende absorberen, in computatie brengt voor dezelfde uitgaven in 1857. Men vraagt in 1857 dus minder op de gewone begrooting, omdat er nog gelden zijn van de verstrekkingen afkomstig. Dit is zeer rationeel en volstrekt overeenkomstig met hetgeen bij de wet van 9 September 1855 bedoeld is. Intusschen dient hierbij te worden opgemerkt, dat de gelden wegens verstrekkingen zeer onregelmatig inkomen. Van daar dat nu eerst de ontvangsten wegens verstrekkingen in 1855 bij de wet van 1 November 1856 (*Staatsblad* N°. 58) ter beschikking zijn aangewezen, en dat over het geheel bedrag over 1855 ingekomen, niet heeft kunnen worden beschikt, omdat niet alles vatbaar is om in een kort tijdsbestek te worden aangekocht of aangemaakt. Dit moge met *medicamenten* en andere artikelen het geval zijn, met *materieel* is het dit niet.

Bij de behandeling der jongste wet is weder op dit overgebleven saldo gezezen, als op een onregelmatig iets; maar dit is het naar de gemoedelijke overtuiging van het bestuur van Oorlog niet.

Dat bestuur zou overigens wel onverstandig handelen, indien het zich noodeloos onaangenaamheden berokkende, wanneer die kunnen worden vermeden; zijnde het zeker, dat het alle reden heeft om de verstrekkingen verre van zich te wenschen, wegens de moeilijkheden die daaraan verbonden blijven; maar het moet zich die blijven getroosten, omdat het welzijn des Rijks dit vordert. Van het oogenblik dat ze ophielden, zouden de koloniale belangen er door lijden en de belangen der schatkist in de gevolgen niet minder.

Volgens het 2de artikel van het loopende contract met den geschutgieter, is de Regering gerechtigd, om zich door opzegging van dat contract te bevrijden en te beproeven voordeligere voorwaarden te bedingen; maar men moet opmerken, dat van die clause, in vroegere contracten mede voorkomende, reeds gebruik gemaakt en de zaak bereids tot een eenvoudigen term gebragt is.

Vorderde de staat van zaken over 1854 eene uitkeering van f 4194.96, die over 1855 zal niet meer dan ruim f 500 bedragen.

XIde AFDEELING. — *Materieel der genie.*

Er worden geene vestingen, die schadelijk kunnen zijn, in stand gehouden. Van het stelsel, door het Comité van defensie voorgesteld en vroeger in groote

trekken aan de Kamer medegedeeld, wordt niet afgeweken, terwijl er in de vestingen niet is of zal worden uitgevoerd dan hetgeen noodig is om ze in redelijken staat te onderhouden, en vooral niet om ze eenig goed uiterlijk voorkomen te geven.

De vestingen Maastricht en Venlo worden alleen onderhouden zooveel als noodig is, volgens het bedoelde aan de Kamer medegedeelde stelsel.

In het zittingjaar van 1852 op 1855 is aan de Kamer kenbaar gemaakt dat de vestingwerken van Nijmegen, volgens het gevoelen van het Comité van defensie, waarmede de Minister zich volkomen vereenigd heeft, moeten behouden blijven.

Welke de belemmerende bepalingen van Franschen oorsprong zouden zijn, betuigt men niet te weten. Er zijn geene andere bepalingen op dat onderwerp dan die bij de wet van den 24sten December 1855 (*Staatsblad* n°. 128) vastgesteld. Deze wet wordt met de meest mogelijke inschikkelijkheid toegepast.

Van 18 November 1855 tot 1 November 1856 werden daartoe betrekkelijk 121 verzoekschriften ingediend, waarvan aan 111 de gevorderde toestemming werd verleend.

Sedert het in werking komen der wet tot 1 November 1856 werden 522 beschikkingen genomen, waarvan 258 gunstig en 64 afwijzend.

Omtrent de middelen tot verdediging van de kusten en monden der rivieren, is bij § 1 van deze memorie reeds geantwoord. Men beaamt de opmerking, welke te dezer plaatse daaromtrent is ter neder gesteld, wegens de ondervinding, die de laatste oorlog deswege heeft aan de hand gedaan.

Betrekkelijk de Hollandsche linie vermeent men te mogen verwijzen naar hetgeen daaromtrent is medegedeeld in de beantwoording van het Voorloopig Verslag aangaande de begrooting voor 1856, en alleen te moeten vermelden dat de verbeteringen van de aardewerken van Muiden en Weesp zijn aanbesteed en reeds gedeeltelijk voltooid.

Het is nooit gebeurd dat betrekkelijk het maken van werken voor bijzonder of plaatselijk belang eenig voordeel voor de verdediging is bedongen. Te Maastricht is een muur gebouwd door het Rijk en een bijzonder persoon, omdat die muur gemeen is aan het Rijk en dien persoon, en dus elk de helft van de kosten moest betalen.

Op verzoek van het bestuur der gemeente Zutphen zijn de vestingwerken langs den IJssel geslecht, hetgeen niet strijdig is met de belangen der verdediging, en zijn eenige werken veranderd en een gedeelte der militaire gronden aan die gemeente in gebruik gegeven. De kosten van het veranderen dier vestingwerken, voor zoover die verandering geheel in het belang der gemeente was, zijn door haar betaald geworden.

Te Groningen moeten voor te maken kanalen nieuwe bekleedingsmuren enz. langs de zijden van doorsnijdingen in de wallen worden gemaakt, en het is niet twijfelachtig dat de kosten van die muren zijn een gedeelte van de kosten der kanalen, welke dus niet van de gelden, bestemd voor de dienst der genie, kunnen worden betaald. Men heeft evenwel voor die kosten niet meer gevorderd, dan hetgeen zij meer zullen bedragen dan de kosten van herstel, welke zouden noodig wezen als de doorsnijdingen niet voor het doorvaren van bredere schepen dan die, waarvoor zij geschikt zijn, zouden worden ingerigt.

Bij het verleenen van concessien tot het maken van spoorwegen en andere werken in het algemeen belang, is van de concessionarissen nooit meer gevorderd dan dat zij zouden betalen de kosten van veranderingen van vestingwerken, of het maken van zoodanige werken, welke volstrekt noodig zijn om de middelen tot verdediging, door spoorwegen of andere werken, niet te benadeelen, en men heeft aangaande dat onderwerp dus gehandeld zoo als volgens het Voorloopig Verslag behoort gehandeld te worden, door geene «voorwaarden te stellen, als het algemeen belang ze niet volstrekt eischt, en met omzigtigheid te werk te gaan en geene moeilijkheden te scheppen, welke in het publiek belang niet strikt noodig mogten zijn.»

Men is overtuigd bij het bestuur van Oorlog van het belang, hetwelk de werken tot bevordering van landbouw, nijverheid en handel voor het algemeen welzijn kunnen hebben, en dat de uitvoering daarvan zoo weinig mogelijk door de middelen, voor de verdediging noodig of bestemd, moet worden verhinderd.

Men heeft dan ook nooit te veel, eerder te weinig, voor de wijziging van verdedigingswerken van concessionarissen gevorderd.

Het onderwerp eener wettelijke regeling der inkwartiering wordt bij het Departement van Oorlog geenszins uit het oog verloren, ofschoon de moeilijkheid daarvan, na de vruchteloze pogingen om eene wettelijke regeling tot stand te brengen, geenszins wordt ontveinsd.

De in de derde zinsnede bedoelde maatregel is niet algemeen, maar bepaalt zich tot de residentie.

XIIdE AFDEELING. — *Verskillende uitgaven.*

ART. 28. Ten opzichte van het alhier te kennen gegeven verlangen van eenige leden, namelijk om de kortingen bij de leverantiën voor oorlog ten behoeve van de weduwen- en weezenkas voor de officieren van de landmagt af te schaffen, moet men in de eerste plaats opmerken, dat die korting niet plaats heeft voor alle leveringen welke ten dienste van het Departement van Oorlog plaats hebben, maar dat men zich beperkt tot die, welke aan en ten behoeve van de korpsen zelve geschieden, en daarvan nog uitgesloten zijn de leveringen wegens brood en fourrages en de rekeningen van werkbazen.

Zoo men overging om die kortingen niet meer te effectueren — men houdt zich daarvan overtuigd, — het zoude op de prijzen der voorwerpen, die meest alle per stuk worden berekend, geen invloed uitoefenen.

Het werd eene bate voor den koopman en eene schade voor de weduwen- en weezenkas, of, zoo men deze weldadige instelling daarin te gemoet wilde komen, een nieuw bezwaar voor het Rijk. Wat het hier bedoelde subsidie, betreft, hetwelk door het Rijk aan meerbedoelde kas wordt verstrekt, dit is als doorlopend te beschouwen.

ART. 24. Sommige leden hebben eene uiteenzetting van dezen post verlangd. Die post is daarvoor op zich zelve weinig vatbaar, vermits de uitgaven zich uitsluitend bepalen tot het geven van tegemoetkomingen aan de geestelijken der onderscheiden gezindheden, welke met de uitoefening der eeredienst bij de militairen zijn belast. Voor zoover noodig, geschiedt de regeling er van met overleg der Departementen van Eeredienst.

Over 1855 hebben de uitgaven voor de uitoefening der eeredienst van de Protestantsche en andere gezindheden bedragen f 4026, en voor die der Rooms-katholijken f 5948.55.

XIVde AFDEELING. — *Overcomplete officieren, pensioenen en wachtgeld.*

ART. 58. Het hier bedoelde voorbeeld heeft waarschijnlijk betrekking op een majoor, die tot luitenant-kolonel is bevorderd en tevens in zijne positie van non-activiteit is gehandhaafd.

Deze bevordering kan tot geen nadeel in het vervolg voor de schatkist leiden, daar die hoofdofficier, welke op zijn verzoek op non-activiteit is geplaatst, bij eene eventuele pensionering slechts het pensioen kan bekomen aan den rang van majoor verbonden.

ART. 59. Men heeft bereids hierop bij de 5de paragraaph geantwoord.

Tot staving nog nader dat bij het pensioneren der officieren minder op het belang der officieren dan op dat van de dienst wordt gelet, meent men alhier eene opgave te moeten doen volgen van den gemiddelden ouderdom der hoofd-officieren en kapiteins bij de 4 hoofdwapens, op den 1sten Julij 1847 en op den 1sten Julij 1856.

1 Julij 1847.

1 Julij 1856.

Infanterie.

Regements-kommandanten :		Regements-kommandanten :	
Kolonels.....	56 jaren.	Kolonels en luit.-kolonels.	58 jaren.
Majors.....	52 „	Majors.....	55 „
Kapiteins.....	48 $\frac{1}{2}$ „	Kapiteins.....	48 $\frac{1}{2}$ „

Kavallerie.

Regements-kommandanten :		Regements-kommandanten :	
Kolonels.....	54 jaren.	Kolonels en luit.-kolonels.	55 $\frac{1}{2}$ jaren.
Majors.....	50 „	Majors.....	47 „
Ritmeesters.....	45 „	Ritmeesters.....	44 $\frac{1}{2}$ „

Artillerie.

Kolonels.....	57 jaren.	Kolonels.....	57 $\frac{1}{2}$ jaren.
Majors.....	50 $\frac{1}{2}$ „	Majors.....	55 „
Kapiteins.....	46 $\frac{1}{2}$ „	Kapiteins.....	48 „

Genie.

Kolonels.....	61 jaren.	Kolonels.....	66 jaren.
Majors.....	52 „	Majors.....	56 „
Kapiteins.....	46 „	Kapiteins.....	48 $\frac{1}{2}$ „

Uit voorschreven overzicht blijkt, dat niettegenstaande het sedert 1 Julij 1847 pensioneren van hoofd- en verdere officieren enz. bij de hoofdwapens, op den 1sten Julij 1856 de hoofdofficieren en kapiteins bij het wapen der artillerie en genie meer in leeftijd waren gevorderd dan op eerstgemeld tijdstip; dat zulks evenzeer het geval is met de hoofdofficieren der infanterie, alsmede bij de ritmeesters der kavallerie; terwijl de kapiteins der infanterie op 1 Julij 1856 gemiddeld denzelfden leeftijd hadden als op 1 Julij 1847; en dat alleen de hoofdofficieren der kavallerie op 1 Julij 1856 jeugdiger in leeftijd waren dan op 1 Julij 1847.

ART. 2 *der wet.* Indien men bij eene raming, zoo als die thans wordt opgemaakt, niet eenige ruimte van overschrijving heeft, dan spreekt het van zelf, dat men weder in eene overschrijving bij de wet zoude moeten vervallen. Eerst dan wanneer het zal blijken, dat misbruik van deze bepaling der wet gemaakt wordt, zal hierop door de Vertegenwoordiging nader kunnen worden teruggekomen; doch het bestuur van Oorlog vermeent dat het tegendeel daarvan blijken zal.

De Minister van Oorlog,

(get.) B^{on}. FORSTNER VAN DAMBENOV.